

EURÓPSKA ÚNIA

EURÓPSKY PARLAMENT

RADA

**V Bruseli 13. júna 2024
(OR. en)**

**2021/0424(COD)
LEX 2366**

**PE-CONS 105/1/23
REV 1**

**ENER 722
ENV 1554
CLIMA 675
IND 720
RECH 577
COMPET 1317
ECOFIN 1439
CODEC 2607**

**NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY O VNÚTORNOM TRHU S
OBNOVITELNÝM PLYNOM, ZEMNÝM PLYNOM A VODÍKOM, KTORÝM SA MENIA
NARIADENIA (EÚ) Č. 1227/2011, (EÚ) 2017/1938, (EÚ) 2019/942 A (EÚ) 2022/869 A
ROZHODNUTIE (EÚ) 2017/684 A KTORÝM SA ZRUŠUJE NARIADENIE (ES) Č. 715/2009
(PREPRACOVANÉ ZNENIE)**

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (EÚ) 2024/...

z 13. júna 2024

**o vnútornom trhu s obnoviteľným plynom, zemným plynom a vodíkom, ktorým sa menia nariadenia (EÚ) č. 1227/2011, (EÚ) 2017/1938, (EÚ) 2019/942 a (EÚ) 2022/869 a rozhodnutie (EÚ) 2017/684 a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 715/2009
(prepracované znenie)**

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 194 ods. 2,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru¹,

so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov²,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom³,

¹ Ú. v. EÚ C 323, 26.8.2022, s. 101.

² Ú. v. EÚ C 498, 30.12.2022, s. 83.

³ Pozícia Európskeho parlamentu z 11. apríla 2024 (zatiaľ neuverejnená v úradnom vestníku) a rozhodnutie Rady z 21. mája 2024.

keďže:

- (1) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 715/2009⁴ bolo opakovane podstatným spôsobom zmenené. Pri príležitosti ďalších zmien by sa z dôvodu jasnosti malo uvedené nariadenie prepracovať.
- (2) Cieľom vnútorného trhu so zemným plynom, ktorý sa postupne zavádza od roku 1999, je ponúknuť všetkým odberateľom v Únii, či ide o občanov alebo podniky, skutočný výber, nové obchodné príležitosti a zvýšiť objem cezhraničného obchodu v snahe získať výhody vyplývajúce z vyššej efektívnosti, konkurenčných cien a vyšších štandardov služby a prispieť k bezpečnosti dodávok a trvalej udržateľnosti.

⁴ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 715/2009 z 13. júla 2009 o podmienkach prístupu do prepravných sietí pre zemný plyn, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1775/2005 (Ú. v. EÚ L 211, 14.8.2009, s. 36).

- (3) Nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1119⁵ sa Únia zaviazala znížiť emisie skleníkových plynov. Pravidlá vnútorného trhu s plynými palivami je potrebné zosúladiť s uvedeným nariadením. V tejto súvislosti Únia stanovila, ako aktualizovať svoje trhy s energiou, a to aj pokiaľ ide o dekarbonizáciu trhov s plynom, v oznámeniach Komisie z 8. júla 2020 s názvom Pohon pre klimaticky neutrálne hospodárstvo: stratégia integrácie energetického systému EÚ a Vodíková stratégia pre klimaticky neutrálnu Európu (ďalej len „vodíková stratégia EÚ“), ako aj v uznesení Európskeho parlamentu z 10. júla 2020 o komplexnom európskom prístupe k uskladňovaniu energie⁶. Toto nariadenie by malo prispieť k dosiahnutiu cieľa Únie znížiť emisie skleníkových plynov a zároveň zaistiť bezpečnosť dodávok a riadne fungovanie vnútorných trhov so zemným plynom a vodíkom.

⁵ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1119 z 30. júna 2021, ktorým sa stanovuje rámec na dosiahnutie klimatickej neutrality a menia nariadenia (ES) č. 401/2009 a (EÚ) 2018/1999 (európsky právny predpis v oblasti klímy) (Ú. v. EÚ L 243, 9.7.2021, s. 1).

⁶ Uznesenie Európskeho parlamentu z 10. júla 2020 o komplexnom európskom prístupe k uskladňovaniu energie (2019/2189(INI)) (Ú. v. EÚ C 371, 15.9.2021, s. 58).

- (4) Týmto nariadením sa dopĺňajú súvisiace politické a legislatívne nástroje Únie, najmä tie, ktoré boli navrhnuté podľa oznámenia Komisie z 11. decembra 2019 s názvom Európska zelená dohoda, ako sú nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/857⁷, (EÚ) 2023/957⁸, (EÚ) 2023/1805⁹ a (EÚ) 2023/2405¹⁰ a smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/959¹¹, (EÚ) 2023/1791¹² a (EÚ) 2023/2413¹³, ktorých cieľom je stimulovať dekarbonizáciu hospodárstva Únie a zabezpečiť, aby zostalo na ceste ku klimaticky neutrálnej únii do roku 2050 v súlade s nariadením (EÚ) 2021/1119. Hlavným cieľom tohto nariadenia je umožniť a uľahčiť takýto prechod ku klimatickej neutralite zabezpečením rozmachu trhu s vodíkom a efektívneho trhu so zemným plynom.

-
- ⁷ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/857 z 19. apríla 2023, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2018/842 o záväznom ročnom znižovaní emisií skleníkových plynov členskými štátmi v rokoch 2021 až 2030, ktorým sa prispieva k opatreniam v oblasti klímy zameraným na splnenie záväzkov podľa Parížskej dohody, a nariadenie (EÚ) 2018/1999 (Ú. v. EÚ L 111, 26.4.2023, s. 1).
- ⁸ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/957 z 10. mája 2023, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2015/757 s cieľom začleniť činnosti námornej dopravy do systému EÚ na obchodovanie s emisiami a zabezpečiť monitorovanie, nahlasovanie a overovanie emisií ďalších skleníkových plynov a emisií z ďalších typov lodí (Ú. v. EÚ L 130, 16.5.2023, s. 105).
- ⁹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/1805 z 13. septembra 2023 o využívaní palív z obnoviteľných zdrojov a nízkouhlíkových palív v námornej doprave a o zmene smernice 2009/16/ES (Ú. v. EÚ L 234, 22.9.2023, s. 48).
- ¹⁰ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/2405 z 18. októbra 2023 o zaistení rovnakých podmienok pre udržateľnú leteckú dopravu (iniciatíva ReFuelEU Aviation) (Ú. v. EÚ L, 2023/2405, 31.10.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2405/oj>).
- ¹¹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/959 z 10. mája 2023, ktorou sa mení smernica 2003/87/ES o vytvorení systému obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v únii a rozhodnutie (EÚ) 2015/1814 o zriadení a prevádzke trhovej stabilizačnej rezervy systému obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v únii (Ú. v. EÚ L 130, 16.5.2023, s. 134).
- ¹² Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/1791 z 13. septembra 2023 o energetickej efektívnosti a o zmene nariadenia (EÚ) 2023/955 (Ú. v. EÚ L 231, 20.9.2023, s. 1).
- ¹³ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/2413 z 18. októbra 2023, ktorou sa mení smernica (EÚ) 2018/2001, nariadenie (EÚ) 2018/1999 a smernica 98/70/ES, pokiaľ ide o podporu energie z obnoviteľných zdrojov, a ktorou sa zrušuje smernica Rady (EÚ) 2015/652 (Ú. v. EÚ L, 2023/2413, 31.10.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2023/2413/oj>).

- (5) Cieľom tohto nariadenia je uľahčiť prenikanie obnoviteľného plynu a nízkouhlíkového plynu a vodíka do energetického systému, čo umožní odklon od fosílného plynu, a umožniť, aby obnoviteľný plyn a nízkouhlíkový plyn a vodík zohrávali dôležitú úlohu pri dosahovaní klimatických cieľov Únie do roku 2030 a klimateckej neutrality do roku 2050. Rovnako je účelom tohto nariadenia vytvoriť regulačný rámec, ktorý pre všetkých účastníkov trhu bude vytvárať možnosti a stimuly pre odklon od fosílného plynu a plánovať svoje činnosti tak, aby predišli odkázanosti od určitého dodávateľa, a ktorého cieľom je zabezpečiť postupné a včasné vyradenie fosílného plynu, predovšetkým vo všetkých relevantných priemyselných odvetviach a na účely vykurovania.

- (6) Vo vodíkovej stratégii EÚ sa uznáva, že vzhľadom na odlišný potenciál členských štátov na výrobu obnoviteľného vodíka, pre hospodársku súťaž, cenovú dostupnosť a bezpečnosť dodávok je otvorený a konkurencieschopný vnútorný trh s neobmedzeným cezhraničným obchodom značným prínosom. Okrem toho sa vo vodíkovej stratégii EÚ zdôrazňuje, že prechod na likvidný trh, na ktorom by sa obchodovalo s vodíkom ako s komoditou by uľahčil vstup nových výrobcov a bol by prospešný pre hlbšiu integráciu s inými nosičmi energie a dával by reálne cenové signály pre investičné a prevádzkové rozhodnutia. Pravidlá stanovené v tomto nariadení by preto mali uľahčiť vznik trhov s vodíkom a obchodovania s vodíkom ako s komoditou a likvidných obchodných uzlov. Členské štáty by mali odstrániť všetky neprimerané prekážky vrátane neprimeraných taríf v prepojediacich bodoch. Existujúce pravidlá, ktoré umožňujú efektívne obchodné operácie a obchodovanie určené pre trhy s elektrickou energiou a zemným plynom, by sa mali zväžiť aj pre trh s vodíkom, pričom sa zohľadnia prirodzené rozdiely. Hoci sa v tomto nariadení stanovujú všeobecné zásady uplatniteľné na fungovanie trhu s vodíkom, pri ich uplatňovaní je vhodné zohľadniť štádium vývoja tohto trhu.

- (7) Kľúčovým prvkom politiky spravodlivej transformácie je podpora uhoľných regiónov a regiónov s vysokými emisiami uhlíka pri postupnom vyradovaní fosílnych palív a postupnom zavádzaní energie z obnoviteľných zdrojov. Táto podpora sa musí realizovať v súlade s príslušným právnym rámcom, najmä s Fondom na spravodlivú transformáciu zriadeným nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1056¹⁴, ktorý umožňuje financovanie technológií v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov. Kľúčovú úlohu pri zabezpečovaní takejto podpory vnútroštátnych politík zameraných na postupné znižovanie existujúcej kapacity výroby a ťažby uhlia a iných tuhých fosílnych palív zohráva Komisia. Tento proces si vyžaduje financovanie na riešenie sociálneho a hospodárskeho vplyvu vrátane rekvalifikácie pracovnej sily na účely prechodu na čistú energiu v regiónoch, ktoré prechádzajú štrukturálnymi zmenami. Pri podpore uhoľných regiónov a regiónov s vysokými emisiami uhlíka sa budú musieť zohľadniť osobitné ciele, rozsah pôsobnosti a kritériá každého príslušného programu financovania Únie. Fond na spravodlivú transformáciu nezabezpečuje financovanie iných technológií, ako je energia z obnoviteľných zdrojov.
- (8) Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/...¹⁵⁺ umožňuje existenciu kombinovaného prevádzkovateľa siete. Preto si pravidlá stanovené v tomto nariadení nevyžadujú zmenu organizácie národných sietí, ktoré sú v súlade s príslušnými ustanoveniami uvedenej smernice.

¹⁴ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1056 z 24. júna 2021, ktorým sa zriaďuje Fond na spravodlivú transformáciu (Ú. v. EÚ L 231, 30.6.2021, s. 1).

¹⁵ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/... z ... o spoločných pravidlách pre vnútorný trh s obnoviteľným plynom, zemným plynom a vodíkom, ktorou sa mení smernica (EÚ) 2023/1791 a zrušuje smernica 2009/73/ES (Ú. v. EÚ L, ..., ELI: ...).

⁺ Ú. v.: vložte, prosím, do textu číslo smernice uvedenej v dokumente PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)) a do poznámky pod čiarou číslo, dátum prijatia a odkaz na uverejnenie uvedenej smernice v úradnom vestníku.

- (9) Je potrebné špecifikovať kritériá, podľa ktorých sa určujú tarify za prístup do siete, aby sa zabezpečil ich úplný súlad so zásadou nediskriminácie a potrebou riadne fungujúceho vnútorného trhu, aby sa plne zohľadnila potreba integrity sietí a skutočne vynaložené náklady, pokiaľ zodpovedajú nákladom efektívneho a štrukturálne porovnateľného prevádzkovateľa siete a sú transparentné, vrátane primeranej návratnosti investícií, a aby sa umožnila integrácia obnoviteľného plynu a nízkouhlíkového plynu. Pravidlá taríf za prístup do siete stanovené v tomto nariadení sú doplnené ďalšími pravidlami taríf za prístup do siete, najmä v sieťových predpisoch a usmerneniach prijatých na základe tohto nariadenia, a to v nariadeniach Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/869¹⁶ a (EÚ) 2024/...¹⁷⁺ a v smernici Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001¹⁸ a smernici (EÚ) 2023/1791.

¹⁶ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/869 z 30. mája 2022 o usmerneniach pre transeurópsku energetickú infraštruktúru, ktorým sa menia nariadenia (ES) č. 715/2009, (EÚ) 2019/942 a (EÚ) 2019/943 a smernice 2009/73/ES a (EÚ) 2019/944 a ktorým sa zrušuje nariadenie (EÚ) č. 347/2013 (Ú. v. EÚ L 152, 3.6.2022, s. 45).

¹⁷ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/... z ... o znižovaní emisií metánu v odvetví energetiky a o zmene nariadenia (EÚ) 2019/942 (Ú. v. EÚ L, ..., ELI: ...).

⁺ Ú. v.: vložte, prosím, číslo nariadenia uvedeného v dokumente PE CONS 86/23 (2021/0423(COD)) a do poznámky pod čiarou číslo, dátum a odkaz na uverejnenie nariadenia v úradnom vestníku.

¹⁸ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001 z 11. decembra 2018 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov (Ú. v. EÚ L 328, 21.12.2018, s. 82).

- (10) Vo všeobecnosti je najúčinnnejšie financovať infraštruktúru z výnosov získaných od užívateľov tejto infraštruktúry a zabrániť krížovým dotáciám. Okrem toho by takéto krížové dotácie boli v prípade regulovaných aktív nezlučiteľné so všeobecnou zásadou taríf odrážajúcich náklady. Vo výnimočných prípadoch by však takéto krížové dotácie mohli priniesť spoločenské výhody, najmä v skorších fázach rozvoja siete, keď je rezervovaná kapacita nízka v porovnaní s technickou kapacitou a je značná neistota, pokiaľ ide o to, kedy sa prejaví budúci dopyt po kapacite. Krížové dotácie by preto mohli prispieť k primeraným a predvídateľným tarífam pre prvých užívateľov siete a znížiť investičné riziko prevádzkovateľov sietí, čo by preto mohlo prispieť k investičnému prostrediu priaznivému pre ciele Únie v oblasti dekarbonizácie. Ako alternatíva predpokladaných vyšších sieťových taríf, ktoré by sa inak museli účtovať prvým užívateľom vodíkovej siete, by mali mať prevádzkovatelia vodíkových sietí možnosť rozložiť náklady na rozvoj siete v čase tak, že členské štáty by mohli stanoviť možnosť, aby budúci užívatelia zaplatili časť počiatočných nákladov prostredníctvom mechanizmu rozdeľovania nákladov v čase. Takéto rozdeľovanie nákladov v čase a jeho základnú metodiku a charakteristiky by mal schváliť regulačný orgán. Členské štáty by mali mať možnosť doplniť takýto mechanizmus opatreniami na krytie finančného rizika prevádzkovateľov vodíkových sietí, ako je štátna záruka, ak sú v súlade s článkom 107 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“).

Ak financovanie sietí prostredníctvom taríf za prístup do siete, ktoré platia užívatelia siete, nie je schodnou cestou, regulačný orgán by mal mať možnosť za určitých podmienok pripustiť finančné prevody medzi oddelenými regulovanými službami sietí zemného plynu a vodíka. Náklady spojené so štúdiami uskutočniteľnosti týkajúce sa zmeny účelu sietí zemného plynu na vodíkové by sa nemali považovať za krížové dotácie. Krížové dotácie by nemali financovať užívatelia sietí v iných členských štátoch, a preto je vhodné vyberať finančné prostriedky na krížové dotácie len od výstupných bodov pre koncových odberateľov v tom istom členskom štáte. Okrem toho, keďže krížové dotácie sú výnimočné, malo by sa zabezpečiť, aby boli primerané, transparentné, časovo obmedzené a stanovené pod regulačným dohľadom a aby sa oznamovali Komisii a Agentúre Európskej únie pre spoluprácu regulačných orgánov v oblasti energetiky (ďalej len „agentúra ACER“) zriadenej nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/942¹⁹.

¹⁹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/942 z 5. júna 2019, ktorým sa zriaďuje Agentúra Európskej únie pre spoluprácu regulačných orgánov v oblasti energetiky (Ú. v. EÚ L 158, 14.6.2019, s. 22).

- (11) Využívanie trhových mechanizmov, ako sú aukcie, na určovanie taríf, má byť v súlade so smernicou (EÚ) 2024/...⁺ a nariadením Komisie (EÚ) 2017/459²⁰.
- (12) Na poskytovanie spoločného minimálneho štandardu v oblasti prístupu v praxi v celej Únii na zabezpečenie dostatočnej kompatibility služieb pre prístup tretích strán a zabezpečenie využívania výhod vyplývajúcich z riadne fungujúceho vnútorného trhu so zemným plynom je potrebný spoločný minimálny súbor služieb pre prístup tretích strán.
- (13) Opatrenia týkajúce sa prístupu tretích strán by sa mali zakladať na zásadách stanovených v tomto nariadení. Európske fórum pre reguláciu plynu XXIV (Madridské fórum) na svojom 24. ročníku v októbri 2013 uvítalo organizáciu vstupno-výstupných systémov, ktoré umožňujú voľné pridelovanie zemného plynu na základe pevnej kapacity. Preto by sa malo zaviesť vymedzenie pojmu vstupno-výstupného systému, ktorý by pomohol dosiahnuť rovnaké podmienky pre obnoviteľný plyn a nízkouhlíkový plyn pripojený buď na úrovni prepravy alebo distribúcie. Určovanie taríf pre prevádzkovateľov distribučných sietí a prevádzkovateľov vodíkových distribučných sietí a organizácia pridelovania kapacity medzi úrovňami prepravy a distribúcie zemného plynu a vodíka by sa mali ponechať na regulačné orgány podľa zásad stanovených v smernici (EÚ) 2024/...⁺.

⁺ Ú. v.: vložte, prosím, číslo smernice uvedenej v dokumente PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)).

²⁰ Nariadenie Komisie (EÚ) 2017/459 zo 16. marca 2017, ktorým sa stanovuje sieťový predpis o mechanizmoch pridelovania kapacity v plynárenských prepravných sieťach a ktorým sa zrušuje nariadenie (EÚ) č. 984/2013 (Ú. v. EÚ L 72, 17.3.2017, s. 1).

- (14) Prístup k vstupno-výstupnému systému by mal byť vo všeobecnosti založený na pevnej kapacite. Prevádzkovatelia sietí by mali mať povinnosť spolupracovať spôsobom, ktorý maximalizuje ponuku pevnej kapacity, čo zase umožňuje užívateľom siete voľne pridelovať vstupujúci alebo vystupujúci zemný plyn na základe pevnej kapacity každému vstupnému alebo výstupnému bodu v tom istom vstupno-výstupnom systéme.
- (15) Členské štáty by mali mať možnosť zaviesť úplnú alebo čiastočnú regionálnu integráciu v prípade zlúčenia dvoch alebo viacerých susedných vstupno-výstupných systémov. V rámci čiastočnej regionálnej integrácie by malo byť možné vytvoriť rozličné vyvažovacie zóny, keďže ide o dôležitý krok k integrácii fragmentovaných trhov so zemným plynom a k zlepšeniu fungovania vnútorného trhu so zemným plynom.
- (16) Ak sa uskutočňuje integrácia regionálnych trhov, dotknutí prevádzkovatelia prepravných sietí a regulačné orgány by sa mali zaoberať otázkami, ktoré majú cezhraničný vplyv, ako sú tarifné štruktúry, vyvažovací režim, kapacity na zostávajúcich cezhraničných bodoch, investičné plány a plnenie úloh prevádzkovateľov prepravných sietí a regulačných orgánov.
- (17) Podmienená kapacita by sa mala ponúkať len vtedy, keď prevádzkovatelia sietí nie sú schopní ponúknuť pevnú kapacitu. Prevádzkovatelia sietí by mali transparentne a jasne určiť podmienky podmienenej kapacity na základe prevádzkových obmedzení. Regulačný orgán by mal podmienky schváliť a zabezpečiť, aby bol počet produktov podmienenej kapacity obmedzený s cieľom zabrániť fragmentácii trhu so zemným plynom a zabezpečiť súlad so zásadou poskytovania efektívneho prístupu tretích strán.

- (18) V záujme dokončenia vnútorného trhu so zemným plynom by sa mala dosiahnuť dostatočná úroveň cezhraničnej prepojovacej kapacity zemného plynu a posilniť integrácia trhu.
- (19) Cieľom tohto nariadenia je podporovať výrobu udržateľného biometánu v Únii. V pracovnom dokumente útvarov Komisie z 18. mája 2022 s názvom Vykonávanie akčného plánu REPowerEU: investičné potreby, vodíkový urýchľovač a dosahovanie cieľov v oblasti biometánu, ktorý je sprievodným dokumentom k oznámeniu Komisie z 18. mája 2022 s názvom Plán REPowerEU (ďalej len „plán REPowerEU“), Komisia navrhla výrazne zvýšiť výrobu udržateľného biometánu v Únii do roku 2030 až na 35 miliárd m³ ročne.

- (20) Koordinované mapovanie zavádzania bioplynu a biometánu slúži členským štátom ako nástroj na určenie prínosu biometánu k ich predpokladaným trajektóriám od roku 2021 do roku 2030 vrátane predpokladanej celkovej hrubej konečnej spotreby energie a celkovej plánovanej inštalovanej kapacity, ako sa stanovuje v ich integrovaných národných energetických a klimatických plánoch. Ak členské štáty stanovili národné trajektórie pre bioplyn a biometán, mali by vo svojich národných energetických a klimatických plánoch špecifikovať politiky a opatrenia na ich rozvoj, ako je napríklad prijatie národných stratégií pre udržateľný bioplyn a biometán alebo stanovenie národných cieľov ročnej výroby alebo spotreby biometánu, a to buď v absolútnych objemoch alebo ako percentuálny podiel objemu zemného plynu spotrebovaného odberateľmi pripojenými k sieti zemného plynu. Na podporu Komisia poskytla členským štátom so značným potenciálom biometánu analýzu ich vnútroštátneho potenciálu, ako aj návrhy, čo najlepšieho využitia tohto potenciálu. Okrem toho podľa článku 25 ods. 2 písm. b) smernice (EÚ) 2018/2001 môžu členské štáty v doprave zohľadniť ciele uvedené v článku 25 ods. 1 uvedenej smernice bioplyn, ktorý sa vtláča do vnútroštátnej plynárenskej prepravnej a distribučnej infraštruktúry.

- (21) Potrebná je zvýšená spolupráca a koordinácia medzi prevádzkovateľmi prepravných sietí a prípadne prevádzkovateľmi distribučných sietí na vypracovanie sieťových predpisov pre poskytovanie a riadenie účinného a transparentného cezhraničného prístupu do prepravných sietí a zaručenie koordinovaného plánovania dostatočne zameraného na budúcnosť a zdravý technický vývoj sietí zemného plynu v Únii, vrátane vytvorenia prepojovacích kapacít, s náležitým zreteľom na životné prostredie. Sieťové predpisy by mali byť v súlade s rámcovými usmerneniami, ktoré majú nezáväzný charakter a ktoré vypracovala agentúra ACER. Agentúra ACER by sa mala podieľať na preskúmaní návrhov sieťových predpisov na základe skutočností, a to vrátane ich súladu s rámcovými usmerneniami, a mala by mať možnosť ich odporúčať Komisii na prijatie. Agentúra ACER by mala posudzovať navrhované úpravy sieťových predpisov a mala by mať možnosť odporúčať Komisii ich prijatie. Prevádzkovatelia prepravných sietí by mali prevádzkovať svoje siete v súlade s týmito sieťovými predpismi.

- (22) S cieľom zabezpečiť optimálne riadenie prepravnej siete zemného plynu v Únii by sa mala ustanoviť Európska sieť prevádzkovateľov prepravných sietí pre plyn (ďalej len „ENTSO pre plyn“). S cieľom zabezpečiť spravodlivé zastúpenie malých, neprepojených alebo izolovaných členských štátov by okrem prevádzkovateľov prepravných sietí zemného plynu mali byť oprávnení byť členmi ENTSO pre plyn aj tí prevádzkovatelia sietí zemného plynu, ktorí využívajú výnimku z článku 60 smernice (EÚ) 2024/...⁺ podľa článku 86 uvedenej smernice. Komisia sa môže pri schvaľovaní stanov ENTSO pre plyn snažiť zabezpečiť primerané rozlíšenie členských práv odrážajúce rozdielne postavenie členov. ENTSO pre plyn by mala svoje úlohy vykonávať v súlade s predpismi Únie o hospodárskej súťaži, ktoré platia pre rozhodnutia ENTSO pre plyn. Úlohy ENTSO pre plyn by mali byť dostatočne vymedzené a jej spôsoby práce by mali zabezpečovať efektívnosť, transparentnosť a reprezentatívnu povahu ENTSO pre plyn. V prípade potreby môžu ENTSO pre plyn a Európska sieť prevádzkovateľov sietí pre vodík (ďalej len „ENNOH“) vypracovať sieťové predpisy spoločne so zreteľom na medziodvetvové otázky. Cieľom sieťových predpisov pripravených ENTSO pre plyn nie je nahradiť potrebné národné technické pravidlá určené pre záležitosti, ktoré nemajú cezhraničný rozmer. Vzhľadom na to, že pokrok možno účinnejšie dosiahnuť regionálnym prístupom, prevádzkovatelia prepravných sietí by v rámci celkovej štruktúry spolupráce mali vytvoriť regionálne štruktúry, čím sa na regionálnej úrovni zabezpečí kompatibilita výsledkov so sieťovými predpismi a nezáväznými 10-ročnými plánmi rozvoja siete na úrovni Únie. Spolupráca v rámci takýchto regionálnych štruktúr si vyžaduje účinné oddelenie sieťových činností od ťažby a dodávok. Regionálna spolupráca medzi prevádzkovateľmi prepravných sietí v prípade absencie takéhoto oddelenia vedie k riziku konania v rozpore s pravidlami hospodárskej súťaže. Členské štáty by mali podporovať spoluprácu a monitorovať účinnosť sieťových operácií na regionálnej úrovni. Spolupráca na regionálnej úrovni by mala byť zlučiteľná s pokrokom na ceste ku konkurencieschopným a efektívnym vnútorným trhom so zemným plynom a vodíkom.

⁺ Ú. v.: vložte, prosím, číslo smernice uvedenej v dokumente PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)).

- (23) Na zabezpečenie väčšej transparentnosti rozvoja prepravnej siete zemného plynu v Únii by ENTSO pre plyn mala vypracovať, zverejniť a pravidelne aktualizovať nezáväzný 10-ročný plán rozvoja siete zemného plynu pre celú Úniu (ďalej len „plán rozvoja siete zemného plynu pre celú Úniu“) na základe spoločného scenára a prepojeného modelu. Plán rozvoja siete zemného plynu pre celú Úniu by sa mal vypracovať transparentným postupom zahŕňajúcim zmysluplné verejné konzultácie vrátane zapojenia nezávislých vedeckých orgánov a mal by byť založený na objektívnych a vedeckých kritériách. Na tento účel môže Európska vedecká poradná rada pre zmenu klímy poskytnúť vstupy k scenárom plánu rozvoja siete zemného plynu pre celú Úniu podľa nariadenia (EÚ) 2022/869. Do tohto plánu rozvoja siete zemného plynu pre celú Úniu by mali patriť životaschopné prepravné siete zemného plynu a potrebné regionálne prepojenia, dôležité z hľadiska obchodu alebo bezpečnosti dodávok. Plán rozvoja siete zemného plynu pre celú Úniu by mal podporovať zásadu prvoradosti energetickej efektívnosti a integráciu energetického systému, prispievať k obozretnému a racionálnemu využívaniu prírodných zdrojov a k dosiahnutiu klimatických a energetických cieľov Únie.

- (24) Na podporu hospodárskej súťaže prostredníctvom likvidného veľkoobchodného trhu so zemným plynom je dôležité, aby sa so zemným plynom mohlo obchodovať nezávisle od miesta, na ktorom sa v rámci siete nachádza. Jediný spôsob, ako to dosiahnuť, je poskytnúť užívateľom siete voľnosť nezávisle si rezervovať vstupnú a výstupnú kapacitu, čím sa zabezpečí preprava zemného plynu cez oblasti, a nie podľa zmluvných trás. Na zabezpečenie voľnosti nezávisle rezervovať kapacitu na vstupných a výstupných bodoch by preto tarify stanovené pre jeden vstupný bod nemali súvisieť s tarifami stanovenými pre jeden výstupný bod, ale mali by byť ponúkané pre tieto body osobitne a v tarife by v rámci jednej ceny nemali byť zoskupené vstupné a výstupné poplatky.
- (25) Hoci sa v nariadení Komisie (EÚ) č. 312/2014²¹ určujú pravidlá na stanovenie technických pravidiel, podľa ktorých sa vytvára režim vyvažovania, ponechávajú sa v ňom rôzne možnosti koncepcie pre každý režim vyvažovania, ktorý sa uplatňuje v konkrétnom vstupno-výstupnom systéme. Kombinácia prijatých rozhodnutí vedie k špecifickému režimu vyvažovania, ktorý sa uplatňuje v konkrétnom vstupno-výstupnom systéme a ten v súčasnosti väčšinou odzrkadľujú územia členských štátov.
- (26) Užívatelia siete by mali niesť zodpovednosť za vyvažovanie svojich dodávok a odberov, pričom by sa zriadili obchodné platformy, aby užívatelia siete mohli so zemným plynom ľahšie obchodovať. S cieľom zabezpečiť rovnaký prístup k trhu s obnoviteľným plynom a nízkouhlíkovým plynom by vyvažovacia zóna mala v čo najväčšej miere zahŕňať aj úroveň distribučnej siete. Na výmenu zemného plynu medzi vyrovnávacími účtami užívateľov siete by sa mali používať virtuálne obchodné body.

²¹ Nariadenie Komisie (EÚ) č. 312/2014 z 26. marca 2014 o vytvorení sieťového predpisu na vyvažovanie plynu v prepravných sieťach (Ú. v. EÚ L 91, 27.3.2014, s. 15).

- (27) Odkazy na harmonizované zmluvy o preprave v kontexte nediskriminačného prístupu prevádzkovateľov prepravných sietí do siete neznamenaajú, že podmienky v zmluvách o preprave určitého prevádzkovateľa siete v niektorom členskom štáte musia byť rovnaké ako podmienky iného prevádzkovateľa prepravnej siete v tom istom členskom štáte alebo inom členskom štáte, čo sa nevzťahuje na prípadné minimálne požiadavky, ktoré musia byť zahrnuté do všetkých zmlúv o preprave.
- (28) Aby mohli všetci účastníci trhu posúdiť celkový stav dopytu a ponuky a určiť dôvody pohybov veľkoobchodných cien, je potrebné zabezpečiť rovnaký prístup k informáciám o fyzickom stave a účinnosti siete. To zahŕňa presnejšie informácie o dopyte a ponuke, kapacite siete, tokoch a údržbe, vyvažovaní a dostupnosti a využívaní skladovania. Význam týchto informácií pre fungovanie trhu si vyžaduje zmiernenie existujúcich obmedzení pri zverejňovaní informácií z dôvodu ich dôverného charakteru.
- (29) Požiadavky na dôvernosť citlivých obchodných informácií sú však osobitne dôležité v prípadoch, keď ide o strategické obchodné údaje podniku, keď zásobník zemného plynu využíva len jeden užívateľ alebo keď ide o informácie z výstupných bodov v rámci siete alebo podsústavy, ku ktorým nie je pripojená iná prepravná alebo distribučná sieť, ale len jeden koncový priemyselný odberateľ, ak by zo zverejnenia týchto údajov a informácií vyplývali dôverné informácie o výrobnom procese tohto odberateľa.

- (30) V záujme posilnenia dôvery v trh si musia byť účastníci trhu istí, že zneužívajúce správanie možno účinne, primerane a odrádzajúcim spôsobom sankcionovať. Príslušné orgány by mali mať možnosť účinne vyšetriť obvinenia zo zneužívania postavenia na trhu. Preto je potrebné, aby príslušné orgány mali prístup k údajom o prevádzkových rozhodnutiach dodávateľských podnikov. Na trhu so zemným plynom sa všetky tieto rozhodnutia oznamujú prevádzkovateľom sietí formou rezervácie kapacít, nominácií a realizovaných tokov. Prevádzkovatelia sietí by mali istý stanovený čas tieto informácie uchovávať, aby boli k dispozícii a ľahko dostupné pre príslušné orgány. Príslušné orgány by mali okrem toho pravidelne monitorovať dodržiavanie pravidiel zo strany prevádzkovateľov sietí.
- (31) Prístup do zásobníkov zemného plynu a zariadení na skvapalnený zemný plyn (ďalej len „LNG“) je v niektorých členských štátoch nedostatočný, a preto je potrebné zlepšiť vykonávanie existujúcich pravidiel, pokiaľ ide o transparentnosť a ciele plánu REPowerEU. Pri takomto zlepšení by sa mal zohľadniť potenciál a využívanie obnoviteľného plynu a nízkouhlíkového plynu pre tieto zariadenia na vnútornom trhu.
- (32) Nediskriminačné a transparentné systémy vyvažovania pre zemný plyn, ktoré prevádzkujú prevádzkovatelia prepravných sietí, sú dôležité mechanizmy najmä pre nových účastníkov trhu, ktorí môžu mať väčšie ťažkosti pri vyvažovaní portfólia svojho celkového predaja, ako pre podniky, ktoré sa už na príslušnom trhu etablovali. Preto je potrebné ustanoviť pravidlá, ktorými sa zabezpečí, aby prevádzkovatelia prepravných sietí používali takéto mechanizmy v súlade s podmienkami nediskriminačného, transparentného a efektívneho prístupu do siete.

- (33) Regulačné orgány by mali zabezpečiť dodržiavanie tohto nariadenia a sieťových predpisov a usmernení prijatých na jeho základe.
- (34) V usmerneniach ustanovených v prílohe sú stanovené podrobnejšie pravidlá. Podľa vhodnosti by sa mali tieto pravidlá postupne rozvíjať s ohľadom na rozdiely vo vnútroštátnych sieťach zemného plynu a ich vývoj.
- (35) Pri navrhovaní zmien usmernení ustanovených v prílohe by mala Komisia zabezpečiť predchádzajúce konzultácie so všetkými relevantnými stranami, ktorých sa uvedené usmernenia týkajú, zastúpenými odbornými organizáciami, a členskými štátmi v rámci Madridského fóra.
- (36) Členské štáty a príslušné vnútroštátne orgány by mali byť povinné poskytovať Komisii relevantné informácie, ak o ne požiada. Žiadosť o informácie by mala obsahovať dôvody, prečo sú informácie potrebné na účely vykonávania tohto nariadenia. Komisia by mala s týmito informáciami zaobchádzať ako s dôvernými.
- (37) Týmto nariadením a sieťovými predpismi a usmerneniami prijatými podľa nich nie je dotknuté uplatňovanie predpisov Únie o hospodárskej súťaži.
- (38) Členské štáty a zmluvné strany Energetického spoločenstva by mali úzko spolupracovať vo všetkých otázkach rozvoja integrovaného regiónu obchodovania so zemným plynom a nemali by prijímať opatrenia, ktoré by ohrozili ďalšiu integráciu trhov so zemným plynom alebo bezpečnosť dodávok členských štátov a zmluvných strán.

- (39) Energetická transformácia a pokračujúca integrácia trhu so zemným plynom si vyžaduje väčšiu transparentnosť, pokiaľ ide o povolené alebo cieľové výnosy prevádzkovateľa prepravnej siete. Na základe uvedených informácií sa prijme viacero rozhodnutí týkajúcich sa sietí zemného plynu. Väčšiu transparentnosť ako v súčasnosti si vyžaduje napríklad postúpenie prepravných aktív z prevádzkovateľa siete zemného plynu na prevádzkovateľa vodíkovej siete alebo zavedenie kompenzačného mechanizmu medzi prevádzkovateľmi prepravnej siete. Na posúdenie vývoja taríf z dlhodobého hľadiska sú okrem toho potrebné jasné prognózy o dopyte po zemnom plyne a náklady. Transparentnosť, pokiaľ ide o povolené výnosy, pravdepodobne uľahčí prognózy nákladov. Regulačné orgány by mali najmä pravidelne poskytovať informácie o metodike použitej na výpočet výnosov prevádzkovateľov prepravných sietí, hodnotu ich regulačnej bázy aktív a jej odpisoch v čase, hodnotu prevádzkových výdavkov, kapitálových nákladoch uplatňovaných na prevádzkovateľov prepravných sietí, uplatnených stimuloch a prémiech, ako aj o dlhodobom vývoji prepravných taríf na základe očakávaných zmien povolených alebo cieľových výnosov prevádzkovateľov prepravnej siete a dopytu po zemnom plyne. S cieľom zabezpečiť riadnu koordináciu procesu zberu a výkladu údajov na účely transparentnej a reprodukovateľnej porovnávacej štúdie efektívnosti prevádzkovateľov prepravných sietí by agentúra ACER mala spolupracovať s prevádzkovateľmi prepravných sietí a s ENTSO pre plyn.

- (40) Výdavky prevádzkovateľov prepravnej siete tvoria prevažne fixné náklady. Ich obchodný model a súčasné vnútroštátne regulačné rámce vychádzajú z predpokladu dlhodobého využívania ich sietí s dlhými dobami odpisovania: od 30 do 60 rokov. V súvislosti s energetickou transformáciou by preto regulačné orgány mali byť schopné predvídať zníženie dopytu po zemnom plyne s cieľom včas upraviť regulačné opatrenia a zabrániť situácii, keď návratnosť nákladov prevádzkovateľov prepravných sietí prostredníctvom taríf ohrozuje cenovú dostupnosť zemného plynu pre odberateľov v dôsledku zvyšujúceho sa pomeru fixných nákladov a dopytu po zemnom plyne. V prípade potreby by sa napríklad mohol zmeniť profil odpisovania alebo odmena za prepravné aktíva.
- (41) Mala by sa zvýšiť transparentnosť povolených alebo cieľových výnosov prevádzkovateľov prepravných sietí, aby sa umožnilo referenčné porovnávanie a hodnotenie zo strany užívateľov siete. Transparentnosť by sa mala zvýšiť s cieľom uľahčiť aj cezhraničnú spoluprácu a vytvorenie kompenzačných mechanizmov medzi prevádzkovateľmi prepravných sietí na účely regionálnej integrácie alebo uplatňovania tarifných zliav na obnoviteľný plyn a nízkouhlíkový plyn, ako sa stanovuje v tomto nariadení.

- (42) S cieľom využívať najhospodárnejšie lokality na produkciu obnoviteľného plynu a nízkouhlíkového plynu by užívatelia siete mali profitovať zo zliav z kapacitných taríf. Takéto zľavy by mohli zahŕňať zľavu za vtláčanie zo zariadení na výrobu obnoviteľného plynu a nízkouhlíkového plynu, zľavu z taríf na vstupných a výstupných bodoch do zásobníkov zemného plynu a zľavu z cezhraničných taríf na prepojedacích bodoch medzi členskými štátmi. Regulačné orgány by mali mať možnosť rozhodnúť o neuplatňovaní zliav na tieto tarify za určitých okolností. V prípade zmeny hodnoty iných ako cezhraničných zliav by regulačný orgán mal vyvážiť záujem užívateľov siete a prevádzkovateľov siete s prihliadnutím na stabilné finančné rámce koncipované osobitne pre existujúce investície, najmä pre zariadenia na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov. Ak je to možné, ukazovatele alebo podmienky zmeny zľavy by sa mali poskytnúť v dostatočnom predstihu pred prijatím akéhokoľvek rozhodnutia o zmene zľavy. Táto zľava by nemala mať vplyv na všeobecnú metodiku určovania taríf, ale mala by sa poskytnúť *ex post* na príslušnú tarifu. S cieľom využiť zľavu by užívatelia siete mali prevádzkovateľovi prepravnej siete predložiť požadované informácie na základe osvedčenia o udržateľnosti registrovaného v databáze Únie uvedenej v článku 31a smernice (EÚ) 2018/2001.
- (43) Zníženie výnosov z uplatňovania zliav by sa malo považovať za zníženie všeobecných výnosov, napríklad z nižšieho predaja kapacity, a bolo by ho potrebné včas kompenzovať prostredníctvom taríf, napríklad zvýšením osobitných taríf v súlade so všeobecnými pravidlami stanovenými v tomto nariadení.

- (44) S cieľom zvýšiť efektívnosť v rámci distribučných sietí zemného plynu v Únii a zabezpečiť úzku spoluprácu medzi prevádzkovateľmi prepravných sietí a ENTSO pre plyn, ako aj zvýšiť efektívnosť vodíkových distribučných sietí v Únii a zabezpečiť úzku spoluprácu s prevádzkovateľmi vodíkových prepravných sietí a ENNOH, by sa mal zriadiť európsky subjekt pre prevádzkovateľov distribučných sietí plynu (ďalej len „subjekt PDS EÚ“). Subjekt PDS EÚ by mal zahŕňať aj prevádzkovateľov distribučných sietí zemného plynu a mal by mať možnosť zahrnúť prevádzkovateľov vodíkových distribučných sietí. Úlohy subjektu PDS EÚ by mali byť náležite vymedzené a jeho spôsoby práce by mali zabezpečovať efektívnosť, transparentnosť a reprezentatívnosť medzi distribučnými sieťami v Únii a prevádzkovateľmi vodíkovej distribučnej siete. Subjekt PDS EÚ by mal mať voľnosť pri stanovení svojich stanov a rokovacieho poriadku s prihliadnutím na rozdiely medzi odvetviami zemného plynu, vodíka a elektriny. Subjekt PDS EÚ by mal podľa potreby úzko spolupracovať s ENTSO pre plyn a ENNOH pri tvorbe a vykonávaní sieťových predpisov a mal by pracovať na poskytovaní usmernení týkajúcich sa okrem iného integrácie decentralizovanej výroby a iných oblastí, ktoré súvisia s riadením distribučných sietí.

- (45) Prevádzkovatelia distribučných sietí zohrávajú dôležitú úlohu v integrácii obnoviteľného plynu a nízkouhlíkového plynu do siete, pretože napríklad približne polovica výrobnnej kapacity biometánu je pripojená do distribučnej siete. S cieľom zvýšiť podiel takéhoto plynu na veľkoobchodnom trhu by výrobné zariadenia pripojené k distribučnej sieti vo všetkých členských štátoch mali mať prístup k virtuálnemu obchodnému bodu. Okrem toho by podľa tohto nariadenia prevádzkovatelia distribučných sietí a prevádzkovatelia prepravných sietí mali spolupracovať s cieľom umožniť spätné toky z distribučnej siete do prepravnej siete alebo zabezpečiť integráciu distribučnej siete alternatívnymi prostriedkami, ktoré sú v podstate rovnocenné, na uľahčenie integrácie obnoviteľného plynu a nízkouhlíkového plynu na trhu.
- (46) Mechanizmus na agregáciu dopytu a spoločný nákup zemného plynu a mechanizmus na podporu rozvoja trhu s vodíkom môžu zohrávať kľúčovú úlohu pri dosahovaní cieľov energetickej politiky Únie: transparentnosť trhu, dekarbonizácia, diverzifikácia a bezpečnosť dodávok.
- (47) Mechanizmus na agregáciu dopytu a spoločný nákup zemného plynu a mechanizmus na podporu rozvoja trhu s vodíkom prispievajú k jednote trhu Únie s energiou zlepšením transparentnosti, ako aj zabezpečením viditeľnosti dopytu dotknutých dodávateľov po zdrojoch energie v členských štátoch.

- (48) Agregácia dopytu po zemnom plyne môže posilniť medzinárodný dosah na dodávateľov zemného plynu, či už plynovodov alebo LNG, čo je nevyhnutné na pomoc pri dosahovaní cieľov energetickej politiky Únie a jednotnosti trhu Únie s energiou. Účinnéjšie využívanie kolektívnej váhy Únie zabezpečí predovšetkým oveľa silnejšia koordinácia s členskými štátmi a medzi nimi voči tretím krajinám prostredníctvom mechanizmu na agregáciu dopytu a spoločný nákup zemného plynu a mechanizmu na podporu rozvoja trhu s vodíkom.
- (49) Agregácia dopytu po zemnom plyne môže prispieť k cieľom Únie v oblasti dekarbonizácie začlenením environmentálnych noriem do agregácie dopytu a zberu ponúk. K dosiahnutiu týchto cieľov môže prispieť aj zavedenie mechanizmu na podporu rozvoja trhu s vodíkom.
- (50) Mechanizmus na agregáciu dopytu a spoločný nákup zemného plynu zavedený podľa tohto nariadenia by mal zahŕňať niekoľko krokov počnúc tým, že plynárenské podniky alebo podniky usadené v Únii, ktoré sú odberateľmi zemného plynu, budú môcť agregovať svoj dopyt po zemnom plyne prostredníctvom poskytovateľa služieb, s ktorým Komisia uzavrela zmluvu. To by umožnilo dodávateľom zemného plynu predkladať ponuky na základe veľkých agregovaných objemov namiesto množstva menších ponúk odberateľom, ktorí ich kontaktujú individuálne. Poskytovateľ služieb by potom zhromažďoval ponuky dodávok a pároval ich s množstvom predtým agregovaného zemného plynu. Rokovanie a uzatváranie zmlúv o nákupe zemného plynu po agregácii dopytu by malo byť dobrovoľné.

- (51) Agregáciou dopytu sa dá zabezpečiť rovnocennejší prístup podnikov vo všetkých členských štátoch k novým alebo dodatočným zdrojom zemného plynu a vedie ku konkurenčným zmluvným podmienkam nákupu zemného plynu z členských štátov a tretích krajín v prospech koncových odberateľov. Agregácia dopytu by mala naďalej podporovať aj tie podniky, ktoré predtým nakupovali zemný plyn len alebo hlavne od jediného dodávateľa, a to tak, že im pomôže získať dodávky zemného plynu od alternatívnych dodávateľov alebo poskytovateľov zemného plynu za výhodných podmienok. Agregáciou dopytu by sa mohlo zlepšiť postavenie takýchto podnikov na svetových trhoch s LNG.
- (52) Komisia by mala zabezpečiť, aby poskytovatelia služieb organizovali svoje úlohy stanovené v tomto nariadení s ohľadom na ciele mechanizmu a špecifiká zemného plynu. Najmä pri rozdeľovaní ponúk dodávok zemného plynu medzi podniky, ktoré agregujú dopyt, by poskytovatelia služieb mali uplatňovať metódy, ktoré by nerozlišovali medzi menšími a väčšími účastníkmi. Poskytovatelia služieb by mali napríklad prideľovať ponuky dodávok zemného plynu úmerne k objemom, ktoré jednotlivé podniky deklarovali ako dopyt. To môže byť relevantné, ak ponuka dostatočne nepokrýva dopyt po zemnom plyne na trhu Únie s energiou. Komisia by mala špecifikovať relevantné požiadavky uplatniteľné na úlohy poskytovateľov služieb v relevantných špecifikáciách obstarávania.

- (53) Komisia by mala zadať potrebné služby poskytovateľom služieb príslušnými postupmi obstarávania podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2018/1046²² s cieľom zaviesť mechanizmy zriadené podľa tohto nariadenia. S cieľom chrániť základné bezpečnostné záujmy alebo bezpečnosť dodávok do Únie alebo členského štátu by sa služby mali obstarávať od poskytovateľov služieb usadených v Únii.

²² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2018/1046 z 18. júla 2018 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie, o zmene nariadení (EÚ) č. 1296/2013, (EÚ) č. 1301/2013, (EÚ) č. 1303/2013, (EÚ) č. 1304/2013, (EÚ) č. 1309/2013, (EÚ) č. 1316/2013, (EÚ) č. 223/2014, (EÚ) č. 283/2014 a rozhodnutia č. 541/2014/EÚ a o zrušení nariadenia (EÚ, Euratom) č. 966/2012 (Ú. v. EÚ L 193, 30.7.2018, s. 1).

- (54) Proces agregácie dopytu po zemnom plyne by mal vykonávať vhodný poskytovateľ služieb. Agregácia dopytu a nákup zemného plynu je zložitý proces, ktorý musí zohľadňovať rôzne prvky, a to nielen ceny, ale tiež zahŕňať objemy, miesta dodávky a ďalšie parametre. Vzhľadom na význam služieb súvisiacich s agregáciou dopytu po zemnom plyne a mechanizmom na podporu rozvoja trhu s vodíkom pre transparentnosť, diverzifikáciu, dekarbonizáciu a bezpečnosť dodávok v Únii, najmä v prípade zhoršenia situácie v oblasti bezpečnosti dodávok, by podniky, na ktoré sa vzťahujú reštriktívne opatrenia Únie prijaté podľa článku 29 Zmluvy o Európskej únii (ďalej len „Zmluva o EÚ“) alebo článku 215 ZFEÚ, alebo ktoré sú priamo alebo nepriamo vlastnené alebo kontrolované akoukoľvek fyzickou alebo právnickou osobou, subjektom alebo orgánom, na ktoré sa vzťahujú takéto reštriktívne opatrenia Únie, alebo ktoré konajú v ich mene alebo podľa ich pokynov, mali byť vylúčené z toho, aby sa stali poskytovateľom služieb na agregáciu dopytu po zemnom plyne alebo poskytovateľom služieb pre mechanizmus na podporu rozvoja trhu s vodíkom. Komisia by mala špecifikovať požiadavky uplatniteľné na poskytovateľov služieb v špecifikáciách obstarávania.

- (55) Z agregácie dopytu môžu mať výhody priemyselní odberatelia, ktorí vo svojich výrobných procesoch intenzívne využívajú zemný plyn, ako sú napríklad výrobcovia hnojív, ocele, keramiky alebo skla, a to tým, že sa im umožní spájať svoj dopyt, zmluvne uzatvárať dodávky zemného plynu a LNG a štruktúrovať dodávky podľa svojich konkrétnych potrieb. Organizovanie agregácie dopytu by malo mať transparentné pravidlá, pokiaľ ide o spôsob, ako sa doň zapojiť, a malo by zabezpečiť jeho otvorenosť.
- (56) Mechanizmus na agregáciu dopytu a spoločný nákup zemného plynu a mechanizmus na podporu rozvoja trhu s vodíkom by mali byť otvorené pre podniky usadené v Únii a vzhľadom na úzke zosúladenie s *acquis* Únie v oblasti energetiky a vnútorným trhom s energiou aj pre podniky usadené v zmluvných stranách Energetického spoločenstva za predpokladu, že sú zavedené potrebné opatrenia alebo dojednania.
- (57) S cieľom postupne ukončiť existujúce závislosti Únie od zemného plynu alebo vodíka alebo zabrániť novým závislostiam Únie od zemného plynu alebo vodíka dodávaných podnikmi z tretích krajín, na ktoré sa vzťahujú reštriktívne opatrenia Únie, a s cieľom chrániť základné bezpečnostné záujmy by však mechanizmus na agregáciu dopytu a spoločný nákup zemného plynu a mechanizmus na podporu rozvoja trhu s vodíkom nemali byť otvorené pre podniky, na ktoré sa vzťahujú reštriktívne opatrenia Únie prijaté podľa článku 29 Zmluvy o EÚ alebo článku 215 ZFEÚ, alebo ktoré sú priamo alebo nepriamo vlastnené alebo kontrolované fyzickou alebo právnickou osobou, subjektom alebo orgánom, na ktoré sa vzťahujú takéto reštriktívne opatrenia, alebo ktoré konajú v ich mene alebo na ich pokyn. Takéto podniky by preto mali byť vylúčené z účasti na oboch mechanizmoch, najmä ako dodávatelia alebo kupujúci.

- (58) S cieľom účinne sa zapojiť do spoločného nákupu zemného plynu a uzatvárať dohody o zemnom plyne s dodávateľmi môžu podniky vytvárať konzorciá alebo nadväzovať iné formy spolupráce s cieľom spoločne rokovať o určitých podmienkach nákupu, ako sú objemy, podmienky dodania v nákupných miestach a lehoty, v rámci obmedzení stanovených v práve Únie. Podniky zúčastňujúce sa na spoločnom nákupe by však mali zabezpečiť, aby sa informácie, ktoré sa priamo alebo nepriamo vymieňajú, obmedzovali na to, čo je nevyhnutne potrebné na dosiahnutie sledovaného cieľa. Stanovenie a vykonávanie spoločného nákupu podľa tohto nariadenia by sa malo uskutočňovať v súlade s pravidlami Únie v oblasti hospodárskej súťaže, najmä s článkami 101 a 102 ZFEÚ.
- (59) Keď sa informácie sprístupňujú Komisii, riadiacemu výboru, koordinačným skupinám, skupinám expertov alebo poskytovateľom služieb, je ochrana citlivých obchodných informácií mimoriadne dôležitá. Komisia by preto mala uplatňovať účinné nástroje na ochranu týchto informácií pred akýmkoľvek neoprávneným prístupom a kybernetickobezpečnostnými rizikami. Všetky osobné údaje, ktoré by sa mohli spracúvať v rámci mechanizmu na agregáciu dopytu a spoločný nákup zemného plynu a mechanizmu na podporu rozvoja trhu s vodíkom, by sa mali spracúvať v súlade s nariadeniami Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679²³ a (EÚ) 2018/1725²⁴.

²³ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov) (Ú. v. EÚ L 119, 4.5.2016, s. 1).

²⁴ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1725 z 23. októbra 2018 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov inštitúciami, orgánmi, úradmi a agentúrami Únie a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 45/2001 a rozhodnutie č. 1247/2002/ES (Ú. v. EÚ L 295, 21.11.2018, s. 39).

- (60) Nevyprovokovaná a neopodstatnená vojna Ruska proti Ukrajine od februára 2022 s podporou Bieloruska a následné zníženia dodávok zemného plynu, ktoré sa využívajú ako zbraň, a manipulácia s trhmi úmyselnými prerušeniami tokov zemného plynu odhalili v Únii a jej členských štátoch zraniteľnosti a závislosti s jasným potenciálom priameho a závažného vplyvu na ich základné bezpečnostné záujmy a bezpečnosť dodávok energie. Alternatívne zdroje dodávok plynu z globálneho trhu s LNG v rokoch 2022 a 2023 rástli však len mierne. Významný nárast kapacity skvapaľňovania zemného plynu sa predpokladá až v priebehu roka 2025. Svetové trhy so zemným plynom sú preto naďalej veľmi napäté a očakáva sa, že určitý čas napäté zostanú, čo povedie k pokračovaniu zraniteľnej situácie Únie a jej členských štátov. V uvedenej súvislosti je vhodné prijať opatrenia na riešenie tejto pretrvávajúcej zraniteľnosti.

- (61) Mechanizmus na agregáciu dopytu a spoločný nákup zemného plynu je dôležitým nástrojom na organizáciu diverzifikácie dodávok zemného plynu a postupné ukončenie závislosti od ruského zemného plynu v mnohých členských štátoch v súlade s oznámením Komisie z 8. marca 2022 s názvom REPowerEU: spoločné európske pravidlá pre cenovo dostupnejšiu, bezpečnejšiu a udržateľnejšiu energiu (ďalej len „REPowerEU“). S cieľom chrániť základné bezpečnostné záujmy Únie alebo členského štátu, v záujme zaistenia bezpečnosti dodávok a s cieľom umožniť účinné a rýchle ukončenie závislosti od zemného plynu by sa dodávky zemného plynu s pôvodom v zariadeniach LNG nachádzajúcich sa v Ruskej federácii alebo Bielorusku a dodávky LNG zo zariadení LNG nachádzajúcich sa v Ruskej federácii alebo Bielorusku nemali ponúkať prostredníctvom mechanizmu na agregáciu dopytu a spoločný nákup zemného plynu do 31. decembra 2025. Po tomto dátume by Komisia mala mať možnosť rozhodnúť o dočasnom vylúčení dodávok zemného plynu s pôvodom v zariadeniach LNG alebo dodávok LNG zo zariadení LNG nachádzajúcich sa v Ruskej federácii alebo Bielorusku na obdobie najviac jedného roka, ktoré možno v odôvodnených prípadoch obnoviť, ak je to potrebné na ochranu základných bezpečnostných záujmov alebo bezpečnosti dodávok Únie alebo členského štátu. Žiadne takéto obmedzenia by nemali neprimerane narušať riadne fungovanie vnútorného trhu so zemným plynom a cezhraničné toky zemného plynu medzi členskými štátmi, nemali by narušať bezpečnosť dodávok v Únii alebo členskom štáte, mali by rešpektovať zásadu energetickej solidarity a mali by sa prijímať v súlade s právami a povinnosťami Únie alebo členských štátov vo vzťahu k tretím krajinám.

- (62) Komisia by mala prijať vhodné dostupné opatrenia na zabezpečenie toho, aby vylúčenie dodávok zemného plynu alebo LNG s pôvodom v zariadeniach LNG nachádzajúcich sa v Ruskej federácii alebo Bielorusku a dodávok LNG zo zariadení LNG nachádzajúcich sa v Ruskej federácii alebo Bielorusku z mechanizmu na agregáciu dopytu a spoločný nákup zemného plynu bolo účinné. V tejto súvislosti by Komisia mala požiadať príslušného poskytovateľa služieb, aby vykonal potrebné overenia. Tieto overenia by mohli mať okrem iného formu žiadosti dodávateľov zemného plynu alebo výrobcov zúčastňujúcich sa na mechanizme na agregáciu dopytu a spoločný nákup zemného plynu o poskytnutie príslušných prepravných dokladov pri dodaní dodávok, ak je to technicky možné. Okrem toho by sa od účastníkov mechanizmu na agregáciu dopytu a spoločný nákup zemného plynu malo vyžadovať, aby poskytli uistenie o dodržiavaní svojej povinnosti neponúkať ani nedodávať zemný plyn zo zariadení LNG nachádzajúcich sa v Ruskej federácii alebo Bielorusku.
- (63) Komisii by mal pomáhať riadiaci výbor zložený zo zástupcov členských štátov a Komisie s cieľom uľahčiť koordináciu a výmenu informácií v súvislosti s agregáciou dopytu po zemnom plyne. Účasť členských štátov by mala byť dobrovoľná a závisí najmä od programu zasadnutí riadiaceho výboru.

- (64) Vodík je energetický nosič s odlišnými vlastnosťami ako zemný plyn, pokiaľ ide o kvalitu, spôsoby prepravy a modely dopytu. Takisto stále existuje značný rozdiel medzi nákladmi na výrobu obnoviteľného a nízkouhlíkového vodíka a trhovou cenou menej udržateľných alternatív, čo si môže vyžadovať verejný zásah s cieľom poskytovať stimuly dovtedy, kým elektrolyzéry a iné súvisiace vodíkové technológie a vstupy nebudú dostatočne konkurencieschopné.
- (65) Únia má však silný potenciál výroby obnoviteľného a nízkouhlíkového vodíka. V tejto súvislosti Komisia v marci 2023 spustila iniciatívu Európskej vodíkovej banky. Európska vodíková banka opisuje niekoľko činností, ktorými Komisia podporuje vytvorenie trhu Únie s vodíkom, umožňuje dodávky od spoľahlivých medzinárodných partnerov a zhromažďuje a šíri informácie o rozvoji trhu Únie s vodíkom a o financovaní vodíkových projektov. Tieto činnosti sa vykonávajú v rámci relevantných existujúcich právnych nástrojov, ako je smernica Európskeho parlamentu a Rady 2003/87/ES²⁵. Dobrovoľné nástroje uplatňované na vodík v rámci Európskej vodíkovej banky, najmä mechanizmus na podporu rozvoja trhu s vodíkom, by sa mali zamerať na urýchlené rozšírenie výroby vodíka v Únii a rozvoj trhu, a to aj zvýšením transparentnosti dopytu po vodíku, jeho ponuky, tokov a cien a plnením koordinačnej úlohy, prepojením výrobcov a odberateľov a uľahčením kombinácie s existujúcimi finančnými nástrojmi.

²⁵ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2003/87/ES z 13. októbra 2003 o vytvorení systému obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v Únii, a ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 96/61/ES (Ú. v. EÚ L 275, 25.10.2003, s. 32).

- (66) V súvislosti s prácou vykonávanou v rámci Európskej vodíkovej banky by Komisia mala mať možnosť vytvoriť mechanizmus na podporu rozvoja trhu s vodíkom so zameraním na výrobu v Únii. Vzhľadom na charakteristiky vodíka a trhu s vodíkom by sa tento mechanizmus mal zriadiť na obmedzené obdobie s cieľom identifikovať najúčinnnejšie nástroje na identifikáciu dopytu po vodíku a jeho ponuky v Únii a preskúmať optimálne trhové a infraštruktúrne opatrenia.
- (67) Prístup dodávateľov a odberateľov k informáciám v kontexte mechanizmu na podporu rozvoja trhu s vodíkom by mal podliehať súhlasu týchto podnikov a dodržiavaniu súťažného práva Únie.
- (68) Samotná Komisia by mala byť schopná zaviesť mechanizmus na podporu rozvoja trhu s vodíkom alebo by mala byť schopná tak urobiť prostredníctvom príslušných poskytovateľov služby. Ak sa Komisia rozhodne zaviesť takýto mechanizmus prostredníctvom poskytovateľa služby, mali by sa uplatňovať ustanovenia tohto nariadenia týkajúce sa zmlúv s poskytovateľmi služieb, kritérií výberu poskytovateľov služieb a úloh poskytovateľov služby.

- (69) Mechanizmus na podporu rozvoja trhu s vodíkom by mohol pozostávať z nástrojov zameraných na transparentnosť, viditeľnosť rozvoja trhu a dobrovoľné posudzovanie dopytu. Tento mechanizmus by sa mal zaviesť v rámci Európskej vodíkovej banky. Európska vodíková banka by mala koordinovať informácie o ponuke vodíka, dopyte, tokoch a cenách vodíka s cieľom posilniť dôveru v rozvíjajúci sa trh s vodíkom a zabezpečiť väčšiu viditeľnosť dopytu výrobcov vodíka a odberateľov vodíka. Mechanizmus na podporu rozvoja trhu s vodíkom by mal zohľadňovať vyspelosť a likviditu trhu s vodíkom, ako aj dostupnosť infraštruktúry.
- (70) Ak Komisia zriadi koordinačnú skupinu pre záležitosti týkajúce sa mechanizmu na podporu rozvoja trhu s vodíkom, takáto koordinačná skupina by sa mala osobitne venovať vodíku.

- (71) Úsilie Únie zamerané na postupné ukončenie súčasnej závislosti od dodávok zemného plynu z Ruskej federácie a zabránenie novej závislosti od dodávok zemného plynu z Ruskej federácie a na ochranu základných bezpečnostných záujmov Únie a členských štátov by sa malo odraziť aj v kontexte mechanizmu na podporu rozvoja trhu s vodíkom, a to aj vzhľadom na využívanie dodávok energie ako zbrane zo strany Ruskej federácie, o čom svedčí zníženie dodávok zemného plynu a prerušenia tokov zemného plynu. Komisia by preto mala mať možnosť rozhodnúť o obmedzení činností, pokiaľ ide o posudzovanie ponúk na dodávky vodíka s pôvodom v Ruskej federácii alebo Bielorusku v rámci mechanizmu na podporu rozvoja trhu s vodíkom prostredníctvom vykonávacieho rozhodnutia. Takéto rozhodnutie by sa malo prijať len vtedy, keď je to potrebné na ochranu základných bezpečnostných záujmov Únie a členských štátov, a malo by byť založené na rovnakých zásadách, ako sú zásady účasti na mechanizme na agregáciu dopytu a spoločný nákup zemného plynu, ale prispôsobené činnostiam vykonávaným prostredníctvom mechanizmu na podporu rozvoja trhu s vodíkom. Najmä harmonogram prijatia a predchádzajúceho posúdenia takéhoto rozhodnutia by sa mal prispôbiť plánovanému spusteniu fungovania mechanizmu.

- (72) Pred uplynutím platnosti mechanizmu na podporu rozvoja trhu s vodíkom a najneskôr do 31. decembra 2029 by Komisia mala predložiť Európskemu parlamentu a Rade správu, v ktorej posúdi výkonnosť tohto mechanizmu, a najmä jeho prínos k rozvoju trhu s vodíkom v Únii. Na základe takéhoto posúdenia by Komisia mala mať možnosť predložiť legislatívny návrh na vytvorenie mechanizmu na dobrovoľnú agregáciu dopytu a spoločný nákup vodíka.
- (73) Integráciou rastúcich objemov obnoviteľného plynu a nízkouhlíkového plynu do siete zemného plynu Únie sa zmení kvalita zemného plynu, ktorý sa prepravuje a spotrebúva v Únii. V záujme zabezpečenia neobmedzeného cezhraničného toku zemného plynu, zachovania interoperability trhov a umožnenia integrácie trhu je potrebné zvýšiť transparentnosť, pokiaľ ide o kvalitu plynu a náklady na jej riadenie, zabezpečiť harmonizovaný prístup k úlohám a povinnostiam regulačných orgánov a prevádzkovateľov sietí a posilniť cezhraničnú koordináciu. Popri zabezpečení harmonizovaného prístupu ku kvalite plynu pre cezhraničné prepojovacie body by mala byť zachovaná flexibilita členských štátov pri uplatňovaní noriem kvality plynu v ich vnútroštátnych sieťach zemného plynu.

- (74) Primiešavanie vodíka do siete zemného plynu by malo byť posledným možným riešením, keďže je menej účinné ako používanie vodíka v jeho čistej forme a znižuje hodnotu vodíka. Vplyv to má aj na prevádzku infraštruktúry zemného plynu, aplikácie koncových užívateľov a interoperabilitu cezhraničných systémov. Preto by sa mala uprednostniť výroba a používanie vodíka v jeho čistej forme a jeho preprava vo vyhradenej vodíkovej sieti. Malo by sa vynaložiť všetko úsilie na to, aby sa vodík nepoužíval na aplikácie, pre ktoré existujú energeticky efektívnejšie alternatívy. Malo by sa zachovať právo členských štátov rozhodovať o tom, či budú primiešavať vodík do svojich vnútroštátnych sietí zemného plynu. Harmonizovaný prístup k pridávaniu vodíka do siete zemného plynu vo forme povoleného úijného limitu v cezhraničných prepojedavacích bodoch medzi členskými štátmi Únie, kde prevádzkovatelia prepravných sietí musia akceptovať zemný plyn s primiešaným podlimitným obsahom vodíka, by obmedzil riziko segmentácie trhu. Susedné prepravné siete by mali mať naďalej možnosť dohodnúť sa na vyšších alebo nižších mierach primiešavania vodíka pre cezhraničné prepojedavacie body. Pri zvažovaní takýchto dohôd by členské štáty mali konzultovať s ostatnými členskými štátmi, ktoré pravdepodobne týmto opatrením dotknuté, a zohľadniť situáciu v týchto členských štátoch.

- (75) Úzka cezhraničná koordinácia a proces urovnávania sporov medzi prevádzkovateľmi prepravných sietí v oblasti kvality plynu vrátane biometánu a vodíkových zmesí sú nevyhnutné na uľahčenie efektívnej prepravy zemného plynu v sieťach zemného plynu v rámci Únie, a tým na prechod k väčšej integrácii vnútorného trhu. Prísnejšie požiadavky na transparentnosť, pokiaľ ide o parametre kvality plynu vrátane spalného tepla, Wobbeho indexu a obsahu kyslíka, a vodíkové zmesi a ich postupného vývoja v kombinácii s povinnosťami monitorovania a nahlasovania by mali prispieť k riadnemu fungovaniu otvoreného a efektívneho vnútorného trhu so zemným plynom.
- (76) Členské štáty by mali mať naďalej možnosť používať svoje pôvodné špecifikácie kvality plynu, ak sa ich regulačné orgány alebo agentúra ACER rozhodnú zachovať cezhraničné obmedzenie spôsobené rozdielmi v úrovniach alebo postupoch primiešavania vodíka. Možnosť zachovať takéto cezhraničné obmedzenie je obzvlášť dôležitá v členských štátoch s jediným prepojovacím bodom alebo v ktorých objemy zemného plynu vstupujú najmä cez jeden prepojovací bod. S cieľom zabezpečiť neobmedzené cezhraničné toky a zachovať integritu vnútorného trhu s energiou by dotknuté regulačné orgány a v prípade potreby agentúra ACER mali mať právomoc priebežne odznovu začínať spoločný proces urovnávania sporov, aby sa zohľadnil vývoj na trhoch so zemným plynom a technológiami.

- (77) Pravidlá interoperability a výmeny údajov pre sieť zemného plynu stanovené v nariadení Komisie (EÚ) 2015/703²⁶ majú zásadný význam, najmä pokiaľ ide o dohody o prepojení, vrátane pravidiel regulácie toku, zásad merania množstiev a kvality zemného plynu, pravidiel postupu párovania a prideľovania množstiev zemného plynu, komunikačných postupov v prípade mimoriadnych okolností; spoločného súboru jednotiek, kvality plynu vrátane pravidiel riadenia cezhraničných obchodných obmedzení z dôvodu rozdielov v kvalite plynu a postupoch odorizácie, krátkodobého a dlhodobého monitorovania kvality plynu a poskytovania informácií; výmeny údajov a vykazovania kvality plynu; transparentnosti, komunikácie, poskytovania informácií a spolupráce medzi príslušnými účastníkmi trhu.
- (78) S cieľom zabezpečiť optimálne riadenie vodíkovej siete v Únii a umožniť cezhraničné obchodovanie s vodíkom a dodávky vodíka v Únii by sa mala zriadiť sieť ENNOH. Úlohy ENNOH by sa mali vykonávať v súlade s pravidlami Únie v oblasti hospodárskej súťaže. Úlohy ENNOH by mali byť dostatočne vymedzené a spôsoby jej práce by mali zabezpečiť efektívnosť, transparentnosť a reprezentatívnu povahu ENNOH. V prípade potreby môžu ENTSO pre plyn a ENNOH spoločne vypracovať sieťové predpisy pre medziodvetvové otázky.

²⁶ Nariadenie Komisie (EÚ) 2015/703 z 30. apríla 2015, ktorým sa stanovuje sieťový predpis o pravidlách týkajúcich sa interoperability a výmeny údajov (Ú. v. EÚ L 113, 1.5.2015, s. 13).

- (79) S cieľom zabezpečiť, aby všetky členské štáty, ktoré sú v štádiu rozvoja vodíkových prepravných sietí, boli zastúpené v ENNOH, mali by mať odchylne od všeobecného pravidla o členstve ENNOH stanoveného v tomto nariadení možnosť vymenovať prevádzkovateľa vodíkovej prepravnej siete, ktorý požíva výnimku z článku 68 smernice (EÚ) 2024/...⁺ za člena ENNOH, za predpokladu, že prevádzkovateľ je usadený v členskom štáte, v ktorom nie je členom ENNOH žiadny iný prevádzkovateľ vodíkovej prepravnej siete. Členské štáty, ktoré ešte nemajú špecializovaného prevádzkovateľa vodíkovej prepravnej siete, ale ktoré plánujú vybudovať vodíkovú prepravnú sieť v súlade s ich integrovanými národnými energetickými a klimatickými plánmi, by mali mať možnosť vymenovať subjekt za pridruženého partnera ENNOH, aby bol informovaný o práci ENNOH, a ako taký sa mohol zúčastňovať na zasadnutiach zhromaždenia, rady a výborov, ako aj na pracovných skupinách, kým sa ich prevádzkovatelia vodíkových sietí nestanú členmi ENNOH. Na uvedený účel môžu členské štáty delegovať zástupcu národného združenia zaoberajúceho sa otázkami vodíka.

⁺ Ú. v.: vložte, prosím, číslo smernice uvedenej v dokumente PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)).

- (80) S cieľom zabezpečiť transparentnosť, pokiaľ ide o rozvoj vodíkovej siete v Únii, by ENNOH mala vypracovať, zverejniť a pravidelne aktualizovať nezáväzný 10-ročný plán rozvoja vodíkovej siete pre celú Úniu (ďalej len „plán rozvoja vodíkovej siete pre celú Úniu“) zameraný na potreby rozvíjajúcich sa trhov s vodíkom. Do tohto plánu rozvoja vodíkovej siete pre celú Úniu by mali patriť životaschopné prepravné siete vodíka a potrebné prepojenia, dôležité z hľadiska obchodu. ENNOH by sa mala podieľať na príprave analýzy nákladov a prínosov na úrovni energetického systému, ktorá bude zahŕňať prepojený energetický trhový a sieťový model vrátane infraštruktúry na prenos elektriny, prepravu zemného plynu a vodíka, ako aj zásobníkov, LNG a elektrolyzérov, scenárov pre desaťročné plány rozvoja siete, a správy s identifikáciou nedostatkov infraštruktúry, ako sa uvádza v článkoch 11, 12 a 13 nariadenia (EÚ) 2022/869 na účely vypracovania zoznamov projektov spoločného záujmu a projektov vo vzájomnom záujme Únie. Na tento účel by mala sieť ENNOH úzko spolupracovať s Európskou sieťou prevádzkovateľov prepravných sietí pre elektrinu (ďalej len „ENTSO pre elektrinu“) a ENTSO pre plyn s cieľom uľahčiť integráciu energetických systémov.

- (81) S cieľom uľahčiť integráciu energetického systému, využiť synergie a podporiť celkovú efektívnosť systému by ENNOH, ENTSO pre elektrinu a ENTSO pre plyn mali úzko spolupracovať pri plánovaní integrovanej siete na úrovni Únie. Uvedená spolupráca by mala zahŕňať prípravu spoločných scenárov pre elektrinu, vodík a zemný plyn, koordinované správy o nedostatkoch v infraštruktúre, konzistentný návrh metodík analýzy nákladov a prínosov celej energetickej siete a integrovaný model podľa článkov 11, 12 a 13 nariadenia (EÚ) 2022/869. S cieľom zefektívniť túto spoluprácu by ENNOH, ENTSO pre elektrinu a ENTSO pre plyn mali zriadiť spoločné pracovné skupiny na prípravu týchto výstupov. V prechodnom období do 1. januára 2027 by ENTSO pre plyn mala vypracovať celoúnijný plán rozvoja siete pre vodík na rok 2026. Na uvedený účel by ENTSO pre plyn mala v plnej miere zapojiť prevádzkovateľov vodíkových prepravných sietí a ENNOH hneď po zriadení ENNOH. Plán rozvoja siete pre vodík pre celú Úniu na rok 2026 by mal pozostávať z dvoch samostatných kapitol, jednej pre vodík a jednej pre zemný plyn. Sieť ENNOH by mala vypracovať celoúnijný plán rozvoja siete pre vodík na rok 2028 v súlade s integrovaným plánovaním siete na úrovni Únie podľa tohto nariadenia.
- (82) Všetci účastníci trhu by sa mali podieľať na úlohách vykonávaných sieťou ENNOH. Preto je nevyhnutný účinný konzultačný proces. Celkovo by sa sieť ENNOH mala v spolupráci s ostatnými relevantnými účastníkmi trhu a ich združeniami usilovať o získavanie skúseností s plánovaním, rozvojom a prevádzkou infraštruktúry, stavať na nich a začleniť ich do svojej práce.

- (83) Vzhľadom na to, že pokrok by sa dal účinnejšie dosiahnuť regionálnym prístupom, prevádzkovatelia vodíkových prepravných sietí by v rámci celkovej štruktúry spolupráce mali vytvoriť regionálne štruktúry, čím sa zabezpečí kompatibilita výsledkov na regionálnej úrovni so sieťovými predpismi a plánmi rozvoja pre vodík na úrovni Únie. Členské štáty by mali podporovať spoluprácu a monitorovať účinnosť siete na regionálnej úrovni.
- (84) Požiadavky na transparentnosť sú potrebné na zabezpečenie toho, aby sa medzi účastníkmi trhu mohla rozvíjať dôvera v nové trhy s vodíkom v Únii. Aby mohli všetci účastníci trhu posúdiť celkový stav dopytu a ponuky a určiť dôvody vývoja trhovej ceny, je potrebné zabezpečiť rovnaký prístup k informáciám o fyzickom stave a fungovaní vodíkovej siete. Informácie by sa mali vždy zverejňovať zmysluplným, ľahko prístupným a nediskriminačným spôsobom.
- (85) Sieť ENNOH by mala zriadiť centrálnu webovú platformu na sprístupnenie všetkých údajov relevantných pre účastníkov trhu, aby získali účinný prístup do vodíkovej siete.
- (86) Podmienky prístupu do vodíkových sietí v počiatočnej fáze vývoja trhu s vodíkom by mali zabezpečiť efektívnu prevádzku, nediskrimináciu a transparentnosť pre užívateľov vodíkovej siete a zároveň zachovať dostatočnú flexibilitu pre prevádzkovateľov vodíkovej siete. Obmedzením maximálneho trvania kapacitných zmlúv by sa malo znížiť riziko zmluvného preťaženia a hromadenia kapacity.

- (87) V tomto nariadení by sa mali stanoviť všeobecné podmienky udeľovania prístupu tretích strán k zásobníkom vodíka a k vodíkovým terminálom s cieľom zabezpečiť nediskriminačný prístup a transparentnosť pre užívateľov vodíkovej siete.
- (88) Prevádzkovatelia vodíkových sietí by mali spolupracovať pri vypracovaní sieťových predpisov na účely poskytovania a riadenia transparentného a nediskriminačného cezhraničného prístupu do vodíkových sietí a na zabezpečenie koordinovaného rozvoja vodíkovej siete v Únii vrátane vytvárania prepojuvacích kapacít. Komisia by mala ustanoviť prvý zoznam priorít na identifikáciu oblastí, ktoré sa majú zahrnúť do vypracovania sieťových predpisov pre vodík jeden rok po zriadení ENNOH, ako sa stanovuje v tomto nariadení. Sieťové predpisy by mali byť v súlade s rámcovými usmerneniami, ktoré vypracovala agentúra ACER. Agentúra ACER by sa mala podieľať na preskúmaní návrhov sieťových predpisov na základe skutočností, a to vrátane ich súladu s rámcovými usmerneniami, a mala by mať možnosť ich odporúčať Komisii na prijatie. Agentúra ACER by mala posudzovať navrhované úpravy sieťových predpisov a mala by mať možnosť odporúčať Komisii ich prijatie. Prevádzkovatelia vodíkových sietí by mali prevádzkovať svoje vodíkové siete v súlade s uvedenými sieťovými predpismi.
- (89) Sieťové predpisy vypracované sieťou ENNOH nemajú nahrádzať potrebné vnútroštátne predpisy pre záležitosti, ktoré nemajú cezhraničný rozmer.

- (90) Kvalita vodíka prepravovaného a spotrebúvaného v Únii môže byť rôzna v závislosti od technológií jeho výroby a osobitostí prepravy. Výsledkom harmonizovaného prístupu na úrovni Únie k riadeniu kvality vodíka na cezhraničných prepojeniach by preto mal byť cezhraničný tok vodíka a integrácia trhu.
- (91) Ak to regulačný orgán považuje za potrebné, prevádzkovatelia vodíkových prepravných sietí by mohli byť zodpovední za riadenie kvality vodíka vo svojich sieťach v rámci uplatniteľných noriem kvality vodíka, čím by sa zabezpečila spoľahlivá a stabilná kvalita vodíka pre konečných odberateľov.
- (92) Úzka cezhraničná koordinácia a proces urovnávania sporov medzi prevádzkovateľmi vodíkových prepravných sietí sú nevyhnutné na uľahčenie prepravy vodíka vo vodíkových prepravných sieťach v rámci Únie, a tým na prechod k väčšej integrácii vnútorného trhu. Prísnejšie požiadavky na transparentnosť, pokiaľ ide o parametre kvality vodíka a ich postupného vývoja v kombinácii s povinnosťami monitorovania a nahlásovania by mali prispieť k riadnemu fungovaniu otvoreného a efektívneho vnútorného trhu s vodíkom.

- (93) S cieľom zmeniť nepodstatné prvky tohto nariadenia alebo doplniť toto nariadenie, pokiaľ ide o nepodstatné prvky určitých špecifických oblastí, ktoré sú zásadné pre integráciu trhu, by sa mala na Komisiu delegovať právomoc prijímať akty v súlade s článkom 290 ZFEÚ, pokiaľ ide o poskytovanie usmernení stanovujúcich podrobnosti postupu, ktorý majú dodržiavať prevádzkovatelia prepravných sietí alebo prevádzkovatelia vodíkových prepravných sietí, zmenu úrovni zliav s cieľom zmierniť štrukturálnu nerovnováhu výnosov prevádzkovateľov prepravných sietí, stanovenie vymedzenia geografickej oblasti, na ktorú sa vzťahuje každá štruktúra regionálnej spolupráce, pričom sa zohľadnia existujúce štruktúry regionálnej spolupráce, stanovenie sieťových predpisov a usmernení pre zemný plyn a vodík, zmeny usmernení stanovených v prílohe a stanovenie usmernení týkajúcich sa novej infraštruktúry zemného plynu a vodíka. Je osobitne dôležité, aby Komisia počas prípravných prác uskutočnila príslušné konzultácie, a to aj na úrovni expertov, a aby tieto konzultácie vykonávala v súlade so zásadami stanovenými v Medziinštitucionálnej dohode z 13. apríla 2016 o lepšej tvorbe práva²⁷. Predovšetkým v záujme rovnakého zastúpenia pri príprave delegovaných aktov by sa všetky dokumenty mali doručovať Európskemu parlamentu a Rade v rovnakom čase ako expertom z členských štátov, a experti Európskeho parlamentu a Rady by mali mať systematicky prístup na zasadnutia skupín expertov Komisie, ktoré sa zaoberajú prípravou delegovaných aktov.

²⁷ Ú. v. EÚ L 123, 12.5.2016, s. 1.

- (94) S cieľom zabezpečiť jednotné podmienky vykonávania tohto nariadenia by sa mali v súlade s článkom 291 ZFEÚ na Komisiu preniesť vykonávacie právomoci. Uvedené právomoci by sa mali vykonávať v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011²⁸.
- (95) Sieťové predpisy a usmernenia by sa mali vzťahovať na vstupné body z tretích krajín a výstupné body do tretích krajín. Osobitné okolnosti vrátane existencie platných dlhodobých zmluvných dojednaní alebo právnych ťažkostí pri zavádzaní postupu riešenia sporov s prevádzkovateľmi prepravných sietí alebo dodávateľmi zemného plynu usadenými v tretích krajinách môžu brániť účinnému uplatňovaniu v krátkodobom horizonte. Ak je to odôvodnené objektívnymi dôvodmi, regulačné orgány by mali mať možnosť požiadať Komisiu o výnimku z uplatňovania sieťových predpisov alebo usmernení alebo ich osobitných ustanovení, ktoré nemožno vykonávať na vstupných bodoch z tretích krajín a výstupných bodoch do tretích krajín. Takéto výnimky by mali byť časovo obmedzené na minimálne nevyhnutné obdobie na odstránenie existujúcich prekážok uplatňovania sieťových predpisov alebo usmernení.
- (96) S cieľom zabezpečiť efektívnu prevádzku európskych vodíkových sietí by prevádzkovatelia vodíkových sietí mali byť zodpovední za prevádzku, údržbu a rozvoj vodíkovej prepravnej siete v úzkej spolupráci s ostatnými prevádzkovateľmi vodíkových sietí, ako aj s prevádzkovateľmi iných sietí, s ktorými sú ich siete prepojené, a to aj s cieľom uľahčiť integráciu energetického systému.

²⁸ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011 zo 16. februára 2011, ktorým sa ustanovujú pravidlá a všeobecné zásady mechanizmu, na základe ktorého členské štáty kontrolujú vykonávanie vykonávacích právomocí Komisie (Ú. v. EÚ L 55, 28.2.2011, s. 13).

(97) Je v záujme riadneho fungovania vnútorného trhu, aby existovali normy harmonizované na úrovni Únie. Po uverejnení odkazu na takúto normu v *Úradnom vestníku Európskej únie* by mal súlad s danou normou zakladať predpoklad zhody s príslušnými požiadavkami stanovenými vo vykonávacom opatrení prijatom podľa tohto nariadenia, hoci by sa mali povoliť aj iné spôsoby preukázania takejto zhody. V súlade s článkom 10 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1025/2012²⁹ môže Európska komisia požiadať európske normalizačné organizácie o vypracovanie technických špecifikácií, európskych noriem a harmonizovaných noriem. Jednou z hlavných úloh harmonizovaných noriem by mala byť pomoc prevádzkovateľom pri uplatňovaní vykonávacích opatrení prijatých podľa tohto nariadenia a smernice (EÚ) 2024/...⁺.

²⁹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1025/2012 z 25. októbra 2012 o európskej normalizácii, ktorým sa menia a dopĺňajú smernice Rady 89/686/EHS a 93/15/EHS a smernice Európskeho parlamentu a Rady 94/9/ES, 94/25/ES, 95/16/ES, 97/23/ES, 98/34/ES, 2004/22/ES, 2007/23/ES, 2009/23/ES a 2009/105/ES a ktorým sa zrušuje rozhodnutie Rady 87/95/EHS a rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 1673/2006/ES (Ú. v. EÚ L 316, 14.11.2012, s. 12).

⁺ Ú. v.: vložte, prosím, číslo smernice uvedenej v dokumente PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)).

- (98) Súčasný normalizačný rámec Únie, ktorý je založený na nariadení (EÚ) č. 1025/2012, predstavuje štandardný rámec pre vypracúvanie noriem, ktoré poskytujú predpoklad zhody s príslušnými požiadavkami tohto nariadenia alebo sú ustanovené v osobitných delegovaných alebo vykonávacích aktoch prijatých podľa tohto nariadenia. Európske normy by mali byť trhovo orientované a mali by zohľadňovať verejný záujem, ako aj politické ciele jasne uvedené v žiadosti Komisie adresovanej jednej alebo viacerým európskym normalizačným organizáciám o vypracovanie harmonizovaných noriem v stanovenej lehote a mali by byť založené na konsenze. Ak však neexistujú relevantné odkazy na harmonizované normy, ak je proces normalizácie zablokovaný alebo dôjde k oneskoreniam pri vypracovaní vhodných harmonizovaných noriem, Komisia by mala mať možnosť ustanoviť prostredníctvom delegovaných alebo vykonávacích aktov spoločné špecifikácie pre požiadavky tohto nariadenia za predpokladu, že pritom náležite rešpektuje úlohu a funkcie európskych normalizačných organizácií. Táto možnosť by sa mala chápať ako výnimočné záložné riešenie s cieľom uľahčiť prevádzkovateľom uplatňovanie príslušných opatrení podľa delegovaných alebo vykonávacích aktov prijatých podľa tohto nariadenia a smernice (EÚ) 2024/...⁺. Ak je oneskorenie pri určovaní harmonizovaných noriem spôsobené technickou zložitou dotknutej normy, Komisia by to mala zvážiť pred tým, ako zváži ustanovenie spoločných špecifikácií.
- (99) Aby sa v plnej miere zohľadnili požiadavky koncových užívateľov na kvalitu vodíka, technické špecifikácie a normy kvality vodíka vo vodíkovej sieti by mali zohľadniť už existujúce normy, ktoré stanovujú takéto požiadavky koncových užívateľov, napríklad normu EN 17124.

⁺ Ú. v.: vložte, prosím, číslo smernice uvedenej v dokumente PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)).

- (100) Prevádzkovatelia vodíkových prepravných sietí by mali vybudovať dostatočnú cezhraničnú kapacitu na prepravu vodíka, ktorá spĺňa všetky ekonomicky primerané a technicky uskutočniteľné požiadavky na takúto kapacitu, a tak umožniť integráciu trhu.
- (101) Vzhľadom na potenciál vodíka ako nosiča energie a možnosť, že sa členské štáty zapoja do obchodovania s vodíkom s tretími krajinami, je potrebné objasniť, že oznamovacie povinnosti v súlade s rozhodnutím Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/684³⁰ o medzivládnych dohodách v oblasti energetiky týkajúcich sa zemného plynu sa vzťahujú aj na medzivládne dohody týkajúce sa vodíka vrátane zlúčenín vodíka, ako sú amoniak a tekuté organické nosiče vodíka. Uvedené rozhodnutie by sa preto malo zodpovedajúcim spôsobom zmeniť.

³⁰ Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/684 z 5. apríla 2017 o ustanovení mechanizmu výmeny informácií, pokiaľ ide o medzivládne dohody a nezáväzné nástroje v oblasti energetiky medzi členskými štátmi a tretími krajinami, a o zrušení rozhodnutia č. 994/2012/EÚ (Ú. v. EÚ L 99, 12.4.2017, s. 1).

- (102) Investície do významných nových infraštruktúr by sa mali výrazne podporovať pri zaručení správneho fungovania vnútorného trhu so zemným plynom a vodíkom. S cieľom zvýšiť pozitívny vplyv infraštruktúrnych projektov, ktorým bola priznaná výnimka, na hospodársku súťaž a bezpečnosť dodávok by sa mal vo fáze prípravy projektu testovať záujem trhu a mali by sa zaviesť pravidlá riadenia v prípade preťaženia. Ak sa infraštruktúra nachádza na území viac ako jedného členského štátu by sa za určitých okolností mala žiadosťou o výnimku ako posledná inštancia zaoberať agentúra ACER, aby sa lepšie zohľadnili cezhraničné vplyvy výnimky a aby sa zjednodušilo administratívne vybavenie tejto žiadosti. Okrem toho vzhľadom na výnimočný rizikový profil výstavby takýchto významných nových infraštruktúrnych projektov, ktorým bola priznaná výnimka, by sa navyše malo umožniť, aby boli podniky so záujmami v oblasti dodávky a ťažby v prípade dotknutých projektov dočasne a úplne alebo čiastočne oslobodené od povinnosti dodržiavať pravidlá oddelenia podnikov. Možnosť dočasných odchýlok by sa mala z dôvodov bezpečnosti dodávok vzťahovať najmä na nové plynovody v rámci Únie prepravujúce zemný plyn z tretích krajín do Únie. Výnimky a odchýlky udelené podľa smerníc Európskeho parlamentu a Rady 2003/55/ES³¹ a 2009/73/ES³² by sa mali naďalej uplatňovať v období, na ktoré boli udelené na základe príslušnej výnimky alebo odchýlky.

³¹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2003/55/ES z 26. júna 2003 o spoločných pravidlách pre vnútorný trh so zemným plynom, ktorou sa ruší smernica 98/30/ES (Ú. v. EÚ L 176, 15.7.2003, s. 57).

³² Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/73/ES z 13. júla 2009 o spoločných pravidlách pre vnútorný trh so zemným plynom, ktorou sa zrušuje smernica 2003/55/ES (Ú. v. EÚ L 211, 14.8.2009, s. 94).

- (103) Eskalácia ruskej vojenskej agresie voči Ukrajine od februára 2022 viedla k poklesu dodávok zemného plynu z tejto krajiny a zdroje z predaja zemného plynu sa použili na financovanie vojny Ruska na hraniciach Únie. Predovšetkým sa zastavili toky zemného plynu z Ruska cez Bielorusko a plynovod Nord Stream 1 a dodávky zemného plynu cez Ukrajinu sa neustále znižovali, čo vážne ohrozilo bezpečnosť dodávok energie v Únii ako celku. Tieto zníženia dodávok zemného plynu, ktoré sa využívajú ako zbraň, a manipulácia s trhmi úmyselným prerušením tokov zemného plynu odhalili v Únii a jej členských štátoch zraniteľnosť a závislosť s jasným potenciálom priameho a závažného vplyvu na ich základné medzinárodné bezpečnostné záujmy. Minulosť tiež ukazuje, že plyn sa môže použiť ako zbraň na trhoch s energiou a na manipuláciu s nimi, napríklad hromadením kapacít v infraštruktúre zemného plynu, a to na úkor základných medzinárodných bezpečnostných záujmov Únie. S cieľom zmierniť vplyv takýchto udalostí, a to tak v súčasnosti, ako aj v budúcnosti, by členské štáty mali mať výnimočne možnosť prijať primerané opatrenia na dočasné obmedzenie vopred predkladaných ponúk na kapacitu od ktoréhokoľvek užívateľa siete na vstupných bodoch a v termináloch LNG na dodávky z Ruskej federácie a Bieloruska, ak je to potrebné na ochranu ich základných bezpečnostných záujmov a záujmov Únie, pričom sa zohľadní aj potreba zaistiť bezpečnosť dodávok v Únii. V odôvodnených prípadoch by malo byť možné takéto dočasné opatrenia obnoviť.

Táto možnosť by sa mala uplatňovať len vo vzťahu k Ruskej federácii a Bielorusku s cieľom umožniť členským štátom reagovať primeranými opatreniami na akékoľvek ohrozenie ich základných bezpečnostných záujmov a základných bezpečnostných záujmov Únie vyplývajúce zo situácie, a to aj postupným znižovaním ich závislosti od ruských fosílnych palív, okrem iného prijatím včasných opatrení v súlade s cieľmi plánu REPowerEU. Žiadne takéto obmedzenia by nemali byť v rozpore s medzinárodnými záväzkami Únie alebo členských štátov a mali by byť v súlade s článkom XXI Všeobecnej dohody o clách a obchode. Pred uplatnením akýchkoľvek takýchto obmedzení by sa členské štáty mali poradiť s Komisiou a – pokiaľ je pravdepodobné, že budú tiež ovplyvnené obmedzením – s ostatnými členskými štátmi, so zmluvnými stranami Energetického spoločenstva, so zmluvnými stranami Dohody o Európskom hospodárskom priestore a so Spojeným kráľovstvom Veľkej Británie a Severného Írska a zohľadniť situáciu v týchto členských štátoch a tretích krajinách, najmä pokiaľ ide o bezpečnosť dodávok. Členské štáty by pri posudzovaní vhodnosti a rozsahu akéhokoľvek predpokladaného obmedzenia mali náležite zohľadniť potenciálne účinky svojho opatrenia na iné členské štáty, a najmä dodržiavať zásadu energetickej solidarity, a to aj s cieľom zaistiť bezpečnosť dodávok.

- (104) Európske odvetvie energetiky prechádza výraznou zmenou, ktorá smeruje k vysoko účinnému dekarbonizovanému hospodárstvu založenému na obnoviteľných zdrojoch energie, pričom zároveň zaisťuje bezpečnosť dodávok energie a konkurencieschopnosť. Hoci kybernetická bezpečnosť v pododvetví elektrickej energie už napreduje prostredníctvom sieťového predpisu o cezhraničnom toku elektrickej energie, na zaistenie bezpečnosti energetického systému Únie sú potrebné povinné odvetvové pravidlá pre pododvetvie zemného plynu.

- (105) V reakcii na výrazné zvýšenie cien energie na jeseň 2021, ktoré zasiahlo celú Úniu, a jeho negatívny vplyv sa v oznámení Komisie z 13. októbra 2021 s názvom Boj s rastúcimi cenami energie: súbor nástrojov pre opatrenia a podporu vyzdvihol význam riadneho fungovania vnútorného trhu s energiou a lepšej koordinácie cezhraničnej bezpečnosti dodávok pre odolnosť proti budúcim otrasom. Európska rada 20. a 21. októbra 2021 prijala závery, v ktorých vyzvala Komisiu, aby urýchlene zvažila opatrenia na zvýšenie odolnosti energetického systému Únie a vnútorného trhu s energiou vrátane opatrení na zvýšenie bezpečnosti dodávok. V reakcii na ruskú inváziu na Ukrajinu Komisia 8. marca 2022 predložila plán REPowerEU, podľa ktorého sa má postupne odstrániť závislosť Únie od ruských fosílnych palív a urýchliť prechod na čistú energiu. S cieľom prispieť k jednotnej a včasnej reakcii na túto krízu a na prípadné nové krízy na úrovni Únie by sa v tomto nariadení a v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1938³³ mali zaviesť osobitné pravidlá na zlepšenie spolupráce a odolnosti, najmä pokiaľ ide o pravidlá solidarity. Nariadenie (EÚ) 2017/1938 by sa preto malo zodpovedajúcim spôsobom zmeniť.

³³ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1938 z 25. októbra 2017 o opatreniach na zaistenie bezpečnosti dodávok plynu a o zrušení nariadenia (EÚ) č. 994/2010 (Ú. v. EÚ L 280, 28.10.2017, s. 1).

- (106) Ako sa ukázalo v rámci simulácií na úrovni celej Únie v rokoch 2017, 2021 a 2022, na zabezpečenie odolnosti Únie v prípade vážneho zhoršenia situácie v oblasti dodávok sú nevyhnutné regionálne opatrenia spolupráce a solidarity. Solidárne opatrenia uplatniteľné v prípade núdze by mali zabezpečiť cezhraničné dodávky pre odberateľov chránených solidaritou, ako sú domácnosti. Členské štáty by mali prijať potrebné opatrenia na vykonávanie ustanovení týkajúcich sa mechanizmu solidarity, a to aj dohodou dotknutých členských štátov o technických, právnych a finančných náležitostiach. Členské štáty by mali opísať podrobnosti uvedených náležitostí vo svojich núdzových plánoch. V prípade členských štátov, ktoré neuzatvorili dvojstranné dohody, by sa mali uplatňovať štandardné pravidlá podľa tohto nariadenia, aby sa zabezpečila takáto účinná solidarita.
- (107) Také solidárne opatrenia preto môžu viesť k vzniku povinnosti členského štátu zaplatiť náhradu subjektom dotknutým opatreniami, ktoré prijal. S cieľom zabezpečiť, aby náhrada vyplatená členským štátom žiadajúcim o solidaritu členskému štátu poskytujúcemu solidaritu bola spravodlivá a primeraná, by regulačné orgány a agentúra ACER ako nezávislé orgány mali mať právomoc vykonať audit výšky požadovanej a vyplatenej náhrady a v prípade potreby požiadať o opravu, najmä so zreteľom na úroveň nepriamych nákladov, ktoré vznikli v dôsledku poskytnutia solidarity na základe netrhových opatrení. Novozavedená spolupráca medzi nepriamo prepojenými členskými štátmi, ktoré využívajú trhové opatrenia podľa tohto nariadenia, takisto pomáha znížiť potenciálne značné náklady, ktoré by mohli vzniknúť pri uplatnení nákladnejších netrhových opatrení.

- (108) Poskytovanie dobrovoľných príspevkov zemného plynu s využitím trhových opatrení nepriamo pripojeným členským štátom by sa malo zaviesť v nariadení (EÚ) 2017/1938, najmä s cieľom zabrániť tomu, aby priamo prepojené členské štáty boli nútené používať netrhové opatrenia, ak by iný priamo neprepojený členský štát mohol poskytnúť objemy zemného plynu na solidaritu pomocou trhových opatrení. Dobrovoľným charakterom trhových opatrení a výsledným príspevkom zemného plynu nie sú dotknuté povinnosti členských štátov včas posúdiť a uviesť, či a ako môžu trhové opatrenia poskytnúť požadovaný zemný plyn. Cieľom takéhoto mechanizmu je znížiť nepriame a celkové náklady na solidaritu tým, že sa zabráni využívaniu nákladnejších netrhových opatrení. Solidarita medzi nepriamo prepojenými členskými štátmi sa rozširuje na zaťaženie viacerých členských štátov a uľahčuje prístup členských štátov, ktoré nemajú zariadenia LNG, ku globálnym dodávkam LNG.

- (109) Prístup založený na riziku s cieľom posúdiť bezpečnosť dodávok plynu a zavedenie preventívnych a zmierňujúcich opatrení by mal zahŕňať scenáre, v ktorých sa skúma vplyv zníženia dopytu po zemnom plyne úsporami energie alebo opatreniami energetickej efektívnosti, a to aj v celoúnijných simuláciách scenárov prerušenia dodávok zemného plynu a prerušenia infraštruktúry podľa tohto nariadenia. Preskúmaním scenárov úspor energie a energetickej efektívnosti sa zabezpečí, aby celoúnijná simulácia, ako aj následné vnútroštátne a spoločné posúdenia rizík a preventívne opatrenia boli nadčasové a zlučiteľné so zásadou prvoradosti energetickej efektívnosti a cieľmi Únie v oblasti klimatickej neutrality stanovenými v nariadení (EÚ) 2021/1119 a aby prispievali k postupnému ukončeniu závislosti Únie od ruských fosílnych palív. Toto nariadenie takisto umožní členským štátom znížiť spotrebu plynu chránených odberateľov, ktorá nie je nevyhnutná, s cieľom uľahčiť väčšie úspory zemného plynu, najmä počas krízy.

- (110) Riziká pre bezpečnosť dodávok plynu spôsobené ruskou vojenskou agresiou voči Ukrajine, ktoré odôvodňovali zmeny nariadenia (EÚ) 2017/1938 zavedené nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/1032³⁴, pretrvávajú dodnes. Okrem toho by sa mali zväžiť dodatočné riziká, ako sú ďalšie narušenia kritickej infraštruktúry v nadväznosti na sabotáž proti plynovodom Nord Stream v septembri 2022 a narušenie plynovodu Balticconnector v októbri 2023 a zhoršenie geopolitického prostredia a hrozieb v dodávateľských regiónoch, napríklad v dôsledku krízy na Blízkom východe. K správe, ktorú má Komisia predložiť do 28. februára 2025, sa preto v prípade potreby má pripojiť legislatívny návrh na zmenu nariadenia (EÚ) 2017/1938.

³⁴ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/1032 z 29. júna 2022, ktorým sa menia nariadenia (EÚ) 2017/1938 a (ES) č. 715/2009, pokiaľ ide o uskladňovanie plynu (Ú. v. EÚ L 173, 30.6.2022, s. 17).

- (111) Určité ustanovenia tohto nariadenia vychádzajú z krízových opatrení zavedených nariadením Rady (EÚ) 2022/2576³⁵ v reakcii na útočnú vojnu Ruska proti Ukrajine a následnú krízu dodávok zemného plynu. Hoci sa nariadením (EÚ) 2022/2576 riešila bezprostredná a závažná kríza dodávok zemného plynu, a to aj odchyľne od existujúceho trvalého rámca, cieľom tohto nariadenia je transformovať niektoré krízové opatrenia na trvalé prvky trhu so zemným plynom. Týka sa to najmä mechanizmu na agregáciu dopytu a spoločný nákup zemného plynu, opatrení na zlepšenie využívania zariadení LNG a zásobníkov zemného plynu, ako aj dodatočných solidárnych opatrení v prípade stavu núdze v oblasti zemného plynu. Realizácia týchto trvalých charakteristík trhu so zemným plynom si však vyžaduje čas, okrem iného z dôvodu potrebných postupov verejného obstarávania pre trvalý mechanizmus na agregáciu dopytu a spoločný nákup zemného plynu, ktoré sa do konca roka 2024 neuzavrú. Okrem toho sa očakáva, že riziká súvisiace s dodávkami zemného plynu budú v Únii pretrvávajúť v priebehu roka 2024. S cieľom dostatočne zohľadniť prípravnú fázu týkajúcu sa uvedených opatrení a zabrániť duplicite s opatreniami zavedenými nariadením (EÚ) 2022/2576 by sa preto príslušné ustanovenia tohto nariadenia mali uplatňovať až od 1. januára 2025. Ustanovenia tohto nariadenia týkajúce sa zriadenia a výberu poskytovateľa služby na vykonávanie úloh v rámci mechanizmu na agregáciu dopytu a spoločný nákup zemného plynu by sa mali uplatňovať odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia, aby sa zabezpečilo, že mechanizmus bude funkčný odo dňa uplynutia platnosti nariadenia (EÚ) 2022/2576.

³⁵ Nariadenie Rady (EÚ) 2022/2576 z 19. decembra 2022 o posilnení solidarity prostredníctvom lepšej koordinácie nákupu plynu, spoločných referenčných cien a cezhraničnej výmeny plynu (Ú. v. EÚ L 335, 29.12.2022, s. 1).

- (112) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1227/2011³⁶ a nariadenia (EÚ) 2019/942 a (EÚ) 2022/869 by sa preto mali zodpovedajúcim spôsobom zmeniť.
- (113) Keďže cieľ tohto nariadenia, a to stanovenie spravodlivých pravidiel pre podmienky prístupu do prepravných sietí zemného plynu, zásobníkov a zariadení LNG a opatrení týkajúcich sa mechanizmu na agregáciu dopytu a spoločný nákup zemného plynu a mechanizmu na podporu rozvoja trhu s vodíkom, nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni členských štátov, ale z dôvodu rozsahu a účinkov takéhoto opatrenia ho možno lepšie dosiahnuť na úrovni Únie, môže Únia prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 Zmluvy o EÚ. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku toto nariadenie neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie tohto cieľa,

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

³⁶ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1227/2011 z 25. októbra 2011 o integrite a transparentnosti veľkoobchodného trhu s energiou (Ú. v. EÚ L 326, 8.12.2011, s. 1).

Kapitola I

Predmet úpravy, rozsah pôsobnosti a vymedzenie pojmov

Článok 1

Predmet úpravy a rozsah pôsobnosti

Týmto nariadením:

- a) sa stanovujú nediskriminačné pravidlá pre podmienky prístupu do sietí zemného plynu a vodíkových sietí pri zohľadnení špecifik národných a regionálnych trhov a so zámerom zabezpečiť riadne fungovanie vnútorného trhu so zemným plynom a vodíkom, ako aj prispieť k flexibilitate energetického systému; a
- b) sa uľahčuje vývoj a prevádzka riadne fungujúceho a transparentného trhu so zemným plynom a vodíkom s vysokou úrovňou bezpečnosti dodávok a stanovujú sa mechanizmy, ktorými sa harmonizujú pravidlá prístupu do siete pre cezhraničné výmeny zemného plynu a vodíka.

Ciele uvedené v prvom odseku tohto článku zahŕňajú:

- a) stanovenie harmonizovaných zásad pre tarify za prístup do siete zemného plynu, ale nie k zásobníkom zemného plynu, alebo metód výpočtu taríf;
- b) vytvorenie služieb pre prístup tretích strán a ustanovenie harmonizovaných zásad pridelovania kapacity a riadenia preťaženia;
- c) stanovenie požiadaviek na transparentnosť, pravidiel vyvažovania a poplatkov za odchýlky a uľahčenie obchodovania s kapacitami.

S výnimkou článku 34 ods. 5 sa toto nariadenie uplatňuje len na zásobníky zemného plynu a zásobníky vodíka uvedené v článku 33 ods. 3 alebo 4 alebo článku 37 smernice (EÚ) 2024/...⁺.

Na účely vykonávania jednej alebo viacerých činností, ktoré v bežných prípadoch vykonáva prevádzkovateľ prepravnej siete alebo prevádzkovateľ vodíkovej prepravnej siete, môžu členské štáty v súlade so smernicou (EÚ) 2024/...⁺ zriaďovať subjekt alebo orgán, ktorý podlieha požiadavkám tohto nariadenia. Tento subjekt alebo orgán podlieha certifikácii v súlade s článkom 14 tohto nariadenia a musí byť určený podľa článku 71 smernice (EÚ) 2024/...⁺.

⁺ Ú. v.: vložte, prosím, číslo smernice uvedenej v dokumente PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)).

Článok 2

Vymedzenie pojmov

1. Na účely tohto nariadenia sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:
 1. „regulačná báza aktív“ sú sieťové aktíva prevádzkovateľa prepravnej siete, prevádzkovateľa distribučnej siete, prevádzkovateľa vodíkovej prepravnej siete a prevádzkovateľa vodíkovej distribučnej siete používané na poskytovanie regulovaných sieťových služieb, ktoré sa zohľadňujú pri výpočte výnosov zo sieťových služieb;
 2. „preprava“ je preprava v zmysle vymedzenia v článku 2 bode 17 smernice (EÚ) 2024/...⁺;
 3. „zmluva o preprave“ je zmluva, ktorú prevádzkovateľ prepravnej siete alebo prevádzkovateľ vodíkovej siete uzavrel s užívateľom siete s cieľom vykonávať služby prepravy zemného plynu alebo vodíka;
 4. „kapacita“ je maximálny prietok, na ktorý má užívateľ siete nárok podľa ustanovení zmluvy o preprave, vyjadrený v metroch kubických za jednotku času alebo v jednotkách energie za jednotku času;
 5. „nevyužitá kapacita“ je pevná kapacita, ktorú získal užívateľ siete na základe zmluvy o preprave, ale ktorú tento užívateľ nenominoval v lehote stanovenej v zmluve;

⁺ Ú. v.: vložte, prosím, číslo smernice uvedenej v dokumente PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)).

6. „riadenie preťaženia“ je riadenie portfólia kapacít prevádzkovateľa prepravnej siete s cieľom optimálne a maximálne využiť technickú kapacitu a včas zistiť budúce body preťaženia a nasýtenia;
7. „sekundárny trh“ je trh, na ktorom sa obchoduje s kapacitou mimo primárneho trhu;
8. „nominácia“ je hlásenie užívateľa siete podané prevádzkovateľovi prepravnej siete o skutočnom prietoku, ktorý chce užívateľ siete vtlačiť do siete alebo z nej odobrať, pred takýmto vtlačením alebo odobraním;
9. „renominácia“ je oznámenie opravenej nominácie následne po nominácii;
10. „integrita siete“ je každá situácia, keď sa tlak a kvalita zemného plynu alebo vodíka nachádzajú medzi minimálnou a maximálnou hranicou, takže preprava zemného plynu alebo vodíka je z technického hľadiska zaručená;
11. „vyvažovacie obdobie“ je obdobie, v ktorom sa odber množstva zemného plynu alebo vodíka, vyjadrený v jednotkách energie, má vyrovnať každým užívateľom siete vtlačením rovnakého množstva zemného plynu alebo vodíka v súlade so sieťovým predpisom;
12. „užívateľ siete“ je užívateľ siete v zmysle vymedzenia v článku 2 bode 60 smernice (EÚ) 2024/...⁺;

⁺ Ú. v.: vložte, prosím, číslo smernice uvedenej v dokumente PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)).

13. „prerušiteľné služby“ sú služby, ktoré prevádzkovateľ prepravnej siete alebo v príslušných prípadoch prevádzkovateľ distribučnej siete, alebo prevádzkovateľ vodíkovej siete ponúka v súvislosti s prerušiteľnou kapacitou;
14. „prerušiteľná kapacita“ je kapacita prepravy zemného plynu alebo vodíka, ktorú môže prevádzkovateľ prepravnej siete alebo v príslušných prípadoch prevádzkovateľ distribučnej siete, alebo prevádzkovateľ vodíkovej siete prerušiť podľa podmienok ustanovených v zmluve o preprave;
15. „dlhodobé služby“ sú služby ponúkané prevádzkovateľom prepravnej siete alebo v príslušných prípadoch prevádzkovateľ distribučnej siete, alebo prevádzkovateľom vodíkovej siete na obdobie najmenej jedného roka;
16. „krátkodobé služby“ sú služby, ktoré prevádzkovateľ prepravnej siete alebo v príslušných prípadoch prevádzkovateľ distribučnej siete, alebo prevádzkovateľ vodíkovej siete ponúka na obdobie kratšie ako jeden rok;
17. „pevná kapacita“ je kapacita prepravy a distribúcie zemného plynu a vodíka, ktorú prevádzkovateľ prepravnej siete alebo v príslušných prípadoch prevádzkovateľ distribučnej siete, alebo prevádzkovateľ vodíkovej siete zmluvne zaručuje ako neprerušiteľnú;
18. „pevné služby“ sú služby, ktoré prevádzkovateľ prepravnej siete alebo v príslušných prípadoch prevádzkovateľ distribučnej siete, alebo prevádzkovateľ vodíkovej siete ponúka v súvislosti s pevnou kapacitou;

19. „technická kapacita“ je maximálna pevná kapacita, ktorú možno ponúknuť užívateľom siete pri zohľadnení integrity siete a prevádzkových požiadaviek prepravnej siete alebo v príslušných prípadoch prevádzkovateľ distribučnej siete, alebo prevádzkovateľ vodíkovej siete;
20. „zmluvná kapacita“ je kapacita, ktorá bola pridelená užívateľovi siete prostredníctvom zmluvy o preprave;
21. „dostupná kapacita“ je tá časť technickej kapacity, ktorá nie je pridelená a ktorá je v určitom čase dostupná v sieti;
22. „zmluvné preťaženie“ je situácia, keď je úroveň dopytu po pevnej kapacite vyššia ako technická kapacita;
23. „primárny trh“ je trh, na ktorom s kapacitou obchoduje priamo prevádzkovateľ prepravnej siete alebo v príslušných prípadoch prevádzkovateľ distribučnej siete, alebo prevádzkovateľ vodíkovej prepravnej siete;
24. „fyzické preťaženie“ je situácia, keď je úroveň dopytu po skutočnej dodávke v určitom čase vyššia ako technická kapacita;
25. „kapacita zariadenia LNG“ je kapacita terminálu LNG na skvapalňovanie zemného plynu alebo dovoz, vykládku, podporné služby a dočasné uskladnenie a spätné splyňovanie LNG;
26. „pracovný objem“ je objem zemného plynu alebo vodíka, ktorý môže užívateľ zásobníka využívať na skladovanie zemného plynu alebo vodíka;

27. „ťažobný výkon“ je množstvo zemného plynu alebo vodíka, ktoré je užívateľ zásobníka oprávnený ťažiť zo zásobníka zemného plynu alebo vodíka;
28. „vtlačný výkon“ je množstvo zemného plynu alebo vodíka, ktoré je užívateľ zásobníka oprávnený vtlačiť do zásobníka zemného plynu alebo vodíka;
29. „uskladňovacia kapacita“ je kombinácia pracovného objemu, vtlačného výkonu a ťažobného výkonu;
30. „vstupno-výstupný systém“ je vstupno-výstupný systém v zmysle vymedzenia v článku 2 bode 57 smernice (EÚ) 2024/...⁺;
31. „vyvažovacia zóna“ je vyvažovacia zóna v zmysle vymedzenia v článku 2 bode 58 smernice (EÚ) 2024/...⁺;
32. „virtuálny obchodný bod“ je virtuálny obchodný bod v zmysle vymedzenia v článku 2 bode 59 smernice (EÚ) 2024/...⁺;
33. „vstupný bod“ je vstupný bod v zmysle vymedzenia v článku 2 bode 61 smernice (EÚ) 2024/...⁺;
34. „výstupný bod“ je výstupný bod v zmysle vymedzenia v článku 2 bode 62 smernice (EÚ) 2024/...⁺;

⁺ Ú. v.: vložte, prosím, číslo smernice uvedenej v dokumente PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)).

35. „podmienená kapacita“ je pevná kapacita, ktorá zahŕňa transparentné a vopred určené podmienky buď poskytovania prístupu z virtuálneho obchodného bodu a k nemu alebo obmedzenej prideliteľnosti;
36. „prideliteľnosť“ je ľubovoľná kombinácia vstupnej kapacity s akoukoľvek výstupnou kapacitou alebo naopak;
37. „povolené výnosy“ sú suma výnosov z prepravných a neprepravných služieb poskytovaných prevádzkovateľom prepravnej siete za určité časové obdobie v rámci daného regulačného obdobia, na ktoré má prevádzkovateľ prepravnej siete nárok v rámci režimu bez cenového stropu a ktoré sa stanovujú v súlade s článkom 78 ods. 7 písm. a) smernice (EÚ) 2024/...⁺;
38. „cieľové výnosy“ sú súčet očakávaných výnosov z prepravných služieb vypočítaných podľa zásad stanovených v článku 17 ods. 1 a očakávaných výnosov z neprepravných služieb za poskytovanie služieb zo strany prevádzkovateľa prepravnej siete počas určitého obdobia v rámci daného regulačného obdobia v režime cenového stropu;
39. „nová infraštruktúra“ je infraštruktúra nedokončená do 4. augusta 2003;
40. „zemný plyn“ je zemný plyn v zmysle vymedzenia v článku 2 bode 1 smernice (EÚ) 2024/...⁺;

⁺ Ú. v.: vložte, prosím, číslo smernice uvedenej v dokumente PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)).

41. „obnoviteľný plyn“ je obnoviteľný plyn v zmysle vymedzenia v článku 2 bode 2 smernice (EÚ) 2024/...⁺;
42. „sieť zemného plynu“ je sieť zemného plynu v zmysle vymedzenia v článku 2 bode 3 smernice (EÚ) 2024/...⁺;
43. „vodíková sieť“ je vodíková sieť v zmysle vymedzenia v článku 2 bode 4 smernice (EÚ) 2024/...⁺;
44. „zásobník vodíka“ je zásobník vodíka v zmysle vymedzenia v článku 2 bode 5 smernice (EÚ) 2024/...⁺;
45. „prevádzkovateľ zásobníkov vodíka“ je prevádzkovateľ zásobníkov vodíka v zmysle vymedzenia v článku 2 bode 6 smernice (EÚ) 2024/...⁺;
46. „vodíkový terminál“ je vodíkový terminál v zmysle vymedzenia v článku 2 bode 8 smernice o plyne (EÚ) 2024/...⁺;
47. „prevádzkovateľ vodíkového terminálu“ je prevádzkovateľ vodíkového terminálu v zmysle vymedzenia v článku 2 bode 9 smernice (EÚ) 2024/...⁺;
48. „kvalita vodíka“ je kvalita vodíka v zmysle vymedzenia v článku 2 bodu 10 smernice (EÚ) 2024/...⁺;
49. „nízkouhlíkový vodík“ je nízkouhlíkový vodík v zmysle vymedzenia v článku 2 bode 11 smernice (EÚ) 2024/...⁺;

⁺ Ú. v.: vložte, prosím, číslo smernice uvedenej v dokumente PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)).

50. „nízkouhlíkový plyn“ je nízkouhlíkový plyn v zmysle vymedzenia v článku 2 bode 12 smernice (EÚ) 2024/...⁺;
51. „prevádzkovateľ prepravnej siete“ je prevádzkovateľ prepravnej siete v zmysle vymedzenia v článku 2 bode 18 smernice (EÚ) 2024/...⁺;
52. „ťažobná sieť“ je ťažobná sieť v zmysle vymedzenia v článku 2 bode 16 smernice (EÚ) 2024/...⁺;
53. „distribúcia“ je distribúcia v zmysle vymedzenia v článku 2 bode 19 smernice (EÚ) 2024/...⁺;
54. „prevádzkovateľ distribučnej siete“ je prevádzkovateľ distribučnej siete v zmysle vymedzenia v článku 2 bode 20 smernice (EÚ) 2024/...⁺;
55. „vodíková sieť“ je vodíková sieť v zmysle vymedzenia v článku 2 bode 21 smernice (EÚ) 2024/...⁺;
56. „preprava vodíka“ je preprava vodíka v zmysle vymedzenia v článku 2 bode 22 smernice (EÚ) 2024/...⁺;
57. „vodíková prepravná sieť“ je vodíková prepravná sieť v zmysle vymedzenia v článku 2 bode 23 smernice (EÚ) 2024/...⁺;
58. „vodíková distribučná sieť“ je vodíková distribučná sieť v zmysle vymedzenia v článku 2 bode 24 smernice (EÚ) 2024/...⁺;

⁺ Ú. v.: vložte, prosím, číslo smernice uvedenej v dokumente PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)).

59. „prevádzkovateľ vodíkovej siete“ je prevádzkovateľ vodíkovej siete v zmysle vymedzenia v článku 2 bode 25 smernice (EÚ) 2024/...⁺;
60. „prevádzkovateľ vodíkovej prepravnej siete“ je prevádzkovateľ vodíkovej prepravnej siete v zmysle vymedzenia v článku 2 bode 26 smernice (EÚ) 2024/...⁺;
61. „prevádzkovateľ vodíkovej distribučnej siete“ je prevádzkovateľ vodíkovej distribučnej siete v zmysle vymedzenia v článku 2 bode 27 smernice (EÚ) 2024/...⁺;
62. „dodávka“ je dodávka v zmysle vymedzenia v článku 2 bode 28 smernice (EÚ) 2024/...⁺;
63. „zásobník zemného plynu“ je zásobník zemného plynu v zmysle vymedzenia v článku 2 bode 31 smernice (EÚ) 2024/...⁺;
64. „prevádzkovateľ zásobníka zemného plynu“ je prevádzkovateľ zásobníka zemného plynu v zmysle vymedzenia v článku 2 bode 32 smernice (EÚ) 2024/...⁺;
65. „zariadenie LNG“ je zariadenie LNG v zmysle vymedzenia v článku 2 bode 33 smernice (EÚ) 2024/...⁺;
66. „prevádzkovateľ zariadenia LNG“ je prevádzkovateľ zariadenia LNG v zmysle vymedzenia v článku 2 bode 34 smernice (EÚ) 2024/...⁺;
67. „siet“ je sieť v zmysle vymedzenia v článku 2 bode 35 smernice (EÚ) 2024/...⁺;

⁺ Ú. v.: vložte, prosím, číslo smernice uvedenej v dokumente PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)).

68. „podporné služby“ sú podporné služby v zmysle vymedzenia v článku 2 bode 36 smernice (EÚ) 2024/...⁺;
69. „prepojenie“ je prepojenie v zmysle vymedzenia v článku 2 bode 39 smernice o plyne (EÚ) 2024/...⁺;
70. „vodíkové prepojenie“ je vodíkové prepojenie v zmysle vymedzenia v článku 2 bode 40 smernice (EÚ) 2024/...⁺;
71. „užívateľ siete“ je užívateľ siete v zmysle vymedzenia v článku 2 bode 46 smernice (EÚ) 2024/...⁺;
72. „odberateľ“ je odberateľ v zmysle vymedzenia v článku 2 bode 47 smernice (EÚ) 2024/...⁺;
73. „koncový odberateľ“ je koncový odberateľ v zmysle vymedzenia v článku 2 bode 50 smernice (EÚ) 2024/...⁺;
74. „veľkoobchodný odberateľ“ je veľkoobchodný odberateľ v zmysle vymedzenia v článku 2 bode 51 smernice (EÚ) 2024/...⁺;
75. „kontrola“ je kontrola v zmysle vymedzenia v článku 2 bode 55 smernice (EÚ) 2024/...⁺;
76. „dlhodobá zmluva“ je dlhodobá zmluva v zmysle vymedzenia v článku 2 bode 56 smernice (EÚ) 2024/...⁺;

⁺ Ú. v.: vložte, prosím, číslo smernice uvedenej v dokumente PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)).

77. „prepojovací bod“ je prepojovací bod v zmysle vymedzenia v článku 2 bode 63 smernice (EÚ) 2024/...⁺;
78. „virtuálny prepojovací bod“ je virtuálny prepojovací bod v zmysle vymedzenia v článku 2 bode 64 smernice (EÚ) 2024/...⁺;
79. „účastník trhu“ je účastník trhu v zmysle vymedzenia v článku 2 bode 65 smernice (EÚ) 2024/...⁺;
80. „interoperabilita“ je interoperabilita v zmysle vymedzenia v článku 2 bode 71 smernice (EÚ) 2024/...⁺;
81. „prvoradosť energetickej efektívnosti“ je prvoradosť energetickej efektívnosti v zmysle vymedzenia v článku 2 bode 18 nariadenia (EÚ) Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1999³⁷;
82. „zmena účelu“ je zmena účelu v zmysle vymedzenia v článku 2 bode 18 nariadenia (EÚ) 2022/869;
83. „vertikálne integrovaný podnik“ je vertikálne integrovaný podnik v zmysle vymedzenia v článku 2 bode 43 smernice (EÚ) 2024/...⁺.
2. Vymedzenie pojmov v odseku 1 bodoch 4 až 24 týkajúcich sa prepravy sa analogicky uplatňuje aj na zásobníky a zariadenia LNG.

⁺ Ú. v.: vložte, prosím, číslo smernice uvedenej v dokumente PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)).

³⁷ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1999 z 11. decembra 2018 o riadení energetickej únie a opatrení v oblasti klímy, ktorým sa menia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 663/2009 a (ES) č. 715/2009, smernice Európskeho parlamentu a Rady 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EÚ, 2012/27/EÚ a 2013/30/EÚ, smernice Rady 2009/119/ES a (EÚ) 2015/652 a ktorým sa zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 525/2013 (Ú. v. EÚ L 328, 21.12.2018, s. 1).

Kapitola II

Všeobecné pravidlá uplatniteľné na siete zemného plynu a vodíkové siete

ODDIEL 1

VŠEOBECNÉ PRAVIDLÁ ORGANIZÁCIE TRHOV A PRÍSTUPU K INFRAŠTRUKTÚRE

Článok 3

Všeobecné zásady

Členské štáty, regulačné orgány určené podľa článku 76 smernice (EÚ) 2024/...⁺ (ďalej len „regulačné orgány“), prevádzkovatelia sietí zemného plynu alebo prevádzkovatelia vodíkových sietí a delegovaní prevádzkovatelia ako manažéri pre oblasť trhu alebo prevádzkovatelia rezervačných platforiem zabezpečia, aby trhy so zemným plynom a vodíkom fungovali podľa týchto zásad:

- a) ceny zemného plynu a vodíka sa musia tvoriť na základe dopytu a ponuky;
- b) prevádzkovatelia prepravných sietí a prevádzkovatelia distribučných sietí, ako aj prevádzkovatelia vodíkových prepravných sietí a prevádzkovatelia vodíkových distribučných sietí navzájom spolupracujú s cieľom poskytnúť užívateľom siete slobodu nezávisle si rezervovať vstupnú a výstupnú kapacitu; zemný plyn, a od roku 2033 vodík, sa prepravuje v rámci vstupno-výstupného systému namiesto zmluvných trás;

⁺ Ú. v.: vložte, prosím, číslo smernice uvedenej v dokumente PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)).

- c) tarify účtované vo vstupných a výstupných bodoch siete zemného plynu a vodíkovej siete musia byť štruktúrované tak, aby prispievali k integrácii trhu, zvýšeniu bezpečnosti dodávok a podpore prepojenia medzi sieťami zemného plynu a vodíkovými sieťami;
- d) podniky, ktoré pôsobia v tom istom vstupno-výstupnom systéme si vymieňajú zemný plyn, a od roku 2033 vodík, vo virtuálnom obchodnom bode; Výrobcovia obnoviteľného a nízkouhlíkového plynu majú rovnaký prístup k virtuálnemu obchodnému bodu bez ohľadu na to, či sú podniky pripojené k distribučnej sieti alebo prepravnej sieti; zemný plyn, a od roku 2033 vodík, sa môže fyzicky vymieňať na vstupných bodoch z tretích krajín alebo výstupných bodoch do tretích krajín;
- e) užívatelia siete sú zodpovední za vyváženie svojich vyvažovacích portfólií s cieľom minimalizovať potrebu prevádzkovateľov prepravnej siete a prevádzkovateľov vodíkových prepravných sietí vykonávať vyvažovacie opatrenia;
- f) vyvažovacie opatrenia sa vykonávajú na základe štandardizovaných produktov v súlade so sieťovým predpisom o vyvažovaní vypracovaným podľa tohto nariadenia a prebiehajú na obchodnej platforme alebo použitím služieb vyvažovania v súlade s uvedeným sieťovým predpisom;
- g) trhové pravidlá musia zabraňovať opatreniam, ktoré znemožňujú tvorbu cien na základe dopytu po zemnom plyne a vodíku a ich ponuky;
- h) trhovými pravidlami sa na trhu so zemným plynom a vodíkom musí zabezpečiť energeticky efektívny prístup zameraný na odberateľa;

- i) trhové pravidlá podporujú vznik a fungovanie likvidného obchodovania so zemným plynom a vodíkom, čím sa podporuje tvorba cien a cenová transparentnosť;
- j) trhové pravidlá umožnia dekarbonizáciu sietí zemného plynu a vodíkových sietí, a to aj umožnením integrácie z obnoviteľných zdrojov energie na trhy so zemným plynom a vodíkom poskytovaním stimulov na úspory energie a efektívnosť, znižovaním dopytu, flexibilitou dopytu a integráciou energetického systému a uľahčovaním dosahovania klimatických a energetických cieľov Únie;
- k) trhové pravidlá musia poskytovať vhodné investičné stimuly, najmä pre dlhodobé investície do dekarbonizovanej a udržateľnej siete zemného plynu a vodíkovej siete, uskladňovanie energie, energetickú efektívnosť, znižovanie dopytu a riadenie odberu s cieľom napĺňať potreby trhu a potreby integrácie sietí, a musia uľahčovať spravodlivú hospodársku súťaž a bezpečnosť dodávok a zároveň uplatňovať zásadu prvoradosti energetickej efektívnosti pri predchádzaní investičným stimulom, ktoré vedú k uviaznutým aktívam;
- l) pravidlá plánovania siete sa v prípade potreby zameriavajú na využívanie vodíka v ťažko dekarbonizovateľných odvetviach, pričom zohľadňujú potenciál znižovania emisií skleníkových plynov, podporujú opatrenia na zníženie dopytu po fosílnom plyne a prispievajú k obozretnému a racionálnemu využívaniu prírodných zdrojov a dosiahnutiu klimatických a energetických cieľov Únie;
- m) musia sa odstrániť prípadné prekážky cezhraničných tokov zemného plynu a vodíka medzi vstupno-výstupnými systémami;
- n) trhové pravidlá musia uľahčovať regionálnu spoluprácu a integráciu.

Článok 4

Rozširovanie obnoviteľného plynu a nízkouhlíkového plynu v uhoľných regiónoch a regiónoch s vysokými emisiami uhlíka

Komisia podporuje a podnecuje prienik obnoviteľného plynu a nízkouhlíkového plynu, najmä vodíka a biometánu, do energetického systému Únie, najmä v uhoľných regiónoch a regiónoch s vysokými emisiami uhlíka, s cieľom zvýšiť podiel obnoviteľného plynu najmä v priemyselných procesoch, diaľkovom vykurovaní a uskladňovaní energie, a tým urýchliť postupné vyradovanie tuhých fosílnych palív v priemyselných odvetviach a odvetviach diaľkového vykurovania. Komisia podporuje aj premenu fosílnych palív na obnoviteľný a nízkouhlíkový vodík a biometán, ako aj vytvorenie pracovnej sily pripravenej na vodík.

Článok 5

Oddelenie regulačných báz aktív

1. Ak prevádzkovateľ prepravnej siete, prevádzkovateľ distribučnej siete alebo prevádzkovateľ vodíkovej siete poskytuje regulované služby v oblasti zemného plynu, vodíka alebo elektriny, musí spĺňať požiadavku oddelenia účtov stanovenú v článku 75 smernice (EÚ) 2024/...⁺ a článku 56 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/944³⁸ a mať regulačnú bázu aktív samostatne pre zemný plyn, vodík alebo elektroenergetické aktíva. Táto samostatná regulačná báza aktív zabezpečí, aby sa:
 - a) výnosy zo služieb získané z poskytovania osobitných regulovaných služieb mohli použiť len na náhradu kapitálových a prevádzkových výdavkov súvisiacich s aktívami zahrnutými do regulačnej bázy aktív, na základe ktorej sa regulované služby poskytovali;
 - b) pri prevode aktív do inej regulačnej bázy aktív stanovila ich hodnota na základe auditu a schválenia regulačným orgánom a je taká, že nedochádza ku krížovým dotáciám.
2. Členský štát nepovolí finančné prevody medzi regulovanými službami, ktoré sú oddelené v zmysle odseku 1.

⁺ Ú. v.: vložte, prosím, číslo smernice uvedenej v dokumente PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)).

³⁸ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/944 z 5. júna 2019 o spoločných pravidlách pre vnútorný trh s elektrinou a o zmene smernice 2012/27/EÚ (Ú. v. EÚ L 158, 14.6.2019, s. 125).

3. Členské štáty môžu prevádzkovateľom vodíkových sietí umožniť, aby náklady na obnovu rozložili v čase prostredníctvom taríf za prístup do siete s cieľom zabezpečiť, aby budúci užívatelia náležite prispievali na počiatočné náklady na rozvoj vodíkovej siete. Takéto rozdeľovanie nákladov v čase a jeho základná metodika podliehajú schváleniu regulačným orgánom. Členské štáty môžu zaviesť opatrenia, ako je štátna záruka, na pokrytie finančného rizika prevádzkovateľov vodíkových sietí spojeného s počiatočným výpadkom návratnosti nákladov vyplývajúcim z uplatňovania rozdelenia nákladov v čase za predpokladu, že takéto opatrenia sú v súlade s článkom 107 ZFEÚ.
4. Odchyľne od odseku 2 môže členský štát povoliť finančné prevody medzi regulovanými službami, ktoré sú oddelené v zmysle odseku 1, ak regulačný orgán zistil, že financovanie sietí prostredníctvom taríf za prístup do siete, ktoré platia len užívatelia jeho siete, nie je životaschopné. Regulačný orgán vo svojom posúdení okrem iného zváži hodnotu plánovaných finančných prevodov, výsledné krížové dotácie medzi užívateľmi príslušných sietí a nákladovú efektívnosť týchto finančných prevodov.

Na finančný prevod v zmysle tohto odseku sa uplatňujú tieto podmienky:

- a) všetky výnosy potrebné na finančný prevod sa vyberajú ako účelový poplatok;
- b) účelový poplatok sa vyberá len z výstupných bodov ku koncovým odberateľom nachádzajúcich sa v tých istých členských štátoch ako príjemca finančného prevodu;

- c) účelový poplatok a finančný prevod alebo metodiky ich výpočtu schvaľuje pred nadobudnutím ich účinnosti regulačný orgán;
- d) schválené účelové poplatky a finančný prevod a metodiky v prípade ich schválenia sa zverejňujú najneskôr tridsať dní pred dátumom ich zavedenia;
- e) členský štát oznámil Komisii a agentúre ACER, že povolil finančné prevody.

5. Regulačný orgán môže schváliť finančný prevod a účelový poplatok uvedený v odseku 4 ak:

- a) tarify za prístup do siete sa účtujú užívateľom regulačnej bázy aktív, ktorá profituje z finančného prevodu;
- b) súčet finančných prevodov a výnosov zo služieb vybraných prostredníctvom taríf za prístup do siete nie je vyšší ako povolené alebo cieľové výnosy;
- c) finančný prevod sa schvaľuje na obmedzené obdobie, ktoré nikdy nie je dlhšie ako jedna tretina zostávajúcej doby odpisovania príslušnej infraštruktúry.

6. Do ... [jeden rok odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia] agentúra ACER vydá prevádzkovateľom prepravných sietí, prevádzkovateľom distribučných sietí, prevádzkovateľom vodíkových sietí a regulačným orgánom odporúčania týkajúce sa metodík na stanovenie rozdelenia nákladov v čase.

Agentúra ACER aktualizuje odporúčania uvedené v prvom pododseku aspoň raz za dva roky.

Agentúra ACER môže prevádzkovateľom prepravných sietí, prevádzkovateľom distribučných sietí, prevádzkovateľom vodíkových sietí a regulačným orgánom vydať odporúčania týkajúce sa metodík:

- a) určenia hodnoty aktív, ktoré sa prevedú do inej regulačnej bázy aktív, a umiestnenia všetkých ziskov a strát, ktoré môžu v dôsledku toho vzniknúť;
- b) výpočtu výšky a maximálneho trvania finančného prevodu a účelového poplatku;
- c) pre kritériá pridelovania príspevkov na účelový poplatok medzi koncovými odberateľmi pripojenými k regulačnej báze aktív.

Článok 6

Služby prevádzkovateľov prepravných sietí pre prístup tretích strán

1. Prevádzkovatelia prepravných sietí:

- a) ponúkajú kapacitu a služby všetkým užívateľom siete na nediskriminačnom základe;
- b) poskytujú pevnú aj prerušiteľnú kapacitu; cena prerušiteľnej kapacity pritom vychádza z pravdepodobnosti prerušenia;
- c) ponúkajú užívateľom siete dlhodobú aj krátkodobú kapacitu.

Pokiaľ ide o prvý pododsek písm. a), ak prevádzkovatelia prepravných sietí ponúkajú rovnakú službu rôznym odberateľom, musia ju ponúkať za rovnakých zmluvných podmienok s použitím buď harmonizovaných zmlúv o preprave alebo spoločného sieťového predpisu, schváleného regulačným orgánom v súlade s postupom ustanoveným v článku 78 alebo 79 smernice (EÚ) 2024/...⁺.

2. Do ... [jeden rok odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia] Komisia:

- a) vykoná hodnotenie vplyvu tarifného režimu na sieť zemného plynu, v rámci ktorého sa nebudú účtovať žiadne tarify za prístup do prepravných sietí v prepojovacích bodoch medzi členskými štátmi alebo v prepojovacích bodoch s tretími krajinami, ktorých siete spájajú dva alebo viaceré členské štáty; a

⁺ Ú. v.: vložte, prosím, číslo smernice uvedenej v dokumente PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)).

b) predloží správu Európskemu parlamentu a Rade.

K tejto správe môžu byť v príslušných prípadoch priložené legislatívne návrhy na riešenie prekážok identifikovaných v hodnotení.

3. V súlade so zásadami ustanovenými v článku 17 ods. 1 zmluvy o preprave podpísané k neštandardnému dátumu začiatku plnenia alebo s kratším trvaním ako bežná ročná zmluva o preprave nesmú viesť k svojvoľnému zvýšeniu ani zníženiu tarify, ktoré neodráža trhovú hodnotu služby.
4. Keď dva alebo viaceré prepojoyacie body spájajú tie isté dva susedné vstupno-výstupné systémy, príslušní prevádzkovatelia susedných prepravných sietí sú povinní v jednom virtuálnom prepojoyacom bode ponúkať kapacity dostupné v prepojoyacích bodoch. Každá zmluvná kapacita v prepojoyacích bodoch sa bez ohľadu na dátum jej uzavretia prevedie do virtuálneho prepojoyacieho bodu.

Virtuálny prepojoyací bod sa zriadi, ak sú splnené tieto podmienky:

- a) celková technická kapacita vo virtuálnych prepojoyacích bodoch je rovná alebo väčšia ako súčet technických kapacít vo všetkých prepojoyacích bodoch, z ktorých sa daný virtuálny prepojoyací bod skladá;
- b) virtuálny prepojoyací bod uľahčuje hospodárne a účinné využívanie systému vrátane pravidiel stanovených v článkoch 10 a 11.

5. Ak je to vhodné, služby pre prístup tretích strán možno poskytnúť pod podmienkou, že užívatelia siete poskytnú vhodné záruky svojej úverovej bonity. Takéto záruky nesmú vytvárať neprimerané prekážky vstupu na trh a musia byť nediskriminačné, transparentné a primerané.
6. Prevádzkovatelia prepravných sietí majú prístup do siete iných prevádzkovateľov prepravných sietí, ak je to nevyhnutné na účel vykonávania ich činností vrátane činností, ktoré súvisia s cezhraničnou prepravou.
7. Odsekmi 1 až 6 nie je dotknutá možnosť členských štátov prijať primerané opatrenia s cieľom dočasne obmedziť dodávky zemného plynu z Ruskej federácie a Bieloruska na pevne stanovené obdobie, ktoré sa môže v odôvodnenom prípade obnoviť, obmedzením ponuky na kapacitu predkladaným vopred ktorýmkoľvek jednotlivým užívateľom siete na vstupných bodoch z Ruskej federácie alebo Bieloruska, ak je to potrebné na ochranu ich základných bezpečnostných záujmov a základných bezpečnostných záujmov Únie, ak takéto opatrenia:
 - a) neprimerane nenarúšajú riadne fungovanie vnútorného trhu so zemným plynom a cezhraničné toky zemného plynu medzi členskými štátmi a neoslabujú bezpečnosť dodávok do Únie alebo členského štátu;
 - b) sú v súlade so zásadou energetickej solidarity;
 - c) sa prijímajú v súlade s právami a povinnosťami Únie a členských štátov vo vzťahu k tretím krajinám.

S ohľadom na potrebu zaistiť bezpečnosť dodávok do Únie sa môžu opatrenia prijaté členskými štátmi podľa prvého pododseku zamerať na diverzifikáciu dodávok zemného plynu s cieľom postupne ukončiť závislosť od ruského zemného plynu, ak možno preukázať, že takéto opatrenia sú potrebné na ochranu ich základných bezpečnostných záujmov a záujmov Únie.

Pred rozhodnutím o opatrení uvedenom v prvom pododseku sa dotknutý členský štát poradí s Komisiou a ak je pravdepodobné, že budú tiež ovplyvnené týmto opatrením, s ostatnými členskými štátmi, so zmluvnými stranami Energetického spoločenstva, s tretími krajinami, ktoré sú zmluvnými stranami Dohody o Európskom hospodárskom priestore, a so Spojeným kráľovstvom Veľkej Británie a Severného Írska. Dotknuté členské štáty v čo najväčšej miere zohľadnia situáciu v týchto členských štátoch a tretích krajinách a všetky záujmy, ktoré v tejto súvislosti vyjadria tieto členské štáty, tretie krajiny alebo Komisia.

Článok 7

Služby prevádzkovateľov vodíkových sietí pre prístup tretích strán

1. Prevádzkovatelia vodíkových sietí ponúkajú svoje služby všetkým užívateľom siete na nediskriminačnom základe za rovnakých zmluvných podmienok pre tú istú službu. Prevádzkovatelia vodíkových sietí zverejnia na svojom webovom sídle zmluvné podmienky a tarify účtované za prístup do siete a prípadne vyvažovacie poplatky.

2. Účastníkom trhu sa sprístupňuje maximálna kapacita vodíkovej siete, pričom sa zohľadňuje integrita a efektívna a bezpečná prevádzka siete.
3. Maximálne trvanie zmlúv o kapacite je 20 rokov v prípade infraštruktúry dokončenej pred 1. januárom 2028 a 15 rokov v prípade infraštruktúry dokončenej k tomuto dátumu alebo po tomto dátume. Regulačné orgány majú právo uložiť kratšie maximálne obdobia, ak je to potrebné na zabezpečenie fungovania trhu s vodíkom, ochranu hospodárskej súťaže a zabezpečenie budúcej cezhraničnej integrácie. Regulačné orgány pri prijímaní rozhodnutia o uložení kratšieho maximálneho trvania zohľadnia okrem iného záväzok užívateľov siete zabezpečiť financovanie siete, negatívne dôsledky na plánovanie a možnosti refinancovania.
4. Prevádzkovatelia vodíkových prepravných sietí zavedú a zverejnia nediskriminačné a transparentné postupy riadenia preťaženia, ktoré uľahčujú aj cezhraničné výmeny vodíka na nediskriminačnom základe.
5. Prevádzkovatelia vodíkových sietí pravidelne posudzujú dopyt na trhu po nových investíciách s ohľadom na bezpečnosť dodávok a efektívnosť konečného využitia vodíka.
6. Od 1. januára 2033 sú vodíkové siete usporiadané ako vstupno-výstupné systémy.
7. Členské štáty môžu rozhodnúť o neuplatňovaní odseku 6 tohto článku na vodíkové siete, na ktoré sa vzťahuje odchýlka podľa článku 52 smernice (EÚ) 2024/...⁺ a ktoré nie sú pripojené k inej vodíkovej sieti.

⁺ Ú. v.: vložte, prosím, číslo smernice uvedenej v dokumente PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)).

8. Od 1. januára 2033 alebo ak sa členský štát rozhodne uplatňovať regulovaný prístup tretích strán do vodíkových sietí v súlade s článkom 35 smernice (EÚ) 2024/...⁺ pred 1. januárom 2033, článok 17 tohto nariadenia sa uplatňuje na tarify za prístup do vodíkových sietí a povinnosti prevádzkovateľov prepravných sietí stanovené v článku 17 ods. 1, 2, 4 a 5 tohto nariadenia sa uplatňujú na prevádzkovateľov vodíkových sietí. Články 18 a 19 tohto nariadenia sa neuplatňujú na vodíkové siete. Tieto články sa uplatňujú len na siete zemného plynu.

Regulačné orgány pred prijatím rozhodnutia o metodike určovania taríf za prístup k vodíkovej sieti pre vstupné a výstupné body v cezhraničných prepojedacích bodoch medzi priamo pripojenými členskými štátmi vrátane virtuálnych prepojedacích bodov konzultujú s regulačnými orgánmi priamo pripojených členských štátov a príslušnými zainteresovanými stranami. Regulačné orgány predložia agentúre ACER aj plánovanú tarifnú metodiku. Odchyľne od článku 17 sa regulačné orgány môžu rozhodnúť neúčtovať tarify za prístup do vodíkovej siete, alebo ak sa kapacita prideľuje prostredníctvom aukcií, stanoviť vyvolávacie ceny na nulu.

Pri rozhodovaní o metodike určovania taríf za prístup do vodíkovej siete v prepojedacom bode medzi členskými štátmi príslušné regulačné orgány uplatňujú tarifné zásady uvedené v článku 17 ods. 1, 2, 4 a 5 a zohľadnia výsledok konzultácií uvedených v druhom pododseku tohto odseku, najmä konzultácií s regulačnými orgánmi priamo pripojených členských štátov a vplyv zvolených taríf za prístup do siete na cezhraničný obchod a fungovanie trhu v priamo prepojených členských štátoch.

⁺ Ú. v.: vložte, prosím, číslo smernice uvedenej v dokumente PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)).

Regulačné orgány priamo pripojených členských štátov môžu požiadať agentúru ACER o poskytnutie faktického stanoviska k metodike určovania taríf za prístup do vodíkovej siete alebo vyvolávacích cien pre vstupné a výstupné body v cezhraničných prepojediacich bodoch medzi týmito členskými štátmi v súlade s článkom 6 ods. 5 nariadenia (EÚ) 2019/942. Agentúra ACER v relevantných prípadoch zodpovedajúcim spôsobom informuje Komisiu v súlade s článkom 6 ods. 6 nariadenia (EÚ) 2019/942. Agentúra ACER pri poskytovaní faktického stanoviska vykoná svoje posúdenie s náležitým zreteľom na zásady určovania taríf uvedené v článku 17 ods. 1 a 2 tohto nariadenia.

Ďalšie podrobnosti potrebné na vykonávanie tohto odseku, najmä postup cezhraničných konzultácií alebo žiadosti o stanovisko agentúry ACER, sa určia v sieťovom predpise ustanovenom podľa článku 72 ods. 1.

9. Od 1. januára 2033 prevádzkovatelia vodíkových prepravných sietí pri poskytovaní svojich služieb spĺňajú požiadavky na prevádzkovateľov prepravných sietí podľa článkov 5, 10 a 13 a zverejňujú tarify za každý sieťový bod na online platforme prevádzkovanej Európskou sieťou prevádzkovateľov sietí pre vodík (ďalej len „ENNOH“). Kým sa neprijme a nenadobudne účinnosť sieťový predpis o pridelovaní kapacity pre vodíkové prepravné siete podľa článku 72 ods. 1 písm. d), takéto zverejnenie sa môže uskutočniť prostredníctvom odkazov na zverejnenie taríf na webových sídlach prevádzkovateľov vodíkových prepravných sietí.

Článok 8

Služby pre prístup tretích strán do zásobníkov zemného plynu, vodíkových terminálov, zariadení LNG a zásobníkov vodíka

1. Prevádzkovatelia zariadenia LNG, prevádzkovatelia vodíkových terminálov, prevádzkovatelia zásobníkov vodíka a prevádzkovatelia zásobníkov zemného plynu:
 - a) ponúkajú služby na uspokojenie dopytu na trhu všetkým užívateľom siete na nediskriminačnom základe; najmä ak prevádzkovateľ zariadenia LNG, prevádzkovateľ vodíkového terminálu, prevádzkovateľ zásobníkov vodíka alebo prevádzkovateľ zásobníkov zemného plynu ponúka rovnakú službu rôznym odberateľom, musí ju ponúkať za rovnakých zmluvných podmienok;
 - b) ponúkajú služby, ktoré umožňujú využívanie vzájomne prepojených prepravných sietí zemného plynu a vodíkových sietí, a uľahčujú prístup prostredníctvom spolupráce s prevádzkovateľom prepravnej siete alebo prevádzkovateľom vodíkovej siete a
 - c) zverejňujú dôležité informácie, a to najmä údaje o využívaní a dostupnosti služieb, v časovom rámci, ktorý je v súlade s prijateľnými obchodnými potrebami užívateľov zariadení LNG, zásobníkov zemného plynu, vodíkových terminálov alebo zásobníkov vodíka, pričom takéto zverejnenie podlieha monitorovaniu zo strany regulačného orgánu.

2. Každý prevádzkovateľ zásobníkov zemného plynu a prevádzkovateľ zásobníkov vodíka:
 - a) poskytuje pevné aj prerušiteľné služby pre prístup tretích strán; cena prerušiteľnej kapacity pritom vychádza z pravdepodobnosti prerušenia;
 - b) ponúka užívateľom zásobníkov dlhodobé aj krátkodobé služby;
 - c) ponúka užívateľom zásobníkov zoskupené aj nezoskupené služby súvisiace s uskladňovacou kapacitou.
3. Každý prevádzkovateľ zariadenia LNG ponúka užívateľom zariadení LNG zoskupené aj nezoskupené služby v rámci zariadenia LNG podľa potrieb vyjadrených užívateľmi zariadenia LNG.
4. Zmluvy o zásobníkoch zemného plynu a LNG a zmluvy o zásobníkoch vodíka a vodíkových termináloch nesmú viesť k svojvoľne vyšším tarifám, ak sú podpísané:
 - a) mimo stanoveného bežného roku k neštandardnému dátumu začiatku plnenia alebo
 - b) s kratším trvaním ako bežná ročná zmluva.
5. Ak je to vhodné, služby pre prístup tretích strán možno poskytnúť pod podmienkou, že užívatelia siete poskytnú vhodné záruky svojej úverovej bonity. Takéto záruky nesmú vytvárať neprimerané prekážky vstupu na trh a musia byť nediskriminačné, transparentné a primerané.

6. Zmluvné obmedzenia minimálnej požadovanej kapacity zariadenia LNG alebo vodíkového terminálu a uskladňovacej kapacity pre zemný plyn alebo vodík musia byť opodstatnené technickými obmedzeniami a umožňovať získať prístup k skladovacím službám aj menším užívateľom zásobníkov.
7. Odsekmi 1 až 6 nie je dotknutá možnosť členských štátov prijať primerané opatrenia s cieľom dočasne obmedziť dodávky LNG z Ruskej federácie a Bieloruska na pevne stanovené obdobie, ktoré sa môže v odôvodnenom prípade obnoviť, obmedzením ponuky na kapacitu predkladaným vopred ktorýmkoľvek jednotlivým užívateľom siete alebo poskytnutím kapacity zariadenia LNG ktorýmkoľvek jednotlivým užívateľom siete na dodávky z Ruskej federácie alebo Bieloruska, ak je to potrebné na ochranu ich základných bezpečnostných záujmov a základných bezpečnostných záujmov Únie, ak takéto opatrenia:
 - a) neprimerane nenarúšajú riadne fungovanie vnútorného trhu so zemným plynom a cezhraničné toky zemného plynu medzi členskými štátmi a neoslabujú bezpečnosť dodávok do Únie alebo členského štátu;
 - b) sú v súlade so zásadou energetickej solidarity;
 - c) sa prijímajú v súlade s právami a povinnosťami Únie a členských štátov vo vzťahu k tretím krajinám.

S ohľadom na potrebu zaistiť bezpečnosť dodávok do Únie sa môžu opatrenia prijaté členskými štátmi podľa prvého pododseku zamerať na diverzifikáciu dodávok LNG s cieľom postupne ukončiť závislosť od ruského zemného plynu, ak možno preukázať, že takéto opatrenia sú potrebné na ochranu ich základných bezpečnostných záujmov a záujmov Únie.

Pred rozhodnutím o opatrení uvedenom v prvom pododseku sa dotknutý členský štát poradí s Komisiou a ak je pravdepodobné, že budú tiež ovplyvnené týmto opatrením, s ostatnými členskými štátmi, so zmluvnými stranami Energetického spoločenstva, s tretími krajinami, ktoré sú zmluvnými stranami Dohody o Európskom hospodárskom priestore, a so Spojeným kráľovstvom Veľkej Británie a Severného Írska. Dotknuté členské štáty v čo najväčšej miere zohľadnia situáciu v týchto členských štátoch a tretích krajinách a akékoľvek obavy, ktoré v tejto súvislosti vynesú tieto členské štáty, tretie krajiny alebo Komisia.

Článok 9

Posúdenie dopytu na trhu po obnoviteľnom plyne a nízkouhlíkovom plyne prevádzkovateľmi zariadení LNG a prevádzkovateľmi zásobníkov zemného plynu

Prevádzkovatelia zariadení LNG a prevádzkovatelia zásobníkov zemného plynu posudzujú aspoň každé dva roky dopyt na trhu po nových investíciách umožňujúcich využívanie obnoviteľného plynu a nízkouhlíkového plynu vrátane zlúčenín vodíka, ako sú tekutý amoniak a tekuté organické nosiče vodíka, v zariadeniach. O výsledku posúdenia dopytu na trhu informujú títo prevádzkovatelia príslušné regulačné orgány. Pri plánovaní nových investícií prevádzkovatelia zariadení LNG a prevádzkovatelia zásobníkov zemného plynu posudzujú dopyt na trhu s cieľom uľahčiť využívanie obnoviteľného plynu a nízkouhlíkového plynu vo svojich zariadeniach a zohľadniť bezpečnosť dodávok. Prevádzkovatelia zariadení LNG a prevádzkovatelia zásobníkov zemného plynu zverejňujú všetky plány týkajúce sa nových investícií, ktoré umožnia využívanie obnoviteľného plynu a nízkouhlíkového plynu v ich zariadeniach.

Článok 10

Zásady mechanizmov pridelovania kapacity a postupy riadenia preťaženia týkajúce sa prevádzkovateľov prepravných sietí

1. Účastníkom trhu sa sprístupňuje maximálna kapacita vo všetkých relevantných bodoch uvedených v článku 33 ods. 3, pričom sa zohľadňuje integrita siete a efektívna prevádzka siete.

2. Prevádzkovateľ prepravnej siete zavedie a zverejní nediskriminačné a transparentné mechanizmy pridelovania kapacity, ktoré:
- a) poskytujú vhodné ekonomické signály na efektívne a maximálne využívanie technickej kapacity a uľahčujú investície do novej infraštruktúry a do alternatívnych riešení na strane dopytu, ktoré si nevyžadujú investície do novej infraštruktúry a uľahčujú cezhraničné výmeny zemného plynu;
 - b) sú v súlade s trhovými mechanizmami vrátane spotových trhov a obchodných uzlov a zároveň sú flexibilné a schopné prispôbiť sa vyvíjajúcej sa situácii na trhu; a
 - c) sú v súlade so systémami prístupu do sietí členských štátov.
3. Prevádzkovateľ prepravnej siete zavedie a zverejní nediskriminačné a transparentné postupy riadenia preťaženia, ktoré uľahčujú cezhraničnú výmenu zemného plynu na nediskriminačnom základe a ktoré vychádzajú z týchto zásad:
- a) v prípade zmluvného preťaženia ponúka prevádzkovateľ prepravnej siete nevyužitú kapacitu na primárnom trhu najmenej deň vopred a ako prerušiteľnú a
 - b) užívatelia siete môžu opakovane predat' alebo prenajať nevyužitú zmluvnú kapacitu na sekundárnom trhu.

So zreteľom na prvý pododsek písm. a) môže členský štát od užívateľov siete požadovať, aby prevádzkovateľovi prepravnej siete poslali o tejto skutočnosti oznámenie alebo ho o nej informovali.

4. Prevádzkovatelia prepravných sietí pravidelne posudzujú dopyt na trhu po nových investíciách s ohľadom na spoločný scenár vypracovaný pre desaťročný plán rozvoja siete podľa článku 55 smernice (EÚ) 2024/...⁺, ako aj bezpečnosť dodávok.

Článok 11

Zásady mechanizmov pridelovania kapacity a postupy riadenia preťaženia týkajúce sa zásobníkov zemného plynu, vodíkových terminálov, zásobníkov vodíka a zariadení LNG

1. Účastníkom trhu sa sprístupňuje maximálna kapacita zásobníka zemného plynu, zariadenia LNG, zásobníka vodíka alebo vodíkového terminálu s ohľadom na integritu a prevádzku siete.
2. Prevádzkovatelia zariadení LNG, prevádzkovatelia zásobníkov vodíka, prevádzkovatelia vodíkových terminálov a prevádzkovatelia zásobníkov zemného plynu zavedú a zverejnia nediskriminačné a transparentné mechanizmy pridelovania kapacity, ktoré:
 - a) poskytujú vhodné ekonomické signály na efektívne a maximálne využívanie kapacity a uľahčujú investície do novej infraštruktúry;

⁺ Ú. v.: vložte, prosím, číslo smernice uvedenej v dokumente PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)).

- b) sú v súlade s trhovými mechanizmami vrátane spotových trhov a obchodných uzlov a zároveň sú flexibilné a schopné prispôbiť sa vyvíjajúcej sa situácii na trhu; a
- c) sú v súlade s prepojenými systémami prístupu do siete.

3. Zmluvy o využívaní terminálov LNG, vodíkových terminálov, zásobníkov vodíka a zásobníkov zemného plynu obsahujú opatrenia na zabránenie hromadeniu kapacity, ktoré zohľadňujú tieto zásady, ktoré sa majú uplatňovať v prípade zmluvného preťaženia:

- a) prevádzkovateľ siete bezodkladne ponúkne nevyužitú kapacitu na primárnom trhu a v prípade zásobníkov zemného plynu ponúkne takúto kapacitu najmenej deň vopred a ako prerušiteľnú;
- b) užívatelia môžu opakovane predat' alebo prenajať nevyužitú zmluvnú kapacitu na sekundárnom trhu;
- c) do ... [18 mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia] prevádzkovatelia zariadenia LNG, prevádzkovatelia vodíkových terminálov, prevádzkovatelia zásobníkov vodíka a prevádzkovatelia zásobníkov zemného plynu, jednotlivito alebo spoločne s inými takýmito prevádzkovateľmi zabezpečia, aby bola k dispozícii transparentná a nediskriminačná rezervačná platforma pre užívateľov zariadení LNG, vodíkových terminálov, zásobníkov vodíka a zásobníkov zemného plynu, ktorá týmto užívateľom umožní opätovne predat' svoju zmluvnú kapacitu na sekundárnom trhu podľa písmena b).

Článok 12

Obchodovanie s právami na kapacitu

Každý prevádzkovateľ prepravnej siete, prevádzkovateľ zásobníkov zemného plynu, prevádzkovateľ LNG, prevádzkovateľ vodíkovej prepravnej siete, prevádzkovateľ vodíkového terminálu a prevádzkovateľ zásobníkov vodíka prijíma vhodné opatrenia, aby umožnil voľné obchodovanie s právami na kapacitu a uľahčil takéto obchodovanie transparentným a nediskriminačným spôsobom. Každý takýto prevádzkovateľ vypracuje harmonizované zmluvy o preprave, zmluvy o využívaní zariadení LNG, vodíkových terminálov, zásobníkov zemného plynu a zásobníkov vodíka a postupy na primárnom trhu na uľahčenie sekundárneho obchodu s kapacitou a uzná prevod práv na primárnu kapacitu, ak mu ho užívatelia siete oznámili.

Harmonizované zmluvy a postupy sa oznamujú regulačným orgánom

Článok 13

Pravidlá vyvažovania a poplatky za odchýlky

1. Pravidlá vyvažovania sa tvoria spravodlivým, nediskriminačným a transparentným spôsobom a zakladajú sa na objektívnych kritériách. Pravidlá vyvažovania odrážajú skutočné potreby siete s ohľadom na zdroje, ktoré má prevádzkovateľ prepravnej siete k dispozícii. Pravidlá vyvažovania sú trhovo orientované.
2. Prevádzkovatelia prepravných sietí poskytujú online dostatočné, včasné a spoľahlivé informácie o stave vyvažovania u užívateľov siete s cieľom umožniť im prijať včasné nápravné opatrenie.

Poskytované informácie odrážajú úroveň informácií, ktoré má prevádzkovateľ prepravnej siete k dispozícii, a zúčtovaciu lehotu, za ktorú sa počítajú poplatky za odchýlku.

Poskytovanie informácií podľa tohto odseku sa nespoplatňuje.

3. Poplatky za odchýlku, pokiaľ je to možné, odrážajú náklady a zároveň poskytujú vhodné stimuly pre užívateľov sietí, aby vyvažovali množstvo zemného plynu, ktoré vtláčajú a odoberajú. Predchádzajú krízovým dotáciam medzi užívateľmi siete a nebránia vstupu nových účastníkov na trh.

Regulačné orgány alebo prípadne prevádzkovatelia prepravných sietí zverejňujú každú metodiku na výpočet poplatkov za odchýlku, ako aj konečné hodnoty.

4. Členské štáty zabezpečujú, aby sa prevádzkovatelia prepravných sietí usilovali zosúladiť svoje režimy vyvažovania a zefektívniť štruktúry a úrovne poplatkov za odchýlku, a tak uľahčili obchod so zemným plynom, ktorý sa uskutočňuje vo virtuálnom obchodnom bode.

Článok 14

Certifikácia prevádzkovateľov prepravných sietí a prevádzkovateľov vodíkových prepravných sietí

1. Komisia preskúma oznámenie o rozhodnutí o certifikácii prevádzkovateľa prepravnej siete alebo prevádzkovateľa vodíkovej prepravnej siete podľa článku 71 ods. 6 smernice (EÚ) 2024/...⁺, hneď po jej doručení. Komisia do 50 pracovných dní od dátumu doručenia tohto oznámenia vydá príslušnému regulačnému orgánu stanovisko, pokiaľ ide o jeho súlad s článkom 71 ods. 2 alebo článkom 72, ako aj s článkom 60 smernice (EÚ) 2024/...⁺ pre prevádzkovateľov prepravnej siete alebo podľa potreby s článkom 68 uvedenej smernice pre prevádzkovateľov vodíkovej prepravnej siete.

Pri príprave svojho stanoviska uvedeného v prvom pododseku si môže Komisia vyžiadať od ACER stanovisko k rozhodnutiu regulačného orgánu. V tom prípade sa lehota 50 pracovných dní uvedená v prvom pododseku predlžuje o ďalších 50 pracovných dní.

Ak Komisia v lehote uvedenej v prvom a druhom pododseku nevydá stanovisko, predpokladá sa, že Komisia nemá námietky voči rozhodnutiu regulačného orgánu.

⁺ Ú. v.: vložte, prosím, číslo smernice uvedenej v dokumente PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)).

2. Regulačný orgán prijme do 50 pracovných dní od doručenia stanoviska Komisie podľa odseku 1 konečné rozhodnutie o certifikácii prevádzkovateľa prepravnej siete alebo prevádzkovateľa vodíkovej prepravnej siete, pričom v najväčšej možnej miere zohľadní stanovisko Komisie. Rozhodnutie regulačného orgánu a stanovisko Komisie sa zverejňujú spoločne.
3. Regulačné orgány alebo Komisia môžu kedykoľvek počas tohto postupu od prevádzkovateľa prepravných sietí, prevádzkovateľa vodíkových prepravných sietí alebo podnikov, ktoré vykonávajú ťažobnú alebo dodávateľskú činnosť, žiadať akékoľvek informácie dôležité pre plnenie svojich úloh podľa tohto článku.
4. Regulačné orgány a Komisia zachovávajú dôvernosť citlivých obchodných informácií.
5. Komisia sa v súlade s článkom 80 splnomocňuje prijímať delegované akty s cieľom doplniť toto nariadenie poskytnutím usmernení stanovujúcich podrobný postup, ktorý sa má dodržiavať pri uplatňovaní odsekov 1 a 2 tohto článku.
6. Ak je Komisii doručené oznámenie o certifikácii prevádzkovateľa prepravnej siete podľa článku 60 ods. 9 smernice (EÚ) 2024/...⁺, Komisia prijme rozhodnutie o certifikácii. Regulačný orgán rozhodnutiu Komisie vyhovie.

⁺ Ú. v.: vložte, prosím, číslo smernice uvedenej v dokumente PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)).

Článok 15

Certifikácia prevádzkovateľov zásobníkov zemného plynu

1. Členské štáty zabezpečia, aby bol každý prevádzkovateľ zásobníkov zemného plynu vrátane akéhokoľvek prevádzkovateľa zásobníkov zemného plynu pod kontrolou prevádzkovateľa prepravných sietí certifikovaný podľa postupu stanoveného v tomto článku, a to regulačným orgánom alebo príslušným orgánom určeným dotknutým členským štátom podľa článku 3 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2017/1938 (ďalej v oboch prípadoch len „certifikačný orgán“).

Tento článok sa vzťahuje aj na prevádzkovateľov zásobníkov zemného plynu kontrolovaných prevádzkovateľmi prepravných sietí, ktorí sú certifikovaní podľa smernice 2009/73/ES alebo (EÚ) 2024/...⁺.

2. Certifikačný orgán do 1. februára 2023 alebo do 150 pracovných dní od dňa doručenia oznámenia podľa odseku 9 vydá návrh rozhodnutia o certifikácii prevádzkovateľov podzemných zásobníkov zemného plynu, ktorí prevádzkujú zásobníky zemného plynu s kapacitou nad 3,5 TWh, ktorých celkový objem zemného plynu v zásobníkoch bez ohľadu na počet prevádzkovateľov zásobníkov zemného plynu bol k 31. marcu 2021 a 31. marca 2022 naplnený v priemere menej ako na 30 % ich maximálnej kapacity.

V prípade prevádzkovateľov zásobníkov zemného plynu uvedených v prvom pododseku vynaloží certifikačný orgán maximálne úsilie na vydanie návrhu rozhodnutia o certifikácii do 1. novembra 2022.

⁺ Ú. v.: vložte, prosím, číslo smernice uvedenej v dokumente PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)).

V prípade prevádzkovateľov zásobníkov zemného plynu iných ako sú prevádzkovatelia uvedení v prvom pododseku certifikačný orgán vydá návrh rozhodnutia o certifikácii do 2. januára 2024 alebo do 18 mesiacov odo dňa doručenia oznámenia podľa odsekov 8 alebo 9.

3. Pri posudzovaní rizika pre bezpečnosť dodávok energie v Únii certifikačný orgán zohľadní akékoľvek riziko pre bezpečnosť dodávok zemného plynu na úrovni Únie, vnútroštátnej úrovni alebo regionálnej úrovni, ako aj akékoľvek zmiernenie takéhoto rizika, ktoré vyplýva okrem iného z:
- a) vlastníctva, dodávky alebo iných obchodných vzťahov, ktoré by mohli negatívne ovplyvniť motiváciu a schopnosť prevádzkovateľa zásobníka zemného plynu naplniť podzemný zásobník zemného plynu;
 - b) práv a povinností Únie vo vzťahu k tretej krajine vyplývajúcich z medzinárodného práva, vrátane akýchkoľvek dohôd uzatvorených s jednou alebo viacerými tretími krajinami, ktorých zmluvnou stranou je Únia a ktoré sa zaoberajú otázkami bezpečnosti dodávok energie;
 - c) práv a povinností dotknutých členských štátov vo vzťahu k tretej krajine, ktoré vyplývajú z dohôd, ktoré dotknutý členský štát uzavrel s jednou alebo viacerými tretími krajinami, pokiaľ sú tieto dohody v súlade s právom Únie; alebo
 - d) akýchkoľvek iných osobitných skutočností a okolností prípadu.

4. Ak certifikačný orgán dospeje k záveru, že osoba, ktorá priamo alebo nepriamo kontroluje prevádzkovateľa zásobníka zemného plynu alebo uplatňuje akékoľvek právo vo vzťahu k tomuto prevádzkovateľovi, by mohla ohroziť bezpečnosť dodávok energie alebo základné bezpečnostné záujmy Únie alebo ktoréhokoľvek členského štátu, certifikačný orgán certifikáciu zamietne. Certifikačný orgán môže namiesto toho vydať rozhodnutie o certifikácii za podmienok, ktorými sa zabezpečí dostatočné zmiernenie všetkých rizík, ktoré by mohli negatívne ovplyvniť naplnenie podzemných zásobníkov zemného plynu, a za predpokladu, že splniteľnosť podmienok možno v plnej miere zabezpečiť účinným vykonávaním a monitorovaním. Takéto podmienky môžu zahŕňať najmä požiadavku, aby vlastníci zásobníka zemného plynu alebo prevádzkovateľ zásobníka zemného plynu previedol riadenie zásobníkov zemného plynu.
5. Ak certifikačný orgán dospeje k záveru, že riziká spojené s bezpečnosťou dodávok zemného plynu nemožno odstrániť podmienkami podľa odseku 4, a to ani požiadavkou, aby vlastníci zásobníka zemného plynu alebo prevádzkovateľ zásobníka zemného plynu previedol riadenie zásobníkov zemného plynu, a preto zamietne certifikáciu:
- a) ustanoví povinnosť vlastníka zásobníka zemného plynu alebo prevádzkovateľa zásobníka zemného plynu alebo akejkoľvek osoby, o ktorých sa domnieva, že by mohli ohroziť bezpečnosť dodávok energie alebo základné bezpečnostné záujmy Únie alebo ktoréhokoľvek členského štátu, aby sa vzdali podielu na vlastníctve zásobníka zemného plynu alebo práv k vlastníctvu prevádzkovateľa zásobníka zemného plynu, a stanoví lehotu ich odovzdania;
 - b) v náležitých prípadoch nariadi predbežné opatrenia s cieľom zabezpečiť, aby takáto osoba nemohla vykonávať kontrolu alebo právo vo vzťahu k tomuto vlastníkovi zásobníka zemného plynu alebo prevádzkovateľovi zásobníka zemného plynu až do odovzdania podielu alebo práv; a

c) stanoví vhodné kompenzačné opatrenia v súlade s vnútroštátnym právom.

6. Certifikačný orgán bezodkladne oznámi svoj návrh rozhodnutia o certifikácii Komisii spolu so všetkými relevantnými informáciami.

Komisia do 25 pracovných dní po takomto oznámení vydá stanovisko k návrhu rozhodnutia o certifikácii certifikačnému orgánu. Certifikačný orgán zohľadní stanovisko Komisie v čo najväčšej miere.

7. Certifikačný orgán prijme rozhodnutie o certifikácii do 25 pracovných dní od doručenia stanoviska Komisie.
8. Pred uvedením novovybudovaného podzemného zásobníka zemného plynu do prevádzky musí byť prevádzkovateľ zásobníkov zemného plynu certifikovaný v súlade s odsekmi 1 až 7. Prevádzkovateľ zásobníkov zemného plynu oznámi certifikačnému orgánu svoj zámer uviesť daný podzemný zásobník zemného plynu do prevádzky.
9. Prevádzkovatelia zásobníkov zemného plynu oznamujú certifikačnému orgánu každú plánovanú transakciu, ktorá si vyžaduje opätovné posúdenie ich súladu s požiadavkami na certifikáciu stanovenými v odsekoch 1 až 4.

10. Certifikačné orgány monitorujú nepretržitý súlad prevádzkovateľov zásobníkov zemného plynu s certifikačnými požiadavkami stanovenými v odsekoch 1 až 4. S cieľom opätovného posúdenia súladu začnú certifikačný postup, ak nastane niektorá z týchto situácií:
- a) po doručení oznámenia od prevádzkovateľa zásobníkov zemného plynu podľa odseku 8 alebo 9;
 - b) z vlastnej iniciatívy, ak majú vedomosť o tom, že plánovaná zmena práv alebo vplyvu na prevádzkovateľa zásobníkov zemného plynu by mohla viesť k nesúladu s požiadavkami odsekov 1, 2 a 3;
 - c) na základe odôvodnenej žiadosti Komisie.
11. Členské štáty prijímú všetky potrebné opatrenia na zabezpečenie nepretržitej prevádzky podzemných zásobníkov zemného plynu na svojom území. Uvedené podzemné zásobníky zemného plynu môžu ukončiť prevádzku len v prípade, ak nie sú splnené technické a bezpečnostné požiadavky, alebo ak certifikačný orgán po vykonaní posúdenia a s prihliadnutím na stanovisko Európskej siete prevádzkovateľov prepravných sietí pre plyn (ďalej len „ENTSO pre plyn“) dospeje k záveru, že ukončenie by neoslabilo bezpečnosť dodávok zemného plynu na úrovni Únie alebo členského štátu.

Ak sa ukončenie prevádzky nepovolí, v náležitých prípadoch sa prijímú vhodné kompenzačné opatrenia.

12. K uplatňovaniu tohto článku môže Komisia vydať usmernenia.
13. Tento článok sa neuplatňuje na časti zariadení LNG používané na uskladňovanie.

Článok 16

Spolupráca prevádzkovateľov prepravných sietí

1. Prevádzkovatelia prepravných sietí spolupracujú s inými prevádzkovateľmi prepravných sietí a prevádzkovateľmi infraštruktúry pri koordinácii údržby svojich sietí s cieľom minimalizovať akékoľvek prerušenie prepravných služieb poskytovaných užívateľom siete a prevádzkovateľom prepravných sietí v iných oblastiach.
2. Prevádzkovatelia prepravných sietí spolupracujú navzájom, ako aj s ostatnými prevádzkovateľmi infraštruktúry s cieľom maximalizovať technickú kapacitu v rámci vstupno-výstupného systému a minimalizovať spotrebu energie na prevádzkovanie siete zemného plynu v čo najväčšej možnej miere.

ODDIEL 2

PRÍSTUP DO SIETÍ

Článok 17

Tarify za prístup do sietí

1. Tarify alebo metodiky použité na ich výpočet, uplatňované prevádzkovateľmi prepravných sietí a schválené regulačnými orgánmi podľa článku 78 ods. 7 smernice (EÚ) 2024/...⁺, ako aj tarify zverejnené podľa článku 31 ods. 1 uvedenej smernice musia byť transparentné, s ohľadom na potrebu integrity siete a jej zlepšovania a odrážať skutočne vynaložené náklady, pokiaľ tieto korešpondujú s nákladmi efektívneho a štrukturálne porovnateľného prevádzkovateľa siete a sú transparentné, pri súčasnom zabezpečení vhodnej návratnosti investícií. Tarify alebo metodiky použité na ich výpočet sa uplatňujú nediskriminačným spôsobom.

Tarify možno určiť aj trhovými opatreniami, ako sú aukcie, ak takéto opatrenia a príjmy z nich schváli regulačný orgán.

Tarify alebo metodiky použité na ich výpočet uľahčujú efektívny obchod so zemným plynom a hospodársku súťaž, pričom predchádzajú krížovým dotáciám medzi užívateľmi sietí a poskytujú stimuly pre investície a údržbu alebo vytváranie interoperability prepravných sietí.

⁺ Ú. v.: vložte, prosím, číslo smernice uvedenej v dokumente PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)).

Tarifý pre užívateľov siete sú nediskriminačné a stanovujú sa samostatne pre každý vstupný a výstupný bod prepravnej siete. Mechanizmy pridelovania nákladov a metodiky na určovanie množstiev v súvislosti so vstupnými a výstupnými bodmi schvaľujú regulačné orgány. Regulačné orgány zabezpečia, aby sa sieťové tarify nepočítali na základe zmluvných trás.

2. Tarify za prístup do siete nesmú obmedzovať likviditu trhu ani narúšať cezhraničný obchod medzi rôznymi prepravnými sieťami. Ak by bez ohľadu na článok 78 ods. 7 smernice (EÚ) 2024/...⁺ rozdiely v štruktúre taríf bránili obchodu medzi prepravnými sieťami, prevádzkovatelia prepravných sietí sa v úzkej spolupráci s príslušnými vnútroštátnymi orgánmi aktívne snažia o konvergenciu štruktúry taríf a zásad spoplatňovania.
3. Do 31. decembra 2025 môže na kapacitné prepravné tarify a distribučné tarify na vstupných bodoch z podzemných zásobníkov plynu a zariadení LNG a výstupných bodoch do podzemných zásobníkov zemného plynu a na vstupných bodoch zo zariadení LNG regulačný orgán uplatniť zľavu až do 100 %, pokiaľ a v rozsahu, v akom sa takýto zásobník, ktorý je pripojený k viac než jednej prepravnej alebo distribučnej sieti, nepoužíva ako konkurencia prepojovacieho bodu.

⁺ Ú. v.: vložte, prosím, číslo smernice uvedenej v dokumente PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)).

Na účely zvýšenia bezpečnosti dodávok môže regulačný orgán od 1. januára 2026 uplatňovať zľavu až do výšky 100 % na kapacitné prepravné a distribučné tarify na vstupných bodoch z podzemných zásobníkov zemného plynu a výstupných bodoch do nich a na vstupných bodoch zo zariadení LNG. Regulačný orgán opätovne preskúma túto tarifnú zľavu a jej prínos k bezpečnosti dodávok počas každého regulačného obdobia počas pravidelných konzultácií vedených podľa sieťového predpisu prijatého podľa článku 71 ods. 2 prvého pododseku písm. d).

4. Regulačné orgány môžu zlúčiť susedné vstupno-výstupné systémy s cieľom umožniť úplnú alebo čiastočnú regionálnu integráciu v prípadoch, keď možno zrušiť tarify v prepojedacích bodoch medzi príslušnými vstupno-výstupnými systémami. Po verejných konzultáciách, ktoré uskutočnili regulačné orgány alebo prevádzkovatelia prepravných sietí, môžu regulačné orgány schváliť spoločnú tarifu a účinný kompenzačný mechanizmus medzi prevádzkovateľmi prepravných sietí na prerozdelenie nákladov vyplývajúcich zo zrušenia prepojedacích bodov.
5. Členské štáty s viac ako jedným prepojeným vstupno-výstupným systémom alebo viac ako jedným prevádzkovateľom siete v rámci jedného vstupno-výstupného systému môžu zaviesť jednotnú sieťovú tarifu s cieľom vytvoriť rovnaké podmienky pre užívateľov siete, ak bol schválený plán siete a zavedený kompenzačný mechanizmus medzi prevádzkovateľmi siete.

Článok 18

Zľavy z taríf na obnoviteľný plyn a nízkouhlíkový plyn

1. Pri určovaní taríf sa zľava na obnoviteľného plynu a nízkouhlíkového plynu uplatňuje na:
 - a) vstupné body z výrobných zariadení obnoviteľného plynu a nízkouhlíkového plynu;
 - b) kapacitné prepravné tarify na vstupných a výstupných miestach do zásobníkov zemného plynu, pokiaľ takýto zásobník nie je pripojený k viac ako jednej prepravnej alebo distribučnej sieti a nepoužíva sa ako konkurencia prepojovacieho bodu.

Zľava podľa prvého pododseku písm. a) sa stanoví na 100 % príslušných kapacitných taríf na účely zvýšenia vtláčania obnoviteľného plynu a 75 % na nízkouhlíkový plyn.

Zľava podľa prvého pododseku písm. b) sa stanoví na 100 % v členských štátoch, v ktorých sa obnoviteľný plyn alebo nízkouhlíkový plyn prvýkrát vtlačili do siete.
2. Podrobnosti o zľavách poskytovaných v súlade s odsekom 1 tohto článku sa môžu stanoviť v sieťovom predpise o tarifných štruktúrach, ako sa uvádza v článku 71 ods. 2 prvom pododseku písm. d).

3. Do ... [päť rokov odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia] a potom každých päť rokov Komisia opätovne preskúma úrovne zliav stanovené v odsekoch 1 a 4. Komisia vydá správu s prehľadom o vykonávaní zliav a posúdi, či je úroveň týchto zliav stále primeraná vzhľadom na najnovší vývoj na trhu. Komisia je splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 80 s cieľom zmeniť toto nariadenie zmenou úrovne zliav stanovených v odsekoch 1 a 4 tohto článku.
4. Od ... [jeden rok odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia] poskytne prevádzkovateľ prepravnej siete v prepojediacich bodoch medzi členskými štátmi užívateľom siete zľavu vo výške 100 % na kapacitnú tarifu pre obnoviteľný plyn a vo výške 75 % pre nízkouhlíkový plyn po tom, ako dotknutému prevádzkovateľovi prepravnej siete poskytnú dôkaz o udržateľnosti na základe platného osvedčenia o udržateľnosti získaného pre obnoviteľný plyn podľa článkov 29 a 30 smernice (EÚ) 2018/2001 a registrovaného v databáze Únie uvedenej v článku 31a tejto smernice a pre nízkouhlíkový plyn na základe platného osvedčenia získaného podľa článku 9 smernice (EÚ) 2024/...⁺.

Pokiaľ ide o zľavy uvedené v prvom pododseku:

- a) sa od prevádzkovateľov prepravných sietí vyžaduje, aby poskytovali zľavu len pre najkratšiu možnú trasu, pokiaľ ide o prekročenie hraníc medzi miestom, kde sa v databáze Únie prvýkrát zaznamenalo osobitné vyhlásenie o udržateľnosti založené na osvedčení uvedenom v prvom pododseku, a kde bolo zrušené, keďže sa považovalo za použité, za predpokladu, že sa zľava nevzťahuje na žiadnu prípadnú aukčnú prémie;

⁺ Ú. v.: vložte, prosím, číslo smernice uvedenej v dokumente PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)).

- b) prevádzkovatelia prepravných sietí poskytnú príslušnému regulačnému orgánu informácie o skutočných a očakávaných objemoch obnoviteľného plynu a nízkouhlíkového plynu a o vplyve uplatňovania zľavy z tarify na svoje výnosy, a regulačné orgány monitorujú a posúdia vplyv zľavy na stabilitu taríf;
- c) keď sa výnosy prevádzkovateľa prepravnej siete z týchto osobitných taríf znížia o 10 % v dôsledku uplatnenia zľavy, dotknutí a všetci susední prevádzkovatelia prepravných sietí rokujú o kompenzačných mechanizmoch medzi prevádzkovateľmi prepravných sietí;
- d) ďalšie podrobnosti potrebné na zavedenie zľavy na obnoviteľný plyn a nízkouhlíkový plyn, ako je výpočet oprávnenej kapacity, na ktorú sa zľava uplatňuje, a požadované postupy sa stanovujú v sieťovom predpise stanovenom podľa článku 71.

Dotknutí prevádzkovatelia prepravných sietí sa dohodnú na kompenzačných mechanizmoch medzi prevádzkovateľmi prepravných sietí do troch rokov od zníženia svojich výnosov z osobitných taríf o 10 %, ako sa uvádza v druhom pododseku písm. c) tohto odseku. Ak sa v uvedenej lehote nedosiahne dohoda, príslušné regulačné orgány do dvoch ďalších rokov spoločne rozhodnú o vhodnom kompenzačnom mechanizme medzi prevádzkovateľmi prepravných sietí. Ak regulačné orgány nedospejú k dohode, uplatňuje sa článok 6 nariadenia (EÚ) 2019/942. Ak regulačné orgány nie sú schopné dosiahnuť dohodu do dvoch rokov alebo na základe ich spoločnej žiadosti agentúra ACER prijme individuálne rozhodnutie v súlade s článkom 6 ods. 10 druhým pododsekom nariadenia (EÚ) 2019/942.

5. Odchyľne od odsekov 1 a 4 tohto článku sa regulačné orgány môžu rozhodnúť neuplatňovať zľavy alebo stanoviť zľavy nižšie ako sú zľavy stanovené v odsekoch 1 a 4 tohto článku za predpokladu, že takáto výnimka je v súlade so všeobecnými zásadami taríf stanovenými v článku 17, a najmä so zásadou zohľadnenia nákladov, ak je splnené jedno z týchto kritérií:
- a) výnimka je potrebná na efektívnu prevádzku prepravnej siete, na zabezpečenie stabilného finančného rámca pre existujúce investície alebo na zabránenie neprimeraným krížovým dotáciám, narušeniu cezhraničného obchodu alebo neúčinnému kompenzačnému mechanizmu medzi prevádzkovateľmi prepravných sietí;
 - b) uplatňovanie zliav stanovených v odsekoch 1 a 4 nie je potrebné vzhľadom na stupeň pokroku pri zavádzaní obnoviteľného plynu a nízkouhlíkového plynu v dotknutom členskom štáte alebo vzhľadom na existenciu alternatívnych podporných mechanizmov na rozšírenie využívania obnoviteľného plynu alebo nízkouhlíkového plynu.

Článok 19

Výnosy prevádzkovateľov prepravných sietí

1. Od ... [jeden rok odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia] príslušný regulačný orgán zabezpečí transparentnosť, pokiaľ ide o metodiky, parametre a hodnoty používané na určenie povoleného alebo cieľov prevádzkovateľov prepravných sietí. Regulačný orgán zverejní informácie uvedené v prílohe I alebo požiada príslušného prevádzkovateľa prepravnej siete o ich zverejnenie s výhradou ochrany údajov, ktoré príslušný regulačný orgán považuje za citlivé z obchodného hľadiska. Tieto informácie sa poskytnú vo voľne prístupnom a stiahnuteľnom formáte určenom len na čítanie a v čo najväčšej možnej miere v jednom alebo vo viacerých bežne zrozumiteľných jazykoch.

2. Náklady prevádzkovateľa prepravnej siete podliehajú porovnaniu efektívnosti medzi prevádzkovateľmi prepravných sietí. Agentúra ACER vykoná toto porovnanie efektívnosti. Do ... [troch rokov od dňa nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia] a potom každé štyri roky agentúra ACER zverejní štúdiu porovnávajúcu efektívnosť nákladov prevádzkovateľov prepravných sietí s výhradou ochrany údajov, ktoré agentúra ACER považuje za citlivé z obchodného hľadiska. Príslušné regulačné orgány a prevádzkovatelia prepravných sietí poskytnú agentúre ACER všetky údaje potrebné na toto porovnanie. Takéto porovnanie a vnútroštátne okolnosti zohľadnia príslušné regulačné orgány pri pravidelnom určovaní povolených alebo cieľových výnosov prevádzkovateľov prepravných sietí.
3. Príslušné regulačné orgány posúdia dlhodobý vývoj prepravných taríf na základe predpokladaných zmien ich povolených alebo cieľových výnosov a dopytu po zemnom plyne v príslušnom regulačnom období a do roku 2050, ak sú k dispozícii. Na vykonanie tohto posúdenia regulačný orgán zahrnie informácie zo stratégie opísanej v integrovanom národnom energetickom a klimatickom pláne dotknutého členského štátu a scenárov, z ktorých vychádza desaťročný plán rozvoja siete vypracovaný v súlade s článkom 55 smernice (EÚ) 2024/...⁺.

⁺ Ú. v.: vložte, prosím, číslo smernice uvedenej v dokumente PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)).

ODDIEL 3

PREVÁDZKA PREPRAVNEJ SIETE, ZÁSOBNÍKOV ZEMNÉHO PLYNU, ZARIADENÍ LNG A VODÍKOVÉHO TERMINÁLU

Článok 20

Pevná kapacita pre prístup obnoviteľného plynu a nízkouhlíkového plynu do prepravnej siete

1. Prevádzkovatelia prepravných sietí zabezpečia pevnú kapacitu pre prístup výrobných zariadení obnoviteľného plynu a nízkouhlíkového plynu pripojených do ich siete. Na uvedený účel prevádzkovatelia prepravných sietí vypracujú v spolupráci s prevádzkovateľmi distribučných sietí postupy a opatrenia vrátane investícií s cieľom zabezpečiť spätný tok z distribučnej siete do prepravnej siete. Významné investície sa zohľadnia v desaťročnom pláne rozvoja siete podľa článku 55 ods. 2 písm. a) smernice (EÚ) 2024/...⁺.

⁺ Ú. v.: vložte, prosím, číslo smernice uvedenej v dokumente PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)).

2. Odsekom 1 nie je dotknutá možnosť prevádzkovateľov prepravných sietí vyvíjať alternatívy k investíciám do spätného toku, ako sú riešenia inteligentných sietí alebo pripojenie k iným prevádzkovateľom siete vrátane priameho pripojenia výrobných zariadení obnoviteľného plynu a nízkouhlíkového plynu k prepravným sieťam. Prístup k pevnej kapacite môže byť obmedzený na účely ponuky kapacít podliehajúcich prevádzkovým obmedzeniam s cieľom zabezpečiť bezpečnosť infraštruktúry a hospodársku efektívnosť. Za preskúmanie a schválenie podmienok podmienenej kapacity prevádzkovateľov prepravných sietí je zodpovedný regulačný orgán, ktorý zabezpečí, aby boli všetky obmedzenia pevnej kapacity alebo prevádzkové obmedzenia zavedené prevádzkovateľmi prepravnej siete na základe transparentných a nediskriminačných postupov a nevytvárali sa nimi neprimerané prekážky pre vstup na trh. Ak výrobné zariadenie znáša náklady súvisiace so zabezpečením pevnej kapacity, neuplatňujú sa žiadne obmedzenia.

Článok 21

Cezhraničná koordinácia vzhľadom na kvalitu plynu v sieti zemného plynu

1. Prevádzkovatelia prepravných sietí spolupracujú, aby zabránili obmedzeniam cezhraničných tokov z dôvodu rozdielov v kvalite plynu v prepojovacích bodoch medzi členskými štátmi. Prevádzkovatelia prepravných sietí pri spolupráci zohľadňujú charakteristiky zariadení koncových odberateľov zemného plynu.

Tento článok sa nevzťahuje na zmesi vodíka, v ktorých obsah vodíka primiešaného do siete zemného plynu presahuje 2 % objemu.

2. Členské štáty zabezpečia, aby sa odlišné technické špecifikácie vrátane parametrov kvality plynu, ako je obsah kyslíka a primiešavanie vodíka do siete zemného plynu, nepoužívali na obmedzenie cezhraničných tokov zemného plynu. Členské štáty okrem toho zabezpečia, aby zmesi vodíka v sieti zemného plynu spĺňali technické špecifikácie prijateľné pre odberateľov.
3. Ak dotknutí prevádzkovatelia prepravných sietí pri svojej štandardnej prevádzkovej činnosti nemôžu zabrániť obmedzeniu cezhraničných tokov z dôvodu rozdielov v kvalite plynu, bezodkladne o tom informujú dotknuté regulačné orgány. V informáciách uvedenú opis a vysvetlenie dôvodov všetkých opatrení, ktoré prevádzkovatelia prepravných sietí doteraz podnikli.
4. Dotknuté regulačné orgány do šiestich mesiacov od doručenia informácií uvedených v odseku 3 prijímú spoločné koordinované rozhodnutie, či obmedzenie uznajú.
5. Pokiaľ ide o obmedzenia cezhraničných tokov spôsobené rozdielmi v primiešavaní vodíka do siete zemného plynu a uznané podľa odseku 4, prevádzkovatelia prepravných sietí akceptujú toky zemného plynu s obsahom vodíka v prepojovacích bodoch medzi členskými štátmi v sieti zemného plynu, na ktoré sa vzťahujú odseky 6 až 13, a po ukončení postupu, ktorý je v nich stanovený.

6. Ak dotknuté regulačné orgány uznajú obmedzenie podľa odseku 4, požiadajú dotknutých prevádzkovateľov prepravných sietí, aby do 12 mesiacov od uznania obmedzení, ako sa uvádza v uvedenom odseku, podnikli kroky v tomto poradí:
- a) spolupráca a vypracovanie technicky uskutočniteľných možností bezo zmeny špecifikácií kvality plynu, ku ktorým môžu patriť záväzky tokov a úprava zemného plynu s cieľom odstrániť uznané obmedzenie a pri zohľadnení informácií poskytnutých koncovými odberateľmi priamo pripojenými do siete zemného plynu príslušného prevádzkovateľa prepravnej siete alebo inej zainteresovanej strany, ktorí by mohli byť týmto procesom ovplyvnení;
 - b) spoločná realizácia analýzy nákladov a prínosov technicky uskutočniteľných možností s cieľom určiť ekonomicky efektívne riešenia s rozpisom nákladov a prínosov podľa kategórií dotknutých strán;
 - c) poskytnutie predpokladaného času na realizáciu každej potenciálnej možnosti;
 - d) uskutočnenie verejnej konzultácie, a to najmä s ovplyvnenými koncovými odberateľmi pripojenými do siete zemného plynu, o určených uskutočniteľných riešeniach a zohľadnenie výsledkov tejto konzultácie;
 - e) spoločný návrh riešenia na základe analýzy nákladov a prínosov a výsledkov verejnej konzultácie, ktorým sa odstráni uznané obmedzenie, vrátane časového rámca na jeho vykonanie, pre dotknuté regulačné orgány na schválenie a ostatné príslušné vnútroštátne orgány každého dotknutého členského štátu pre informáciu.

7. Ak dotknutí prevádzkovatelia prepravných sietí nedospejú k dohode, že podajú spoločný návrh podľa odseku 6 písm. e), každý prevádzkovateľ prepravnej siete bezodkladne informuje svoj regulačný orgán.
8. Dotknuté regulačné orgány prijímú spoločné koordinované rozhodnutie zrušiť uznané obmedzenie s prihliadnutím na analýzu nákladov a prínosov, ktoré vypracovali dotknutí prevádzkovatelia prepravných sietí, a výsledky verejnej konzultácie vykonanej podľa odseku 6 písm. d) tohto článku do šiestich mesiacov od doručenia informácií uvedených v odseku 7 tohto článku, v súlade s článkom 6 ods. 10 nariadenia (EÚ) 2019/942.
9. Odchyľne od odseku 8 tohto článku môžu dotknuté regulačné orgány v prípade obmedzení cezhraničných tokov spôsobených rozdielmi v primiešavaní vodíka do siete zemného plynu spoločne vyhlásiť, že na odstránenie takýchto obmedzení by sa nemali podnikat' ďalšie kroky. Spoločné koordinované rozhodnutie sa prijme do šiestich mesiacov od doručenia informácií uvedených v odseku 7 tohto článku v súlade s článkom 6 ods. 10 nariadenia (EÚ) 2019/942 s ohľadom na analýzu nákladov a prínosov a výsledky verejnej konzultácie uskutočnenej podľa odseku 6 písm. d) tohto článku. Dotknuté regulačné orgány každé štyri roky preskúmajú rozhodnutie o zachovaní uznaného obmedzenia podľa tohto odseku.

10. Spoločné koordinované rozhodnutie dotknutých regulačných orgánov uvedené v odseku 8 zahŕňa rozhodnutie o rozdelení investičných nákladov, ktoré má znášať každý prevádzkovateľ prepravnej siete za realizáciu dohodnutého riešenia, ako aj o ich zahrnutí do povolených alebo cieľových výnosov prevádzkovateľov prepravných sietí, pričom sa zohľadnia hospodárske, sociálne a environmentálne náklady a prínosy riešenia v dotknutých členských štátoch a jeho vplyvy na tarify.
11. Agentúra ACER môže regulačným orgánom vydať odporúčania vzhľadom na náležitosti takýchto rozhodnutí o rozdelení nákladov, ako sa uvádza v odseku 10.
12. Ak dotknuté regulačné orgány nie sú schopné dospieť k dohode uvedenej v odseku 4 tohto článku, o obmedzení rozhodne ACER v súlade s článkom 6 ods. 10 nariadenia (EÚ) 2019/942. Ak ACER obmedzenie uzná, požiada dotknutých prevádzkovateľov prepravných sietí, aby do 12 mesiacov vykonali opatrenia uvedené v odseku 6 tohto článku v uvedenom poradí.
13. Ak dotknuté regulačné orgány nie sú schopné prijať spoločné koordinované rozhodnutie, ako sa uvádza v odsekoch 8 a 10 tohto článku, agentúra ACER rozhodne o riešení na odstránenie uznaného obmedzenia a o rozdelení investičných nákladov, ktoré má znášať každý prevádzkovateľ prepravnej siete za realizáciu dohodnutého riešenia, alebo vyhlási, že by sa nemali vykonať žiadne ďalšie opatrenia podľa odseku 9 tohto článku, a to podľa v článku 6 ods. 10 nariadenia (EÚ) 2019/942. Agentúra ACER každé štyri roky preskúma rozhodnutie o zachovaní uznaného obmedzenia podľa tohto odseku.

14. Ďalšie podrobnosti potrebné na vykonávanie tohto článku vrátane podrobností o analýze nákladov a prínosov sa určia v sieťovom predpise stanovenom na základe článku 71 ods. 2.

Článok 22

Predpoklad zhody postupov s harmonizovanými normami pre zemný plyn

Postupy, ktoré sú v zhode s harmonizovanými normami alebo ich časťami, na ktoré boli uverejnené odkazy v *Úradnom vestníku Európskej únie*, sa považujú za postupy, ktoré sú v zhode s požiadavkami stanovenými vo vykonávacích aktoch prijatých podľa článku 71 ods. 2 prvého pododseku písm. a).

Článok 23

Spoločné špecifikácie pre biometán

1. Komisia môže prijímať vykonávacie akty, ktorými sa stanovujú spoločné špecifikácie na uľahčenie nákladovo efektívnej integrácie veľkých objemov biometánu do existujúcej siete zemného plynu, a to aj v cezhraničných prepojovacích bodoch, alebo môže tieto špecifikácie stanoviť v sieťovom predpise podľa článku 71 ods. 2 prvého pododseku písm. a), ak:
 - a) harmonizované normy alebo ich časti, na ktoré boli uverejnené odkazy v *Úradnom vestníku Európskej únie*, nepokrývajú uvedené požiadavky;

- b) Komisia podľa článku 10 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 1025/2012 požiadala jednu alebo viacero európskych normalizačných organizácií, aby vypracovali harmonizovanú normu pre uvedené požiadavky, pričom bola splnená aspoň jedna z týchto podmienok:
 - i) žiadosť Komisie neakceptovala žiadna z európskych normalizačných organizácií;
 - ii) Komisia zistí zbytočné preťaženie pri prijímaní požadovaných harmonizovaných noriem;
 - iii) európska normalizačná organizácia vypracovala normu, ktorá úplne nezodpovedá žiadosti Komisie; alebo
- c) Komisia rozhodla v súlade s postupom uvedeným v článku 11 ods. 5 nariadenia (EÚ) č. 1025/2012 o tom, že odkazy na dané harmonizované normy alebo ich časti, ktoré sa vzťahujú na uvedené požiadavky, ponechá s obmedzením alebo ich zruší.

Vykonávacie akty uvedené v prvom pododseku tohto odseku sa prijímajú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 81 ods. 3.

2. Komisia v ranej fáze prípravy návrhu vykonávacieho aktu, ktorým sa ustanovia spoločné špecifikácie uvedené v prvom odseku, zhromažďuje názory príslušných orgánov alebo expertných skupín zriadených podľa príslušného odvetvového práva Únie a náležite konzultuje so všetkými relevantnými zainteresovanými stranami. Na základe týchto konzultácií Komisia vypracuje návrh vykonávacieho aktu.

3. Postupy, ktoré sú v zhode so spoločnými špecifikáciami alebo ich časťami, sa považujú za postupy, ktoré sú v zhode s požiadavkami ustanovenými vo vykonávacích aktoch prijatých podľa článku 71 ods. 2 prvého pododseku písm. a), a to v rozsahu, v akom sa takéto spoločné špecifikácie alebo ich časti na tieto požiadavky vzťahujú.
4. Ak harmonizovanú normu prijme európska normalizačná organizácia a Komisia navrhne, aby odkaz na ňu uverejnila v *Úradnom vestníku Európskej únie*, Komisia túto harmonizovanú normu posúdi v súlade s nariadením (EÚ) č. 1025/2012. Keď sa v *Úradnom vestníku Európskej únie* uverejní odkaz na harmonizovanú normu, Komisia zruší vykonávacie akty uvedené v odseku 1 tohto článku alebo ich časti, ktoré zahŕňajú rovnaké požiadavky, ako sú stanovené v odseku 1 tohto článku.
5. Pri určovaní spoločných špecifikácií podľa tohto článku Komisia v čo najväčšej miere zohľadní bezpečnostné požiadavky potrebné na bezpečnú prevádzku siete zemného plynu, najmä bezpečnú prevádzku zásobníkov zemného plynu v celej Únii.

Článok 24

Európska sieť prevádzkovateľov prepravných sietí pre plyn

Všetci prevádzkovatelia prepravných sietí spolupracujú na úrovni Únie prostredníctvom ENTSO pre plyn s cieľom podporiť dobudovanie a riadne fungovanie vnútorného trhu so zemným plynom a cezhraničného obchodu a zabezpečiť optimálne riadenie, koordinovanú prevádzku a vhodný technický vývoj prepravnej siete zemného plynu.

Článok 25
Organizácia ENTSO pre plyn

1. ENTSO pre plyn z vlastnej iniciatívy alebo na odôvodnenú žiadosť Komisie alebo agentúry ACER zverejní a predloží Komisii a agentúre ACER všetky návrhy zmien stanov, zoznam členov a rokovací poriadok vrátane rokovacieho poriadku pre konzultácie s ostatnými zainteresovanými subjektmi, ENTSO pre plyn.
2. Do štyroch mesiacov od prijatia dokumentov uvedených v odseku 1 agentúra ACER po formálnej porade s organizáciami zastupujúcimi všetky zainteresované subjekty, najmä užívateľmi siete vrátane odberateľov, poskytne Komisii stanovisko k návrhu zmeny stanov, zoznamu členov a rokovacieho poriadku ENTSO pre plyn.
3. Komisia vydá stanovisko k návrhu zmeny stanov, zoznamu členov a rokovacieho poriadku ENTSO pre plyn po zohľadnení stanoviska agentúry ACER uvedeného v odseku 2, a to do troch mesiacov od dátumu doručenia stanoviska agentúry ACER.
4. Do troch mesiacov od doručenia kladného stanoviska Komisie ENTSO pre plyn prijme zrevidované stanovy, zoznam členov a rokovací poriadok ENTSO pre plyn a zverejní ich.

Článok 26
Úlohy ENTSO pre plyn

1. ENTSO pre plyn vypracúva na žiadosť Komisie podľa článku 71 ods. 1 a 2 sieťové predpisy pre oblasti uvedené v článku 71 ods. 9.

Sieťový predpis uvedený v článku 71 ods. 2 prvom pododseku písm. d) sa vypracúva spoločne s ENNOH.
2. ENTSO pre plyn môže vypracúvať sieťové predpisy pre oblasti uvedené v článku 71 ods. 1 a 2 v záujme dosiahnutia cieľov uvedených v článku 24, ak sa takéto sieťové predpisy netýkajú oblastí, na ktoré sa vzťahuje žiadosť, ktorú ENTSO pre plyn adresovala Komisia. Tieto sieťové predpisy sa predkladajú agentúre ACER, aby k nim zaujala stanovisko. ENTSO pre plyn toto stanovisko riadne zohľadní.
3. ENTSO pre plyn prijme:
 - a) spoločné nástroje na prevádzku siete na zabezpečenie koordinácie prevádzky siete za normálnych a núdzových podmienok vrátane spoločnej stupnice na klasifikáciu poruchových udalostí, a výskumné plány;
 - b) každé dva roky nezáväzný 10-ročný plán rozvoja siete zemného plynu pre celú Úniu uvedený v článku 32 (ďalej len „plán rozvoja siete zemného plynu pre celú Úniu“) obsahujúci európsky výhľad primeranosti dodávok;
 - c) odporúčania o koordinácii technickej spolupráce medzi prevádzkovateľmi prepravnej siete z Únie a z tretích krajín;

- d) odporúčania pre prevádzkovateľov prepravných sietí týkajúce sa ich technickej spolupráce s prevádzkovateľmi distribučných sietí a prevádzkovateľmi vodíkových sietí;
- e) ročný pracovný program;
- f) výročnú správu;
- g) ročný výhľad dodávok v letnom a zimnom období;
- h) správu o monitorovaní kvality plynu do 1. januára 2025 a potom každé dva roky vrátane vývoja parametrov kvality plynu, vývoja miery a objemu primiešaného vodíka v sieti zemného plynu, prognóz predpokladaného vývoja parametrov kvality plynu a objemu primiešaného vodíka v sieti zemného plynu, vplyvu primiešavania vodíka na cezhraničné toky, ako aj informácií o prípadoch rozdielov v špecifikáciách kvality plynu alebo v špecifikáciách mier primiešavania a o tom, ako boli takéto prípady vyriešené s cieľom splniť kvalitatívne požiadavky v rôznych prípadoch konečného použitia;
- i) výročnú správu obsahujúcu množstvá obnoviteľného plynu a nízkouhlíkového plynu vtlačených do siete zemného plynu.

Správa o monitorovaní kvality plynu uvedená v prvom pododseku písm. h) sa vzťahuje aj na rozvoj oblastí uvedených v uvedenom písmene, pokiaľ je to relevantné pre distribučnú sieť, na základe informácií poskytnutých európskym subjektom prevádzkovateľov distribučných sietí (ďalej len „subjekt PDS EÚ“) zriadeným podľa článku 52 ods. 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/943³⁹.

4. Európsky výhľad primeranosti dodávok uvedený v odseku 3 písm. b) sa zaoberá celkovou primeranosťou siete zemného plynu z hľadiska schopnosti uspokojovať súčasný a plánovaný dopyt po zemnom plyne počas nasledujúcich piatich rokov, ako aj počas obdobia medzi piatimi a 10 rokmi od vydania výhľadu. Tento európsky výhľad primeranosti dodávok sa musí zakladať na vnútroštátnych výhľadoch dodávok vypracovaných všetkými jednotlivými prevádzkovateľmi prepravných sietí. V európskom výhľade primeranosti dodávok sa osobitne stanovuje monitorovanie pokroku v ročnej produkcii udržateľného biometánu.

Ak z európskeho výhľadu primeranosti dodávok, ako aj z konečných aktualizovaných integrovaných národných energetických a klimatických plánov vyplýva, že ročná produkcia nenapreduje dostatočne alebo že spotreba zemného plynu sa vzhľadom na dostupný potenciál dostatočne neznižuje, Komisia môže členským štátom vydať odporúčania, ak je to potrebné na dosiahnutie cieľov energetickej únie podľa článku 34 nariadenia (EÚ) 2018/1999.

Tento plán rozvoja siete zemného plynu pre celú Úniu musí obsahovať modelovanie integrovanej siete vrátane vodíkových sietí, vypracúvanie scenárov, európsky výhľad primeranosti dodávok a hodnotenie odolnosti siete. Tento plán podporuje zásadu prvoradosti energetickej efektívnosti a integráciu energetických systémov.

³⁹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/943 z 5. júna 2019 o vnútornom trhu s elektrinou (Ú. v. EÚ L 158, 14.6.2019, s. 54).

5. Ročný pracovný program uvedený v odseku 3 písm. e) obsahuje zoznam a opis sieťových predpisov, ktoré sa majú vypracovať, plán koordinácie prevádzky siete a zoznam výskumno-vývojových činností, ktoré sa majú vykonať počas daného roku, ako aj orientačný harmonogram.
6. Sieťové predpisy sa vypracujú pre cezhraničné sieťové záležitosti a otázky týkajúce sa integrácie trhu a nie je nimi dotknuté právo členských štátov ustanoviť národné sieťové predpisy, ktoré neovplyvňujú cezhraničný obchod.
7. ENTSO pre plyn monitoruje a analyzuje vykonávanie sieťových predpisov a usmernení prijatých Komisiou podľa článku 71 ods. 13 alebo článku 74, ako aj ich účinok na harmonizáciu uplatniteľných pravidiel zameraných na uľahčovanie integrácie trhu. ENTSO pre plyn oznamuje svoje zistenia agentúre ACER a výsledky analýzy zahŕňa do výročnej správy uvedenej v odseku 3 písm. f) tohto článku.
8. ENTSO pre plyn sprístupňuje všetky informácie, ktoré agentúra ACER požaduje na účely plnenia jej úloh podľa článku 27 ods. 1.

9. Agentúra ACER preskúma národné 10-ročné plány rozvoja siete s cieľom posúdiť ich súlad s plánom rozvoja siete zemného plynu pre celú Úniu. Ak agentúra ACER zistí nesúlad medzi národným 10-ročným plánom rozvoja siete zemného plynu a plánom rozvoja siete pre celú Úniu, odporučí zmeny v národnom 10-ročnom pláne rozvoja siete alebo v 10-ročnom pláne rozvoja siete zemného plynu pre celú Úniu. Ak je takýto národný plán rozvoja siete vypracovaný v súlade s článkom 55 smernice (EÚ) 2024/...⁺, agentúra ACER odporučí príslušnému regulačnému orgánu zmeniť národný desaťročný plán rozvoja siete v súlade s článkom 55 ods. 5 uvedenej smernice a informuje o tom Komisiu.
10. Na žiadosť Komisie poskytuje ENTSO pre plyn Komisii stanoviská k prijímaniu usmernení uvedených v článku 74.
11. ENTSO pre plyn spolupracuje s Európskou sieťou prevádzkovateľov prenosových sietí pre elektrinu (ďalej len „ENTSO pre elektrinu“) a ENNOH.

Článok 27

Monitorovanie ENTSO pre plyn agentúrou ACER

1. Agentúra ACER monitoruje plnenie úloh ENTSO pre plyn uvedených v článku 26 ods. 1, 2 a 3 a informuje o svojich zisteniach Komisiu.

⁺ Ú. v.: vložte, prosím, číslo smernice uvedenej v dokumente PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)).

Agentúra ACER monitoruje, ako ENTSO pre plyn vykonáva sieťové predpisy vypracované podľa článku 26 ods. 2 a sieťové predpisy, ktoré sa vypracovali v súlade s článkom 71 ods. 1 až 12, ktoré však neprijala Komisia podľa článku 71 ods. 13. Ak ENTSO pre plyn nevykonáva niektorý z týchto sieťových predpisov, agentúra ACER ju požiada, aby poskytla riadne vysvetlenie dôvodov, pre ktoré predpisy nevykonáva. Agentúra ACER informuje Komisiu o tomto vysvetlení a uvedie k nemu svoje stanovisko.

Agentúra ACER monitoruje a analyzuje vykonávanie sieťových predpisov a usmernení prijatých Komisiou podľa článkov 70, 71, 73 a 74 a ich účinok na harmonizáciu uplatniteľných pravidiel zameraných na uľahčovanie integrácie trhu a energetického systému, ako aj ich účinok na nediskrimináciu, skutočnú hospodársku súťaž a riadne fungovanie trhu a podáva o tom správy Komisii.

2. ENTSO pre plyn predloží agentúre ACER návrh plánu rozvoja siete zemného plynu pre celú Úniu a návrh ročného pracovného programu vrátane informácií týkajúcich sa konzultačného postupu a ostatných dokumentov uvedených v článku 26 ods. 3, aby k nim agentúra zaujala stanovisko.

Ak agentúra ACER usúdi, že návrh ročného pracovného programu alebo návrh plánu rozvoja siete zemného plynu pre celú Úniu predložený ENTSO pre plyn neprispieva k nediskriminácii, skutočnej hospodárskej súťaži, riadnemu fungovaniu trhu ani k dostatočnej úrovni cezhraničného prepojenia otvoreného pre prístup tretích strán, do dvoch mesiacov od dátumu doručenia návrhov poskytne pre ENTSO pre plyn a Komisiu riadne odôvodnené stanovisko, ako aj odporúčania. ENTSO pre plyn náležite zohľadní stanovisko a odporúčania agentúry ACER.

Článok 28

Regulačné orgány

Regulačné orgány pri výkone svojich úloh a právomocí podľa tohto nariadenia zabezpečujú dodržiavanie tohto nariadenia, sieťových predpisov a usmernení prijatých podľa článku 70 až 74.

Podľa potreby spolupracujú navzájom, s Komisiou a s agentúrou ACER podľa kapitoly V smernice (EÚ) 2024/...⁺.

⁺ Ú. v.: vložte, prosím, číslo smernice uvedenej v dokumente PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)).

Článok 29
Konzultácie ENTSO pre plyn

1. ENTSO pre plyn pri vypracúvaní sieťových predpisov, návrhu plánu rozvoja siete zemného plynu pre celú Úniu a ročného pracovného programu uvedených v článku 26 ods. 1, 2 a 3 dôkladne, včas, otvorene, transparentne a verejne konzultuje so všetkými relevantnými účastníkmi trhu, a najmä s organizáciami zastupujúcimi všetky zainteresované subjekty, a to v súlade s rokovacím poriadkom uvedeným v článku 25 ods. 1. Na týchto konzultáciách sa zúčastňujú aj regulačné orgány a iné vnútroštátne orgány, dodávateľské a ťažobné podniky, užívatelia siete vrátane odberateľov, prevádzkovatelia distribučných sietí vrátane relevantných odvetvových združení, technických orgánov a platforiem zainteresovaných subjektov. ENTSO pre plyn zverejní návrhy sieťových predpisov, plánu rozvoja siete zemného plynu pre celú Úniu a ročný pracovný program na pripomienkovanie zainteresovanými stranami a poskytne im dostatočný čas na účinnú účasť na konzultačnom procese. Cieľom tejto konzultácie je zistiť stanoviská a návrhy relevantných účastníkov počas rozhodovacieho procesu.
2. Všetky dokumenty a zápisnice zo zasadnutí týkajúce sa konzultácií uvedených v odseku 1 sa zverejnia.
3. ENTSO pre plyn pred prijatím ročného pracovného programu a sieťových predpisov uvedených v článku 26 ods. 1, 2 a 3 uvedie spôsob, akým boli zohľadnené pripomienky, ktoré doručené počas konzultácií. Ak pripomienky neboli zohľadnené, uvedie dôvody.

Článok 30
Náklady ENTSO pre plyn

Náklady spojené s činnosťami ENTSO pre plyn uvedenými v článkoch 24, 25, 26, 70 a 71 tohto nariadenia a v článku 11 nariadenia (EÚ) 2022/869 hradia prevádzkovatelia prepravných sietí a zohľadňujú sa pri výpočte taríf. Regulačné orgány tieto náklady schvália, iba ak sú primerané a vhodné.

Článok 31
Regionálna spolupráca prevádzkovateľov prepravných sietí

1. Prevádzkovatelia prepravných sietí nadviažu regionálnu spoluprácu v rámci ENTSO pre plyn s cieľom podieľať sa na úlohách uvedených v článku 26 ods. 1, 2 a 3.
2. Prevádzkovatelia prepravných sietí podporujú prevádzkové opatrenia, ktorých cieľom je zabezpečiť optimálne riadenie siete, ako aj rozvoj výmen energie, koordinované prideľovanie cezhraničnej kapacity prostredníctvom nediskriminačných trhovo orientovaných riešení, v ktorých sa venuje náležitá pozornosť osobitným výhodám implicitných aukcií pri krátkodobom prideľovaní, a integráciu mechanizmov vyvažovania.
3. Komisia je na účely dosiahnutia cieľov stanovených v odsekoch 1 a 2 tohto článku splnomocnená v súlade s článkom 80 prijímať delegované akty s cieľom doplniť toto nariadenie stanovením vymedzenia zemepisnej oblasti, na ktorú sa vzťahuje jednotlivá štruktúra regionálnej spolupráce, a to pri zohľadnení existujúcich štruktúr regionálnej spolupráce. Každý členský štát môže podporovať spoluprácu vo viacerých zemepisných oblastiach.

Na účely vypracovania delegovaných aktov uvedených v prvom pododseku Komisia konzultuje s agentúrou ACER a ENTSO pre plyn.

Článok 32

Plán rozvoja siete zemného plynu pre celú Úniu

ENTSO pre plyn každé dva roky prijme a zverejní plán rozvoja siete zemného plynu pre celú Úniu. Tento plán rozvoja siete zemného plynu pre celú Úniu obsahuje modelovanie integrovanej siete, vypracovanie scenárov, európsky výhľad primeranosti dodávok a hodnotenie odolnosti siete vrátane infraštruktúry, ktorá sa má vyradiť.

Plán rozvoja siete zemného plynu pre celú Úniu najmä:

- a) vychádza z národných investičných plánov a kapitoly IV nariadenia (EÚ) 2022/869;
- b) vychádza, pokiaľ ide o cezhraničné prepojenia, aj z primeraných potrieb jednotlivých užívateľov siete a integruje dlhodobé záväzky investorov uvedené v článku 55 ods. 7 smernice (EÚ) 2024/...⁺; a
- c) identifikuje investičné medzery, najmä pokiaľ ide o cezhraničné kapacity.

Pokiaľ ide o druhý odsek písm. c), k plánu rozvoja siete zemného plynu pre celú Úniu možno priložiť preskúmanie prekážok pre zvýšenie cezhraničnej kapacity siete, ktoré vyplývajú z rôznych postupov alebo praxe schvaľovania.

⁺ Ú. v.: vložte, prosím, číslo smernice uvedenej v dokumente PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)).

Článok 33

Požiadavky na transparentnosť týkajúce sa prevádzkovateľov prepravných sietí

1. Prevádzkovatelia prepravných sietí zverejňujú podrobné informácie o kapacite a službách, ktoré ponúkajú, a príslušných podmienkach, ktoré sa uplatňujú, spolu s technickými informáciami, ktoré užívatelia sietí potrebujú na získanie účinného prístupu do siete.
2. S cieľom zabezpečiť transparentné, objektívne a nediskriminačné tarify a uľahčiť efektívne využívanie siete zemného plynu prevádzkovatelia prepravných sietí alebo príslušné regulačné orgány uverejňujú primerané a dostatočne podrobné informácie o výpočte, metodike a štruktúre taríf.
3. Každý prevádzkovateľ prepravnej siete pravidelne, priebežne a štandardizovaným spôsobom zrozumiteľným užívateľovi v súlade s usmerneniami stanovenými v prílohe I, zverejňuje k poskytovaným službám informácie o technických, zmluvných a dostupných kapacitách v číselných údajoch pre všetky príslušné body vrátane vstupných a výstupných bodov.
4. Príslušné body prepravnej siete, o ktorých sa musia zverejňovať informácie, schvaľujú príslušné orgány po konzultácii s užívateľmi siete.
5. Prevádzkovateľ prepravnej siete vždy zverejňuje informácie požadované na základe tohto nariadenia zmysluplne, kvantitatívne jasne a ľahko prístupne a nediskriminačne.

6. Prevádzkovateľ prepravnej siete zverejňuje predbežné, ako aj následné informácie o ponuke a dopyte na základe nominácií a pridelení, predpovedí a uskutočnených prietokov pri vtláčaní alebo ťažbe. Regulačný orgán zabezpečí, aby sa všetky takéto informácie zverejňovali. Úroveň podrobnosti informácií, ktoré sa zverejňujú, vychádza z informácií, ktoré má prevádzkovateľ prepravnej siete k dispozícii.

Prevádzkovateľ prepravnej siete zverejňuje opatrenia prijaté na vyvažovanie siete, ako aj náklady a príjmy, ktoré pri ňom vznikli.

Dotknutí účastníci trhu poskytujú prevádzkovateľovi prepravnej siete údaje uvedené v tomto článku.

7. Prevádzkovatelia prepravných sietí zverejňujú na základe článkov 16 a 17 nariadenia (EÚ) 2015/703 podrobné informácie o kvalite zemného plynu prepravovaného v ich sieťach, ktoré by mohli mať vplyv na užívateľov siete.

Článok 34

Požiadavky na transparentnosť týkajúce sa zásobníkov zemného plynu, zásobníkov vodíka, zariadení LNG a vodíkových terminálov

1. Prevádzkovatelia zariadení LNG, prevádzkovatelia zásobníkov zemného plynu, prevádzkovatelia vodíkového terminálu a prevádzkovatelia zásobníkov vodíka zverejňujú podrobné informácie o všetkých službách, ktoré ponúkajú, a príslušných podmienkach, ktoré sa uplatňujú, spolu s technickými informáciami, ktoré užívatelia zariadení LNG, zásobníkov zemného plynu, zásobníkov vodíka a vodíkových terminálov potrebujú na získanie účinného prístupu k zariadeniam LNG, zásobníkom zemného plynu, zásobníkom vodíka a vodíkovým terminálom. Regulačné orgány môžu od uvedených prevádzkovateľov požadovať, aby zverejnili akékoľvek ďalšie relevantné informácie pre užívateľov siete.
2. Prevádzkovatelia zariadenia LNG poskytujú užívateľsky ústretové nástroje na vypočítanie taríf za dostupné služby.
3. Prevádzkovatelia zariadení LNG, prevádzkovatelia zásobníkov zemného plynu, prevádzkovatelia vodíkových terminálov a prevádzkovatelia zásobníkov vodíka pravidelne, priebežne a štandardizovaným spôsobom zrozumiteľným užívateľovi v číselných údajoch zverejňujú k poskytovaným službám informácie o zazmluvnených a dostupných kapacitách zariadenia LNG, zásobníkov zemného plynu, zásobníkov vodíka, ako aj vodíkových terminálov.
4. Prevádzkovatelia zariadení LNG, prevádzkovatelia zásobníkov zemného plynu, prevádzkovatelia vodíkových terminálov a prevádzkovatelia zásobníkov vodíka zverejňujú informácie požadované na základe tohto nariadenia zmysluplným, kvantitatívne jasným a ľahko prístupným a nediskriminačným spôsobom.

5. Prevádzkovatelia zariadení LNG, prevádzkovatelia zásobníkov zemného plynu, prevádzkovatelia vodíkového terminálu a prevádzkovatelia zásobníkov vodíka zverejňujú množstvo zemného plynu alebo vodíka v každom zariadení LNG, zásobníku zemného plynu, zásobníku vodíka a vodíkovom termináli, alebo skupine zásobníkov, ak to zodpovedá spôsobu, akým sa prístup ponúka užívateľom, množstvo vtlačeného a vyťaženého zemného plynu a vodíka a dostupné kapacity zariadenia LNG, zásobníka zemného plynu, zásobníka vodíka a kapacity vodíkového terminálu vrátane tých zariadení, ku ktorým nemajú prístup tretie strany. Informácie sa oznamujú aj prevádzkovateľovi prepravnej siete alebo prevádzkovateľovi vodíkovej siete za zásobníky a terminály vodíka, ktorý ich zverejňuje súhrnne za sieť alebo podsústavu, ktorá sa vymedzuje príslušnými bodmi. Informácie sa aktualizujú minimálne každý deň.

Užívateľ zásobníkov zemného plynu alebo vodíka môže podať odôvodnenú žiadosť regulačnému orgánu o dôverné zaobchádzanie s údajmi uvedenými v prvom pododseku, ak je jediným užívateľom zásobníka zemného plynu alebo zásobníka vodíka. Ak regulačný orgán dospeje k záveru, že táto žiadosť je odôvodnená, pričom zohľadňuje najmä potrebu zabezpečenia rovnováhy medzi oprávnenou ochranou obchodného tajomstva, ktorého zverejnením by sa mohla negatívne ovplyvniť celková obchodná stratégia užívateľa zásobníkov, a cieľom, ktorým je vytvorenie konkurencieschopných vnútorných trhov so zemným plynom a vodíkom, môže na obdobie maximálne jedného roka povoliť prevádzkovateľovi zásobníkov zemného plynu alebo zásobníkov vodíka, aby údaje uvedené v prvom pododseku nezverejňoval.

Druhý pododsek sa uplatňuje bez toho, aby boli dotknuté povinnosti uvedené v prvom pododseku okrem prípadov, keď sú agregované údaje identické s individuálnymi údajmi zo zásobníkov zemného plynu alebo vodíka, pre ktoré regulačný orgán povolil nezverejňovanie údajov.

6. Aby sa zabezpečili transparentné, objektívne a nediskriminačné tarify a uľahčilo sa efektívne využívanie infraštruktúr, prevádzkovatelia zariadení LNG, prevádzkovatelia zásobníkov zemného plynu, prevádzkovatelia vodíkových terminálov a prevádzkovatelia zásobníkov vodíka lebo príslušné regulačné orgány zverejňujú dostatočne podrobné informácie o pôvode, metodike a štruktúre taríf pre infraštruktúru s regulovaným prístupom tretích strán. Zariadenia LNG, ktorým bola udelená výnimka podľa článku 78 tejto smernice, článku 22 nariadenia 2003/55/ES a článku 36 nariadenia 2009/73/ES, a prevádzkovatelia zásobníkov zemného plynu v rámci dohodnutého režimu prístupu tretích strán zverejňujú tarify pre infraštruktúru s cieľom zabezpečiť dostatočnú úroveň transparentnosti.

Prevádzkovatelia zariadení LNG a prevádzkovatelia zásobníkov zemného plynu transparentným, nepretržitým a užívateľsky ústretovým spôsobom zverejňujú informácie požadované v tomto článku na jednotnej európskej platforme, ktorú títo prevádzkovatelia uchovávajú.

Článok 35

Vedenie záznamov prevádzkovateľmi

Prevádzkovatelia prepravných sietí, prevádzkovatelia zásobníkov zemného plynu a prevádzkovatelia zariadení LNG uchovávajú pre vnútroštátne orgány vrátane regulačných orgánov a národných orgánov pre hospodársku súťaž a Komisiu počas piatich rokov všetky informácie uvedené v článkoch 33 a 34 a v bode 3 prílohy I.

ODDIEL 4

PREVÁDZKA DISTRIBUČNEJ SIETE

Článok 36

Pevná kapacita pre prístup obnoviteľného plynu a nízkouhlíkového plynu do distribučnej siete

1. Prevádzkovatelia distribučných sietí zabezpečia pevnú kapacitu pre prístup výrobných zariadení obnoviteľného plynu a nízkouhlíkového plynu pripojených do ich siete. Na uvedený účel prevádzkovatelia distribučných sietí vypracujú v spolupráci medzi sebou a s prevádzkovateľmi prepravných sietí postupy a opatrenia vrátane investícií s cieľom zabezpečiť spätný tok z distribučnej siete do prepravnej siete. Významné investície do prepravnej siete zemného plynu vyplývajúce z potreby dodatočných kapacít v distribučnej sieti sa zohľadnia v desaťročnom pláne rozvoja siete v súlade s článkom 55 ods. 2 písm. a) smernice (EÚ) 2024/...⁺.

⁺ Ú. v.: vložte, prosím, číslo smernice uvedenej v dokumente PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)).

2. Odsekom 1 nie je dotknutá možnosť prevádzkovateľov distribučných sietí vyvíjať alternatívy k investíciám do spätného toku, ako sú riešenia inteligentných sietí alebo pripojenie k iným prevádzkovateľom siete. Prístup k pevnej kapacite môže byť obmedzený na účely ponuky kapacít podliehajúcich prevádzkovým obmedzeniam s cieľom zabezpečiť bezpečnosť infraštruktúry a hospodársku efektívnosť. Regulačný orgán zabezpečí, aby prevádzkovatelia distribučnej siete zavádzali všetky obmedzenia pevnej kapacity alebo prevádzkové obmedzenia na základe transparentných a nediskriminačných postupov a nevytvárali sa nimi neprimerané prekážky pre vstup na trh. Ak výrobné zariadenie znáša náklady súvisiace so zabezpečením pevnej kapacity, neuplatňuje sa žiadne obmedzenie.

Článok 37

Spolupráca medzi prevádzkovateľmi distribučných sietí a prevádzkovateľmi prepravných sietí

Prevádzkovatelia distribučných sietí spolupracujú s ostatnými prevádzkovateľmi distribučných sietí a prevádzkovateľmi prepravných sietí s cieľom koordinovať údržbu, rozvoj siete, nové pripojenia, vyradovanie z prevádzky a prevádzku siete, aby sa zabezpečila integrita siete a maximalizovala kapacita a minimalizovalo využívanie palivového plynu.

Článok 38

Požiadavky na transparentnosť týkajúce sa prevádzkovateľov distribučných sietí

Ak sú prevádzkovatelia distribučných sietí zodpovední za riadenie kvality plynu vo svojich sieťach, zverejnia podrobné informácie o kvalite zemného plynu prepravovaného v ich sieťach, ktoré môžu mať vplyv na užívateľov siete, na základe článkov 16 a 17 nariadenia (EÚ) 2015/703.

Článok 39

Európsky subjekt prevádzkovateľov distribučných sietí

Prevádzkovatelia distribučných sietí prevádzkujúci sieť zemného plynu a prevádzkovatelia vodíkovej distribučnej siete prevádzkujúci vodíkovú sieť spolupracujú na úrovni Únie prostredníctvom subjektu PDS EÚ s cieľom podporiť dokončenie a riadne fungovanie vnútorného trhu so zemným plynom, spolupracovať pri rozvoji trhu s vodíkom a podporiť optimálne riadenie a koordinovanú prevádzku distribučných a prepravných sietí.

Registrovaní členovia sa môžu zúčastňovať na činnosti subjektu PDS EÚ priamo alebo zastúpené vnútroštátnym združením, ktoré určí členský štát, alebo zastúpené združením na úrovni Únie.

Náklady spojené s činnosťami subjektu PDS EÚ hradia prevádzkovatelia distribučných sietí a prevádzkovatelia vodíkových distribučných sietí, ktorí sú registrovanými členmi, a zohľadňujú sa pri výpočte taríf. Regulačné orgány tieto náklady schvália, ak sú primerané a úmerné, a v prípade neschválenia uvedú dôvody.

Článok 40

Zmeny základných pravidiel a postupov pre subjekt PDS EÚ

1. Hlavné pravidlá a postupy účasti pre subjekt PDS EÚ podľa článku 54 nariadenia (EÚ) 2019/943 sa uplatňujú aj na prevádzkovateľov distribučných sietí, ktorí prevádzkujú sieť zemného plynu a prevádzkovateľov vodíkovej distribučnej siete.

2. Skupina strategických poradcov uvedená v článku 54 ods. 2 písm. f) nariadenia (EÚ) 2019/943 pozostáva aj zo zástupcov združení zastupujúcich európskych prevádzkovateľov distribučných sietí, ktorí prevádzkujú sieť zemného plynu alebo prevádzkovateľov európskej vodíkovej distribučnej siete.
3. Subjekt PDS EÚ do ... [jedného roka odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia] predloží Komisii a agentúre ACER návrh aktualizovaných stanov vrátane kódexu správania, zoznam registrovaných členov, návrh aktualizovaného rokovacieho poriadku vrátane rokovacieho poriadku pre konzultácie s ENTSO pre elektrinu, ENTSO pre plyn a inými zainteresovanými subjektmi a návrh aktualizovaných finančných pravidiel.

Návrh aktualizovaného rokovacieho poriadku subjektu PDS EÚ zabezpečuje spravodlivé a vyvážené zastúpenie všetkých zúčastnených prevádzkovateľov distribučných sietí vrátane tých, ktorí vlastnia alebo prevádzkujú sieť zemného plynu a prevádzkovateľov vodíkovej distribučnej siete.
4. Agentúra ACER poskytne Komisii svoje stanovisko do štyroch mesiacov od doručenia dokumentov predložených podľa odseku 3 a po porade s organizáciami zastupujúcimi všetky zainteresované subjekty, najmä užívateľov distribučnej siete vrátane odberateľov.
5. Komisia vydá stanovisko k dokumentom predloženým podľa odseku 3 po zohľadnení stanoviska agentúry ACER uvedeného v odseku 4, a to do troch mesiacov od doručenia stanoviska agentúry ACER.
6. Prevádzkovatelia distribučných sietí do troch mesiacov od doručenia priaznivého stanoviska Komisie prijmú a zverejnia aktualizované stanovy subjektu PDS EÚ, rokovací poriadok a finančné pravidlá.

7. V prípade zmien alebo na základe odôvodnenej žiadosti Komisie alebo agentúry ACER sa im predložia dokumenty uvedené v odseku 3. Komisia a agentúra ACER môžu vydať stanovisko v súlade s postupom stanoveným v odsekoch 3, 4 a 5.

Článok 41

Ďalšie úlohy subjektu PDS EÚ

1. Subjekt PDS EÚ plní úlohy uvedené v článku 55 ods. 1 písm. a) až e) nariadenia (EÚ) 2019/943 a vykonáva činnosti uvedené v článku 55 ods. 2 písm. c), d) a e) uvedeného nariadenia, a to aj v súvislosti s distribučnými sieťami zemného plynu alebo vodíkovými distribučnými sieťami.
2. Okrem úloh uvedených v článku 55 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2019/943 sa subjekt PDS EÚ zúčastňuje na vypracúvaní sieťových predpisov, ktoré sú relevantné pre prevádzku a plánovanie distribučných sietí a koordinovanú prevádzku prepravných sietí a distribučných sietí podľa tohto nariadenia, a prispieva k zmierneniu fugitívnych emisií metánu zo siete zemného plynu.

Pri účasti na vypracúvaní nových sieťových predpisov podľa článku 71 tohto nariadenia subjekt PDS EÚ dodržiava požiadavky na konzultácie stanovené v článku 56 nariadenia (EÚ) 2019/943.

3. Okrem činností uvedených v článku 55 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2019/943 subjekt PDS EÚ:
- a) spolupracuje s ENTSO pre plyn a ENNOH pri monitorovaní vykonávania sieťových predpisov a usmernení prijatých podľa tohto nariadenia, ktoré sú relevantné pre prevádzku a plánovanie distribučných sietí zemného plynu a vodíkových sietí a koordinovanú prevádzku prepravných sietí a distribučných sietí a vodíkových prepravných sietí a distribučných sietí;
 - b) spolupracuje s ENTSO pre plyn a ENNOH a prijíma najlepšie postupy v oblasti koordinovanej prevádzky a plánovania prepravných a distribučných sietí a vodíkových prepravných a distribučných sietí vrátane otázok, ako je výmena údajov medzi prevádzkovateľmi a koordinácia distribuovaných zdrojov energie;
 - c) pracuje na identifikácii odporúčaných postupov vykonávania výsledkov posúdení podľa článku 23 ods. 1b smernice (EÚ) 2018/2001 a článku 25 smernice (EÚ) 2023/1791 a spolupráce medzi prevádzkovateľmi distribučných sietí elektriny, distribučných sietí zemného plynu, distribučných sietí vodíka a systémov diaľkového vykurovania a chladenia, a to aj na účely posúdenia podľa článku 24 ods. 8 smernice (EÚ) 2018/2001 vrátane odporúčaní na vhodné umiestňovanie elektrolyzérů s cieľom zabezpečiť využívanie odpadového tepla v sieti diaľkového vykurovania.

4. Subjekt PDS EÚ poskytuje vstupné údaje ENTSO pre plyn na účely vykazovania kvality plynu, pokiaľ ide o distribučné siete, v ktorých sú prevádzkovatelia distribučných sietí zodpovední za riadenie kvality plynu, ako sa uvádza v článku 26 ods. 3.
5. Subjekt PDS EÚ poskytuje vstupné údaje ENNOH na účely správy o monitorovaní kvality vodíka podľa článku 59 ods. 1 písm. j) tohto nariadenia pokiaľ ide o distribučné vodíkové siete, v ktorých sú prevádzkovatelia distribučných vodíkových sietí zodpovední za riadenie kvality vodíka podľa článku 50 smernice (EÚ) 2024/...⁺.

ODDIEL 5

MECHANIZMUS NA AGREGÁCIU DOPYTU A SPOLOČNÝ NÁKUP ZEMNÉHO PLYNU A MECHANIZMU NA PODPORU ROZVOJA TRHU S VODÍKOM

Článok 42

Mechanizmus na agregáciu dopytu a spoločný nákup zemného plynu

Komisia zriadi mechanizmus na dobrovoľnú agregáciu dopytu a spoločný nákup zemného plynu podľa článkov 43 až 49.

⁺ Ú. v.: vložte, prosím, číslo smernice uvedenej v dokumente PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)).

Článok 43

Zmluva s poskytovateľom služieb

1. Odchyľne od článku 176 nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046 môže Komisia príslušnými postupmi obstarávania podľa nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046 zadať potrebné služby subjektu alebo subjektom usadeným v Únii s cieľom dosiahnuť cieľ stanovený v článku 42 tohto nariadenia.
2. Ak Komisia vyberie poskytovateľa služieb, urobí tak na základe kritérií, ktoré zaručujú integritu vnútorného trhu, zabezpečujú hospodársku súťaž a bezpečnosť dodávok a ktoré sú v súlade s článkom 44. Komisia špecifikuje požiadavky uplatniteľné na poskytovateľov služieb v príslušných špecifikáciách obstarávania.

Článok 44

Kritériá na výber poskytovateľa služieb

1. Komisia vyberie poskytovateľa služieb spomedzi subjektov, ktoré spĺňajú tieto kritériá oprávnenosti:
 - a) poskytovateľ služieb musí mať sídlo aj skutočné sídlo na území niektorého členského štátu;

- b) pre poskytovateľa služieb a jeho subdodávateľov platí, že:
 - i) sa na nich nevzťahujú reštriktívne opatrenia Únie prijaté podľa článku 29 Zmluvy o EÚ alebo článku 215 ZFEÚ, ktoré predstavujú zákaz priamo alebo nepriamo im sprístupniť alebo previesť finančné prostriedky alebo hospodárske zdroje alebo poskytnúť financovanie alebo finančnú pomoc alebo zmrazenie aktív; alebo
 - ii) nie sú v priamom alebo nepriamom vlastníctve fyzických alebo právnických osôb, subjektov alebo orgánov, na ktoré sa vzťahujú takéto reštriktívne opatrenia Únie, alebo pod ich priamou či nepriamou kontrolou, alebo nekonajú v ich mene alebo podľa ich pokynov.

2. Bez toho, aby boli dotknuté iné povinnosti náležitej starostlivosti, musia sa zaviesť zmluvné povinnosti medzi Komisiou a poskytovateľmi služieb, ktorými sa zabezpečí, aby poskytovateľ služieb pri vykonávaní svojich úloh v súlade s článkom 45 priamo alebo nepriamo nesprístupnil žiadne finančné prostriedky ani hospodárske zdroje fyzickým alebo právnickým osobám, subjektom alebo orgánom alebo v prospech fyzických alebo právnických osôb, subjektov alebo orgánov, pre ktoré platí, že:

- a) sa na ne vzťahujú reštriktívne opatrenia Únie prijaté podľa článku 29 Zmluvy o EÚ alebo článku 215 ZFEÚ, ktoré tvorí zákaz priamo alebo nepriamo im sprístupniť alebo previesť finančné prostriedky alebo hospodárske zdroje alebo poskytnúť financovanie alebo finančnú pomoc alebo zmrazenie aktív; alebo
- b) sú v priamom alebo nepriamom vlastníctve fyzických alebo právnických osôb, subjektov alebo orgánov, na ktoré sa vzťahujú takéto reštriktívne opatrenia Únie, alebo pod ich priamou či nepriamou kontrolou, alebo konajú v ich mene alebo podľa ich pokynov.

3. Poskytovateľ služieb nesmie byť súčasťou vertikálne integrovaného podniku s výnimkou subjektu oddeleného v súlade s kapitolou IX smernice (EÚ) 2024/...⁺.

Článok 45

Úlohy poskytovateľa služby

1. Poskytovateľ služby organizuje úlohy agregácie dopytu a spoločného nákupu zemného plynu. Poskytovateľ služby môže najmä, ale nie výlučne vykonávať:
- a) hodnotenie a agregáciu dopytu plynárenských podnikov a podnikov, ktoré sú spotrebiteľmi zemného plynu;
 - b) zhromažďovanie ponúk od dodávateľov alebo výrobcov zemného plynu s cieľom spárovať tieto ponuky s agregovaným dopytom;
 - c) pridelovanie ponúk na dodávku účastníkom agregácie dopytu s ohľadom na primerané rozdelenie medzi malých a veľkých účastníkov podľa objemov uvedených v podanej žiadosti;
 - d) poskytovanie akýchkoľvek súvisiacich podporných služieb vrátane služieb na uľahčenie uzatvárania zmlúv o nákupe zemného plynu.

⁺ Ú. v.: vložte, prosím, číslo smernice uvedenej v dokumente PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)).

Článok 46

Účasť v mechanizme na agregáciu dopytu a spoločný nákup zemného plynu

1. Účasť v mechanizme na agregáciu dopytu a spoločný nákup zemného plynu je otvorená pre plynárenské podniky a podniky, ktoré sú spotrebiteľmi zemného plynu, usadené v Únii na nediskriminačnom základe. Účasť sa neumožní takýmto podnikom ako dodávateľom, výrobcom a nákupcom, ak:
 - a) sa na ne vzťahujú reštriktívne opatrenia Únie prijaté podľa článku 29 Zmluvy o EÚ alebo článku 215 ZFEÚ, ktoré tvorí zákaz priamo alebo nepriamo im sprístupniť alebo previesť finančné prostriedky alebo hospodárske zdroje alebo poskytnúť financovanie alebo finančnú pomoc alebo zmrazenie aktív; alebo
 - b) sú v priamom alebo nepriamom vlastníctve fyzických alebo právnických osôb, subjektov alebo orgánov, na ktoré sa vzťahujú takéto reštriktívne opatrenia Únie, alebo pod ich priamou či nepriamou kontrolou, alebo konajú v ich mene alebo podľa ich pokynov.
2. Zavedú sa zmluvné záväzky na zabezpečenie toho, aby sa priamo ani nepriamo nesprístupnili žiadne finančné prostriedky alebo hospodárske zdroje fyzickým alebo právnickým osobám, subjektom alebo orgánom alebo v ich prospech, ak:
 - a) sa na ne vzťahujú reštriktívne opatrenia Únie prijaté podľa článku 29 Zmluvy o EÚ alebo článku 215 ZFEÚ, ktoré tvorí zákaz priamo alebo nepriamo im sprístupniť alebo previesť finančné prostriedky alebo hospodárske zdroje alebo poskytnúť financovanie alebo finančnú pomoc alebo zmrazenie aktív; alebo
 - b) sú v priamom alebo nepriamom vlastníctve fyzických alebo právnických osôb, subjektov alebo orgánov, na ktoré sa vzťahujú takéto reštriktívne opatrenia Únie, alebo pod ich priamou či nepriamou kontrolou, alebo konajú v ich mene alebo podľa ich pokynov.

3. Plynárenské podniky a podniky, ktoré sú spotrebiteľmi zemného plynu plyn, usadené v zmluvných stranách Energetického spoločenstva, sa môžu zúčastňovať na mechanizme na agregáciu dopytu a spoločný nákup zemného plynu za predpokladu, že sú zavedené potrebné opatrenia alebo dojednania na účely umožnenia ich účasti na mechanizme na agregáciu dopytu a spoločný nákup zemného plynu podľa tohto oddielu.
4. Plynárenské podniky a podniky, ktoré sú spotrebiteľmi zemného plynu, zúčastnené na agregácii dopytu, môžu na transparentnom základe koordinovať prvky podmienok zmluvy o nákupe alebo používať spoločné zmluvy o nákupe s cieľom dosiahnuť lepšie podmienky u dodávateľov za predpokladu, že sú v súlade s právom Únie vrátane súťažného práva Únie, a najmä s článkami 101 a 102 ZFEÚ.
5. Účastníci na mechanizme na agregáciu dopytu a spoločný nákup zemného plynu oznamujú Komisii alebo prípadne poskytovateľovi príslušnej služby tieto prvky uzatvorených zmlúv:
 - a) objem;
 - b) zmluvné strany;
 - c) trvanie.
6. Ak sa párovaním a ponukovým konaním nedospelo k uzatvoreniu zmluvy o dodávke, účastníci na mechanizme na agregáciu dopytu a spoločný nákup zemného plynu na agregácii dopytu a spoločnom nákupe to môžu oznámiť Komisii alebo prípadne poskytovateľovi príslušnej služby.

7. Prijemca informácií oznamovaných podľa odsekov 5 a 6 zabezpečí, aby bol prístup k dôverným informáciám prísne obmedzený na poskytovateľa služby a na útvary Komisie, pre ktoré sú tieto informácie absolútne nevyhnutné. S týmito informáciami sa zaobchádza s náležitou dôvernosťou.

Článok 47

Dočasné obmedzenie účasti na mechanizme na agregáciu dopytu a spoločný nákup zemného plynu

1. S cieľom chrániť základné bezpečnostné záujmy Únie a jej členských štátov a v záujme zaistenia bezpečnosti dodávok sa dodávky zemného plynu s pôvodom v Ruskej federácii alebo Bielorusku a dodávky LNG zo zariadení LNG nachádzajúcich sa v Ruskej federácii alebo Bielorusku do 31. decembra 2025 nesmú ponúkať prostredníctvom mechanizmu na agregáciu dopytu a spoločný nákup zemného plynu.
2. Vylúčenie uvedené v odseku 1 sa vzťahuje na všetky dodávky LNG s pôvodom v ľubovoľnom zariadení LNG nachádzajúcom sa v Ruskej federácii alebo Bielorusku a dodávky zemného plynu prichádzajúce do členských štátov alebo zmluvných strán energetického spoločenstva cez tieto vstupné body:
 - a) Greifswald;
 - b) Lubmin II;
 - c) Imatra;
 - d) Narva;
 - e) Värska;

- f) Luhamaa;
- g) Šakiai;
- h) Kotlovka;
- i) Kondratki;
- j) Wysokoje;
- k) Tietierowka;
- l) Mozyr;
- m) Kobryń;
- n) Sudzha (RU)/(UA);
- o) Belgorod (RU)/(UA);
- p) Vauyki (RU)/(UA);
- q) Serebryanka (RU)/(UA);
- r) Pisarevka (RU)/(UA);
- s) Sokhranovka (RU)/(UA);
- t) Prokhorovka (RU)/(UA);
- u) Platovo (RU)/(UA);
- v) Strandža 2 (BG)/Malkoclar (TR).

Článok 48

Možnosť obmedziť účasť na na mechanizme na agregáciu dopytu a spoločný nákup zemného plynu

1. Od 1. januára 2026 môže Komisia prostredníctvom vykonávacieho aktu dočasne vylúčiť zemný plyn s pôvodom v zariadeniach LNG alebo dodávok LNG zo zariadení LNG nachádzajúcich sa v Ruskej federácii alebo Bielorusku z účasti na mechanizme na agregáciu dopytu a spoločný nákup zemného plynu, ak je to potrebné na ochranu základných bezpečnostných záujmov alebo bezpečnosti dodávok Únie alebo členského štátu, ak takéto opatrenia:
 - a) neprimerane nenarúšajú riadne fungovanie vnútorného trhu so zemným plynom a cezhraničné toky zemného plynu medzi členskými štátmi a neoslabujú bezpečnosť dodávok do Únie alebo do členského štátu;
 - b) sú v súlade so zásadou energetickej solidarity;
 - c) sa prijímajú v súlade s právami a povinnosťami Únie a členských štátov vo vzťahu k tretím krajinám.
2. Komisia dostatočne skoro pred prvým kolom verejného obstarávania v roku 2026 posúdi, či sú splnené všetky podmienky stanovené v odseku 1 so zámerom rozhodnúť o akýchkoľvek opatreniach, ktoré sa v ňom uvádzajú. Každé takéto rozhodnutie ostáva v platnosti na obdobie najviac jedného roka a v odôvodnených prípadoch ho možno obnoviť.

Komisia priebežne posudzuje, či sú splnené podmienky stanovené v odseku 1, a riadne informuje Európsky parlament a Radu o svojich hodnoteniach vrátane hodnotenia uvedeného v prvom pododseku tohto odseku.

3. S ohľadom na potrebu zaistiť bezpečnosť dodávok do Únie, môžu byť opatrenia prijaté Komisiou podľa odseku 1 zamerané na diverzifikáciu dodávok zemného plynu alebo LNG s cieľom znížiť závislosť od ruského zemného plynu, ak možno preukázať, že takéto opatrenia sú potrebné na ochranu základných bezpečnostných záujmov Únie a členských štátov.
4. Rozhodnutia uvedené v odseku 1 obsahujú zoznam:
 - a) všetkých vstupných bodov z Ruskej federácie alebo Bieloruska alebo iných tretích krajín slúžiacich ako tranzitné krajiny, ktoré sa nebudú používať na dodávky zemného plynu podliehajúce agregácii dopytu a spoločnému nákupu; a
 - b) všetkých zariadení LNG nachádzajúcich sa v Ruskej federácii alebo Bielorusku.

Dodávateľia alebo výrobcovia zemného plynu zapojení do mechanizmu na agregáciu dopytu a spoločný nákup zemného plynu poskytnú záruku o súlade s článkom 47 a rozhodnutiami prijatými podľa odseku 1 tohto článku.

5. Komisia prijme vhodné opatrenia na zabezpečenie účinného uplatňovania tohto článku a článku 47 a od dodávateľov zemného plynu alebo výrobcov zapojených do mechanizmu na agregáciu dopytu a spoločný nákup zemného plynu môže požadovať všetky potrebné informácie, ktoré jej pomôžu pri plnení tejto úlohy, vrátane toho, aby kupujúci pri dodávkach zemného plynu predložil príslušné prepravné doklady, ak je to technicky možné.

Článok 49

Riadiaci výbor

1. Na uľahčenie koordinácie a výmeny informácií v súvislosti s mechanizmom na agregáciu dopytu a spoločný nákup zemného plynu Komisii pomáha riadiaci výbor.
2. Riadiaci výbor sa skladá zo zástupcov členských štátov a jedného zástupcu Komisie. Účasť členských štátov je dobrovoľná a závisí najmä od programu zasadnutí riadiaceho výboru. Zástupcovia zmluvných strán Energetického spoločenstva sa na pozvanie Komisie môžu na činnosti riadiaceho výboru zúčastňovať v prípade všetkých otázok spoločného záujmu. Riadiacemu výboru predsedá Komisia.

Článok 50

Zabezpečky

Členské štáty môžu účastníkom usadeným na svojom území alebo iným relevantným zainteresovaným stranám poskytnúť pomoc na zabezpečenie likvidity vrátane záruk pre účastníkov mechanizmu na agregáciu dopytu a spoločný nákup zemného plynu v súlade s pravidlami štátnej pomoci v príslušných prípadoch, najmä ak príslušný orgán príslušného členského štátu vyhlásil jednu z krízových úrovní uvedených v článku 11 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2017/1938.

Článok 51

Podávanie správ

Komisia pravidelne podáva správy o fungovaní mechanizmu na agregáciu dopytu a spoločný nákup zemného plynu riadiacemu výboru a predkladá výročnú správu Európskemu parlamentu a Rade.

V správe sa uvedú aspoň:

- a) informácie o počte plynárenských podnikov a objemoch zemného plynu zapojených do mechanizmu na agregáciu dopytu a spoločný nákup zemného plynu;
- b) informácie o počte uzatvorených zmlúv a výsledných objemoch zemného plynu, ktoré boli zazmluvnené a dodané do Únie;

- c) opis pravidiel platných pre jednotlivé kolá výberového konania pre účastníkov agregácie dopytu a dodávateľov alebo výrobcov zemného plynu;
- d) prehľad celkových nákladov na mechanizmus na agregáciu dopytu a spoločný nákup zemného plynu vrátane nákladov na poskytovateľa služieb;
- e) všetky väčšie zmeny fungovania mechanizmu na agregáciu dopytu a spoločný nákup zemného plynu.

Článok 52

Mechanizmus na podporu rozvoja trhu s vodíkom

1. Komisia môže zriadiť mechanizmus na podporu rozvoja trhu s vodíkom vrátane prvkov uvedených v odseku 2, ktorý sa má zaviesť ako súčasť činností Európskej vodíkovej banky. Tento dobrovoľný mechanizmus môže byť zavedený do 31. decembra 2029.
2. Komisia môže uzavrieť zmluvu s príslušným poskytovateľom služieb uplatnením postupu stanoveného v článkoch 43 a 44 analogicky na vykonávanie najmä, nie však výlučne, týchto prvkov:
 - a) zhromažďovanie a spracovanie trhových údajov, napríklad o dostupnosti infraštruktúry alebo vývoji tokov a cien vodíka, s cieľom zvýšiť transparentnosť vývoja trhu s vodíkom;
 - b) zhromažďovanie a posudzovanie požiadaviek od odberateľov;

- c) zhromažďovanie ponúk vodíka od dodávateľov;
- d) prístup k relevantným a potrebným informáciám zhromaždeným podľa tohto odseku pre dodávateľov a odberateľov na základe ich súhlasu a v súlade s pravidlami hospodárskej súťaže Únie.

- 3. So zámerom prispieť k cieľom dekarbonizácie stanoveným v tomto nariadení môžu členské štáty podľa potreby zaistiť podporu likvidity vrátane záruk pre vodík v rámci činností Európskej vodíkovej banky a v súlade s pravidlami štátnej pomoci.
- 4. Koordináciu a výmenu informácií v súvislosti s mechanizmom uvedeným v odseku 1 môže sprostredkovať príslušná koordinačná skupina oddelená od skupín odborníkov so špecializáciou na zemný plyn.

V prípade vodíka sa takáto koordinačná skupina zriadi a bude vykonávať svoje činnosti v rámci Európskej vodíkovej banky.

- 5. Pred uplynutím platnosti mechanizmu uvedeného v odseku 1 Komisia predloží Európskemu parlamentu a Rade správu s posúdením výkonnosti tohto mechanizmu. Komisia posúdi najmä prínos tohto mechanizmu k rozvoju trhu s vodíkom v Únii.

V prípade potreby môže k tomuto posúdeniu priložiť legislatívny návrh na vytvorenie mechanizmu na dobrovoľnú agregáciu dopytu a spoločný nákup vodíka.

Článok 53

Účasť v mechanizme na podporu rozvoja trhu s vodíkom

1. Účasť v mechanizme na podporu rozvoja trhu s vodíkom je otvorená na nediskriminačnom základe pre vodíkové podniky a podniky, ktoré sú spotrebiteľmi vodíka, usadené v Únii. Účasť sa neumožní podnikom, ako sú dodávatelia a odberatelia, ak:
 - a) sa na ne vzťahujú reštriktívne opatrenia Únie prijaté podľa článku 29 Zmluvy o EÚ alebo článku 215 ZFEÚ, ktoré tvoria zákaz priamo alebo nepriamo im sprístupniť alebo previesť finančné prostriedky alebo hospodárske zdroje alebo poskytnúť financovanie alebo finančnú pomoc alebo zmrazenie aktív; alebo
 - b) sú v priamom alebo nepriamom vlastníctve fyzických alebo právnických osôb, subjektov alebo orgánov, na ktoré sa vzťahujú takéto reštriktívne opatrenia Únie, alebo pod ich priamou či nepriamou kontrolou, alebo konajú v ich mene alebo podľa ich pokynov.
2. Zavedú sa zmluvné záväzky na zabezpečenie toho, aby sa priamo ani nepriamo neprístupili žiadne finančné prostriedky alebo hospodárske zdroje fyzickým alebo právnickým osobám, subjektom alebo orgánom alebo v ich prospech, ak:
 - a) sa na ne vzťahujú reštriktívne opatrenia Únie prijaté podľa článku 29 Zmluvy o EÚ alebo článku 215 ZFEÚ, ktoré tvoria zákaz priamo alebo nepriamo im sprístupniť alebo previesť finančné prostriedky alebo hospodárske zdroje alebo poskytnúť financovanie alebo finančnú pomoc alebo zmrazenie aktív; alebo
 - b) sú v priamom alebo nepriamom vlastníctve fyzických alebo právnických osôb, subjektov alebo orgánov, na ktoré sa vzťahujú takéto reštriktívne opatrenia Únie, alebo pod ich priamou či nepriamou kontrolou, alebo konajú v ich mene alebo podľa ich pokynov.

3. Vodíkové podniky a podniky, ktoré sú spotrebiteľmi vodíka, usadené v zmluvných stranách Energetického spoločenstva, môžu byť účastníkmi mechanizmu na podporu rozvoja trhu s vodíkom, ak majú zavedené potrebné opatrenia alebo dojednania umožňujúce ich účasť v mechanizme na podporu rozvoja trhu s vodíkom podľa tohto článku a článkov 52 a 54.

Článok 54

Možnosť obmedziť účasť v mechanizme na podporu rozvoja trhu s vodíkom

1. Komisia môže prostredníctvom vykonávacieho aktu dočasne vylúčiť zhromažďovanie ponúk na dodávky vodíka s pôvodom v Ruskej federácii alebo Bielorusku prostredníctvom mechanizmu na podporu rozvoja trhu s vodíkom, ak je to potrebné na ochranu základných bezpečnostných záujmov alebo bezpečnosti dodávok do Únie alebo členského štátu, ak takéto opatrenia:
- a) neprimerane nenarúšajú riadne fungovanie vnútorného trhu s vodíkom a neoslabujú bezpečnosť dodávok do Únie alebo členského štátu;
 - b) sú v súlade so zásadou energetickej solidarity;
 - c) sa prijímajú v súlade s právami a povinnosťami Únie a členských štátov vo vzťahu k tretím krajinám.

2. Komisia dostatočne skoro pred prvým kolom podávania ponúk posúdi, či sú splnené všetky podmienky stanovené v odseku 1 so zámerom rozhodnúť o akýchkoľvek opatreniach, ktoré sa v ňom uvádzajú. Každé takéto rozhodnutie ostáva v platnosti na obdobie najviac jedného roka a v odôvodnených prípadoch ho možno obnoviť.

Komisia priebežne posudzuje, či sú splnené podmienky stanovené v odseku 1, a riadne informuje Európsky parlament a Radu o svojich hodnoteniach vrátane hodnotenia uvedeného v prvom pododseku tohto odseku.

3. Komisia prijme vhodné opatrenia na zabezpečenie účinného uplatňovania tohto článku.

Kapitola III

Pravidlá uplatniteľné na vodíkové siete

Článok 55

Cezhraničná koordinácia s ohľadom na kvalitu vodíka

1. Prevádzkovatelia vodíkových prepravných sietí vzájomne spolupracujú na zabránení obmedzeniam cezhraničných tokov vodíka z dôvodu rozdielov v kvalite vodíka, aby splnili požiadavky rôznych konečných použití na kvalitu v súlade s uplatniteľnými normami kvality vodíka.
2. Ak dotknutí prevádzkovatelia prepravných sietí pri svojich štandardných prevádzkových činnostiach nemôžu zabrániť obmedzeniu cezhraničných tokov z dôvodu rozdielov v kvalite vodíka, bezodkladne o tom informujú dotknuté regulačné orgány. Informácie musia obsahovať opis a vysvetlenie dôvodov všetkých opatrení, ktoré prevádzkovatelia vodíkových prepravných sietí doteraz podnikli.
3. Dotknuté regulačné orgány do šiestich mesiacov od doručenia informácií uvedených v odseku 2 prijímú spoločné koordinované rozhodnutie, či obmedzenie uznajú.

4. Ak dotknuté regulačné orgány uznajú obmedzenie podľa odseku 3, požiadajú dotknutých prevádzkovateľov vodíkových prepravných sietí, aby do 12 mesiacov od uznania, ako sa uvádza v uvedenom odseku, podnikli tieto kroky v tomto poradí:
- a) spolupráca a vývoj technicky uskutočniteľných možností s cieľom odstrániť uznané obmedzenie;
 - b) spoločná realizácia analýzy nákladov a prínosov technicky uskutočniteľných možností s cieľom určiť ekonomicky efektívne riešenia, v ktorých sa uvedie rozpis nákladov a prínosov podľa kategórií dotknutých strán;
 - c) vypracovanie časového odhadu realizácie každej potenciálnej možnosti;
 - d) uskutočnenie verejnej konzultácie o určených uskutočniteľných riešeniach a zohľadnenie výsledkov danej konzultácie;
 - e) na základe analýzy nákladov a prínosov a výsledkov verejnej konzultácie predloženie spoločného návrhu riešenia, ktorým sa odstráni uznané obmedzenie, vrátane časového rámca na jeho vykonanie, svojim dotknutým regulačným orgánom na schválenie a ostatným príslušným vnútroštátnym orgánom každého dotknutého členského štátu pre informáciu.
5. Ak dotknutí prevádzkovatelia vodíkových prepravných sietí nedosiahnu dohodu, že podajú spoločný návrh podľa odseku 4 písm. e), každý prevádzkovateľ vodíkovej prepravnej siete bezodkladne informuje svoj regulačný orgán.

6. Dotknuté regulačné orgány prijímú spoločné koordinované rozhodnutie odstrániť uznané obmedzenie s prihliadnutím na analýzu nákladov a prínosov vypracovanú dotknutými prevádzkovateľmi vodíkových prepravných sietí a výsledky verejnej konzultácie vykonanej podľa odseku 4 písm. d) tohto článku do šiestich mesiacov od doručenia informácií uvedených v odseku 5 tohto článku, v súlade s článkom 6 ods. 10 nariadenia (EÚ) 2019/942.
7. Spoločné koordinované rozhodnutie dotknutých regulačných orgánov uvedených v odseku 6 zahŕňa rozhodnutie o rozdelení investičných nákladov, ktoré má znášať každý prevádzkovateľ vodíkovej prepravnej siete za realizáciu dohodnutého riešenia, ako aj o ich zahrnutí do taríf od 1. januára 2033, pričom sa zohľadnia hospodárske, sociálne a environmentálne náklady a prínosy riešenia v dotknutých členských štátoch.
8. Agentúra ACER môže regulačným orgánom vydať odporúčania týkajúce sa podrobností o takýchto rozhodnutiach o rozdelení nákladov, ako sa uvádza v odseku 7.
9. Ak dotknuté regulačné orgány nie sú schopné dosiahnuť dohodu uvedenú v odseku 3 tohto článku, agentúra ACER rozhodne o obmedzení v súlade s článkom 6 ods. 10 nariadenia (EÚ) 2019/942. Ak agentúra ACER obmedzenie uzná, požiada dotknutých prevádzkovateľov vodíkových prepravných sietí, aby do 12 mesiacov vykonali opatrenia uvedené v odseku 4 tohto článku v danom poradí.

10. Ak dotknuté regulačné orgány nie sú schopné prijať spoločné koordinované rozhodnutie, ako sa uvádza v odsekoch 6 a 7 tohto článku, agentúra ACER rozhodne o riešení na odstránenie uznaného obmedzenia a o rozdelení investičných nákladov, ktoré má znášať každý prevádzkovateľ vodíkovej prepravnej siete za realizáciu dohodnutého riešenia, a to v súlade s článkom 6 ods. 10 nariadenia (EÚ) 2019/942.
11. Ďalšie podrobnosti potrebné na vykonávanie tohto článku vrátane podrobností o spoločnej záväznej špecifikácii kvality vodíka pre cezhraničné vodíkové prepojovacie vedenia, analýzach nákladov a prínosov na odstránenie obmedzení cezhraničného toku z dôvodu rozdielov v kvalite vodíka, pravidlách interoperability pre cezhraničnú vodíkovú infraštruktúru vrátane riešenia dohôd o prepojení, jednotiek, výmeny údajov, komunikácie a poskytovania informácií medzi relevantnými účastníkmi trhu, sa určia v sieťovom predpise podľa článku 72 ods. 1 písm. b).

Článok 56

Spolupráca medzi prevádzkovateľmi vodíkových distribučných sietí a prevádzkovateľmi vodíkových prepravných sietí

Prevádzkovatelia vodíkových distribučných sietí spolupracujú s ostatnými prevádzkovateľmi vodíkových distribučných sietí a prevádzkovateľmi vodíkových prepravných sietí s cieľom koordinovať údržbu, rozvoj vodíkových sietí, nové pripojenia, vyradovanie z prevádzky a prevádzku vodíkovej siete, aby sa zabezpečila integrita vodíkovej siete a maximalizovala kapacita a minimalizovala spotreba energie na prevádzku vodíkovej siete.

Článok 57

Európska sieť prevádzkovateľov vodíkových sietí

1. Všetci prevádzkovatelia vodíkových prepravných sietí spolupracujú na úrovni Únie prostredníctvom siete ENNOH s cieľom podporovať rozvoj a riadne fungovanie vnútorného trhu s vodíkom a cezhraničného obchodu a zabezpečiť optimálne riadenie, koordinovanú prevádzku a vhodný technický vývoj európskej vodíkovej prepravnej siete.
2. ENNOH úzko spolupracuje s ENTSO pre elektrinu a ENTSO pre plyn pri identifikácii synergií a podpore integrácie systémov s energetickými nosičmi s cieľom podporiť celkovú účinnosť energetického systému.
3. ENNOH tvoria prevádzkovatelia vodíkových prepravných sietí s certifikátom podľa článku 71 smernice (EÚ) 2024/...⁺.

Prevádzkovatelia vodíkových prepravných sietí sú oprávnení stať sa členmi ENNOH od začiatku postupu certifikácie, ktorý vykonáva regulačný orgán, ak:

- a) sú následne pozitívne certifikovaní v súlade s článkom 14 tohto nariadenia a článkom 71 smernice (EÚ) 2024/...⁺ do 24 mesiacov po tom, ako sa stali členmi ENNOH; a

⁺ Ú. v.: vložte, prosím, číslo smernice uvedenej v dokumente PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)).

- b) do štyroch rokov po tom, ako sa stali členmi ENNOH, aspoň pripravili projekty vodíkovej infraštruktúry s konečným investičným rozhodnutím.

Ak do 24 mesiacov po tom, ako sa stali členmi ENNOH, nebolo prijaté konečné rozhodnutie o certifikácii uvedené v druhom pododseku písm. a) alebo ak do štyroch rokov po tom, ako sa stali členmi ENNOH, nebolo prijaté konečné investičné rozhodnutie uvedené v druhom pododseku písm. b), členstvo prevádzkovateľa vodíkovej prepravnej siete v ENNOH zaniká.

4. Odchyľne od odseku 3 tohto článku je prevádzkovateľ vodíkovej prepravnej siete, ktorý požíva výnimku z článku 68 smernice (EÚ) 2024/...⁺, oprávnený stať sa členom ENNOH za predpokladu, že prevádzkovateľ je usadený v členskom štáte, v ktorom žiaden iný prevádzkovateľ vodíkovej prepravnej siete nie je členom ENNOH podľa odseku 3 tohto článku. Členské štáty môžu takého prevádzkovateľa vodíkovej prepravnej siete nominovať a každú takúto nomináciu podajú ENNOH, Komisii a ACER. Členské štáty môžu takéto vyhlásenie kedykoľvek vziať späť. Ak prevádzkovateľ vodíkovej prepravnej siete neprijal konečné investičné rozhodnutie týkajúce sa projektu vodíkovej infraštruktúry do štyroch rokov od vstupu do ENNOH, členstvo tohto prevádzkovateľa v ENNOH zaniká.

⁺ Ú. v.: vložte, prosím, číslo smernice uvedenej v dokumente PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)).

5. Členské štáty, ktoré neurčili žiadneho prevádzkovateľa vodíkovej prepravnej siete, ale ktoré plánujú vybudovať vodíkovú prepravnú sieť v súlade so svojimi integrovanými národnými plánmi pre energetiku a klímu, môžu nominovať subjekt za pridruženého partnera v rámci ENNOH. Dotknutý členský štát predloží nomináciu ENNOH, Komisii a ACER podľa tohto odseku. Dotknutý členský štát môže takéto oznámenie kedykoľvek odvolať. Platnosť tejto nominácie uplynie, keď sa prevádzkovateľ vodíkovej prepravnej siete usadený v príslušnom členskom štáte stane členom ENNOH.
6. ENNOH pri výkone svojich funkcií podľa práva Únie na účely vytvorenia riadne fungujúceho a integrovaného vnútorného trhu s vodíkom prispieva k efektívnemu a udržateľnému dosahovaniu cieľov stanovených v rámci politík v oblasti klímy a energetiky, a to najmä prispievaním k účinnej integrácii vodíka vyrobeného z obnoviteľných zdrojov energie a k zvyšovaniu energetickej efektívnosti, a to pri zachovaní bezpečnosti vodíkovej siete. Na výkon svojich úloh musí mať sieť ENNOH primerané ľudské a finančné zdroje.
7. Prevádzkovatelia vodíkových prepravných sietí do 1. septembra 2024 predložia Komisii a agentúre ACER návrh stanov, zoznam členov a návrh rokovacieho poriadku ENNOH vrátane rokovacieho poriadku pre konzultácie so zainteresovanými subjektmi.
8. Prevádzkovatelia vodíkových prepravných sietí predložia Komisii a agentúre ACER všetky návrhy zmien stanov, zoznamu členov alebo rokovacieho poriadku ENNOH.

9. Agentúra ACER poskytne Komisii stanovisko k návrhom a návrhom zmien stanov, zoznamu členov alebo rokovacieho poriadku do štyroch mesiacov od doručenia návrhov uvedených v odseku 7 a návrhov zmien stanov, zoznamu členov alebo rokovacieho poriadku uvedených v odseku 8 a po porade s organizáciami zastupujúcimi všetky zainteresované subjekty, najmä užívateľov vodíkových sietí vrátane odberateľov.
10. Komisia vydá stanovisko k návrhom a návrhom zmien stanov, zoznamu členov alebo rokovacieho poriadku po zohľadnení stanoviska agentúry ACER uvedeného v odseku 9, do troch mesiacov od dátumu doručenia uvedeného stanoviska.
11. Prevádzkovatelia vodíkových prepravných sietí do troch mesiacov od doručenia priaznivého stanoviska Komisie prijímú a uverejnia stanovy, zoznam členov a rokovací poriadok ENNOH.
12. V prípade zmien alebo na základe odôvodnenej žiadosti Komisie alebo agentúry ACER sa im predložia dokumenty uvedené v odseku 7. Komisia a agentúra ACER vydajú stanovisko v súlade s odsekmi 9, 10 a 11.

Článok 58

Prechod na ENNOH

Do zriadenia ENNOH zodpovedá za vypracovanie plánov rozvoja sietí zemného plynu a vodíka pre celú Úniu uvedených v článkoch 32 a 60 ENTSO pre plyn. ENTSO pre plyn pri plnení tejto úlohy zabezpečuje účinné konzultácie so všetkými účastníkmi trhu vrátane účastníkov trhu s vodíkom a ich zapojenie.

Článok 59
Úlohy ENNOH

1. ENNOH plní tieto úlohy:

- a) vypracuje sieťové predpisy pre oblasti uvedené v článku 72 v záujme dosiahnutia cieľov stanovených v článku 57;
- b) spoločne s ENTSO pre plyn vypracuje sieťové predpisy uvedené v článku 72 ods. 1 písm. f);
- c) každé dva roky prijme a zverejní nezáväzný desaťročný plán rozvoja vodíkovej siete pre celú Úniu uvedený v článku 60 (ďalej len „plán rozvoja vodíkovej siete pre celú Úniu“) vrátane európskeho výhľadu primeranosti dodávok;
- d) spolupracuje s ENTSO pre elektrinu, ENTSO pre plyn a so subjektom PDS EÚ;
- e) vypracuje odporúčania pre technickú spoluprácu prevádzkovateľov vodíkových prepravných sietí s prevádzkovateľmi vodíkových distribučných sietí a s prevádzkovateľmi prepravných sietí a prevádzkovateľmi distribučných sietí v Únii;
- f) vypracuje odporúčania pre koordináciu technickej spolupráce medzi prevádzkovateľmi vodíkových sietí Únie a tretích krajín;
- g) prijíma ročný pracovný program;

- h) prijíma výročnú správu;
 - i) prijíma ročný výhľad dodávok vodíka pre členské štáty, v ktorých sa vodík používa pri výrobe elektrickej energie;
 - j) do 15. mája 2026 a potom každé dva roky prijíma správu o monitorovaní kvality vodíka vrátane vývoja a prognóz očakávaného vývoja parametrov kvality vodíka, ako aj informácií o prípadoch týkajúcich sa rozdielov v špecifikáciách kvality vodíka a o tom, ako boli takéto prípady vyriešené;
 - k) podporuje kybernetickú bezpečnosť a ochranu údajov v spolupráci s relevantnými orgánmi a regulovanými subjektmi;
 - l) rozvíja a podporuje odporúčané postupy v oblasti odhaľovania, monitorovania a znižovania únikov vodíka.
2. ENNOH monitoruje a analyzuje vykonávanie sieťových predpisov a usmernení prijatých Komisiou v súlade s článkami 72, 73 a 74, ako aj ich účinok na harmonizáciu uplatniteľných pravidiel zameraných na uľahčovanie rozvoja a integrácie trhu s vodíkom. ENNOH oznamuje svoje zistenia agentúre ACER a výsledky analýzy zahŕňa do výročnej správy uvedenej v odseku 1 písm. h) tohto článku.
3. ENNOH uverejňuje zápisnice zo zasadnutí svojho valného zhromaždenia, zasadnutí správnej rady a zasadnutí výborov a pravidelne poskytuje verejnosti informácie o svojom rozhodovaní a svojich činnostiach.

4. Ročný pracovný program uvedený v odseku 1 písm. g) obsahuje zoznam a opis sieťových predpisov, ktoré sa majú vypracovať, plán koordinácie prevádzky vodíkovej siete a zoznam výskumno-vývojových činností, ktoré sa majú vykonať počas daného roku, ako aj orientačný harmonogram.
5. ENNOH poskytne agentúre ACER informácie, ktoré ACER požaduje na účely plnenia jej úloh podľa článku 64. S cieľom umožniť ENNOH splniť uvedenú požiadavku, prevádzkovatelia vodíkových prepravných sietí poskytujú ENNOH požadované informácie.
6. Na žiadosť Komisie poskytuje ENNOH Komisii svoje stanoviská k prijímaniu usmernení uvedených v článku 74.

Článok 60

Plán rozvoja vodíkovej siete pre celú Úniu

1. Tento plán rozvoja vodíkovej siete pre celú Úniu musí obsahovať modelovanie integrovanej vodíkovej siete, vypracúvanie scenárov, európsky výhľad primeranosti dodávok a hodnotenie odolnosti siete.

Plán rozvoja vodíkovej siete pre celú Úniu najmä:

- a) vychádza z národných plánov rozvoja vodíkovej prepravnej siete, ako sa stanovuje v článku 55 smernice (EÚ) 2024/...⁺, a v kapitole IV nariadenia (EÚ) 2022/869;

⁺ Ú. v.: vložte, prosím, číslo smernice uvedenej v dokumente PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)).

- b) vychádza, pokiaľ ide o cezhraničné prepojenia, aj z primeraných potrieb jednotlivých užívateľov sietí a integruje dlhodobé záväzky investorov uvedené v článku 55 ods. 7 smernice (EÚ) 2024/...⁺; a
- c) identifikuje investičné medzery, najmä pokiaľ ide o potrebné cezhraničné kapacity, na realizáciu prioritných koridorov pre vodík a elektrolyzéry, ako sa uvádza v bode 3 prílohy I k nariadeniu (EÚ) 2022/869.

Pokiaľ ide o druhý pododsek písm. c), k plánu rozvoja vodíkovej siete pre celú Úniu možno priložiť preskúmanie prekážok pre zvýšenie cezhraničnej kapacity siete, ktoré vyplývajú z rôznych postupov alebo praktík schvaľovania. K takémuto preskúmaniu sa môže v prípade potreby priložiť komplexný plán na odstránenie takýchto prekážok a urýchlenie realizácie prioritných koridorov pre vodík a elektrolyzéry.

2. Agentúra ACER vypracuje stanovisko k prípadným národným plánom rozvoja vodíkovej prepravnej siete s cieľom posúdiť ich súlad s plánom rozvoja vodíkovej siete pre celú Úniu. Ak agentúra ACER zistí nesúlad medzi národným plánom rozvoja vodíkovej siete a plánom rozvoja vodíkovej siete pre celú Úniu, navrhne zmeniť národný plán rozvoja vodíkovej prepravnej siete alebo prípadne plán rozvoja vodíkovej siete pre celú Úniu.

⁺ Ú. v.: vložte, prosím, číslo smernice uvedenej v dokumente PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)).

3. Pri vypracovaní desaťročného plánu rozvoja vodíkovej siete pre celú Úniu ENNOH spolupracuje s ENTSO pre elektrinu a s ENTSO pre plyn, najmä na vypracovaní analýzy nákladov a prínosov na úrovni energetického systému a prepojeného energetického trhového a sieťového modelu vrátane infraštruktúry na prenos elektriny, prepravu zemného plynu a vodíka, ako aj uskladňovania zemného plynu, zásobníkov vodíka, terminálov LNG a vodíka a elektrolyzérovo uvedených v článku 11 nariadenia (EÚ) 2022/869, scenárov desaťročných plánov rozvoja siete podľa článku 12 uvedeného nariadenia a identifikácie nedostatkov v infraštruktúre podľa článku 13 uvedeného nariadenia.

Článok 61

Integrované plánovanie sietí na úrovni Únie

1. Počas prechodného obdobia do 1. januára 2027 ENTSO pre plyn vypracuje plán rozvoja vodíkovej siete pre celú Úniu na rok 2026 s plným zapojením prevádzkovateľov prepravných sietí pre vodík a spolu s ENNOH hneď po jeho zriadení. Plán rozvoja siete pre vodík pre celú Úniu na rok 2026 pozostáva z dvoch samostatných kapitol, jednej pre vodík a jednej pre zemný plyn. ENTSO pre plyn bezodkladne odovzdá ENNOH všetky informácie vrátane údajov a analýz, ktoré zhromaždila počas prípravy plánov rozvoja vodíkovej siete pre celú Úniu do 1. januára 2027.
2. ENNOH vypracuje plán rozvoja vodíkovej siete pre celú Úniu na rok 2028 podľa tohto článku a článku 60.

3. ENNOH úzko spolupracuje s ENTSO pre elektrinu a ENTSO pre plyn na vypracovaní integrovaných plánov rozvoja siete pre celú Úniu podľa článkov 32 a 60 tohto nariadenia a článku 30 nariadenia (EÚ) 2019/943. Takáto spolupráca zahŕňa najmä:
- a) ENNOH spolu s ENTSO pre elektrinu a ENTSO pre plyn vypracujú jednotný súbor spoločných scenárov pre desaťročné plány rozvoja siete podľa článku 12 nariadenia (EÚ) 2022/869;
 - b) ENNOH, ENTSO pre elektrinu a ENTSO pre plyn spoločne každý vypracuje koordinované správy o nedostatkoch infraštruktúry v rámci desaťročného plánu rozvoja siete pre celú Úniu podľa článku 13 nariadenia (EÚ) 2022/869;
 - c) ENNOH do šiestich mesiacov od schválenia správy o spoločných scenároch podľa článku 12 ods. 6 nariadenia (EÚ) 2022/869 a potom každé dva roky zverejní správy o nedostatkoch v infraštruktúre vypracovaný v rámci desaťročných plánov rozvoja siete pre celú Úniu;

- d) ENNOH vypracuje jednotný odvetvový návrh metodiky na analýzu nákladov a prínosov vodíka pre celú energetickú sieť a konzistentný, progresívne integrovaný model spolu s ENTSO pre elektrinu a ENTSO pre plyn podľa článku 11 nariadenia (EÚ) 2022/869, ktoré musia byť v súlade s metodikami vypracovanými ENTSO pre elektrinu a ENTSO pre plyn podľa článku 11 nariadenia (EÚ) 2022/869 a zabezpečiť transparentnosť, pokiaľ ide o nákladovo najefektívnejšie riešenia všetkých energetických nosičov vrátane riešení iných ako na základe infraštruktúry;
- e) metodiky uvedené v písmene d) tohto odseku sa použijú na vypracovanie každého nasledujúceho desaťročného plánu rozvoja vodíkovej siete pre celú Úniu vypracovaného ENNOH podľa článku 60 tohto nariadenia;
- f) ENNOH vypracuje spoločné scenáre, správy o nedostatkoch infraštruktúry, návrh metodiky pre jeden sektor a integrovaný model v súlade s článkami 11, 12 a 13 nariadenia (EÚ) 2022/869;
- g) v prípade, že je potrebné prijať rozhodnutia na zabezpečenie efektívnosti siete, ako je vymedzená v článku 2 bode 4 smernice (EÚ) 2023/1791 pre všetky energetické nosiče, Komisia zabezpečí, aby ENTSO pre elektrinu, ENTSO pre plyn a ENNOH úzko spolupracovali;
- h) ENNOH, ENTSO pre elektrinu a ENTSO pre plyn spolupracujú účinným, inkluzívnym a transparentným spôsobom, uľahčujú prijímanie rozhodnutí na základe konsenzu a vypracujú potrebné pracovné dojednania s cieľom umožniť takúto spoluprácu a zabezpečiť svoje spravodlivé zastúpenie.

ENNOH spolu s ENTSO pre elektrinu a ENTSO pre plyn môžu zriadiť pracovné skupiny na plnenie svojich povinností podľa prvého pododseku písm. a), b) a d) a zabezpečiť, aby vodík, elektrina a plyn boli v pracovných skupinách zastúpené spravodlivo a rovnako.

Článok 62

Úlohy ENNOH

Náklady spojené s plnením úloh ENNOH uvedenými v článku 59 tohto nariadenia znášajú prevádzkovatelia vodíkových prepravných sietí a zohľadňujú sa pri výpočte taríf. Regulačné orgány tieto náklady schvália, iba ak sú primerané a vhodné.

Článok 63

Poradenstvo ENNOH

1. ENNOH pri vypracovaní návrhov v zmysle úloh uvedených v článku 59 v počiatočnom štádiu vedie otvorené a transparentné verejné konzultácie so všetkými relevantnými účastníkmi trhu, a najmä s organizáciami zastupujúcimi všetky zainteresované subjekty, v súlade s rokovacím poriadkom uvedeným v článku 57. So zámerom identifikovať názory a návrhy všetkých príslušných zainteresovaných strán pri rozhodovaní sa pred konečným prijatím návrhu v rámci konzultácií zohľadnia pripomienky všetkých relevantných zainteresovaných strán. Na týchto konzultáciách sa zúčastňujú aj regulačné orgány a ostatné vnútroštátne orgány, výrobcovia, používatelia siete vrátane odberateľov, technické orgány a platformy zainteresovaných subjektov.

2. Všetky dokumenty a zápisnice zo zasadnutí súvisiacich s konzultáciami uvedenými v odseku 1 sa zverejnia.
3. Pred prijatím návrhov uvedených v článku 59 uvedie ENNOH spôsob, akým boli zohľadnené pripomienky doručené počas konzultácií. Ak pripomienky neboli zohľadnené, uvedie dôvody.

Článok 64

Monitorovanie siete ENNOH agentúrou ACER

1. Agentúra ACER monitoruje plnenie úloh siete ENNOH uvedených v článku 59 a o svojich zisteniach informuje Komisiu.
2. Agentúra ACER monitoruje vykonávanie sieťových predpisov a usmernení prijatých Komisiou zo strany siete ENNOH, ako sa stanovuje v článkoch 72, 73 a 74. Ak sieť ENNOH daný sieťový predpis alebo usmernenie nevykoná, agentúra ACER ju požiada o riadne odôvodnené vysvetlenie. Agentúra ACER o tomto vysvetlení informuje Komisiu a poskytne k nemu stanovisko.
3. ENNOH predloží agentúre ACER návrh plánu rozvoja vodíkovej siete pre celú Úniu, návrh ročného pracovného programu vrátane informácií o konzultačnom postupe a ďalšie dokumenty uvedené v článku 59, aby k nim agentúra ACER zaujala stanovisko.

Ak agentúra ACER usúdi, že návrh ročného pracovného programu alebo návrh plánu rozvoja siete pre vodík pre celú Úniu predložený sieťou ENNOH neprispieva k nediskriminácii, skutočnej hospodárskej súťaži, riadnemu fungovaniu trhu ani k dostatočnej úrovni cezhraničného prepojenia, do dvoch mesiacov odo dňa doručenia návrhov ACER poskytne sieti ENNOH a Komisii riadne odôvodnené stanovisko, ako aj odporúčania. Stanovisko a odporúčania agentúry ACER sieť ENNOH náležite zohľadní.

Článok 65

Regionálna spolupráca prevádzkovateľov vodíkových prepravných sietí

1. Prevádzkovatelia vodíkových prepravných sietí nadviažu regionálnu spoluprácu v rámci siete ENNOH s cieľom podieľať sa na úlohách uvedených v článku 59.
2. Prevádzkovatelia vodíkových prepravných sietí podporujú prevádzkové dojednania s cieľom zabezpečiť optimálne riadenie siete a zaistia interoperabilitu prepojenej vodíkovej siete Únie na uľahčenie obchodnej a prevádzkovej spolupráce medzi prevádzkovateľmi susedných vodíkových prepravných sietí.

Článok 66

Požiadavky na transparentnosť prevádzkovateľov vodíkových sietí

1. Prevádzkovatelia vodíkových sietí zverejňujú podrobné informácie o službách, ktoré ponúkajú, a príslušných podmienkach, ktoré uplatňujú, spolu s technickými informáciami, ktoré používatelia vodíkových sietí potrebujú na získanie účinného prístupu do siete.

2. S cieľom zabezpečiť transparentné, objektívne a nediskriminačné tarify a uľahčiť efektívne využívanie vodíkovej siete prevádzkovatelia vodíkových sietí alebo príslušné regulačné orgány zverejňujú od 1. januára 2031 úplné informácie o výpočte, metodike a štruktúre taríf.
3. Prevádzkovatelia vodíkových sietí zverejňujú podrobné informácie o kvalite vodíka prepravovaného v ich sieťach, ktoré by mohli mať vplyv na užívateľov siete.
4. Relevantné body vodíkovej siete, o ktorých sa musia zverejňovať informácie, schvaľujú príslušné orgány po konzultácii s užívateľmi vodíkovej siete.
5. Prevádzkovatelia vodíkovej siete vždy zverejňujú informácie požadované na základe tohto nariadenia zmysluplne, kvantitatívne jasne a ľahko prístupne a nediskriminačne.
6. Prevádzkovatelia vodíkových sietí zverejňujú informácie o ponuke a dopyte *ex ante* a *ex post* vrátane pravidelných prognóz a zaznamenaných informácií. Regulačný orgán zabezpečuje, aby sa všetky takéto informácie zverejnili. Úroveň podrobnosti informácií, ktoré sa zverejňujú, vychádza z informácií, ktoré má prevádzkovateľ vodíkových sietí k dispozícii.
7. Dotknutí účastníci trhu poskytujú prevádzkovateľovi vodíkovej siete údaje uvedené v tomto článku.

8. Ďalšie podrobnosti potrebné na vykonávanie požiadaviek na transparentnosť pre prevádzkovateľov vodíkových sietí vrátane ďalších podrobností o obsahu, frekvencii a forme poskytovania informácií zo strany prevádzkovateľov vodíkových sietí sa stanovujú v sieťovom predpise ustanovenom v súlade s článkom 72 ods. 2.

Článok 67

Vedenie záznamov v rámci vodíkovej siete

Prevádzkovatelia vodíkových sietí, prevádzkovatelia zásobníkov vodíka a prevádzkovatelia vodíkových terminálov uchovávajú pre vnútroštátne orgány vrátane regulačných orgánov a národných orgánov pre ochranu hospodárskej súťaže a Komisiu päť rokov všetky informácie uvedené v článkoch 34 a 66 a v bode 4 prílohy I.

Článok 68

Predpoklad zhody postupov s harmonizovanými normami pre vodík

Postupy, ktoré sú v zhode s harmonizovanými normami alebo ich časťami, na ktoré boli uverejnené odkazy v *Úradnom vestníku Európskej únie*, sa považujú za postupy, ktoré sú v zhode s požiadavkami stanovenými v delegovaných aktoch prijatých podľa článku 72 ods. 1 písm. b).

Článok 69
Spoločné špecifikácie pre vodík

1. Komisia môže stanoviť spoločné špecifikácie v sieťovom predpise podľa článku 72 ods. 1 písm. b) tohto nariadenia alebo môže prijať vykonávacie akty stanovujúce spoločné špecifikácie pre požiadavky ustanovené v článku 50 smernice (EÚ) 2024/ ...⁺, ak:
 - a) harmonizované normy alebo ich časti, na ktoré boli uverejnené odkazy v *Úradnom vestníku Európskej únie*, nepokrývajú uvedené požiadavky;
 - b) Komisia podľa článku 10 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 1025/2012 požiadala jednu alebo viacero európskych normalizačných organizácií, aby vypracovali harmonizovanú normu pre uvedené požiadavky, pričom bola splnená aspoň jedna z týchto podmienok:
 - i) žiadosť Komisie neakceptovala žiadna z európskych normalizačných organizácií;
 - ii) Komisia zistila zbytočné prierahy pri prijímaní požadovaných harmonizovaných noriem;
 - iii) európska normalizačná organizácia vypracovala normu, ktorá úplne nezodpovedá žiadosti Komisie; alebo

⁺ Ú. v.: vložte, prosím, číslo smernice uvedenej v dokumente PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)).

- c) Komisia rozhodla v súlade s postupom uvedeným v článku 11 ods. 5 nariadenia (EÚ) č. 1025/2012 o tom, že odkazy na dané harmonizované normy alebo ich časti, ktoré sa vzťahujú na uvedené požiadavky, ponechá s obmedzením alebo ich zruší.

Vykonávacie akty uvedené v prvom pododseku tohto odseku sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 81 ods. 3.

2. Komisia v ranej fáze prípravy návrhu vykonávacieho aktu, ktorým sa ustanovia spoločné špecifikácie uvedené v odseku 1, zhromažďuje názory relevantných orgánov alebo expertných skupín zriadených podľa príslušného odvetvového práva Únie a náležite konzultuje so všetkými príslušnými zainteresovanými stranami. Na základe týchto konzultácií Komisia vypracuje návrh vykonávacieho aktu.
3. Postupy, ktoré sú v zhode so spoločnými špecifikáciami alebo ich časťami, sa považujú za postupy, ktoré sú v zhode s požiadavkami ustanovenými v delegovaných aktoch prijatých podľa článku 72 ods. 1 písm. b), a to v rozsahu, v ktorom sa tieto požiadavky vzťahujú na uvedené spoločné špecifikácie alebo ich časti.
4. Ak harmonizovanú normu prijme európska normalizačná organizácia a navrhne ju Komisii na účely uverejnenia jej odkazu v *Úradnom vestníku Európskej únie*, Komisia túto harmonizovanú normu posúdi v súlade s nariadením (EÚ) č. 1025/2012. Keď sa v *Úradnom vestníku Európskej únie* uverejní odkaz na harmonizovanú normu, Komisia zruší vykonávacie akty uvedené v odseku 1 tohto článku alebo ich časti, ktoré sa vzťahujú na rovnaké požiadavky, ako sú stanovené v odseku 1 tohto článku.

Kapitola IV

Sieťové predpisy a usmernenia

Článok 70

Prijímanie sieťových predpisov a usmernení

1. Na základe poverení stanovených v článkoch 71 až 74 môže Komisia prijímať delegované alebo vykonávacie akty. Takéto akty sa môžu prijímať ako sieťové predpisy na základe návrhov znení, ktoré vypracuje ENTSO pre plyn alebo ENNOH, alebo ak tak stanoví v zozname priorít ustanovenom podľa článku 71 ods. 3 subjekt PDS EÚ v prípade potreby v spolupráci so sieťou ENTSO pre plyn, ENNOH a agentúrou ACER v súlade s postupom uvedeným v článkoch 71, 72 a 73, alebo ako usmernenia v súlade s postupom uvedeným v článku 74.
2. Sieťové predpisy a usmernenia:
 - a) stanovujú minimálny stupeň harmonizácie potrebný na dosiahnutie cieľov tohto nariadenia;
 - b) podľa potreby zohľadňujú regionálne špecifiká;
 - c) nesmú prekračovať rámec toho, čo je potrebné na účely písmena a); a
 - d) sa vzťahujú na všetky prepojovacie body v rámci Únie, vstupné body z tretích krajín a výstupné body do tretích krajín od ... [24 mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia].

3. Do ... [18 mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia] môžu regulačné orgány podať Komisii žiadosť o výnimku z uplatňovania sieťových predpisov a usmernení uvedených v odseku 1 na vstupných a výstupných bodoch z a do tretích krajín podľa odseku 2 písm. d). Žiadosť o výnimku sa podáva súčasne Komisii aj agentúre ACER. Do troch mesiacov od dátumu doručenia žiadosti o výnimku poskytne ACER Komisii odôvodnené stanovisko.

Komisia prijme rozhodnutie o žiadosti o výnimku s ohľadom na odôvodnené stanovisko agentúry ACER a po posúdení, či regulačný orgán:

- a) preukázal, že sieťový predpis alebo usmernenie alebo konkrétny prvok týchto aktov nemožno účinne implementovať na vstupných a výstupných bodoch z a do tretích krajín; v prípade prepojovacích bodov s tretími krajinami, ktoré majú povinnosť prispôbiť sa *acquis* Únie v oblasti energetiky vrátane tohto nariadenia podľa dohody uzavretej medzi Úniou a týmito tretími krajinami, ak ale uplatňovanie alebo vykonávanie nebolo ukončené, v žiadosti o výnimku sa uvedie, ktoré ustanovenia tohto nariadenia sa v dotknutej tretej krajine účinne neuplatnili alebo nevykonali, alebo ktoré technické pravidlá alebo nedostatok technických pravidiel v tretej krajine bránia uplatňovaniu osobitných ustanovení príslušného sieťového predpisu alebo usmernenia;
- b) vysvetlil, aké opatrenia boli prijaté na zmiernenie prekážok pri uplatňovaní konkrétnych ustanovení príslušného sieťového predpisu alebo usmernenia;

- c) preukázal, že výnimka nepoškodzuje riadne fungovanie vnútorného trhu so zemným plynom ani bezpečnosť dodávok Únie alebo členského štátu.

Výnimka sa obmedzuje na osobitné ustanovenia, ktoré nemožno účinne vykonávať, a udeľuje sa na obmedzené obdobie.

Článok 71

Ustanovenie sieťových predpisov pre zemný plyn

1. Komisia je splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 80 s cieľom dopĺňať toto nariadenie ustanovením sieťových predpisov v týchto oblastiach:
 - a) pravidlá bezpečnosti a spoľahlivosti siete vrátane pravidiel prevádzkovej bezpečnosti siete, ako aj pravidlá spoľahlivosti zabezpečujúce kvalitu služieb siete;
 - b) pravidlá pripojenia do siete vrátane pravidiel pripojenia výrobných zariadení obnoviteľného plynu a nízkouhlíkového plynu a postupy pre žiadosti o pripojenie;
 - c) prevádzkové havarijné postupy vrátane plánov obrany siete, plánov obnovy siete, trhovej interakcie, a nástrojov a zariadení na výmenu informácií a komunikáciu;
 - d) pravidlá obchodovania z technickej a prevádzkovej stránky poskytovania služieb prístupu do siete a vyvažovania siete;

- e) energetická účinnosť sietí zemného plynu a komponentov, ako aj energetická účinnosť s ohľadom na plánovanie sietí a investície, ktoré umožňujú najefektívnejšie riešenie z hľadiska siete;
- f) kybernetickobezpečnostné aspekty cezhraničných tokov zemného plynu vrátane pravidiel pre minimálne spoločné požiadavky, plánovanie, monitorovanie, podávanie správ a krízové riadenie.

2. Komisia môže prijímať vykonávacie akty, ktorými sa stanovujú sieťové predpisy v týchto oblastiach:

- a) pravidlá interoperability pre sieť zemného plynu, ktorými sa vykonáva článok 21 tohto nariadenia a články 10, 39 a 44 smernice (EÚ) 2024/...⁺, vrátane riešenia dohôd o prepojení, pravidiel kontroly toku a zásad merania množstva zemného plynu a kvalitu plynu, pravidiel pridelovania a párovania, spoločných súborov jednotiek, výmeny údajov, kvality plynu vrátane pravidiel riadenia cezhraničných obmedzení v dôsledku rozdielov v kvalite plynu alebo v dôsledku rozdielov v postupoch odorizácie alebo v dôsledku rozdielov v objeme primiešaného vodíka v sieti zemného plynu, analýzy nákladov a prínosov na odstránenie obmedzení cezhraničných tokov, klasifikácia Wobbeho indexu, zmierňujúce opatrenia, minimálne úrovne prijateľnosti parametrov kvality plynu, ktoré sú relevantné pre zabezpečenie neobmedzeného cezhraničného toku biometánu, napríklad obsah kyslíka, krátkodobé a dlhodobé monitorovanie kvality plynu, poskytovanie informácií a spolupráca medzi relevantnými účastníkmi trhu, vykazovanie kvality plynu, transparentnosť, komunikačné postupy, a to aj v prípade výnimočných okolností;

⁺ Ú. v.: vložte, prosím, číslo smernice uvedenej v dokumente PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)).

- b) pravidlá pridelovania kapacity a riadenia preťaženia, ktorými sa vykonávajú články 8 až 11 tohto nariadenia a článok 31 smernice (EÚ) 2024/...⁺, vrátane pravidiel spolupráce pri postupoch údržby a výpočtu kapacity ovplyvňujúcich pridelovanie kapacity, štandardizácie produktov kapacity a jednotiek vrátane zoskupovania, metodiky pridelovania vrátane aukčných algoritmov, postupnosti a postupu pre existujúcu, prírastkovú, pevnú a prerušiteľnú kapacitu, platforiem na rezerváciu kapacít, systémov nadmerného objednávanía a spätného odkupu, krátkodobých a dlhodobých systémov straty v prípade nevyužitia alebo akýchkoľvek iných systémov riadenia preťaženia, ktoré bránia hromadeniu kapacity;
- c) pravidlá vyvažovania vrátane sieťových pravidiel pre postupy nominácie, pravidiel spoplatňovania odchýlok, postupov zúčtovania súvisiacich s poplatkom za dennú odchýlku a pravidiel prevádzkového vyvažovania medzi sieťami prevádzkovateľov prepravných sietí, ktorými sa vykonávajú články 8 až 11 tohto nariadenia a článok 39 ods. 5 smernice (EÚ) 2024/...⁺;

⁺ Ú. v.: vložte, prosím, číslo smernice uvedenej v dokumente PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)).

- d) pravidlá harmonizovaných štruktúr prepravných taríf, ktorými sa vykonávajú články 17 a 18 tohto nariadenia a článok 78 ods. 7 smernice (EÚ) 2024/...⁺, vrátane pravidiel uplatňovania metodiky referenčných cien, súvisiacich požiadaviek na konzultácie a zverejňovanie, a to aj pokiaľ ide o povolené alebo cieľové výnosy, ako aj výpočtu vyvolávacích cien produktov štandardnej kapacity, zliav pre terminál LNG a zásobník, postupov pri zavedení poskytovania zľavy na obnoviteľný plyn a nízkouhlíkový plyn vrátane podľa potreby spoločných zásad kompenzačných mechanizmov medzi prevádzkovateľmi prepravných sietí podľa článku 17 ods. 4 a článku 18 tohto nariadenia;
- e) pravidlá určovania hodnoty prevedených aktív a účelového poplatku.

Vykonávacie akty uvedené v prvom pododseku tohto odseku sa prijímajú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 81 ods. 3.

- 3. Komisia po porade s agentúrou ACER, ENTSO pre plyn, sieťou ENNOH, subjektom PDS EÚ a ostatnými relevantnými zainteresovanými subjektmi vypracuje každé tri roky zoznam priorít, v ktorom sa určia oblasti uvedené v odsekoch 1 a 2, aby sa zaradili do prípravy sieťových predpisov.

Ak predmet sieťového predpisu priamo súvisí s prevádzkou distribučnej siete a primárne nesúvisí s prepravnou sieťou, Komisia môže požiadať subjekt PDS EÚ v spolupráci s ENTSO pre plyn, aby zvolali prípravný výbor a predložili návrh sieťového predpisu agentúre ACER.

⁺ Ú. v.: vložte, prosím, číslo smernice uvedenej v dokumente PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)).

4. Komisia požiada agentúru ACER, aby jej v primeranej lehote nepresahujúcej šesť mesiacov od doručenia žiadosti Komisie poskytla nezáväznú rámcovú usmernenia s jasnými a objektívnymi zásadami pre vypracovanie sieťových predpisov súvisiacimi s oblasťami určenými v zozname priorít. Žiadosť Komisie môže obsahovať podmienky, ktorými sa rámcové usmernenia majú zaoberať. Uvedené rámcové usmernenia prispievajú k integrácii trhu, nediskriminácii, skutočnej hospodárskej súťaži a riadnemu fungovaniu trhu. Na základe odôvodnenej žiadosti agentúry ACER môže Komisia predĺžiť lehotu na predloženie rámcových usmernení.
5. Agentúra ACER sa počas najmenej dvoch mesiacov otvorene a transparentne radí o rámcových usmerneniach s ENTSO pre plyn, sieťou ENNOH, subjektom PDS EÚ a s ostatnými relevantnými zainteresovanými subjektmi.
6. Na žiadosť podľa odseku 4 predloží agentúra ACER Komisii rámcové usmernenia.
7. Ak Komisia usúdi, že rámcové usmernenia neprispievajú k integrácii trhu, nediskriminácii, skutočnej hospodárskej súťaži a riadnemu fungovaniu trhu, môže agentúru ACER požiadať, aby rámcové usmernenia v primeranej lehote prepracovala a opätovne ich predložila Komisii.
8. Ak agentúra ACER nepredloží alebo opätovne nepredloží rámcové usmernenia v lehote stanovenej Komisiou podľa odseku 4 alebo 7, príslušné rámcové usmernenia vypracuje Komisia.

9. Komisia požiada ENTSO pre plyn alebo – ak je to stanovené v zozname priorít podľa odseku 3 – subjekt PDS EÚ v spolupráci s ENTSO pre plyn, aby v primeranej lehote nepresahujúcej 12 mesiacov od doručenia žiadosti Komisie predložili agentúre ACER návrh sieťového predpisu v súlade s príslušnými rámcovými usmerneniami.
10. ENTSO pre plyn alebo – ak sa tak stanovuje v zozname priorít podľa odseku 3 – subjekt PDS EÚ v spolupráci s ENTSO pre plyn zvolajú prípravný výbor, ktorý im má pomôcť pri vypracovaní sieťového predpisu. Prípravný výbor tvoria zástupcovia agentúry ACER, ENTSO pre plyn, ENNOH, prípadne subjektu PDS EÚ, a obmedzený počet hlavných dotknutých zainteresovaných subjektov. ENTSO pre plyn alebo – ak sa tak stanovuje v zozname priorít uvedenom v odseku 3 – subjekt PDS EÚ v spolupráci s ENTSO pre plyn vypracúva na žiadosť Komisie podľa odseku 9 návrhy sieťových predpisov pre oblasti podľa odsekov 1 a 2.
11. Agentúra ACER návrh sieťového predpisu prepracuje tak, aby bol v súlade s príslušnými rámcovými usmerneniami a prispieval k integrácii trhu, nediskriminácii, efektívnej hospodárskej súťaži a riadnemu fungovaniu trhu, a do šiestich mesiacov od doručenia návrhu predloží prepracovaný sieťový predpis Komisii. V návrhu predloženom Komisii zohľadní agentúra ACER názory všetkých zúčastnených strán vyjadrené počas prípravy návrhu sieťového predpisu pod vedením ENTSO pre plyn alebo subjektu PDS EÚ a revidovaného znenia návrhu sieťového predpisu, ktoré sa má predložiť Komisii, konzultuje s príslušnými zainteresovanými subjektmi.

12. Ak ENTSO pre plyn alebo subjekt PDS EÚ nevypracujú sieťový predpis v lehote stanovenej Komisiou podľa odseku 9, môže Komisia požiadať agentúru ACER, aby návrh sieťového predpisu vypracovala na základe príslušných rámcových usmernení. Agentúra ACER môže začať ďalšiu konzultáciu na účely prípravy návrhu sieťového predpisu podľa tohto odseku. Agentúra ACER predloží Komisii návrh sieťového predpisu vypracovaný podľa tohto odseku a môže odporučiť jeho prijatie.
13. Ak ENTSO pre plyn alebo subjekt PDS EÚ nevypracujú sieťový predpis alebo agentúra ACER nevypracuje návrh sieťového predpisu, ako sa uvádza v odseku 12, Komisia môže z vlastnej iniciatívy alebo na návrh agentúry ACER podľa odseku 11 prijať jeden alebo viacero sieťových predpisov v oblastiach uvedených v odsekoch 1 a 2.
14. Ak Komisia navrhuje prijatie sieťového predpisu z vlastného podnetu, ako sa uvádza v odseku 13, najmenej dva mesiace konzultuje návrh sieťového predpisu s agentúrou ACER, ENTSO pre plyn a so všetkými relevantnými zainteresovanými subjektmi.
15. Týmto článkom nie je dotknuté právo Komisie prijímať a meniť usmernenia uvedené v článku 74. Nie je ním dotknutá možnosť, aby ENTSO pre plyn vypracovala nezáväzné usmernenie v oblastiach uvedených v odseku 1 a 2 tohto článku, ak sa takéto usmernenie netýka oblastí, ktoré sú predmetom žiadosti Komisie určenej ENTSO pre plyn. ENTSO pre plyn predloží všetky takéto usmernenia agentúre ACER, aby k nim zaujala stanovisko, a uvedené stanovisko riadne zohľadní.

Článok 72

Ustanovenie sieťových predpisov pre vodík

1. Komisia je splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 80 s cieľom dopĺňať toto nariadenie ustanovením sieťových predpisov v týchto oblastiach:
 - a) energetická efektívnosť vodíkových sietí a komponentov, ako aj energetická efektívnosť, pokiaľ ide o plánovanie sietí a investície umožňujúce najefektívnejšie riešenie z hľadiska siete;
 - b) pravidlá interoperability pre vodíkovú sieť vrátane riešenia dohôd o prepojení, jednotiek, výmeny údajov, transparentnosti, komunikácie, poskytovania informácií a spolupráce medzi relevantnými účastníkmi trhu, ako aj kvalita vodíka vrátane spoločných špecifikácií v prepojovacích bodoch a normalizácie, odorizácie, analýz nákladov a prínosov na odstránenie obmedzení cezhraničného toku z dôvodu rozdielov v kvalite vodíka a vykazovania kvality vodíka;
 - c) pravidlá systému finančnej kompenzácie pre cezhraničnú infraštruktúru pre vodík uvedeného v článku 59 smernice (EÚ) 2024/...⁺;

⁺ Ú. v.: vložte, prosím, číslo smernice uvedenej v dokumente PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)).

- d) pravidlá pridelovania kapacity a riadenia preťaženia vrátane pravidiel spolupráce pri postupoch údržby a výpočtu kapacity ovplyvňujúcich pridelovanie kapacity, štandardizácie produktov kapacity a jednotiek vrátane zoskupovania, metodiky pridelovania vrátane aukčných algoritmov, postupnosti a postupu pre existujúcu, prírastkovú, pevnú a prerušiteľnú kapacitu, platforiem na rezerváciu kapacít, systémov nadmerného objednávanía a spätného odkupu, krátkodobých a dlhodobých systémov straty v prípade nevyužitia alebo akýchkoľvek iných systémov riadenia preťaženia, ktoré bránia hromadeniu kapacity;
- e) pravidlá harmonizovaných tarifných štruktúr pre prístup do vodíkovej siete vrátane taríf v prepojediacich bodoch, ako sa uvádza v článku 7 ods. 8, pravidiel uplatňovania metodiky referenčných cien, požiadaviek na súvisiace konzultácie a zverejňovanie, a to aj pokiaľ ide o povolené alebo cieľové výnosy, ako aj výpočtu vyvolávacích cien pre produkty štandardnej kapacity a povolených výnosov;
- f) pravidlá určovania hodnoty prevedených aktív a účelového poplatku;
- g) pravidlá rozdeľovania nákladov v čase;
- h) pravidlá vyvažovania vrátane sieťových pravidiel pre postup nominácie, pravidlá spoplatňovania odchýlok a pravidlá prevádzkového vyvažovania medzi sieťami prevádzkovateľov vodíkových sietí, poplatkov za odchýlku, postupov zúčtovania súvisiacich s poplatkom za dennú odchýlku a prevádzkového vyvažovania medzi sieťami prevádzkovateľov vodíkových sietí;

i) kybernetickobezpečnostné aspekty cezhraničných tokov vodíka vrátane pravidiel spoločných minimálnych požiadaviek, plánovania, monitorovania, vykazovania a krízového riadenia.

2. Komisia môže prijímať vykonávacie akty na ustanovenie sieťových predpisov v oblasti pravidiel transparentnosti, ktorými sa vykonáva článok 66, vrátane ďalších podrobností o obsahu, frekvencii a forme poskytovania informácií od prevádzkovateľov vodíkových sietí a vykonávaním bodu 4 prílohy I vrátane podrobností o formáte a obsahu informácií potrebných pre užívateľov siete na účinný prístup do siete, informácií, ktoré sa majú zverejniť v príslušných bodoch, a podrobností o harmonogramoch.

Vykonávacie akty uvedené v prvom pododseku tohto odseku sa prijímú v súlade s konzultačným postupom uvedeným v článku 81 ods. 2.

3. Komisia po porade s agentúrou ACER, sieťou ENNOH a podľa potreby s ENTSO pre plyn alebo subjektom PDS EÚ, ako aj ostatnými relevantnými zainteresovanými subjektmi vypracuje každé tri roky zoznam priorít, v ktorom sa určia oblasti uvedené v odsekoch 1 a 2 tohto článku, aby sa zaradili do prípravy sieťových predpisov. Komisia zostaví prvý zoznam priorít pre vypracovanie sieťových predpisov pre vodík do jedného roka po zriadení siete ENNOH, ako sa stanovuje v článku 57.

4. Komisia požiada agentúru ACER, aby jej v primeranej lehote nepresahujúcej šesť mesiacov od doručenia žiadosti Komisie predložila nezáväzné rámcové usmernenia s jasnými a objektívnymi zásadami pre vypracovanie sieťových predpisov, ktoré súvisia s oblasťami určenými v zozname priorít. Žiadosť Komisie môže obsahovať podmienky, ktorými sa rámcové usmernenia majú zaoberať. Uvedené rámcové usmernenia prispievajú k integrácii trhu, nediskriminácii, skutočnej hospodárskej súťaži a riadnemu fungovaniu trhu. Na základe odôvodnenej žiadosti agentúry ACER môže Komisia predĺžiť lehotu na predloženie rámcových usmernení.
5. Agentúra ACER sa najmenej dva mesiace otvorene a transparentne radí o rámcových usmerneniach so sieťou ENNOH a podľa potreby s ENTSO pre plyn, ako aj s ostatnými relevantnými zainteresovanými subjektmi.
6. Na žiadosť podľa odseku 4 predloží agentúra ACER Komisii rámcové usmernenia.
7. Ak Komisia usúdi, že rámcové usmernenia neprispievajú k integrácii trhu, nediskriminácii, skutočnej hospodárskej súťaži a riadnemu fungovaniu trhu, môže agentúru ACER požiadať, aby rámcové usmernenia v primeranej lehote prepracovala a opätovne ich predložila Komisii.
8. Ak agentúra ACER nepredloží alebo opätovne nepredloží rámcové usmernenia v lehote stanovenej Komisiou podľa odseku 4 alebo 7, dotknuté rámcové usmernenia vypracuje Komisia.

9. Komisia požiada sieť ENNOH, aby v primeranej lehote nepresahujúcej 12 mesiacov od doručenia žiadosti Komisie predložila agentúre ACER návrh sieťového predpisu v súlade s príslušnými rámcovými usmerneniami.
10. Sieť ENNOH zvolá prípravný výbor, aby jej pomohol pri tvorbe sieťového predpisu. Prípravný výbor tvoria zástupcovia agentúry ACER, ENTSO pre plyn, ENTSO pre elektrinu, prípadne subjektu PDS EÚ, a obmedzený počet hlavných dotknutých zainteresovaných subjektov. ENNOH vypracuje návrhy sieťových predpisov pre oblasti uvedené v odsekoch 1 a 2, ak o to požiada Komisia podľa odseku 9.
11. Agentúra ACER návrh sieťového predpisu prepracuje tak, aby bol v súlade s príslušnými rámcovými usmerneniami a prispieval k integrácii trhu, nediskriminácii, efektívnej hospodárskej súťaži a riadnemu fungovaniu trhu, a do šiestich mesiacov od doručenia návrhu predloží prepracovaný sieťový predpis Komisii. V návrhu predloženom Komisii agentúra ACER zohľadní názory všetkých zúčastnených strán poskytnuté počas prípravy návrhu sieťového predpisu pod vedením ENNOH a prepracované znenie návrhu sieťového predpisu, ktoré sa má predložiť Komisii, konzultuje s príslušnými zainteresovanými subjektmi.
12. Ak sieť ENNOH nevypracovala sieťový predpis v lehote stanovenej Komisiou podľa odseku 9, Komisia môže vyzvať agentúru ACER, aby návrh sieťového predpisu vypracovala na základe príslušných rámcových usmernení. Agentúra ACER môže na účely vypracovania návrhu sieťového predpisu podľa tohto odseku začať ďalšie konzultácie. Agentúra ACER predloží Komisii návrh sieťového predpisu, ktorý vypracovala podľa tohto odseku, a môže odporučiť jeho prijatie.

13. Ak ENNOH nevypracuje sieťový predpis alebo agentúra ACER nevypracuje návrh sieťového predpisu, ako sa uvádza v odseku 12, môže Komisia z vlastnej iniciatívy alebo na návrh agentúry ACER podľa odseku 11 prijať jeden alebo viacero sieťových predpisov v oblastiach uvedených v odsekoch 1 a 2.
14. Ak Komisia navrhuje prijatie sieťového predpisu z vlastného podnetu, ako sa uvádza v odseku 13, najmenej dva mesiace konzultuje návrh sieťového predpisu s agentúrou ACER, sieťou ENNOH, ENTSO pre plyn a všetkými relevantnými zainteresovanými subjektmi.
15. Týmto článkom nie je dotknuté právo Komisie prijímať a meniť usmernenia uvedené v článku 74. Nie je ním dotknutá možnosť, aby sieť ENNOH vypracovala nezáväzné usmernenie v oblastiach uvedených v odseku 1 a 2 tohto článku, ak sa takého usmernenia netýkajú oblastí, ktoré sú predmetom žiadosti Komisie určenej sieti ENNOH. ENNOH predloží všetky takéto usmernenia agentúre ACER, aby k nim zaujala stanovisko, a uvedené stanovisko riadne zohľadní.

Článok 73

Zmeny sieťových predpisov

1. Komisia sa splnomocňuje meniť sieťové predpisy v oblastiach uvedených v článku 71 ods. 1 a 2 a v článku 72 ods. 1 a 2 a v súlade s príslušným postupom stanoveným v uvedených článkoch.

2. Osoby, u ktorých sa dá predpokladať záujem o akýkoľvek sieťový predpis prijatý podľa článkov 70, 71, 72 a tohto článku, vrátane ENTSO pre plyn, ENNOH, subjektu PDS EÚ, regulačných orgánov, prevádzkovateľov prepravnej siete, prevádzkovateľov distribučnej siete, užívateľov siete a odberateľov môžu agentúre ACER predkladať návrhy na zmeny tohto sieťového predpisu. Agentúra ACER môže predkladať zmeny aj z vlastného podnetu.
3. Agentúra ACER môže predkladať odôvodnené návrhy zmien Komisii s vysvetlením, ako sú tieto návrhy v súlade s cieľmi sieťových predpisov stanovenými v článku 70 tohto nariadenia. Ak agentúra ACER považuje návrh na zmenu za prípustný a aj navrhuje zmeny z vlastného podnetu, vedie konzultácie so všetkými relevantnými zainteresovanými stranami v súlade s článkom 14 nariadenia (EÚ) 2019/942.

Článok 74

Usmernenia

1. Komisia sa splnomocňuje prijímať záväzné usmernenia v oblastiach uvedených v tomto článku.
2. Komisia sa splnomocňuje prijímať usmernenia v oblastiach, ak by sa takéto akty mohli vypracovať aj postupom prijímania sieťového predpisu podľa článkov 71 a 72. Tieto usmernenia sa prijímú vo forme delegovaných alebo vykonávacích aktov v závislosti od príslušného splnomocnenia podľa tohto nariadenia.

3. Komisia je splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 80 na doplnenie tohto nariadenia vypracovaním usmernení v týchto oblastiach:
- a) podrobnosti o službách pre prístup tretích strán vrátane povahy, trvania a iných požiadaviek týkajúcich sa týchto služieb v súlade s článkami 6, 7 a 8;
 - b) podrobnosti o zásadách, ktorými sa riadia mechanizmy na pridelovanie kapacít, a o uplatňovaní postupov riadenia preťaženia v prípade zmluvného preťaženia v súlade s článkami 10 a 11;
 - c) podrobnosti o poskytovaní informácií, vymedzenie technických informácií, ktoré užívatelia siete potrebujú na získanie účinného prístupu do siete, a vymedzenie všetkých významných bodov, pre ktoré platia požiadavky transparentnosti, vrátane informácií, ktoré sa majú zverejniť pre všetky významné body, a harmonogram zverejňovania uvedených informácií v súlade s článkami 33 a 34;
 - d) podrobnosti o metodike určovania taríf v súvislosti s cezhraničným obchodom so zemným plynom v súlade s článkami 17 a 18.
4. Komisia sa splnomocňuje prijímať delegované akty v súlade s článkom 80 s cieľom meniť usmernenia stanovené v prílohe I a špecifikovať:
- a) podrobnosti o informáciách, ktoré sa majú zverejniť o metodike použitej na stanovenie regulovaného výnosu prevádzkovateľa prepravnej siete, v súlade s článkami 33 a 34;

- b) podrobnosti o zásadách mechanizmov na pridelovanie kapacít a postupov riadenia preťaženia, ktorými sa vykonávajú články 10 a 11;
- c) podrobnosti o technických informáciách, ktoré užívatelia siete potrebujú na získanie účinného prístupu do siete na účely vykonávania článku 33 ods. 1;
- d) podrobnosti o vymedzení všetkých významných bodov, informáciách, ktoré sa majú uverejniť, a harmonograme požiadaviek na transparentnosť na účely vykonávania článku 33;
- e) podrobnosti o formáte a obsahu technických informácií o prístupe do siete, ktoré majú uverejniť prevádzkovatelia vodíkových sietí, na účely vykonávania článku 66.

5. Pri zmenách usmernení sa Komisia radí s:

- a) agentúrou ACER, ENTSO pre plyn a subjektom PDS EÚ a podľa potreby s ďalšími zainteresovanými stranami, pokiaľ ide o usmernenia týkajúce sa zemného plynu;
- b) agentúrou ACER, sieťou ENNOH a subjektom PDS EÚ a podľa potreby s ďalšími zainteresovanými stranami, pokiaľ ide o usmernenia týkajúce sa vodíka.

Článok 75

Právo členských štátov ustanoviť podrobnejšie opatrenia

Týmto nariadením nie sú dotknuté práva členských štátov ponechať alebo zaviesť opatrenia s podrobnejšími ustanoveniami, než sú stanovené v tomto nariadení, v usmerneniach uvedených v článku 74 alebo v sieťových predpisoch uvedených v článkoch 70 až 73, ak sú uvedené opatrenia v súlade s právom Únie.

Článok 76

Poskytovanie informácií a dôvernosť

1. Členské štáty a regulačné orgány poskytujú Komisii na požiadanie informácie potrebné na účely presadzovania tohto nariadenia vrátane usmernení a sieťových predpisov prijatých podľa tohto nariadenia.
2. Komisia určí primeranú lehotu na poskytnutie tejto informácie s ohľadom na komplexnosť a naliehavosť požadovanej informácie.
3. Ak dotknutý členský štát alebo regulačný orgán neposkytne informácie v lehote stanovenej Komisiou, môže Komisia požiadať priamo dotknuté podniky o všetky informácie potrebné na účely presadzovania tohto nariadenia.

Keď Komisia posiela žiadosť o informácie podniku, zároveň pošle kópiu žiadosti členskému štátu alebo dotknutému regulačnému orgánu členského štátu, na ktorého území sa sídlo podniku nachádza.

4. Vo svojej žiadosti o informácie uvedie Komisia právny základ žiadosti, lehotu na poskytnutie informácie, účel žiadosti, ako aj sankcie za poskytnutie nesprávnych, neúplných alebo zavádzajúcich informácií ustanovené v článku 77 ods. 2.

5. Požadované informácie poskytujú vlastníci podnikov alebo ich zástupcovia a v prípade právnických osôb fyzické osoby oprávnené zastupovať podnik zo zákona alebo na základe zakladateľskej listiny. Ak informáciu poskytujú za klienta riadne splnomocnení právni zástupcovia, klient ostáva v plnej miere zodpovedný, ak sú poskytnuté informácie neúplné, nesprávne alebo zavádzajúce.
6. Ak podnik neposkytne požadované informácie v lehote stanovenej Komisiou alebo poskytne neúplné informácie, Komisia môže požiadať o poskytnutie informácií rozhodnutím. V rozhodnutí uvedie, aké informácie požaduje, a stanoví v ňom primeranú lehotu na poskytnutie informácií. Uvedie v ňom sankcie stanovené v článku 77 ods. 2. Takisto v ňom uvedie právo na preskúmanie rozhodnutia Súdnym dvorom Európskej únie.
- Komisia zároveň pošle kópiu svojho rozhodnutia členskému štátu bydliska osoby alebo sídla podniku alebo regulačnému orgánu daného členského štátu.
7. Informácie uvedené v odsekoch 1 a 2 sa používajú len na účely presadzovania tohto nariadenia.
- Komisia zachováva mlčanlivosť o informáciách získaných podľa tohto nariadenia, ak sa na ne vzťahuje služobné tajomstvo.

Článok 77

Sankcie

1. Členské štáty stanovujú pravidlá sankcií uplatniteľných v prípade porušenia tohto nariadenia, sieťových predpisov a usmernení prijatých podľa článkov 70 až 74 a usmernení stanovených v prílohe I a prijímajú všetky opatrenia potrebné na zabezpečenie ich vykonávania. Stanovené sankcie musia byť účinné, primerané a odrádzajúce. Členské štáty o týchto pravidlách a opatreniach bezodkladne informujú Komisiu a bezodkladne jej oznámia každú ďalšiu zmenu, ktorá ich ovplyvní.
2. Komisia môže rozhodnutím ukladať podnikom pokuty neprevyšujúce 1 % z ich celkového obratu za predchádzajúci účtovný rok, pokiaľ v odpovedi na žiadosť o informácie podľa článku 76 ods. 4 tieto podniky zámerne alebo z nedbanlivosti poskytnú nesprávne, neúplné, alebo zavádzajúce informácie alebo neposkytnú informácie v lehote stanovenej rozhodnutím prijatým podľa článku 76 ods. 6 prvého pododseku. Pri určovaní výšky pokuty Komisia prihliada na závažnosť porušenia sieťových predpisov a usmernení prijatých podľa článkov 70 až 74 a usmernení stanovených v prílohe I.
3. Sankcie podľa odseku 1 a všetky rozhodnutia prijaté podľa odseku 2 nie sú trestnoprávnej povahy.

Kapitola V

Záverečné ustanovenia

Článok 78

Nová infraštruktúra pre zemný plyn a vodík

1. Novú veľkú infraštruktúru zemného plynu, a to prepojovacie vedenia, zariadenia LNG a zásobníky zemného plynu, možno na základe žiadosti na stanovené obdobie vyňať z uplatňovania ustanovení tohto nariadenia s výnimkou článku 34 ods. 5 a 6 a z uplatňovania článku 31 ods. 1, článku 32, článku 33, článku 60, článku 78 ods. 7 a 9 a článku 79 ods. 1 smernice (EÚ) 2024/...⁺.

Novú veľkú vodíkovú infraštruktúru, a to prepojovacie vedenia, vodíkové terminály a podzemné zásobníky vodíka, možno na základe žiadosti na stanovené obdobie vyňať z uplatňovania ustanovení tohto nariadenia okrem článku 34 ods. 5 a 6 a z uplatňovania článkov 35, 36, 37 a 68 smernice (EÚ) 2024/...⁺.

Na každé takéto vyňatie sa vzťahujú všetky tieto podmienky:

- a) investíciami sa zvýši hospodárska súťaž v oblasti dodávok zemného plynu alebo vodíka a takisto bezpečnosť dodávok;
- b) investíciami sa prispeje k dekarbonizácii a dosiahnutiu klimatických a energetických cieľov Únie a rozhodlo sa o nich podľa zásady prvoradosti energetickej účinnosti;

⁺ Ú. v.: vložte, prosím, číslo smernice uvedenej v dokumente PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)).

- c) úroveň rizika spojeného s investíciou je taká, že investícia by sa bez priznania výnimky neuskutočnila;
- d) infraštruktúru vlastní fyzická alebo právnická osoba, ktorá je – minimálne pokiaľ ide o jej právnu formu – oddelená od prevádzkovateľov sietí, v ktorých sa táto infraštruktúra vybuduje;
- e) od užívateľov tejto infraštruktúry sa vyberajú poplatky;
- f) výnimka nesmie mať nepriaznivý vplyv na hospodársku súťaž na relevantných trhoch, ktoré môžu byť dotknuté investíciami, na riadne fungovanie integrovaného vnútorného trhu pre zemný plyn alebo vodík, na riadne fungovanie dotknutých regulovaných sietí, dekarbonizáciu ani na bezpečnosť dodávok v Únii;
- g) na infraštruktúru nebola poskytnutá finančná pomoc Únie na práce podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1153⁴⁰.

Tieto podmienky uvedené v treťom pododseku sa posudzujú s ohľadom na zásadu energetickej solidarity. Príslušné vnútroštátne orgány zohľadňujú situáciu v iných postihnutých členských štátoch a vyvažujú možné negatívne účinky priaznivými účinkami na svojom území.

⁴⁰ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1153 zo 7. júla 2021, ktorým sa zriaďuje Nástroj na prepájanie Európy a zrušujú nariadenia (EÚ) č. 1316/2013 a (EÚ) č. 283/2014 (Ú. v. EÚ L 249, 14.7.2021, s. 38).

2. Výnimka uvedená v odseku 1 sa uplatňuje aj v prípade významného zvýšenia kapacity existujúcej infraštruktúry a modifikácií takejto infraštruktúry, čo umožní rozvoj nových zdrojov dodávok obnoviteľného plynu a nízkouhlíkového plynu.
3. O poskytnutí výnimky uvedenej v odsekoch 1 a 2 môže v jednotlivých prípadoch rozhodovať regulačný orgán.

Pred prijatím rozhodnutia o poskytnutí výnimky vedie regulačný orgán alebo v prípade potreby iný príslušný orgán dotknutého členského štátu konzultácie:

- a) s regulačnými orgánmi členských štátov, na ktorých trhy môže mať nová infraštruktúra vplyv; a
- b) s príslušnými orgánmi tretích krajín, ak je dotknutá infraštruktúra pripojená k sieti Únie, ktorá patrí do právomoci členského štátu, a začína alebo končí v jednej alebo viacerých tretích krajinách.

Ak konzultované orgány tretích krajín nereagujú na konzultáciu v primeranom období alebo v stanovenej lehote, ktorá nie je dlhšia ako tri mesiace, dotknutý regulačný orgán môže prijať potrebné rozhodnutie.

4. Ak sa dotknutá infraštruktúra nachádza na území viac ako jedného členského štátu, regulačným orgánom dotknutých členských štátov môže ACER predložiť do dvoch mesiacov odo dňa predloženia žiadosti o poskytnutie výnimky poslednému z týchto regulačných orgánov poradné stanovisko. Takéto poradné stanovisko sa môže použiť ako základ pre rozhodnutie regulačných orgánov.

Ak sa všetky dotknuté regulačné orgány dohodnú na žiadosti o poskytnutie výnimky do šiestich mesiacov od dátumu doručenia žiadosti o výnimku poslednému z týchto regulačných orgánov, informujú o svojom rozhodnutí agentúru ACER. Ak je dotknutá infraštruktúra prepravným plynovodom medzi členským štátom a treťou krajinou, regulačný orgán alebo v relevantnom prípade iný príslušný orgán členského štátu, v ktorom sa nachádza prvý prepojovací bod so sieťou členských štátov, môžu pred prijatím rozhodnutia o výnimke viesť konzultácie s príslušným orgánom tejto tretej krajiny s cieľom zabezpečiť, pokiaľ ide o dotknutú infraštruktúru, aby sa toto nariadenie na území tohto členského štátu, a prípadne v jeho pobrežnom mori, uplatňovalo jednotne. Ak konzultovaný orgán tretej krajiny nereaguje na konzultáciu v primeranom období alebo v stanovenej lehote nie dlhšej ako tri mesiace, potrebné rozhodnutie môže prijať dotknutý regulačný orgán.

Agentúra ACER v súlade s článkom 10 nariadenia (EÚ) 2019/942 vykonáva úlohy pridelené regulačným orgánom dotknutých členských štátov podľa tohto článku:

- a) ak všetky dotknuté regulačné orgány neboli schopné dosiahnuť dohodu do šiestich mesiacov od dátumu doručenia žiadosti o výnimku poslednému z nich; alebo
- b) na základe spoločnej žiadosti dotknutých regulačných orgánov.

Všetky dotknuté regulačné orgány môžu spoločne požiadať o predĺženie lehoty uvedenej v treťom pododseku písm. a), a to najviac o tri mesiace.

5. Pred prijatím rozhodnutia vedie agentúra ACER konzultácie s príslušnými regulačnými orgánmi a so žiadateľmi.
6. Výnimka sa môže týkať celej kapacity novej infraštruktúry alebo jej časti alebo jestvujúcej infraštruktúry s významne zvýšenou kapacitou.

Pri rozhodovaní o poskytnutí výnimky je potrebné v jednotlivých prípadoch brať do úvahy potrebu stanoviť podmienky týkajúce sa trvania výnimky a nediskriminačného prístupu k infraštruktúre. Pri rozhodovaní o uvedených podmienkach je potrebné brať do úvahy najmä dodatočnú kapacitu, ktorá sa má vybudovať, alebo zmenu v jestvujúcej kapacite, plánované obdobie projektu a okolnosti v danom členskom štáte.

Pred priznaním výnimky rozhodne regulačný úrad o pravidlách a mechanizmoch na riadenie a pridelovanie kapacity. Podľa týchto pravidiel sa pred pridelením kapacity v novej infraštruktúre vrátane kapacity na vlastné použitie všetci potenciálni užívatelia infraštruktúry vyzvú, aby vyjadrili, či majú záujem o získanie zmluvnej kapacity.

Regulačný orgán vyžaduje, aby súčasťou pravidiel riadenia preťaženia bola povinnosť ponúknuť nevyužitú kapacitu na trhu a právo, aby užívatelia infraštruktúry mohli obchodovať so svojimi zmluvnými kapacitami na sekundárnom trhu. Regulačný orgán pri hodnotení kritérií uvedených v odseku 1 písm. a), c) a f) prihliada k výsledkom uvedeného postupu pridelovania kapacity.

Rozhodnutie o výnimke vrátane všetkých podmienok uvedených v druhom pododseku bude riadne odôvodnené a zverejnené.

7. Pri analýze toho, či sa od významnej novej infraštruktúry očakáva zvýšená bezpečnosť dodávok podľa odseku 1 písm. a) tohto článku, príslušný orgán zváži mieru, v akej sa očakáva lepšie plnenie záväzkov vďaka novej infraštruktúre členských štátov podľa nariadenia (EÚ) 2017/1938, a to na regionálnej aj vnútroštátnej úrovni.
8. Ak je iný orgán ako regulačný orgán príslušný prijať rozhodnutia o výnimke, členské štáty môžu ustanoviť, že pred prijatím formálneho rozhodnutia o výnimke ich regulačný orgán alebo prípadne agentúra ACER poskytnú stanovisko k žiadosti o výnimku uvedenému príslušnému orgánu v dotknutom členskom štáte. Uvedené stanovisko sa zverejní spolu s rozhodnutím.
9. Bezodkladne po doručení každej žiadosti o výnimku zasiela príslušný orgán Komisii jej kópiu. Príslušný orgán bezodkladne oznámi Komisii rozhodnutie o výnimke spolu so všetkými relevantnými informáciami. Tieto informácie môžu byť Komisii zaslané v súhrnnej forme, čo Komisii umožní posúdiť rozhodnutie o výnimke, a obsahujú najmä:
 - a) podrobný opis dôvodov, na základe ktorých regulačný orgán alebo členský štát priznal alebo odmietol priznať výnimku spolu s odkazom na významný bod alebo body odseku 1 uvádzajúce podmienky, na ktorých sa toto rozhodnutie zakladá, vrátane finančných informácií odôvodňujúcich potrebu výnimky;
 - b) analýzu vplyvu priznania výnimky na hospodársku súťaž a riadne fungovanie vnútorného trhu;

- c) odôvodnenie trvania výnimky a podiel na celkovej kapacite infraštruktúry, pre ktorú sa výnimka priznáva;
 - d) ak sa výnimka týka prepojenia, výsledok konzultácie s dotknutými regulačnými orgánmi;
 - e) prínos infraštruktúry k diverzifikácii dodávok.
10. Do 50 pracovných dní odo dňa nasledujúceho po doručení oznámenia podľa odseku 9 môže Komisia prijať rozhodnutie, ktorým požiada oznamujúce orgány o zmenu alebo stiahnutie rozhodnutia o priznaní výnimky. Pred prijatím rozhodnutia o výnimke môže Komisia požiadať Európsku vedeckú poradnú radu pre zmenu klímy zriadenú podľa článku 10a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 401/2009⁴¹ o stanovisko k tomu, či výnimka prispieva k dosahovaniu klimatických a energetických cieľov Únie. Ak Komisia požaduje dodatočné informácie, môže sa táto lehota predĺžiť o ďalších 50 pracovných dní. Táto dodatočná lehota začína plynúť dňom nasledujúcim po doručení úplných informácií. Pôvodná lehota sa môže predĺžiť aj na základe súhlasu Komisie a oznamujúcich orgánov.

Oznámenie sa považuje za stiahnuté, ak požadované informácie neboli poskytnuté v lehote uvedenej v žiadosti, pokiaľ sa pred uplynutím uvedenej lehoty táto lehota s obojstranným súhlasom Komisie a regulačného orgánu nepredĺži, alebo ak regulačný orgán v náležite odôvodnenom vyhlásení neinformuje Komisiu o tom, že oznámenie považuje za úplné.

⁴¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 401/2009 z 23. apríla 2009 o Európskej environmentálnej agentúre a Európskej environmentálnej informačnej a monitorovacej sieti (Ú. v. EÚ L 126, 21.5.2009, s. 13).

Regulačný orgán vyhovie rozhodnutiu Komisie o zmene alebo stiahnutí rozhodnutia o výnimke v lehote jedného mesiaca a informuje o tom Komisiu.

Komisia zachováva dôvernosť citlivých obchodných informácií.

Keď Komisia schváli rozhodnutie o priznaní výnimky, stráca toto schválenie účinnosť:

- a) po dvoch rokoch od jeho prijatia, ak sa výstavba infraštruktúry ešte nezačala;
- b) po piatich rokoch od jeho prijatia, ak infraštruktúra nebola v tomto období uvedená do prevádzky, pokiaľ Komisia nerozhodne, že dané oneskorenie spôsobili závažné prekážky mimo kontroly osoby, ktorej bola výnimka priznaná.

11. Komisia sa splnomocňuje prijímať delegované akty v súlade s článkom 80 s cieľom doplniť toto nariadenie stanovením usmernení o uplatňovaní podmienok uvedených v odseku 1 tohto článku a o postupe, ktorý sa má dodržiavať pri uplatňovaní odsekov 3, 6, 8 a 9 tohto článku.

Článok 79

Výnimky

Toto nariadenie sa nevzťahuje na prepravné siete zemného plynu, ktoré sa nachádzajú v členských štátoch počas trvania výnimiek priznaných podľa článku 86 smernice (EÚ) 2024/...⁺.

⁺ Ú. v.: vložte, prosím, číslo smernice uvedenej v dokumente PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)).

Článok 80

Výkon delegovania právomoci

1. Komisii sa udeľuje právomoc prijímať delegované akty za podmienok stanovených v tomto článku.
2. Právomoc prijímať delegované akty uvedené v článku 14 ods. 5, článku 18 ods. 3, článku 31 ods. 3, článku 71 ods. 1, článku 72 ods. 1, článku 74 ods. 3 a 4 a článku 78 ods. 11 sa Komisii udeľuje na dobu neurčitú od ... [dátum nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia].
3. Európsky parlament alebo Rada môžu delegovanie právomoci uvedené v článku 14 ods. 5, článku 18 ods. 3, článku 31 ods. 3, článku 71 ods. 1, článku 72 ods. 1, článku 74 ods. 3 a 4 a článku 78 ods. 11 kedykoľvek odvolať. Rozhodnutím o odvolaní sa ukončuje delegovanie právomoci, ktoré sa v ňom uvádza. Rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie* alebo k neskoršiemu dátumu, ktorý je v ňom určený. Nie je ním dotknutá platnosť delegovaných aktov, ktoré už nadobudli účinnosť.
4. Komisia pred prijatím delegovaného aktu konzultuje s odborníkmi určenými každým členským štátom podľa zásad stanovených v Medziinštitucionálnej dohode z 13. apríla 2016 o lepšej tvorbe práva.
5. Komisia oznamuje delegovaný akt hneď po jeho prijatí súčasne Európskemu parlamentu a Rade.

6. Delegovaný akt prijatý podľa článku 14 ods. 5, článku 18 ods. 3, článku 31 ods. 3, článku 71 ods. 1, článku 72 ods. 1, článku 74 ods. 3 alebo 4 alebo článku 78 ods. 11 nadobudne účinnosť, len ak Európsky parlament alebo Rada voči nemu nevzniesli námietku v lehote dvoch mesiacov odo dňa oznámenia uvedeného aktu Európskemu parlamentu a Rade alebo ak pred uplynutím uvedenej lehoty Európsky parlament a Rada informovali Komisiu o svojom rozhodnutí nevzniesť námietku. Na podnet Európskeho parlamentu alebo Rady sa táto lehota predĺži o dva mesiace.

Článok 81

Postup výboru

1. Komisii pomáha výbor zriadený článkom 91 smernice (EÚ) 2024/...⁺. Uvedený výbor je výborom v zmysle nariadenia (EÚ) č. 182/2011.
2. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňuje sa článok 4 nariadenia (EÚ) č. 182/2011.
3. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňuje sa článok 5 nariadenia (EÚ) č. 182/2011.

⁺ Ú. v.: vložte, prosím, číslo smernice uvedenej v dokumente PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)).

Článok 82

Preskúmanie a podávanie správ

1. Komisia do 31. decembra 2030 preskúma toto nariadenie a podá Európskemu parlamentu a Rade správu, ku ktorej v príslušných prípadoch pripojí legislatívne návrhy.
2. Do ... [päť rokov odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia] môže Komisia pripraviť správu s posúdením, ako umožniť výraznejšiu integráciu systému a využiť ďalšie synergie v odvetviach vodíka, elektriny a zemného plynu vrátane posúdenia možnosti posilnenej spolupráce alebo integrácie medzi ENTSO pre elektrinu, ENTSO pre plyn a ENNOH. V príslušných prípadoch sa k danej správe pripoja legislatívne návrhy.

Článok 83

Zmeny nariadenia (EÚ) č. 1227/2011

Nariadenie (EÚ) č. 1227/2011 sa mení takto:

1. V článku 2 bode 1 písm. b) a bodoch 4 a 5, článku 3 ods. 3 a 4 písm. c), článku 4 ods. 1 a článku 8 ods. 5 sa výraz „elektriny alebo zemného plynu“ nahrádza výrazom „elektriny, vodíka alebo zemného plynu“.
2. V článku 6 ods. 2 písm. a) a b) sa výraz „trhy s elektrinou a plynom“ nahrádza výrazom „trhy s elektrinou, vodíkom a zemným plynom“.

Článok 84
Zmeny nariadenia (EÚ) 2017/1938

Nariadenie (EÚ) 2017/1938 sa mení takto:

1. Článok 1 sa nahrádza takto:

„Článok 1

Predmet úpravy

Týmto nariadením sa zavádzajú ustanovenia, ktorých cieľom je zaistenie bezpečnosti dodávok plynu tým, že sa zabezpečí riadne a neprerušované fungovanie vnútorného trhu s plynom, že sa povolia mimoriadne opatrenia, ktoré sa vykonajú v situácii, keď trh už nie je schopný zabezpečovať požadované dodávky plynu, vrátane solidárnych opatrení ako poslednej možnosti a že sa zabezpečí presné vymedzenie a rozdelenie povinností plynárenských podnikov, členských štátov a Únie v súvislosti s preventívnym opatrením a reakciou na konkrétne prerušenia dodávok plynu. Týmto nariadením sa tiež zavádzajú transparentné mechanizmy na koordináciu plánovania stavov núdze na vnútroštátnej, regionálnej a únijnej úrovni v duchu solidarity, ako aj reakcie na tieto stavy.“

2. Článok 2 sa mení takto:

- a) bod 1 sa vypúšťa;
- b) dopĺňa sa tento bod:

„32. „plyn“ je zemný plyn vymedzený v článku 2 bode 1 smernice (EÚ) 2024/...^{*,+}.

* Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/... z ... o spoločných pravidlách pre vnútorný trh s obnoviteľným plynom, zemným plynom a vodíkom, ktorou sa mení smernica (EÚ) 2023/1791 a zrušuje smernica 2009/73/ES (Ú. v. EÚ L, ..., ELI: ...).“

⁺ Ú. v.: vložte, prosím, číslo smernice uvedenej v dokumente PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)) a do poznámky pod čiarou číslo, dátum, názov a odkaz na uverejnenie tejto smernice v úradnom vestníku.

3. Článok 7 sa mení takto:

a) odsek 1 sa nahrádza takto:

„1. Do 1. novembra 2026 vykoná ENTSG simuláciu scenárov s prerušením dodávok plynu a prevádzky infraštruktúry na úrovni Únie vrátane scenárov dlhodobého prerušenia dodávok z jedného zdroja. Súčasťou simulácie je určenie a posúdenie koridorov pre núdzové dodávky plynu a v jej rámci sa identifikujú tie členské štáty, ktoré môžu riešiť zistené riziká, a to aj v súvislosti so zásobníkmi plynu a s LNG, ako aj scenáre, v ktorých sa skúmajú spôsoby zníženia dopytu po plyne prostredníctvom opatrení úspor energie a energetickej efektívnosti. Scenáre narušenia dodávok plynu a infraštruktúry a metodiku simulácie vymedzí ENTSG v spolupráci s GCG. ENTSG zabezpečí primeranú úroveň transparentnosti a prístupu k predpokladom modelovania použitým vo svojich scenároch. Simulácia scenárov narušenia dodávok plynu a infraštruktúry na úrovni celej Únie sa vykonáva každé štyri roky, pokiaľ si okolnosti nevyžadujú častejšiu aktualizáciu.“;

b) v odseku 4 sa písmeno e) nahrádza takto:

„e) s ohľadom na riziká súvisiace s kontrolou infraštruktúry relevantnej pre bezpečnosť dodávok plynu v rozsahu, v akom môžu okrem iného zahŕňať riziká nedostatočných investícií, nedostatočnej diverzifikácie, zneužívania jestvujúcej infraštruktúry vrátane hromadenia uskladňovacej kapacity alebo porušovanie práva Únie;“

4. Článok 8 sa mení takto:

- a) odsek 1 sa vypúšťa;
- b) v odseku 3 sa tretí pododsek nahrádza takto:

„Regionálne kapitoly obsahujú vhodné a účinné cezhraničné opatrenia, a to aj v súvislosti so zásobníkmi plynu a s LNG, ktoré sú podmienené dohodou medzi členskými štátmi z rovnakých alebo rôznych rizikových skupín, ktoré tieto opatrenia vykonávajú a ktoré sú na základe simulácie uvedenej v článku 7 ods. 1 a spoločného posúdenia rizika opatrením dotknuté.“

5. Vkladá sa tento článok:

„Článok 8a

Opatrenia kybernetickej bezpečnosti

- 1. Pri vypracovaní preventívnych akčných plánov a núdzových plánov členské štáty zväžia vhodné kybernetickobezpečnostné opatrenia.
- 2. Komisia sa splnomocňuje prijímať delegované akty v súlade s článkom 19 na doplnenie tohto nariadenia zavedením pravidiel pre kybernetickobezpečnostné aspekty cezhraničných tokov plynu špecifických pre plynárenstvo vrátane pravidiel pre spoločné minimálne požiadavky, plánovanie, monitorovanie, podávanie správ a krízové riadenie.

3. Na účely návrhu delegovaných aktov uvedených v odseku 2 tohto článku Komisia úzko spolupracuje s agentúrou, Agentúrou Európskej únie pre kybernetickú bezpečnosť (ENISA), ENTSOG a obmedzeným počtom dotknutých hlavných zainteresovaných strán, ako aj subjektmi s jestvujúcimi kompetenciami kybernetickej bezpečnosti v rámci ich vlastného mandátu, ako sú bezpečnostné operačné centrá (SOC) relevantné pre regulované subjekty a tímy reakcie na incidenty v oblasti počítačovej bezpečnosti (CSIRT), ako sa uvádza v článku 10 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2555*.

* Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2555 zo 14. decembra 2022 o opatreniach na zabezpečenie vysokej spoločnej úrovne kybernetickej bezpečnosti v Únii, ktorou sa mení nariadenie (EÚ) č. 910/2014 a smernica (EÚ) 2018/1972 a zrušuje smernica (EÚ) 2016/1148 (smernica NIS 2) (Ú. v. EÚ L 333, 27.12.2022, s. 80).“

6. V článku 9 sa odsek 1 mení takto:

- a) písmeno e) sa nahrádza takto:

„e) ostatné preventívne opatrenia určené na riešenie rizík identifikovaných v posúdení rizík, napríklad opatrenia súvisiace s potrebou posilniť prepojenia medzi susednými členskými štátmi, ďalším zlepšovaním energetickej efektívnosti, predchádzaním hromadeniu uskladňovacej kapacity, znižovaním dopytu po plyne a možnosťou diverzifikovať plynárenské trasy a zdroje dodávok plynu a prípadne používaním jestvujúcich zásobníkov a kapacít LNG na regionálnej úrovni s cieľom zachovať dodávky plynu pre všetkých odberateľov v čo najväčšej miere;“;

b) dopĺňa sa toto písmeno:

„l) informácie o opatreniach súvisiacich s kybernetickou bezpečnosťou, ako sa uvádza v článku 8a.“

7. V článku 11 sa vkladá tento odsek:

„7a. Odchyľne od článku 6 ods. 1, 2 a 3, článku 6b ods. 1 tretieho pododseku písm. a), článku 6c ods. 2 druhého pododseku písm. b) a článku 10 ods. 1 písm. l) môžu členské štáty výnimočne rozhodnúť o prijatí dočasných opatrení na zníženie nepodstatnej spotreby plynu u chránených odberateľov, najmä ak je vyhlásený niektorý z krízových stupňov podľa odseku 1 tohto článku alebo sa vyhlási regionálnych stav núdze alebo stav núdze v Únii podľa článku 12. Takéto dočasné opatrenia sa obmedzia na nepodstatnú spotrebu plynu a zohľadnia tieto prvky:

- a) vplyv prerušenia na dodávateľské reťazce, ktoré sú pre spoločnosť rozhodujúce;
- b) možné negatívne vplyvy v iných členských štátoch, najmä na dodávateľské reťazce nadväzujúcich odvetví, ktoré sú pre spoločnosť kritické;
- c) potenciálne dlhodobé poškodenie priemyselných zariadení;
- d) možnosti zníženia spotreby a náhrady výrobkov v Únii.

Takéto mimoriadne opatrenia sa môžu prijať len po posúdení, ktoré vykonajú príslušné orgány, pokiaľ ide o podmienky určenia takýchto objemov plynu, ktoré nie sú nevyhnutné.

V dôsledku opatrení uvedených v prvom pododseku tohto odseku sa zamedzí znižovaniu nepodstatnej spotreby plynu u zraniteľných odberateľov, ako ich vymedzili členské štáty v súlade s článkom 26 smernice (EÚ) 2024/...⁺.

8. V článku 12 ods. 6 sa druhý pododsek nahrádza takto:

„Členský štát alebo príslušný orgán do troch dní od oznámenia žiadosti Komisie zmenia svoje opatrenie a oznámia to Komisii, alebo jej uvedú dôvody, pre ktoré so žiadosťou nesúhlasia. V druhom prípade môže Komisia do troch dní po tom, ako bola informovaná, žiadosť zmeniť alebo stiahnuť, alebo pozvať na stretnutie členský štát alebo príslušný orgán, a ak to považuje za potrebné, aj koordinačnú skupinu pre plyn, aby s nimi záležitosť prerokovala. Komisia svoju žiadosť o akúkoľvek zmenu opatrenia podrobne zdôvodní. Členský štát alebo príslušný orgán zmení svoje opatrenie alebo prijme opatrenie na zabezpečenie súladu s odsekom 5, ak to technicky umožňuje bezpečnosť a integrita plynárenskej siete. Členský štát alebo príslušný orgán informuje Komisiu o prijatých opatreniach.“

⁺ Ú. v.: vložte, prosím, číslo smernice uvedenej v dokumente PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)).

9. Článok 13 sa mení takto:

a) odseky 3, 4 a 5 sa nahrádzajú takto:

„3. Solidárne opatrenie sa prijíma ako posledná možnosť a uplatňuje sa len za predpokladu, že žiadajúci členský štát:

- a) vyhlásil stav núdze podľa článku 11;
- b) nie je schopný pokryť deficit dodávok plynu pre odberateľov chránených solidaritou napriek uplatneniu opatrenia uvedeného v článku 11 ods. 3, alebo ak členský štát prijal dočasné opatrenia na zníženie spotreby chránených odberateľov, ktorá nie je nevyhnutná, v súlade s článkom 11 ods. 7a, nevyhnutné objemy spotreby plynu pre odberateľov chránených solidaritou;
- c) vyčerpal všetky trhové opatrenia (ďalej len „dobrovoľné opatrenia“), všetky netrhové opatrenia (ďalej len „povinné opatrenia“) a iné opatrenia uvedené v jeho núdzovom pláne;
- d) oznámil výslovnú žiadosť Komisii a príslušným orgánom všetkých členských štátov, s ktorými je prepojený buď priamo alebo – podľa odseku 2 – cez tretiu krajinu, spolu s opisom vykonaných opatrení uvedených v písmene c) tohto odseku.

- 3a. Členské štáty, ktoré sú povinné umožniť solidaritu podľa odseku 1, majú nárok na odpočet solidárnej pomoci od dodávok pre svojich odberateľov chránených solidaritou, alebo ak členský štát prijal dočasné opatrenia na zníženie nepodstatnej spotreby plynu chránených odberateľov v súlade s článkom 11 ods. 7a, nevyhnutných objemov spotreby plynu pre odberateľov chránených solidaritou.
4. Členské štáty, ktorým je doručená žiadosť o solidárne opatrenie, predkladajú ponuky na základe dobrovoľných opatrení na strane dopytu, a to v čo najväčšom možnom rozsahu a čo najdlhšie pred tým, než sa pristúpi k netrhovým opatreniam.

Ak sa preukáže, že trhovo orientované opatrenia sú pre členský štát poskytujúci solidaritu nedostatočné na pokrytie deficitu dodávok plynu pre odberateľov chránených solidaritou v žiadajúcom členskom štáte, členský štát poskytujúci solidaritu môže zaviesť netrhové opatrenia s cieľom dosiahnuť súlad s povinnosťami stanovenými v odsekoch 1 a 2.

5. Ak existuje viac ako jeden členský štát, ktorý by mohol poskytnúť solidaritu žiadajúcemu členskému štátu, žiadajúci členský štát sa po konzultácii so všetkými členskými štátmi požiadanými o poskytnutie solidarity snaží vybrať najvýhodnejšiu ponuku na základe nákladov, rýchlosti dodania, spoľahlivosti a diverzifikácie dodávok plynu. Ak sa ukáže, že dostupné trhové ponuky nepostačujú na pokrytie deficitu v dodávkach plynu pre solidárne chránených odberateľov v žiadajúcom členskom štáte, alebo ak žiadajúci členský štát prijal dočasné opatrenia na zníženie nepodstatnej spotreby plynu chránených spotrebiteľov v súlade s článkom 11 ods. 7a, deficit v dodávkach plynu základných objemov spotreby plynu pre jeho solidárne chránených odberateľov, členské štáty, od ktorých sa solidarita vyžaduje, sú povinné aktivovať netrhové opatrenia.“;

b) odsek 8 sa mení takto:

- i) v prvom pododseku sa úvodné slová nahrádzajú takto:

„Solidarita v rámci tohto nariadenia sa uplatňuje na základe náhrady. Členský štát žiadajúci o solidaritu bezodkladne zaplatí spravodlivú náhradu alebo zabezpečí jej bezodkladnú platbu členskému štátu poskytujúcemu solidaritu.

Ak sa dva členské štáty dohodli na potrebných technických a právnych dojednaniach podľa odseku 10 (dohoda o solidarite), takáto spravodlivá kompenzácia pokrýva aspoň:“;

ii) druhý a tretí pododsek sa nahrádzajú takto:

„Spravodlivá náhrada podľa prvého a druhého pododseku zahŕňa okrem iného všetky opodstatnené náklady, ktoré členskému štátu poskytujúcemu solidaritu vznikli z dôvodu povinnosti vyplatiť náhradu vyplývajúcu zo základných práv zaručených právom Únie a z platných medzinárodných záväzkov pri vykonávaní tohto článku, ako aj ďalšie opodstatnené náklady, ktoré vznikli v dôsledku vyplatenia náhrady podľa vnútroštátnych pravidiel pre náhradu.

Členské štáty prijímú potrebné opatrenia – najmä technické, právne a finančné dojednania podľa odseku 10 – na účely vykonávania prvého, druhého a tretieho pododseku tohto odseku. Takými opatreniami sa môžu stanoviť praktické dojednania na zabezpečenie včasných platieb.“;

c) vkladajú sa tieto odseky:

„8a. Ak sa dva členské štáty nedohodli na potrebných technických, právnych a finančných dojednaniach podľa článku 10 formou dohody o solidarite, dodávka plynu podľa povinnosti uvedenej v odseku 1 v prípade núdze podlieha podmienkam uvedeným v tomto odseku.

Náhrada za solidárne opatrenie nesmie presiahnuť primerané náklady. Pokiaľ sa členský štát žiadajúci o solidaritu a členský štát poskytujúci solidaritu nedohodnú inak, kompenzácia zahŕňa:

a) cenu plynu v členskom štáte poskytujúcom solidaritu;

- b) náklady na skladovanie a dopravu;
- c) trovy konania, pokiaľ ide o súvisiace súdne alebo rozhodcovské konania, do ktorých je zapojený členský štát poskytujúci solidaritu;
- d) iné nepriame náklady, ktoré nie sú zahrnuté v cene za plyn, ako je úhrada finančných alebo iných škôd vyplývajúcich z núteného znižovania odberu odberateľom v súvislosti s poskytovaním solidarity.

Pokiaľ sa členský štát žiadajúci o solidaritu a členský štát poskytujúci solidaritu nedohodnú na inej cene, cena plynu dodaného do členského štátu žiadajúceho o solidaritu zodpovedá cene na dennom trhu v členskom štáte poskytujúcom solidaritu v deň, ktorý predchádza podaniu žiadosti o solidaritu, alebo zodpovedajúcej cene na dennom trhu na najbližšej dostupnej burze, v najbližšom dostupnom virtuálnom obchodnom uzle alebo v dohodnutom uzle v deň, ktorý predchádza podaniu žiadosti o solidaritu. Náhradu za objemy plynu dodané v súvislosti so žiadosťou o solidaritu zaplatí členský štát žiadajúci o solidaritu priamo členskému štátu poskytujúcemu solidaritu alebo subjektu, ktorý oba členské štáty uvedú vo svojej odpovedi na žiadosť o solidaritu a v potvrdení o prijatí a o objeme, ktorý sa má prevziať.

Členský štát, ktorému je žiadosť o solidárne opatrenie určená, poskytne solidárne opatrenie čo najskôr, nie však neskôr, ako je čas dodania uvedený v podanej žiadosti. Členský štát môže odmietnuť poskytnutie solidarity členskému štátu, ktorý žiada o solidaritu, len ak požiadaný členský štát preukáže, že:

- a) nemá dostatok plynu, aby poskytol objemy, ktoré majú byť dodané solidárne chráneným odberateľom; alebo
- b) nemá dostatočnú dostupnú kapacitu prepojenia, ako sa stanovuje v článku 13 ods. 7, alebo sú toky plynu cez tretiu krajinu obmedzené.

Takéto odmietnutie musí byť prísne obmedzené na objemy plynu postihnuté jedným alebo oboma obmedzeniami uvedenými vo štvrtom pododseku.

Okrem štandardných pravidiel uvedených v tomto odseku sa členské štáty môžu dohodnúť na technických dojednaniach a na koordinácii zabezpečovania solidarity. Týmto odsekom nie sú dotknuté jestvujúce dojednania na bezpečnú a spoľahlivú prevádzku plynárenskej siete.

- 8b. Ak sa dva členské štáty nedohodli na potrebných technických, právnych a finančných dojednaniach podľa odseku 10 formou dohody o solidarite, členský štát žiadajúci o uplatnenie solidárnych opatrení požiada o solidaritu iný členský štát, pričom uvedie aspoň tieto informácie:
 - a) kontaktné údaje príslušného orgánu členského štátu;

- b) podľa potreby kontaktné údaje príslušných prevádzkovateľov prepravných sietí členského štátu;
- c) podľa potreby kontaktné údaje tretej strany konajúcej v mene členského štátu;
- d) dodáciu lehotu vrátane času prvej možnej dodávky a predpokladaného trvania dodávok;
- e) odberné miesta a prepojovacie body;
- f) objem plynu v kWh za každý prepojovací bod;
- g) kvalitu plynu.

Žiadosť o solidaritu sa súčasne zasiela členským štátom, ktoré sú potenciálne schopné zabezpečiť solidárne opatrenia, Komisii a krízovým manažérom určeným podľa článku 10 ods. 1 písm. g).

Členské štáty, ktoré dostanú žiadosť o solidaritu, zašlú odpoveď, v ktorej uvedú kontaktné údaje podľa prvého pododseku písm. a), b) a c) a objem a kvalitu, ktoré možno dodať do prepojovacích bodov v požadovanom čase podľa prvého pododseku písm. d) až g). Ak objem, ktorý možno dodať prostredníctvom dobrovoľných opatrení, nepostačuje, v odpovedi sa uvedie objem vyplývajúci z možného obmedzenia, z uvoľnenia strategických zásob alebo z uplatnenia iných opatrení.

Žiadosti o solidaritu sa podávajú najmenej 48 hodín pred udaným časom dodania plynu.

Odpoveď na žiadosti o solidaritu sa musí poskytnúť do 18 hodín. Potvrdenie o objeme, ktorý má prevziať členský štát žiadajúci o solidaritu, sa poskytne do šiestich hodín od doručenia solidárnej ponuky a najmenej 24 hodín pred uvedeným časom dodania plynu. Žiadosť sa môže podať na obdobie jedného alebo viacerých dní a odpoveď musí zodpovedať požadovanému trvaniu. Ak solidaritu zabezpečuje viacero členských štátov a ak s jedným alebo viacerými z nich existujú dvojstranné dohody o solidarite, prednosť majú dvojstranné dojednania medzi členskými štátmi. Štandardné pravidlá stanovené v tomto odseku sa uplatňujú len vo vzťahu k ostatným členským štátom, ktoré solidaritu zabezpečujú.

Komisia môže vykonávanie solidarity podporiť, a to najmä prostredníctvom vzoru dostupného na zabezpečenej online platforme, aby bolo možné zasielať žiadosti a ponuky v reálnom čase.

- 8c. Ak bolo solidárne opatrenie poskytnuté v súlade s odsekmi 1 a 2, konečná výška primeranej náhrady, ktorú zaplatil žiadajúci členský štát, podlieha *ex post* kontrole národných regulačných orgánov poskytujúceho členského štátu a žiadajúceho členského štátu do troch mesiacov od skončenia stavu núdze.

Ak národné regulačné orgány nedosiahli dohodu o výpočte konečnej sumy primeranej náhrady, bezodkladne o tom informujú príslušné orgány, Komisiu a agentúru. V tom prípade alebo na základe spoločnej žiadosti národných regulačných orgánov agentúra vypočíta patričnú úroveň primeranej náhrady za nepriame náklady vzniknuté v dôsledku zabezpečenia solidarity a poskytne vecné stanovisko do troch mesiacov odo dňa, kedy bola žiadosť postúpená agentúre. Agentúra sa pred poskytnutím takéhoto faktického stanoviska poradí s národnými regulačnými orgánmi a relevantnými príslušnými orgánmi.

Ak agentúra požiada o doplňujúce informácie, trojmesačná lehota uvedená v druhom pododseku sa môže predĺžiť o ďalšie dva mesiace. Táto dodatočná lehota začína plynúť dňom nasledujúcim po doručení úplných informácií. So žiadajúcim členským štátom sa vedú konzultácie a ten poskytne svoje stanovisko k záverom *ex post* kontroly. Po konzultácii so žiadajúcim členským štátom je orgán, ktorý vykonáva túto *ex post* kontrolu, oprávnený požadovať opravu výšky náhrady s prihliadnutím na stanovisko žiadajúceho členského štátu. Závery tejto *ex post* kontroly sa zašlú Komisii, ktorá ich zohľadní vo svojej správe o stave núdze podľa článku 14 ods. 3.“;

d) odseky 10 a 11 sa nahrádzajú takto:

„10. Členské štáty prijímú potrebné opatrenia na zabezpečenie dodávok plynu solidárne chráneným odberateľom v žiadajúcom členskom štáte v súlade s odsekmi 1 a 2 a vynaložia maximálne úsilie na dosiahnutie dohody o technických, právnych a finančných dojednaniach. Takéto technické, právne a finančné dojednania sa dohodnú medzi členskými štátmi, ktoré sú prepojené priamo alebo – v súlade s odsekom 2 – cez tretiu krajinu, a sú opísané v ich núdzových plánoch. Takéto dojednania sa môžu okrem iného vzťahovať na:

- a) prevádzkovú bezpečnosť sietí;
- b) ceny plynu, ktoré sa majú uplatňovať, a metodiku ich stanovenia s ohľadom na vplyv na fungovanie trhu;
- c) využívanie prepojení vrátane obojsmernej kapacity a podzemných zásobníkov zemného plynu;
- d) objemy plynu alebo metodiku ich stanovenia;
- e) kategórie nákladov, ktoré sa budú musieť spravodlivo a včas uhradiť, pričom súčasťou úhrady môže byť náhrada škody pre znevýhodnené odvetvia;

f) uvedenie spôsobu výpočtu primeranej náhrady.

Finančné dojednania, na ktorých sa členské štáty dohodli pred žiadosťou o solidaritu, obsahujú ustanovenia, ktorými sa umožní výpočet spravodlivej náhrady za všetky relevantné a opodstatnené náklady, ktoré vzniknú pri zabezpečovaní solidarity, a záväzok, že sa táto náhrada zaplatí.

Každý mechanizmus na náhradu nákladov stimuluje k účasti na trhových riešeniach, ako sú napríklad aukcie a mechanizmy reakcie na dopyt.

Nevytvárajú sa ním nevhodné stimuly, ani pokiaľ ide o finančné podmienky, na základe ktorých by účastníci trhu odložili svoje činnosti dovtedy, kým sa nezačnú uplatňovať netrhové opatrenia. Všetky mechanizmy na náhradu nákladov alebo aspoň ich zhrnutie sa uvedú v núdzových plánoch.

Ak v dôsledku súdneho konania podľa odseku 8 druhého pododseku písm. c) po ukončení kontroly *ex post* vzniknú nové a podstatné primerané náklady, ktoré majú byť súčasťou spravodlivej náhrady, poskytujúci členský štát o tom bezodkladne informuje žiadajúci členský štát. Národné regulačné orgány a v prípade potreby agentúra vykonajú novú kontrolu *ex post* podľa odseku 8c. Výsledkom tejto novej kontroly *ex post* nie je dotknutá povinnosť poskytujúceho členského štátu nahradiť škody zákazníkom podľa vnútroštátneho práva a ich právo na spravodlivú náhradu.

11. Kým má členský štát možnosť zabezpečiť spotrebu plynu pre svojich odberateľov chránených solidaritou z vlastnej produkcie, na účely prijatia solidarity sa nepovažuje za potrebné uzavrieť technické, právne a finančné dojednania s členskými štátmi, s ktorými je prepojený priamo alebo, v súlade s odsekom 2, cez tretiu krajinu. Tým nie je dotknutá povinnosť relevantného členského štátu poskytovať solidaritu iným členským štátom podľa tohto článku.“;

e) odseky 12, 13 a 14 sa vypúšťajú;

f) odsek 15 sa nahrádza takto:

„15. Povinnosti stanovené v odsekoch 1 a 2 tohto článku sa prestanú uplatňovať okamžite po vyhlásení ukončenia stavu núdze alebo potom, ako Komisia dospeje v súlade s článkom 11 ods. 8 prvým pododsekom k záveru, že vyhlásenie stavu núdze nie je alebo už nie je opodstatnené.“

10. Vkladá sa tento článok:

„Článok 13a

Spolupráca medzi priamo prepojenými členskými štátmi na základe trhových opatrení (dobrovoľné opatrenia)

1. Bez toho, aby bola dotknutá zásada energetickej solidarity, sa tento článok uplatňuje, keď členské štáty, ktoré sú nepriamo pripojené cez iný členský štát a bola im doručená žiadosť o dobrovoľný príspevok podľa odseku 2 tohto článku, prispievajú na poskytovanie požadovaných objemov plynu podľa článku 13 ods. 1 alebo 2, pričom uplatnia dobrovoľné opatrenia uvedené v článku 13 ods. 3 písm. c).
2. Členský štát žiadajúci o solidaritu podľa článku 13 môže zaslať žiadosť o dobrovoľný príspevok na základe trhových opatrení súčasne jednému alebo viacerým ďalším nepriamo prepojeným členským štátom s cieľom vyhľadať najvýhodnejšiu ponuku alebo kombináciu ponúk na základe ceny, rýchlosti dodávky, spoľahlivosti a diverzifikácie dodávok plynu podľa článku 13 ods. 4.

Žiadosti podľa prvého pododseku tohto článku sa podávajú nepriamo pripojeným členským štátom, ktoré sú potenciálne schopné poskytnúť objemy plynu na základe dobrovoľných opatrení, Komisii a krízovým manažérom určeným podľa článku 10 ods. 1 písm. g) najmenej 48 hodín pred uvedeným časom dodania plynu. Dané žiadosti obsahujú aspoň informácie uvedené v článku 13 ods. 8b prvom pododseku.

Členské štáty, ktorým je doručená žiadosť podľa prvého pododseku tohto článku, odpovedia žiadajúcemu členskému štátu a informujú Komisiu a krízových manažérov určených podľa článku 10 ods. 1 písm. g) do 18 hodín s uvedením, či sú schopné ponúknuť objemy plynu na základe dobrovoľných opatrení. Odpoveď musí obsahovať aspoň informácie uvedené v článku 13 ods. 8a. Členské štáty môžu reagovať uvedením, že nie sú schopné prispieť na základe trhových opatrení.

3. Ak súčet objemov plynu vyplývajúci z ponúk podľa článku 13 ods. 1 a 2 a ponúk podľa tohto článku nedosiahne požadované objemy, automaticky sa vyberú ponuky podľa tohto článku.

Ak súčet objemov plynu vyplývajúci z ponúk podľa článku 13 ods. 1 a 2 a ponúk podľa tohto článku prekročí požadované objemy, ponuky podľa tohto článku sa zohľadnia pri výbere ponúk podľa článku 13 ods. 4 a žiadajúci členský štát po konzultácii so všetkými zúčastnenými členskými štátmi vyhladá najvýhodnejšiu ponuku alebo kombináciu ponúk spomedzi ponúk podľa článku 13 alebo tohto článku na základe nákladov, rýchlosti dodania, spoľahlivosti a diverzifikácie. Ak si žiadajúce členské štáty vyberú príspevky podľa tohto článku, žiadosť podľa článku 13 ods. 1 a 2 sa zodpovedajúcim spôsobom zníži.

Žiadajúci členský štát informuje dotknuté členské štáty, ktoré objemy si vybral, do šiestich hodín od doručenia ponuky a najmenej 24 hodín pred uvedeným časom dodania plynu.

4. Ak nepriamo pripojený členský štát poskytne žiadajúcemu členskému štátu dobrovoľný príspevok na základe trhových opatrení podľa odsekov 1 a 2 tohto článku, spravodlivá náhrada nesmie presiahnuť primerané náklady a jej súčasťou môžu byť náklady uvedené v druhom pododseku článku 13 ods. (8a). Konečná suma spravodlivej náhrady podlieha kontrole *ex post* opísanej v článku 13 ods. 8c.
5. Prevádzkovatelia prepravných sietí dotknutých členských štátov spolupracujú a vymieňajú si informácie prostredníctvom systému ReCo pre plyn, ktorý zriadila sieť ENTSOG podľa článku 3 ods. 6, na identifikáciu dostupných kapacít prepojenia do šiestich hodín od žiadosti členského štátu alebo Komisie. ENTSOG náležite informuje Komisiu a príslušné orgány dotknutých členských štátov.“

11. V článku 14 ods. 3 sa prvý pododsek nahrádza takto:

„Po skončení stavu núdze príslušný orgán uvedený v odseku 1 čo najskôr, najneskôr však šesť týždňov po skončení stavu núdze, predloží Komisii podrobné posúdenie stavu núdze a účinnosti vykonaných opatrení vrátane posúdenia hospodárskeho vplyvu stavu núdze, vplyvu na odvetvie elektroenergetiky a pomoci, ktorá bola poskytnutá Únii a jej členským štátom alebo ktorú Únia a jej členské štáty poskytli. Ak je to relevantné, dané posúdenie obsahuje podrobný opis okolností, ktoré viedli k aktivácii mechanizmu uvedeného v článku 13, a podmienok, za ktorých boli prijaté dodávky chýbajúceho plynu, vrátane vyplatenej ceny a finančnej náhrady, a v prípade potreby aj dôvody, prečo neboli prijaté ponuky solidarity alebo nebol dodaný plyn. Takéto posúdenie sa sprístupní GCG a zohľadní sa v aktualizáciách preventívnych akčných plánov a núdzových plánov.“

12. V článku 17a sa dopĺňa tento odsek:

„2. Správa, ktorú má Komisia predložiť do 28. februára 2025, obsahuje aj všeobecné posúdenie uplatňovania článkov 6a až 6d, článku 7 ods. 1, článku 7 ods. 4 písm. g), článku 13, článku 13a, článku 16 ods. 3, článku 17a, článku 18a, článku 20 ods. 4 a príloh Ia a Ib. K správe v príslušných prípadoch priloží legislatívny návrh na zmenu tohto nariadenia.“

13. Článok 19 sa mení takto:

a) v odseku 2 sa za prvú vetu vkladá táto veta:

„Právomoc prijímať delegované akty uvedené v článku 8a ods. 2 sa Komisii udeľuje na obdobie piatich rokov odo ... [deň nadobudnutia účinnosti tohto prepracovaného nariadenia].“;

b) v odseku 3 sa prvá veta nahrádza takto:

„3. Delegovanie právomoci uvedené v článku 3 ods. 8, článku 7 ods. 5, článku 8 ods. 5 a článku 8a ods. 2 môže Európsky parlament alebo Rada kedykoľvek odvolať.“;

c) v odseku 6 sa prvá veta nahrádza takto:

„6. Delegovaný akt prijatý podľa článku 3 ods. 8, článku 7 ods. 5, článku 8 ods. 5 alebo článku 8a ods. 2 nadobudne účinnosť, len ak Európsky parlament alebo Rada voči nemu nevzniesli námietku v lehote dvoch mesiacov odo dňa oznámenia uvedeného aktu Európskemu parlamentu a Rade alebo ak pred uplynutím uvedenej lehoty Európsky parlament a Rada informovali Komisiu o svojom rozhodnutí nevzniesť námietku.“

14. Príloha VI sa mení takto:

- a) v oddiele 5 prvom pododseku písm. a) druhom pododseku sa za druhú zarážku „opatrenia na diverzifikáciu trás a zdrojov dodávok plynu,“ vkladá táto zarážka:

„– opatrenia na predchádzanie hromadeniu kapacity,“;
- b) v oddiele 11.3 prvom pododseku písm. a) druhom pododseku sa za druhú zarážku „opatrenia na diverzifikáciu trás a zdrojov dodávok plynu,“ vkladá táto zarážka:

„– opatrenia na predchádzanie hromadeniu kapacity,“

Článok 85
Zmeny nariadenia (EÚ) 2019/942

Nariadenie (EÚ) 2019/942 sa mení takto:

1. V článku 2 sa písmeno a) nahrádza takto:

„a) vydáva stanoviská a odporúčania určené prevádzkovateľom prepravných sietí, ENTSO pre elektrinu, ENTSO pre plyn, Európskej sieti prevádzkovateľov sietí pre vodík (ENNOH), subjektu PDS EÚ, regionálnym koordinačným centrá, nominovaným organizátorom trhu s elektrinou a subjektom zriadeným prevádzkovateľmi prepravných sietí zemného plynu, prevádzkovateľom sietí pre LNG, prevádzkovateľom zásobníkov zemného plynu alebo prevádzkovateľom zásobníkov vodíka alebo prevádzkovateľom vodíkových sietí;“

2. V článku 3 ods. 2 sa prvý pododsek nahrádza takto:

„Na žiadosť agentúry ACER regulačné orgány, ENTSO pre elektrinu, ENTSO pre plyn, ENNOH, regionálne koordinačné centrá, subjekt PDS EÚ, prevádzkovatelia prepravných sietí zemného plynu, prevádzkovatelia vodíkových sietí, nominovaní organizátori trhu s elektrinou a subjekty zriadené prevádzkovateľmi prepravných sietí zemného plynu, prevádzkovateľmi sietí pre LNG, prevádzkovateľmi zásobníkov zemného plynu alebo prevádzkovateľmi zásobníkov vodíka alebo prevádzkovateľmi vodíkových terminálov poskytnú agentúre ACER informácie na úrovni podrobnosti potrebnej na výkon jej úloh podľa tohto nariadenia okrem prípadov, keď už agentúra ACER o takéto informácie požiadala a aj ich jej boli poskytnuté.“

3. Článok 4 sa mení takto:

a) odseky 1, 2 a 3 sa nahrádzajú takto:

- „1. Agentúra ACER poskytne Komisii stanovisko k návrhu stanov, zoznamu členov a návrhu rokovacieho poriadku siete ENTSO pre elektrinu v súlade s článkom 29 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2019/943 a siete ENTSO pre plyn v súlade s článkom 25 ods. 2 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/...⁺, siete ENNOH v súlade s článkom 57 ods. 9 nariadenia (EÚ) 2024/...⁺⁺ a subjektu PDS EÚ v súlade s článkom 53 ods. 3 nariadenia (EÚ) 2019/943 a článkom 40 ods. 4 nariadenia (EÚ) 2024/...⁺⁺.
2. Agentúra ACER monitoruje plnenie úloh ENTSO pre elektrinu v súlade s článkom 32 nariadenia (EÚ) 2019/943, ENTSO pre plyn v súlade s článkom 27 nariadenia (EÚ) 2024/...⁺⁺ a ENNOH v súlade s článkom 64 nariadenia (EÚ) 2024/...⁺⁺ a subjektom PDS EÚ, ako je uvedené v článku 55 nariadenia (EÚ) 2019/943 a článku 41 nariadenia (EÚ) 2024/...⁺⁺.

⁺ Ú. v.: vložte, prosím, číslo nariadenia uvedeného v dokumente PE-CONS 105/23 (2021/0424(COD)) a do poznámky pod čiarou číslo, dátum a odkaz na uverejnenie tohto nariadenia v úradnom vestníku.

⁺⁺ Ú. v.: vložte, prosím, číslo nariadenia uvedeného v dokumente PE-CONS 105/23 (2021/0424(COD)).

3. Agentúra ACER môže poskytnúť stanovisko:

- a) siete ENTSO pre elektrinu podľa článku 30 ods. 1 písm. a) nariadenia (EÚ) 2019/943, siete ENTSO pre plyn podľa článku 26 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2024/...⁺ a siete ENNOH v súlade s článkom 59 ods. 1 uvedeného nariadenia o sieťových predpisoch;
- b) siete ENTSO pre elektrinu v súlade s článkom 32 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2019/943, siete ENTSO pre plyn v súlade s článkom 26 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2024/...⁺ a siete ENNOH v súlade s článkom 60 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2024/...⁺ k návrhu plánu rozvoja siete pre celú Úniu a ďalším relevantným dokumentom uvedeným v článku 30 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2019/943 a článku 26 ods. 3 a článku 59 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2024/...⁺ s ohľadom na ciele nediskriminácie, účinnej hospodárskej súťaže a riadneho a bezpečného fungovania vnútorných trhov s elektrinou, vodíkom a zemným plynom;
- c) subjektu PDS EÚ k návrhu ročného pracovného programu a ďalším príslušným dokumentom uvedeným v článku 55 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2019/943 a článku 41 ods. 3 nariadenia (EÚ) 2024/...⁺, s ohľadom na ciele nediskriminácie, efektívnej hospodárskej súťaže a riadneho a bezpečného fungovania vnútorného trhu s elektrinou.“;

⁺ Ú. v.: vložte, prosím, číslo nariadenia uvedeného v dokumente PE-CONS 105/23 (2021/0424(COD)).

b) odseky 6, 7 a 8 sa nahrádzajú takto:

„6. Relevantné regulačné orgány koordinujú svoj postup s cieľom spoločne zistiť, či existuje nesúlad siete ENTSO pre elektrinu, siete ENTSO pre plyn, siete ENNOH, subjektu PDS EÚ alebo regionálnych koordinačných centier s ich povinnosťami vyplývajúcimi z práva Únie, a podniknú vhodné opatrenia v súlade s článkom 59 ods. 1 písm. c) a článkom 62 ods. 1 písm. f) smernice (EÚ) 2019/944 alebo s článkom 78 ods. 1 písm. e) smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/...⁺⁺“.

Agentúra ACER na žiadosť jedného alebo viacerých regulačných orgánov alebo z vlastnej iniciatívy vydá odôvodnené stanovisko, ako aj odporúčanie pre ENTSO pre elektrinu, ENTSO pre plyn, ENNOH, subjekt PDS EÚ alebo regionálne koordinačné centrá, pokiaľ ide o súlad s ich povinnosťami.

⁺ Ú. v.: vložte, prosím, číslo smernice uvedenej v dokumente PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)) a do poznámky pod čiarou číslo, dátum a odkaz na uverejnenie tejto smernice v úradnom vestníku.

7. Ak sa v odôvodnenom stanovisku agentúry ACER uvádza potenciálny nesúlad ENTSO pre elektrinu, ENTSO pre plyn, ENNOH, subjekt PDS EÚ alebo regionálne koordinačného centra s ich povinnosťami, dotknuté regulačné orgány jednomyseľne prijímú koordinované rozhodnutia, ktorými stanovia, či existuje nesúlad s príslušnými povinnosťami a prípadne určia opatrenia, ktoré má ENTSO pre elektrinu, ENTSO pre plyn, ENNOH, subjekt PDS EÚ alebo regionálne koordinačné centrum prijať na nápravu tohto nesúladu. Ak regulačné orgány jednomyseľne neprijímú takéto koordinované rozhodnutia do štyroch mesiacov od dátumu doručenia odôvodneného stanoviska agentúry ACER, vec sa postúpi agentúre ACER na rozhodnutie podľa článku 6 ods. 10.

8. Ak do troch mesiacov nedošlo k náprave nesúladu zo strany ENTSO pre elektrinu, ENTSO pre plyn, ENNOH, subjektu PDS EÚ alebo regionálneho koordinačného centra, ktorý bol identifikovaný podľa odseku 6 alebo 7 tohto článku, alebo ak regulačný orgán v členskom štáte, v ktorom má subjekt sídlo, neprijal žiadne opatrenia na zabezpečenie súladu, agentúra ACER vydá pre regulačný orgán odporúčanie, aby prijal opatrenie v súlade s článkom 59 ods. 1 písm. c) a článkom 62 ods. 1 písm. f) smernice (EÚ) 2019/944 alebo s článkom 78 ods. 1 písm. f) smernice (EÚ) 2024/...⁺, s cieľom zabezpečiť, aby si ENTSO pre elektrinu, ENTSO pre plyn, ENNOH, subjekt PDS EÚ alebo regionálne koordinačné centrum splnili povinnosti, a informuje o tom Komisiu.

* Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/... z ... o vnútornom trhu s obnoviteľným plynom, zemným plynom a vodíkom, ktorým sa menia nariadenia (EÚ) č. 1227/2011, (EÚ) 2017/1938, (EÚ) 2019/942 a (EÚ) 2022/869 a rozhodnutie (EÚ) 2017/684 a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 715/2009 (Ú. v. EÚ L, ..., ELI: ...).

** Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/... z ... o spoločných pravidlách pre vnútorné trhy s obnoviteľným plynom, so zemným plynom a s vodíkom, ktorou sa mení smernica (EÚ) 2023/1791 a zrušuje smernica 2009/73/ES (Ú. v. EÚ L, ..., ELI: ...).“

⁺ Ú. v.: vložte, prosím, číslo smernice uvedenej v dokumente PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)).

4. Článok 5 ods. 1 sa nahrádza takto:

„1. Agentúra ACER sa podieľa na vypracovaní sieťových predpisov v súlade s článkom 59 nariadenia (EÚ) 2019/943 a článkami 71 a 72 nariadenia (EÚ) 2024/...⁺ a na vypracovaní usmernení v súlade s článkom 61 ods. 6 nariadenia (EÚ) 2019/943 a článku 74 ods. 5 nariadenia (EÚ) 2024/...⁺. Agentúra ACER najmä:

- a) predkladá nezáväzné rámcové usmernenia Komisii, ak je o to požiadaná podľa článku 59 ods. 4 nariadenia (EÚ) 2019/943 alebo článku 71 ods. 4 alebo článku 72 ods. 4 nariadenia (EÚ) 2024/...⁺. Agentúra ACER prepracuje rámcové usmernenia a opätovne ich predkladá Komisii, ak je o to požiadaná podľa článku 59 ods. 7 nariadenia (EÚ) 2019/943 alebo článku 71 ods. 7 alebo článku 72 ods. 7 nariadenia (EÚ) 2024/...⁺;

⁺ Ú. v.: vložte, prosím, číslo nariadenia uvedeného v dokumente PE-CONS 105/23 (2021/0424(COD)).

- b) reviduje sieťový predpis v súlade s článkom 59 ods. 11 nariadenia (EÚ) 2019/943 a článkom 71 ods. 11 alebo článkom 72 ods. 11 nariadenia (EÚ) 2024/...⁺. Pri revízii agentúra ACER zohľadní názory všetkých zúčastnených strán poskytnuté počas prípravy daného zrevidovaného sieťového predpisu pod vedením siete ENTSO pre elektrinu, siete ENTSO pre plyn, siete ENNOH alebo subjektu PDS EÚ a znenie, ktoré sa má predložiť Komisii, konzultuje s príslušnými zainteresovanými subjektmi. Na uvedený účel môže agentúra ACER podľa vhodnosti využiť prípravný výbor zriadený podľa sieťových predpisov. Agentúra ACER podá správu Komisii o výsledku týchto konzultácií. Agentúra ACER následne predloží zrevidovaný sieťový predpis Komisii v súlade s článkom 59 ods. 11 nariadenia (EÚ) 2019/943 a článkom 71 ods. 11 alebo článkom 72 ods. 11 nariadenia (EÚ) 2024/...⁺. Ak sieť ENTSO pre elektrinu, sieť ENTSO pre plyn alebo subjekt PDS EÚ nevypracujú sieťový predpis, agentúra ACER vypracuje a predloží návrh sieťového predpisu Komisii, ak je o to požiadaná podľa článku 59 ods. 12 nariadenia (EÚ) 2019/943 alebo článku 71 ods. 12 alebo článku 72 ods. 12 nariadenia (EÚ) 2024/...⁺;

⁺ Ú. v.: vložte, prosím, číslo nariadenia uvedeného v dokumente PE-CONS 105/23 (2021/0424(COD)).

- c) poskytuje Komisii riadne odôvodnené stanovisko v súlade s článkom 32 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2019/943 alebo článkom 27 ods. 1 alebo článkom 64 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2024/...⁺, ak sieť ENTSO pre elektrinu, sieť ENTSO pre plyn, sieť ENNOH alebo subjekt PDS EÚ nevykonali sieťový predpis vypracovaný podľa článku 30 ods. 1 písm. a) nariadenia (EÚ) 2019/943 alebo článku 26 ods. 1 alebo článku 59 ods. 1 písm. a) nariadenia (EÚ) 2024/...⁺ alebo sieťový predpis vypracovaný v súlade s článkom 59 ods. 3 až 12 nariadenia (EÚ) 2019/943 alebo článkom 71 ods. 3 až 12 alebo článkom 72 ods. 3 až 12 nariadenia (EÚ) 2024/...⁺, ale ktorý neprijala Komisia podľa článku 59 ods. 13 nariadenia (EÚ) 2019/943 alebo článku 71 ods. 13 alebo článku 72 ods. 13 nariadenia (EÚ) 2024/...⁺;
- d) monitoruje a analyzuje vykonávanie sieťových predpisov prijatých Komisiou v súlade s článkom 59 nariadenia (EÚ) 2019/943 a článkami 71 a 72 nariadenia (EÚ) 2024/...⁺ a usmernení prijatých v súlade s článkom 61 nariadenia (EÚ) 2019/943 článkom 74 nariadenia (EÚ) 2024/...⁺ a ich účinok na harmonizáciu uplatniteľných pravidiel zameraných na uľahčovanie integrácie trhov, ako aj ich účinok na nediskrimináciu, efektívnu hospodársku súťaž a riadne fungovanie trhu, a podáva o ňom správy Komisii.“

⁺ Ú. v.: vložte, prosím, číslo nariadenia uvedeného v dokumente PE-CONS 105/23 (2021/0424(COD)).

5. Článok 6 sa mení takto:

a) odsek 3 sa nahrádza takto:

„3. Komisia predloží do 5. júla 2022 a následne každé štyri roky Európskemu parlamentu a Rade správu o nezávislosti regulačných orgánov podľa článku 57 ods. 7 smernice (EÚ) 2019/944 a článku 76 ods. 6 smernice (EÚ) 2024/...⁺.“;

b) odsek 5 sa nahrádza takto:

„5. Agentúra ACER na žiadosť jedného alebo viacerých regulačných orgánov alebo Komisie vydá faktické stanovisko, či je rozhodnutie prijaté regulačným orgánom v súlade so sieťovými predpismi a usmerneniami uvedenými v nariadení (EÚ) 2019/943, nariadení (EÚ) 2024/...⁺⁺, smernici (EÚ) 2019/944 alebo smernici (EÚ) 2024/...⁺, alebo s inými príslušnými ustanoveniami uvedených nariadení alebo smerníc, alebo s článkom 13 nariadenia (EÚ) 2017/1938.“;

⁺ Ú. v.: vložte, prosím, číslo smernice uvedenej v dokumente PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)).

⁺⁺ Ú. v.: vložte, prosím, číslo nariadenia uvedeného v dokumente PE-CONS 105/23 (2021/0424(COD)).

c) vkladajú sa tieto odseky:

„9a. Agentúra ACER vydá odporúčania pre prevádzkovateľov prepravných sietí, prevádzkovateľov distribučných sietí, prevádzkovateľov vodíkových sietí a regulačné orgány, pokiaľ ide o metodiky na stanovenie rozdelenia nákladov v čase podľa článku 5 ods. 6 prvého pododseku nariadenia (EÚ) 2024/...⁺.

Agentúra ACER môže vydať odporúčania pre prevádzkovateľov prepravných sietí, prevádzkovateľov distribučných sietí, prevádzkovateľov vodíkových sietí a regulačné orgány, pokiaľ ide o regulačné bázy aktív podľa článku 5 ods. 6 tretieho pododseku nariadenia (EÚ) 2024/...⁺.

9b. ACER môže regulačným orgánom vydať odporúčania týkajúce sa rozdelenia nákladov na riešenia v prípade obmedzení cezhraničných tokov v dôsledku rozdielov v kvalite plynu podľa článku 21 ods. 11 nariadenia (EÚ) 2024/...⁺.

9c. ACER môže regulačným orgánom vydať odporúčania týkajúce sa rozdelenia nákladov na riešenia v prípade obmedzení cezhraničných tokov v dôsledku rozdielov v kvalite vodíka podľa článku 55 ods. 8 nariadenia (EÚ) 2024/...⁺.

9d. Agentúra ACER zverejňuje správy o monitorovaní preťaženia v prepojedacích bodoch podľa bodu 2.2.1. ods. 2 prílohy I k nariadeniu (EÚ) 2024/...⁺.“;

⁺ Ú. v.: vložte, prosím, číslo nariadenia uvedeného v dokumente PE-CONS 105/23 (2021/0424(COD)).

d) odsek 10 sa mení takto:

i) prvý pododsek sa nahrádza takto:

„Agentúra ACER je oprávnená prijímať individuálne rozhodnutia o regulačných otázkach, ktoré majú vplyv na cezhraničný obchod alebo cezhraničnú bezpečnosť sietí a ktoré si vyžadujú spoločné rozhodnutie najmenej dvoch regulačných orgánov, pričom takéto právomoci boli regulačným orgánom zverené jedným z týchto právnych aktov:

- a) legislatívny akt Únie prijatý riadnym legislatívnym postupom;
- b) sieťové predpisy a usmernenia uvedené v článkoch 59 až 61 nariadenia (EÚ) 2019/943 prijaté pred 4. júlom 2019 a neskoršie revízie týchto sieťových predpisov a usmernení;
- c) sieťové predpisy a usmernenia uvedené v článkoch 59 až 61 nariadenia (EÚ) 2019/943 prijaté ako vykonávacie akty podľa článku 5 nariadenia (EÚ) č. 182/2011;
- d) usmernenia podľa prílohy I k nariadeniu (EÚ) 2024/...⁺; alebo
- e) sieťové predpisy a usmernenia uvedené v článkoch 71 až 74 nariadenia (EÚ) 2024/...⁺“;

⁺ Ú. v.: vložte, prosím, číslo nariadenia uvedeného v dokumente PE-CONS 105/23 (2021/0424(COD)).

ii) v druhom pododseku sa písmeno a) nahrádza takto:

„a) keď príslušné regulačné orgány neboli schopné dosiahnuť dohodu do šiestich mesiacov po postúpení veci poslednému z týchto regulačných orgánov alebo do štyroch mesiacov s ohľadom na prípady podľa článku 4 ods. 7 tohto nariadenia alebo podľa článku 59 ods. 1 písm. c) alebo článku 62 ods. 1 písm. f) smernice (EÚ) 2019/944 alebo článku 78 ods. 1 písm. f) smernice (EÚ) 2024/...⁺;“;

iii) tretí a štvrtý pododsek sa nahrádzajú takto:

„Príslušné regulačné orgány môžu spoločne požiadať, aby sa lehota uvedená v druhom pododseku písm. a) tohto odseku predĺžila o najviac šesť mesiacov, okrem prípadov podľa článku 4 ods. 7 tohto nariadenia alebo podľa článku 59 ods. 1 písm. c) alebo článku 62 ods. 1 písm. f) smernice (EÚ) 2019/944 alebo článku 78 ods. 1 písm. f) smernice (EÚ) 2024/...⁺.

⁺ Ú. v.: vložte, prosím, číslo smernice uvedenej v dokumente PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)).

Ak boli v nových sieťových predpisoch alebo usmerneniach uvedených v článkoch 59 až 61 nariadenia (EÚ) 2019/943 prijatých ako delegované akty po 4. júli 2019 regulačným orgánom zverené právomoci rozhodovať o cezhraničných otázkach uvedených v prvom pododseku tohto odseku, agentúra ACER je príslušná len na dobrovoľnom základe podľa druhého pododseku písm. b) tohto odseku na žiadosť najmenej 60 % príslušných regulačných orgánov. Ak ide len o dva regulačné orgány, agentúra ACER môže postúpiť vec každý z nich.“;

e) v odseku 12 sa písmeno a) nahrádza takto:

„a) vydá rozhodnutie do šiestich mesiacov od dátumu postúpenia alebo do štyroch mesiacov od dátumu postúpenia s ohľadom na prípady podľa článku 4 ods. 7 tohto nariadenia alebo podľa článku 59 ods. 1 písm. c) alebo článku 62 ods. 1 písm. f) smernice (EÚ) 2019/944 alebo článku 78 ods. 1 písm. f) smernice (EÚ) 2024/...⁺; a“

⁺ Ú. v.: vložte, prosím, číslo smernice uvedenej v dokumente PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)).

6. Článok 14 ods. 1 sa nahrádza takto:

„1. Pri výkone svojich úloh, najmä počas prípravy rámcových usmernení v súlade s článkom 59 ods. 11 nariadenia (EÚ) 2019/943 alebo článkom 71 ods. 11 a článkom 72 ods. 11 nariadenia (EÚ) 2024/...⁺ a pri navrhovaní zmien sieťových predpisov podľa článku 60 nariadenia (EÚ) 2019/943 alebo článku 73 nariadenia (EÚ) 2024/...⁺. V ranom štádiu vedie agentúra ACER rozsiahle konzultácie s účastníkmi trhu, prevádzkovateľmi prepravných sietí, prevádzkovateľmi prepravných sietí vodíka, spotrebiteľmi, koncovými užívateľmi a prípadne s orgánmi na ochranu hospodárskej súťaže, bez toho, aby boli dotknuté ich príslušné právomoci, a to otvoreným a transparentným spôsobom, najmä keď sa jeho úlohy týkajú prevádzkovateľov prepravných sietí a prevádzkovateľov vodíkových prepravných sietí.“

⁺ Ú. v.: vložte, prosím, číslo nariadenia uvedené v dokumente PE-CONS 105/23 (2021/0424(COD)).

7. Článok 15 sa mení takto:

a) odsek 1 sa nahrádza takto:

„1. Agentúra ACER v úzkej spolupráci s Komisiou, členskými štátmi a relevantnými vnútroštátnymi orgánmi vrátane regulačných orgánov a bez toho, aby boli dotknuté právomoci orgánov na ochranu hospodárskej súťaže, monitoruje veľkoobchodné a maloobchodné trhy s elektrinou a so zemným plynom, a najmä tvorbu maloobchodných a veľkoobchodných cien, s cieľom pomôcť relevantným orgánom pri identifikácii možného protisúťažného, nekalého alebo netransparentného správania hospodárskych subjektov a s ohľadom na dodržiavanie práv spotrebiteľov stanovených v smernici (EÚ) 2019/944 a smernici (EÚ) 2024/...⁺, vplyv vývoja trhu na domácnosti, prístup k sieťam vrátane prístupu k elektrine vyrobenej z obnoviteľných zdrojov, dosiahnutý pokrok v súvislosti s prepojeniami, potenciálne prekážky cezhraničného obchodu vrátane vplyvu primiešavania vodíka do siete zemného plynu a prekážok cezhraničného toku biometánu, regulačné prekážky vstupu nových účastníkov na trhu a malých účastníkov na trhu vrátane občianskych energetických spoločenstiev a spoločenstiev vyrábajúcich energiu z obnoviteľných zdrojov, štátne zásahy brániace tomu, aby ceny odrážali skutočný nedostatok, ako sú napríklad stanovené v článku 10 ods. 4 nariadenia (EÚ) 2019/943, výsledky členských štátov v oblasti bezpečnosti dodávok elektriny na základe výsledkov posudzovania primeranosti zdrojov na európskej úrovni uvedeného v článku 23 uvedeného nariadenia, najmä pri zohľadnení hodnotení *ex-post* uvedených v článku 17 nariadenia (EÚ) 2019/941.

⁺ Ú. v.: vložte, prosím, číslo smernice uvedenej v dokumente PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)).

Agentúra ACER v úzkej spolupráci s Komisiou, členskými štátmi a relevantnými vnútroštátnymi orgánmi vrátane regulačných orgánov a bez toho, aby boli dotknuté právomoci orgánov na ochranu hospodárskej súťaže, monitoruje trhy s vodíkom, najmä vplyv vývoja trhu na odberateľov vodíka, prístup k vodíkovej sieti vrátane prístupu k sieti vodíka vyrobeného z obnoviteľných zdrojov energie, pokrok dosiahnutý v súvislosti s prepojeniami a potenciálne prekážky cezhraničného obchodu.“;

b) odsek 2 sa nahrádza takto:

„2. Agentúra ACER každoročne zverejňuje správu s výsledkami monitorovania uvedeného v odseku 1. V tejto správe uvedie všetky prekážky dokončenia vnútorných trhov s elektrinou, zemným plynom a vodíkom.“;

c) dopĺňajú sa tieto odseky:

„6. Agentúra ACER zverejní štúdie porovnávajúce efektívnosť nákladov prevádzkovateľov prepravných sietí Únie podľa článku 19 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2024/...⁺.

7. Agentúra ACER predkladá stanoviská poskytujúce harmonizovaný formát na zverejňovanie technických informácií o prístupe k vodíkovým prepravným sieťam a zverejňuje správu o monitorovaní preťaženia v prepojovacích bodoch podľa usmernení stanovených v prílohe I k nariadeniu (EÚ) 2024/...⁺.“

⁺ Ú. v.: vložte, prosím, číslo nariadenia uvedené v dokumente PE-CONS 105/23 (2021/0424(COD)).

Článok 86
Zmeny nariadenia (EÚ) 2022/869

Nariadenie (EÚ) 2022/869 sa mení takto:

1. Články 11, 12 a 13 sa nahrádzajú takto:

„Článok 11

Analýza nákladov a prínosov na úrovni energetickej siete

1. ENTSO pre elektrinu a Európska sieť prevádzkovateľov sietí pre vodík (ENNOH) uvedená v článku 57 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/...⁺ vypracujú konzistentný návrh odvetvových metodík vrátane energetickej siete a trhového modelu uvedených v odseku 10 tohto článku na účely harmonizovanej analýzy nákladov a prínosov v celej energetickej sieti na úrovni Únie pre projekty na zozname Únie, ktoré patria do kategórií energetickej infraštruktúry uvedených v bode 1 písm. a), b), d) a f) a bode 3 prílohy II k tomuto nariadeniu.

Metodiky uvedené v prvom pododseku tohto odseku sa vypracujú podľa zásad stanovených v prílohe V, vychádzajú zo spoločných predpokladov umožňujúcich porovnávanie projektov a sú v súlade s energetickými a klimatickými cieľmi Únie do roku 2030 a jej cieľom klimatickej neutrality do roku 2050, ako aj s pravidlami a ukazovateľmi vymedzenými v prílohe IV.

⁺ Ú. v.: vložte, prosím, číslo nariadenia uvedeného v dokumente PE-CONS 105/23 (2021/0424(COD)) a do poznámky pod čiarou číslo, dátum a odkaz na uverejnenie tohto nariadenia v úradnom vestníku.

Metodiky uvedené v prvom pododseku tohto odseku sa použijú na vypracovanie každého nasledujúceho desaťročného plánu rozvoja sietí pre celú Úniu, ktorý vypracuje ENTSO pre elektrinu podľa článku 30 nariadenia (EÚ) 2019/943 alebo ENOH podľa článku 60 nariadenia (EÚ) 2024/...⁺.

ENTSO pre elektrinu po zhromaždení údajov od svojich zainteresovaných strán pri konzultačnom postupe uvedenom v odseku 2 tohto článku do 24. apríla 2023 zverejní a členským štátom, Komisii a agentúre poskytne konzistentný návrh odvetvovej metodiky. Každá metodika analýzy nákladov a prínosov vodíka pre celú energetickú sieť, ktorú vypracuje ENTSO pre plyn do 1. septembra 2024, sa schvaľuje v súlade s postupom stanoveným v tomto článku. ENNOH po zhromaždení informácií od príslušných zainteresovaných strán počas konzultačného postupu podľa článku 61 ods. 3 písm. d) nariadenia (EÚ) 2024/...⁺ do 1. decembra 2025 zverejní a členským štátom, Komisii a agentúre poskytne konzistentný návrh odvetvovej metodiky.

⁺ Ú. v.: vložte, prosím, číslo nariadenia uvedené v dokumente PE-CONS 105/23 (2021/0424(COD)).

2. Pred poskytnutím svojich návrhov metodík členským štátom, Komisii a agentúre v súlade s odsekom 1 ENTSO pre elektrinu a ENNOH zverejnia predbežný návrh metodík, uskutočnia rozsiahle konzultácie a požiadajú o odporúčania členské štáty a prinajmenšom organizácie zastupujúce všetky príslušné zainteresované strany vrátane európskeho subjektu zastupujúceho prevádzkovateľov distribučných sietí zriadeného podľa článku 52 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2019/943 (ďalej len „subjekt PDS EÚ“), združení zapojených do trhov s elektrinou, zemným plynom a vodíkom, zainteresovaných strán v oblasti vykurovania a chladenia, zachytávania a ukladania oxidu uhličitého a zachytávania a využívania oxidu uhličitého, nezávislých agregátorov, regulátorov odberu, organizácií zapojených do riešení energetickej efektívnosti, združení spotrebiteľov energie, zástupcov občianskej spoločnosti a, ak sa to považuje za vhodné, národné regulačné orgány a iné vnútroštátne orgány.

Do troch mesiacov od zverejnenia predbežného návrhu metodík podľa prvého pododseku môže každá zainteresovaná strana uvedená v danom pododseku dať odporúčanie.

Európska vedecká poradná rada pre zmenu klímy zriadená podľa článku 10a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 401/2009** môže k návrhu metodík podať stanovisko z vlastnej iniciatívy.

V prípade potreby členské štáty a zainteresované strany uvedené v prvom pododseku predložia a zverejnia svoje odporúčania a Európska vedecká poradná rada pre zmenu klímy predloží a zverejní svoje stanovisko agentúre a prípadne ENTSO pre elektrinu alebo ENNOH.

Konzultačný postup musí byť otvorený, včasný a transparentný. ENTSO pre elektrinu a ENNOH pripraví a zverejní správu o konzultačnom postupe.

ENTSO pre elektrinu a ENNOH uvedú dôvody, ak nezohľadnili alebo len čiastočne zohľadnili odporúčania členských štátov alebo zainteresovaných strán, ako aj vnútroštátnych orgánov, alebo stanovisko Európskej vedeckej poradnej rady pre zmenu klímy.

3. Agentúra do troch mesiacov od doručenia návrhu metodík spolu s údajmi získanými v rámci konzultačného postupu a so správou o konzultácii poskytne svoje stanovisko ENTSO pre elektrinu a ENNOH. Agentúra oznámi svoje stanovisko ENTSO pre elektrinu, ENNOH, členským štátom a Komisii a zverejní ho na svojom webovom sídle.
4. Členské štáty môžu do troch mesiacov od doručenia návrhu metodík zaslať svoje stanoviská ENTSO pre elektrinu, ENNOH a Komisii. S cieľom uľahčiť konzultácie môže Komisia organizovať osobitné zasadnutia skupín, na ktorých sa prerokujú návrhy metodík.

5. Do troch mesiacov od doručenia stanovísk agentúry a členských štátov podľa odsekov 3 a 4 ENTSO pre elektrinu a ENNOH zmenia svoje metodiky tak, aby v plnej miere zohľadňovali stanoviská agentúry a členských štátov, a spolu so stanoviskom agentúry ich predložia Komisii na schválenie. Komisia vydá rozhodnutie do troch mesiacov od predloženia metodík zo strany ENTSO pre elektrinu, ENTSO pre plyn a ENNOH.
6. ENTSO pre elektrinu a ENNOH do dvoch týždňov od schválenia Komisiou v súlade s odsekom 5 zverejnia metodiky na svojich webových sídlach. Príslušné vstupné údaje a iné relevantné údaje o sieti, tokoch zaťaženia a trhu zverejnia v dostatočne presnej forme s výhradou obmedzení podľa vnútroštátneho práva a príslušných dohôd o zachovaní dôvernosti. Komisia a agentúra zabezpečia dôverné zaobchádzanie s údajmi, ktoré získali ony alebo akákoľvek iná strana, ktorá pre ne vykonáva analytické práce na základe týchto údajov.

7. Metodiky sa pravidelne aktualizujú a zdokonaľujú podľa postupu opísaného v odsekoch 1 až 6. Menia sa najmä po predložení modelu energetickej siete a trhu s energiou uvedeného v odseku 10. Agentúra môže z vlastnej iniciatívy alebo na základe riadne odôvodnenej žiadosti národných regulačných orgánov alebo zainteresovaných strán a po oficiálnych konzultáciách s organizáciami zastupujúcimi všetky príslušné zainteresované strany uvedené v prvom pododseku odseku 2 a Komisiu o také aktualizácie a zdokonalenia požiadať, pričom uvedie dôvody a harmonogram. Agentúra zverejní žiadosti národných regulačných orgánov alebo zainteresovaných strán a všetky relevantné dokumenty, ktoré nie sú citlivé z obchodného hľadiska a ktoré viedli k žiadosti agentúry o aktualizáciu alebo zdokonalenie.
8. V prípade projektov, ktoré patria do kategórií energetickej infraštruktúry uvedených v bode 1 písm. c) a e) a v bodoch 2, 4 a 5 prílohy II Komisia zabezpečí vypracovanie metodík harmonizovanej analýzy pre celú energetický systém na úrovni Únie. Tieto metodiky musia byť z hľadiska prínosov a nákladov zlučiteľné s metodikami, ktoré vypracovali ENTSO pre elektrinu a ENNOH. Agentúra s podporou národných regulačných orgánov presadzuje súlad týchto metodík s metodikami, ktoré vypracovali ENTSO pre elektrinu a ENNOH. Metodiky sa vypracujú transparentným spôsobom vrátane rozsiahlych konzultácií s členskými štátmi a všetkými relevantnými zainteresovanými stranami.

9. Agentúra každé tri roky stanoví a zverejní súbor ukazovateľov a zodpovedajúce referenčné hodnoty na porovnanie jednotkových investičných nákladov na porovnateľné projekty v kategóriách infraštruktúry uvedených v prílohe II. Realizátori projektov poskytnú požadované údaje národným regulačným orgánom a agentúre.

Agentúra zverejní prvé ukazovatele pre kategórie infraštruktúry stanovené v bodoch 1, 2 a 3 prílohy II do 24. apríla 2023 v rozsahu, v akom sú uvedené údaje k dispozícii na výpočet spoľahlivých ukazovateľov a referenčných hodnôt. Uvedené referenčné hodnoty môžu ENTSO pre elektrinu a ENNOH použiť na analýzy nákladov a prínosov na účely nasledujúcich desaťročných plánov rozvoja siete pre celú Úniu.

Agentúra zverejní prvé ukazovatele pre kategórie energetickej infraštruktúry stanovené v bodoch 4 a 5 prílohy II do 24. apríla 2025.

10. V nadväznosti na rozsiahly postup konzultácií so zainteresovanými stranami uvedenými v prvom pododseku odseku 2 ENTSO pre elektrinu, ENTSO pre plyn a ENNOH do 31. októbra 2025 spoločne predložia Komisii a agentúre konzistentný a postupne integrovaný model, ktorým sa zabezpečí konzistentnosť medzi odvetvovými metodikami založenými na spoločných predpokladoch vrátane infraštruktúry na prenos elektriny, prepravu zemného plynu a vodíka, ako aj zásobníkov, skvapalneného zemného plynu a elektrolyzérov, ktorý sa vzťahuje na prioritné koridory a oblasti energetickej infraštruktúry stanovené v prílohe I a je vypracovaný podľa zásad stanovených v prílohe V.

11. Model uvedený v odseku 10 sa vzťahuje prinajmenšom na relevantné prepojenia jednotlivých odvetví vo všetkých fázach plánovania infraštruktúry, konkrétne scenáre, technológie a priestorové rozlíšenie, určenie nedostatkov infraštruktúry, najmä pokiaľ ide o cezhraničné kapacity, a posudzovanie projektov.
12. Po tom, ako Komisia v súlade s postupom stanoveným v odsekoch 1 až 5 schváli model uvedený v odseku 10, sa tento model začlení do metodík uvedených v odseku 1, ktoré sa zodpovedajúcim spôsobom zmenia.
13. Najmenej každých päť rokov počnúc schválením v súlade s odsekom 10 a v prípade potreby aj častejšie sa model a konzistentné odvetvové metodiky nákladov a prínosov aktualizujú podľa postupu uvedeného v odseku 7.
14. Tento článok uplatňuje do 1. januára 2027 s výhradou prechodných ustanovení uvedených v článku 61 nariadenia (EÚ) 2024/...⁺.

⁺ Ú. v.: vložte, prosím, číslo nariadenia uvedeného v dokumente PE-CONS 105/23 (2021/0424(COD)).

Článok 12

Scenáre desaťročných plánov rozvoja siete

1. Do 24. januára 2023 agentúra po uskutočnení rozsiahlych konzultácií za účasti Komisie, členských štátov, ENTSO pre elektrinu, ENTSO pre plyn, subjektu PDS EÚ a prinajmenšom organizácií zastupujúcich združenia zapojené do trhov s elektrinou, zemný plynom a vodíkom, zainteresované strany v oblasti vykurovania a chladenia, zachytávania a ukladania oxidu uhličitého a zachytávania a využívania oxidu uhličitého, nezávislých agregátorov, regulátorov odberu, organizácií zapojených do riešení energetickej efektívnosti, združení spotrebiteľov energie a zástupcov občianskej spoločnosti zverejní rámcové usmernenia pre spoločné scenáre, ktoré majú vypracovať ENTSO pre elektrinu, ENTSO pre plyn a ENNOH. Uvedené rámcové usmernenia sa podľa potreby pravidelne aktualizujú. Na postupe konzultácií pre každú aktualizáciu rámcových usmernení sa zúčastňuje aj ENNOH.

V rámcových usmerneniach uvedených v prvom pododseku sa stanovia kritériá transparentného, nediskriminačného a dôkladného vypracovania scenárov s prihliadnutím na odporúčané postupy pre posudzovanie infraštruktúr a plánovanie rozvoja sietí. Cieľom rámcových usmernení je tiež zabezpečiť, aby základné scenáre ENTSO pre elektrinu, ENTSO pre plyn a ENNOH boli plne v súlade so zásadou prvoradosti energetickej efektívnosti a s energetickými a klimatickými cieľmi Únie do roku 2030 a jej cieľom klimatickej neutrality do roku 2050, pričom sa v nich zohľadnia najnovšie dostupné scenáre Komisie, ako aj prípadne národné energetické a klimatické plány.

Európska vedecká poradná rada pre zmenu klímy môže z vlastnej iniciatívy poskytovať informácie o tom, ako zabezpečiť súlad scenárov s energetickými a klimatickými cieľmi Únie do roku 2030 a jej cieľom dosiahnuť klimatickú neutralitu do roku 2050. Agentúra náležite zohľadní tieto informácie v rámcových usmerneniach uvedených v prvom pododseku.

Ak agentúra nezohľadní alebo len čiastočne zohľadní odporúčania členských štátov, zainteresovaných strán a Európskej vedeckej poradnej rady pre zmenu klímy, uvedie dôvody.

2. Pri vypracovaní spoločných scenárov, ktoré sa majú použiť pre desaťročné plány rozvoja siete pre celú Úniu, sa ENTSO pre elektrinu, ENTSO pre plyn a ENNOH riadia rámcovými usmerneniami agentúry.

Súčasťou spoločných scenárov je aj dlhodobá perspektíva do roku 2050 a prípadne priebežné kroky.

3. ENTSO pre elektrinu, ENTSO pre plyn a ENNOH vyzvú organizácie zastupujúce všetky príslušné zainteresované strany vrátane subjektu PDS EÚ, združení zapojených do trhov s elektrinou, zemným plynom a vodíkom, zainteresovaných strán v oblasti vykurovania a chladenia, zachytávania a ukladania oxidu uhličitého a zachytávania a využívania oxidu uhličitého, nezávislých agregátorov, regulátorov odberu, organizácií zapojených do riešení energetickej efektívnosti, združení spotrebiteľov energie, zástupcov občianskej spoločnosti, aby sa zúčastnili na vypracovaní scenárov, najmä pokiaľ ide o kľúčové prvky, ako sú predpoklady a spôsoby ich zohľadnenia v údajoch scenárov.

4. ENTSO pre elektrinu, ENTSO pre plyn a ENNOH zverejnia a predložia návrh správy o spoločných scenároch agentúre, členským štátom a Komisii, aby k nim zaujali stanovisko.

Z vlastnej iniciatívy môže poskytnúť stanovisko k správe o spoločných scenároch Európska vedecká poradná rada pre zmenu klímy.

5. Agentúra do troch mesiacov od doručenia návrhu správy o spoločných scenároch spolu s informáciami získanými v rámci konzultačného postupu a so správou o tom, ako boli zohľadnené, poskytne ENTSO pre elektrinu, ENTSO pre plyn, ENNOH, členským štátom a Komisii svoje stanovisko k súladu scenárov s rámcovými usmerneniami uvedenými v odseku 1 prvom pododseku vrátane odporúčaných zmien.

V rovnakej lehote môže Európska vedecká poradná rada pre zmenu klímy z vlastnej iniciatívy poskytnúť stanovisko k súladu scenárov s energetickými a klimatickými cieľmi Únie do roku 2030 a jej cieľom klimateckej neutrality do roku 2050.

6. Do troch mesiacov od doručenia stanoviska uvedeného v odseku 5 Komisia s prihliadnutím na stanoviská agentúry a členských štátov schváli návrh správy o spoločných scenároch alebo požiada ENTSO pre elektrinu, ENTSO pre plyn a ENNOH, aby ju zmenili.

ENTSO pre elektrinu, ENTSO pre plyn a ENNOH uvedú dôvody s vysvetlením, ako vyriešili akákoľvek žiadosť Komisie o zmeny.

Ak Komisia neschváli správu o spoločných scenároch, poskytne ENTSO pre elektrinu, ENTSO pre plyn a ENNOH odôvodnené stanovisko.

7. Do dvoch týždňov od schválenia správy o spoločných scenároch v súlade s odsekom 6 ju ENTSO pre elektrinu, ENTSO pre plyn a ENNOH zverejnia na svojich webových sídlach. Zverejnia tiež zodpovedajúce vstupné a výstupné údaje v dostatočne zrozumiteľnej a presnej forme na účely reprodukcie výsledkov tretími stranami s náležitým ohľadom na vnútroštátne právne predpisy a relevantné dohody o zachovaní dôvernosti a citlivých informáciách.
8. Tento článok uplatňuje do 1. januára 2027 s výhradou prechodných ustanovení uvedených v článku 61 nariadenia (EÚ) 2024/...⁺.

Článok 13

Identifikácia nedostatkov v infraštruktúre

1. ENTSO pre elektrinu, ENTSO pre plyn a ENNOH do šiestich mesiacov od schválenia správy o spoločných scenároch podľa článku 12 ods. 6 a potom každé dva roky zverejnia správy o nedostatkoch v infraštruktúre vypracovaných v rámci desaťročných plánov rozvoja siete pre celú Úniu.

⁺ Ú. v.: vložte, prosím, číslo nariadenia uvedeného v dokumente PE-CONS 105/23 (2021/0424(COD)).

ENTSO pre elektrinu, ENTSO pre plyn a ENNOH pri posudzovaní nedostatkov v infraštruktúre založia svoju analýzu na scenároch stanovených podľa článku 12, zavedú zásadu prvoradosti energetickej efektívnosti a prednostne zvážia všetky relevantné alternatívy novej infraštruktúry. Pri posudzovaní riešení, ktorých súčasťou je nová infraštruktúra, sa v rámci posudzovania nedostatkov infraštruktúry zohľadnia všetky príslušné náklady vrátane posilnenia sietí.

Posudzovanie nedostatkov infraštruktúry sa zameriava najmä na tie nedostatky infraštruktúry, ktoré môžu ovplyvniť plnenie energetických a klimatických cieľov Únie do roku 2030 a jej cieľa dosiahnuť klimatickú neutralitu do roku 2050.

ENTSO pre elektrinu, ENTSO pre plyn a ENNOH pred zverejnením svojich správ uskutočnia rozsiahle konzultácie, do ktorých sa zapoja všetky relevantné zainteresované strany vrátane subjektu PDS EÚ, združení zapojených do trhov s elektrinou, zemným plynom a vodíkom, zainteresovaných strán v oblasti vykurovania a chladenia, zachytávania a uskladňovania oxidu uhličitého a zachytávania a využívania oxidu uhličitého, nezávislých agregátorov, regulátorov odberu, organizácií zapojených do riešení energetickej efektívnosti a združení spotrebiteľov energie, zástupcov občianskej spoločnosti, agentúry a všetkých zástupcov členských štátov, ktoré sú súčasťou relevantných prioritných koridorov uvedených v prílohe I.

2. ENTSO pre elektrinu, ENTSO pre plyn a ENNOH predložia návrhy svojich správ o nedostatkoch infraštruktúry agentúre, Komisii a členským štátom, aby k nim zaujali stanovisko.

3. Agentúra do troch mesiacov od doručenia správy o nedostatkoch infraštruktúry spolu s informáciami získanými v rámci konzultácií a so správou o tom, ako boli zohľadnené, poskytne stanovisko ENTSO pre elektrinu, ENTSO pre plyn alebo ENNOH, Komisii a členským štátom a sprístupní ho verejnosti.
4. Do troch mesiacov od doručenia stanoviska agentúry uvedeného v odseku 3 Komisia s prihliadnutím na stanovisko agentúry a s využitím informácií, ktoré poskytli členské štáty, vypracuje a predloží ENTSO pre elektrinu, ENTSO pre plyn alebo ENNOH svoje stanovisko.
5. ENTSO pre elektrinu, ENTSO pre plyn a ENNOH upravia svoje správy o nedostatkoch infraštruktúry s náležitým prihliadnutím na stanovisko agentúry a v súlade so stanoviskami Komisie a členských štátov a sprístupnia tieto správy verejnosti.
6. Tento článok sa uplatňuje do 1. januára 2027 s výhradou prechodných ustanovení uvedených v článku 61 nariadenia (EÚ) 2024/...⁺.

* Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/... z ... o vnútornom trhu s obnoviteľným plynom, zemným plynom a vodíkom, ktorým sa menia nariadenia (EÚ) č. 1227/2011, (EÚ) 2017/1938, (EÚ) 2019/942 a (EÚ) 2022/869 a rozhodnutie (EÚ) 2017/684 a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 715/2009 (Ú. v. EÚ L, ..., ELI: ...).

** Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 401/2009 z 23. apríla 2009 o Európskej environmentálnej agentúre a Európskej environmentálnej informačnej a monitorovacej sieti (Ú. v. EÚ L 126, 21.5.2009, s. 13).“

⁺ Ú. v.: vložte, prosím, číslo nariadenia uvedeného v dokumente PE-CONS 105/23 (2021/0424(COD)).

2. V článku 31 sa dopĺňa tento odsek:

„5. V prílohách k tomuto nariadeniu každý odkaz na „ENTSO pre plyn“ znamená „ENTSO pre plyn a ENNOH“ na účely prechodných ustanovení podľa článku 61 nariadenia (EÚ) 2024/...⁺. Od 1. januára 2027 každý odkaz na „ENTSO pre plyn“ znamená „ENNOH“.“

Článok 87

Zmena rozhodnutia (EÚ) 2017/684

Oznamovacie povinnosti v prípade medzivládnych dohôd v oblasti energetiky týkajúcich sa zemného plynu stanovené v rozhodnutí (EÚ) 2017/684 sa vykladajú tak, že zahŕňajú medzivládne dohody týkajúce sa vodíka vrátane zlúčenín vodíka, ako sú amoniak a tekuté organické nosiče vodíka.

Článok 88

Zrušenie

Nariadenie (ES) č. 715/2009 sa zrušuje. Odkazy na zrušené nariadenie sa považujú za odkazy na toto nariadenie v súlade s tabuľkou zhody uvedenou v prílohe III k tomuto nariadeniu.

⁺ Ú. v.: vložte, prosím, číslo nariadenia uvedeného v dokumente PE-CONS 105/23 (2021/0424(COD)).

Článok 89

Nadobudnutie účinnosti

1. Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Uplatňuje sa od ... [šesť mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia].

2. Odchylne od odseku 1 tohto článku:

- a) článok 11 ods. 3 písm. b, článok 34 ods. 6 a článok 84 sa uplatňujú od 1. januára 2025;
- b) oddiel 5 s uplatňuje od 1. januára 2025 okrem článkov 42, 43, 44, 52, 53 a 54, ktoré sa uplatňujú odo ... [deň nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia].

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli

Za Európsky parlament
predsedníčka

Za Radu
predseda/predsedníčka

PRÍLOHA I

Usmernenia

1. Informácie, ktoré sa majú zverejniť o metodike použitej na stanovenie regulovaného výnosu prevádzkovateľa prepravnej siete

Informácie uvedené v článkoch 1 až 5 zverejní regulačný orgán alebo prevádzkovateľ prepravnej siete podľa rozhodnutia regulačného orgánu pred začatím tarify obdobia.

Ak je prevádzkovateľ prepravnej siete súčasťou väčšieho obchodného subjektu alebo holdingového podniku, uvedené informácie sa poskytnú osobitne za prepravné činnosti.

1. Subjekt zodpovedný za výpočet, stanovenie a schvaľovanie rôznych zložiek metodiky.
2. Opis metodiky vrátane opisu aspoň:
 - a) celkovej metodiky, ako je napríklad príjmový strop, hybridná metóda, metóda zvýšených nákladov alebo referenčné porovnávanie sadzieb;
 - b) metodiky stanovenia regulačnej bázy aktív (RAB) vrátane:
 - i) metodiky na určenie počiatočnej (úvodnej) hodnoty aktív uplatňovanej na začiatku príslušného regulačného obdobia a pri začleňovaní nových aktív do regulačnej bázy aktív;

- ii) metodiky preceňovania aktív;
 - iii) vysvetlení vývoja hodnoty aktív;
 - iv) nakladania s vyradenými aktívami;
 - v) metodiky odpisovania používané pre regulačnú bázu aktív vrátane uplatňovaných zmien hodnoty;
- c) metodiky na stanovenie kapitálových nákladov;
 - d) metodiky na určenie celkových výdavkov (TOTEX) alebo prípadne prevádzkových výdavkov (OPEX) a kapitálových výdavkov (CAPEX);
 - e) metodiky na prípadné určenie efektívnosti nákladov;
 - f) metodiky použitej na stanovenie inflácie;
 - g) metodiky na stanovenie prípadných prirážok a stimulov;
 - h) nekontrolovateľných nákladov;
 - i) prípadných služieb poskytovaných v rámci holdingovej spoločnosti.
3. Hodnoty parametrov použitých v metodike:
- a) podrobné hodnoty parametrov, ktoré sú súčasťou nákladov na vlastný kapitál a nákladov na dlh, alebo vážených priemerných kapitálových nákladov, vyjadrených v percentách;

- b) doba odpisovania v rokoch uplatniteľná oddelene na potrubia a kompresory;
 - c) zmeny v dobe odpisovania alebo v zrýchlennom odpisovaní uplatnené na aktívy;
 - d) ciele v oblasti efektívnosti v percentách;
 - e) inflačné indexy;
 - f) prirážky a stimuly.
4. Hodnoty nákladov a výdavkov, ktoré sa používajú na stanovenie povolených alebo cieľových výnosov v eurách a v miestnej mene:
- a) regulačnej bázy aktív podľa druhu aktíva podrobne uvedené za jednotlivé roky až do úplnej amortizácie vrátane:
 - i) investícií pripočítaných k regulovanej báze aktív podľa druhu aktíva;
 - ii) odpisovania podľa druhu aktíva až do úplnej amortizácie aktív;
 - b) kapitálových nákladov vrátane nákladov na vlastný kapitál a nákladov na dlh;
 - c) prevádzkových výdavkov;
 - d) prirážok a stimulov podrobne rozpísaných po jednotlivých položkách.

5. Finančné ukazovatele uvádzané za prevádzkovateľa prepravnej siete. Ak je prevádzkovateľ prepravnej siete súčasťou väčšieho holdingu alebo podniku, uvedené hodnoty sa poskytujú oddelene za prevádzkovateľa prepravnej siete vrátane:
- a) príjmov pred započítaním úrokov, daní, odpisov a amortizácie (EBITDA);
 - b) príjmov pred započítaním úrokov a daní (EBIT);
 - c) návratnosti aktív I (ROA) = $\text{EBITDA} / \text{RAB}$;
 - d) návratnosti aktív II (ROA) = EBIT / RAB ;
 - e) rentability vlastného kapitálu (ROE) = $\text{zisk} / \text{vlastný kapitál}$:
 - i) rentability investovaného kapitálu (RoCE);
 - ii) ukazovateľa finančnej páky;
 - iii) čistého dlhu / (čistý dlh + vlastný kapitál);
 - iv) čistého dlhu / EBITDA.

Regulačný orgán alebo prevádzkovateľ prepravnej siete poskytne zjednodušený tarifný model vrátane rozčlenených parametrov a hodnôt metodiky, ktorý umožní zopakovať výpočet povoleného alebo cieľového výnosu prevádzkovateľa prepravnej siete.

6. Prevádzkovatelia prepravných sietí vedú a na požiadanie sprístupňujú regulačnému orgánu denník o skutočne vykonanej údržbe a prerušeníach prietoku, ktoré sa vyskytli. Informácie sa na požiadanie poskytujú aj spotrebiteľom, ktorých sa prerušenia týkajú.
2. Zásady mechanizmov na prideľovanie kapacity a postupov riadenia preťaženia pre prevádzkovateľov prepravných sietí a ich uplatňovanie v prípade zmluvného preťaženia
 - 2.1. Zásady mechanizmov na prideľovania kapacity a postupov riadenia preťaženia pre prevádzkovateľov prepravných sietí
 1. Mechanizmy na prideľovanie kapacity a postupy riadenia preťaženia umožňujú rozvoj hospodárskej súťaže a likvidné obchodovanie s kapacitou, pričom musia byť v súlade s trhovými mechanizmami vrátane spotových trhov a obchodných uzlov. Musia byť flexibilné a schopné prispôbiť sa meniacej sa situácii na trhu.
 2. Tieto mechanizmy a postupy zohľadňujú integritu dotknutej siete, ako aj bezpečnosť dodávok.
 3. Tieto mechanizmy a postupy nebránia vstupu nových účastníkov na trh, ani sa nimi nevytvárajú neprimerané prekážky vstupu na trh. Nesmú brániť účastníkom na trhu vrátane nových účastníkov na trhu a spoločnostiam s malým podielom na trhu efektívne sa zúčastňovať na hospodárskej súťaži.
 4. Tieto mechanizmy a postupy poskytujú vhodné ekonomické signály na efektívne a maximálne využívanie technickej kapacity a uľahčujú investície do novej infraštruktúry.

5. Užívateľom siete poskytujú informácie o typoch okolností, ktoré by mohli ovplyvniť dostupnosť zmluvnej kapacity. Informácie o prerušení odrážajú úroveň informácií, ktoré má k dispozícii prevádzkovateľ prepravnej siete.
6. Ak by v súvislosti s integritou siete vznikli ťažkosti pri plnení zmluvných záväzkov týkajúcich sa dodávky, prevádzkovatelia prepravných sietí informujú užívateľov siete a usilovať sa o bezodkladné vyriešenie situácie nediskriminačným spôsobom.

Prevádzkovatelia prepravných sietí konzultujú s užívateľmi sietí postupy ešte pred ich uplatnením a odsúhlasia ich s regulačným orgánom.

2.2. Postupy riadenia preťaženia v prípade zmluvného preťaženia

2.2.1. Všeobecné ustanovenia

1. Tento bod sa vzťahuje na prepojovacie body medzi susednými vstupno-výstupnými systémami bez ohľadu na to, či sú fyzické alebo virtuálne, medzi dvoma alebo viacerými členskými štátmi alebo v rámci toho istého členského štátu, pokiaľ sa tieto body vzťahujú postupy rezervácie zo strany užívateľov. Tento bod sa môže vzťahovať aj na vstupné body do tretích krajín a výstupu z nich, ak tak rozhodne relevantný regulačný orgán. Ustanovenia tohto bodu sa nevzťahujú na body výstupu ku konečným spotrebiteľom a do distribučných sietí, vstupné body z terminálov LNG a výrobných zariadení a body vstupu do zásobníkov zemného plynu a výstupu z nich.

2. Na základe informácií zverejnených prevádzkovateľmi prepravných sietí podľa bodu 3 tejto prílohy a v prípade potreby validovaných regulačnými orgánmi zverejní agentúra ACER správu o monitorovaní preťaženia na prepojedacích bodoch, pokiaľ ide o produkty pevnej kapacity predané v predchádzajúcom roku, pri čo najväčšom zohľadnení obchodovania s kapacitou na sekundárnom trhu a využívania prerušiteľnej kapacity.

Správa o monitorovaní sa zverejňuje každé dva roky. Agentúra ACER zverejňuje dodatočné správy na základe odôvodnenej žiadosti Komisie, a to nanajvýš raz ročne.

3. Každú ďalšiu kapacitu sprístupnenú uplatnením jedného z postupov riadenia preťaženia, ako sa ustanovuje v bodoch 2.2.2 až 2.2.5, poskytnú prevádzkovatelia relevantnej prepravnej siete v obvyklom procese prideľovania.

2.2.2. Navýšenie kapacity vytvorením nadmerného dopytu a spätného odkupu

1. Prevádzkovatelia prepravných sietí navrhnu a po schválení regulačným orgánom zavedú stimuly nadmerného dopytu a spätného odkupu, ktorý umožní ponúkať dodatočnú pevnú kapacitu. Pred ich zavedením konzultuje regulačný orgán s regulačnými orgánmi susedných členských štátov a ich stanoviská zohľadní. Dodatočná kapacita sa vzťahuje k pevnej kapacite ponúkanej ako doplnenie technickej kapacity prepojedacieho bodu vypočítanej podľa článku 6 ods. 1.

2. Režim nadmerného dopytu a spätného odkupu nabáda prevádzkovateľov prepravných sietí, aby s prihliadnutím na technické podmienky, ako je výhrevnosť, teplota a predpokladaná spotreba príslušných vstupno-výstupných systémov a kapacita susedných sietí, poskytli dodatočnú pevnú kapacitu. Prevádzkovatelia prepravných sietí uplatňujú v súvislosti s prepočtom technickej alebo dodatočnej kapacity vstupno-výstupného systému dynamický prístup.
3. Režim vytvárania nadmerného dopytu a spätného odkupu vychádza zo systému stimulov, ktorý odráža riziká prevádzkovateľov prepravných sietí spojené s ponukou dodatočnej kapacity. Tento režim je štruktúrovaný tak, že sa výnosy z predaja dodatočnej kapacity a náklady spojené so spätným odkupom alebo opatreniami podľa podbodů 6 delia medzi prevádzkovateľov prepravných sietí a užívateľov siete. O rozdelení príjmov a výdavkov medzi prevádzkovateľa prepravnej siete a užívateľa siete rozhodujú regulačné orgány.
4. Na účely stanovenia výnosov prevádzkovateľov prepravných sietí sa technická kapacita, najmä prenechaná kapacita, ako aj prípadne kapacita vytvorená uplatňovaním pevného mechanizmu straty v prípade nevyužitia na nasledujúci deň a dlhodobého mechanizmu straty v prípade nevyužitia považuje za pridelenú ešte pred pridelením dodatočnej kapacity.

5. Pri určovaní dodatočnej kapacity prevádzkovateľ prepravnej siete zohľadní štatistické scenáre pravdepodobného množstva fyzicky nevyužitej kapacity v danom čase v prepojediacich bodoch. Berie do úvahy aj rizikový profil ponuky dodatočnej kapacity, ktorý nevedie k nadmernej povinnosti spätného odkupu. Vytváranie nadmerného dopytu a spätného odkupu tiež počíta s pravdepodobnosťou a nákladmi na spätný odkup kapacity na trhu, čo sa odráža v množstve dostupnej dodatočnej kapacity.
6. Ak je potrebné zachovať integritu siete, prevádzkovatelia prepravných sietí uplatnia trhový postup spätného odkupu, v rámci ktorého môžu kapacitu ponúkať používatelia sietí. Používatelia sietí sú informovaní o príslušnom postupe spätného odkupu. Uplatnením postupu spätného odkupu nie sú dotknuté príslušné núdzové opatrenia.
7. Pred uplatnením postupu spätného odkupu prevádzkovatelia prepravných sietí posúdia, či použitím alternatívnych fyzických a komerčných opatrení možno zachovať integritu siete nákladovo efektívnejšie.
8. Pri navrhovaní nadmerného dopytu a spätného odkupu poskytne prevádzkovateľ prepravnej siete regulačnému orgánu všetky príslušné údaje, odhady a modely na neskoršieho posúdenie režimu. Prevádzkovateľ prepravnej siete pravidelne informuje regulačný orgán fungovaní režimu a na jeho žiadosť mu poskytne všetky relevantné údaje. Regulačný orgán môže prevádzkovateľa prepravnej siete požiadať, aby režim preskúmal.

2.2.3. Pevný mechanizmus straty v prípade nevyžitia na nasledujúci deň

1. Regulačné orgány vyžadujú, aby prevádzkovatelia prepravných sietí uplatňovali prinajmenšom zásady stanovené v bode 3 na užívateľa siete v prepojedacích bodoch s ohľadom na zmenu pôvodnej nominácie, ak sa na základe výročnej správy agentúry ACER o monitorovaní uvedenej v bode 2.2.1 podbodu 2 zistí, že počas postupov prideľovania kapacity v prepojedacích bodoch dopyt pri vyvolávacej cene v prípade použitia aukcií prevyšoval ponuku v roku, na ktorý sa vzťahuje správa o monitorovaní pri produktoch používaných buď v uvedenom roku, alebo v jednom z nasledujúcich dvoch rokov:
 - a) najmenej u troch produktov s pevnou kapacitou na jeden mesiac;
 - b) najmenej u dvoch produktov s pevnou kapacitou na jeden štvrťrok;
 - c) najmenej u jedného produktu s pevnou kapacitou na jeden rok alebo dlhšie; alebo
 - d) najmenej šesť mesiacov nebol ponúknutý žiadny produkt s pevnou kapacitou na obdobie jedného mesiaca alebo dlhšie.
2. Ak sa na základe výročnej správy agentúry ACER o monitorovaní uvedenej v bode 2.2.1 podbode 2 zistí, že v nasledujúcich troch rokoch je nepravdepodobné opakovanie situácie uvedenej v podbode 1, napríklad v dôsledku sprístupnenia kapacity fyzickým rozšírením siete alebo vypovedania dlhodobých zmlúv, relevantné regulačné orgány môžu rozhodnúť o ukončení pevného mechanizmu straty v prípade nevyžitia na nasledujúci deň.

3. Pevná renominácia je povolená v rozmedzí najviac 90 % a najmenej 10 % zmluvnej kapacity užívateľa siete v prepojoyacom bode. Ak však nominácia prekročí 80 % zmluvnej kapacity, renominácia sa môže zvýšiť o polovicu nenominovaného objemu. Ak nominácia neprekročí 20 % zmluvnej kapacity, renominácia sa môže znížiť o polovicu nenominovaného objemu. Uplatňovaním tohto podbodu nie sú dotknuté príslušné núdzové opatrenia.
4. Pôvodný držiteľ zmluvnej kapacity môže renominovať obmedzenú časť svojej zmluvnej pevnej kapacity ako prerušiteľnú.
5. Podbod 3 sa neuplatňuje na užívateľov siete – osoby alebo podniky a nimi kontrolované podniky v zmysle článku 3 nariadenia Rady (ES) č. 139/2004¹ – ktoré mali v predchádzajúcom roku v prepojoyacom bode v držbe menej ako 10 % priemernej technickej kapacity.
6. V prepojoyacích bodoch, kde sa podľa podbodu 3 uplatňuje pevný mechanizmus straty v prípade nevyužitia na nasledujúci deň, národný regulačný orgán hodnotí vzťah s režimom nadmerného vytvárania dopytu a spätného odkupu podľa bodu 2.2.2, čo môže viesť k rozhodnutiu národného regulačného orgánu neuplatňovať v týchto prepojoyacích bodoch ustanovenia bodu 2.2.2. Takéto rozhodnutie bezodkladne oznámi agentúre ACER a Komisii.

¹ Nariadenie Rady (ES) č. 139/2004 z 20. januára 2004 o kontrole koncentrácií medzi podnikmi (nariadenie ES o fúziách) (Ú. v. EÚ L 24, 29.1.2004, s. 1).

7. Regulačný orgán môže rozhodnúť o zavedení pevného mechanizmu straty v prípade nevyužitia na nasledujúci deň podľa bodu 3 v určitom prepojoyacom bode. Pred prijatím tohto rozhodnutia regulačný orgán konzultuje s regulačnými orgánmi susedných členských štátov. Pri rozhodovaní berie regulačný orgán do úvahy rozhodnutia susedných regulačných orgánov.

2.2.4. Prenechanie zmluvnej kapacity

Prevádzkovatelia prepravných sietí akceptujú prenechanie pevnej zmluvnej kapacity užívateľa siete v prepojoyacom bode s výnimkou produktov kapacity na najviac jeden deň. Užívateľ siete nestráca práva a povinnosti zo zmluvy o pridelení kapacity, kým prevádzkovateľ prepravnej siete kapacitu nepridelí inému užívateľovi, a v rozsahu, v akom kapacita nie je pridelená inému užívateľovi. Prenechaná kapacita sa považuje za pridelenú inému užívateľovi až po pridelení všetkej dostupnej kapacity. Prevádzkovateľ prepravnej siete bezodkladne informuje užívateľa siete o pridelení ním prenechanej kapacity inému užívateľovi. Konkrétne podmienky prenechania kapacity, najmä ak prenecháva svoju kapacitu niekoľko užívateľov siete, schvaľuje regulačný orgán.

2.2.5. Dlhodobý mechanizmus straty v prípade nevyužitia

1. Regulačné orgány vyžadujú od prevádzkovateľov prepravných sietí, aby čiastočne alebo úplne odobrali zmluvnú kapacitu v prepočovacom bode, ktorú užívateľ siete sústavne nedostatočne využíva, pokiaľ tento užívateľ nepredal ani neponúkol svoju nevyužitú kapacitu na predaj za primeraných podmienok a pokiaľ iný užívateľ siete žiada o pevnú kapacitu. Zmluvná kapacita sa považuje za sústavne nedostatočne využívanú najmä vtedy, ak:
 - a) užívateľ siete bez riadneho zdôvodnenia využíva priemerne menej než 80 % svojej zmluvnej kapacity s účinným trvaním zmluvy viac ako jeden rok, a to tak od 1. apríla do 30. septembra, ako aj od 1. októbra do 31. marca; alebo
 - b) užívateľ siete systematicky nominuje takmer 100 % zmluvnej kapacity a potom nomináciu znižuje so zámerom obísť pravidlá ustanovené v bode 2.2.3 podbode 3.
2. Uplatňovanie pevného mechanizmu straty v prípade nevyužitia na nasledujúci deň sa nepovažuje za odôvodnenie neuplatňovania bodu 1.
3. Odňatie kapacity má za následok, že užívateľ siete čiastočne alebo úplne stráca zmluvnú kapacitu na určitý čas alebo po zvyšok účinného trvania zmluvy. Užívateľ siete nestráca práva a povinnosti zo zmluvy o pridelení kapacity, kým prevádzkovateľ prepravnej siete kapacitu nepridelí inému užívateľovi, a v rozsahu, v akom kapacita nie je pridelená inému užívateľovi.

4. Prevádzkovatelia prepravných sietí pravidelne poskytujú regulačným orgánom všetky údaje potrebné na monitorovanie rozsahu, v akom sa vyžíva zmluvná kapacita s účinným trvaním zmluvy viac ako jeden rok alebo v opakujúcich sa štvrtrokoch na obdobie najmenej dvoch rokov.
3. Vymedzenie technických informácií potrebných pre užívateľov siete na dosiahnutie účinného prístupu do siete zemného plynu, vymedzenie všetkých významných bodov, na ktoré sa vzťahujú požiadavky transparentnosti, a informácie o všetkých významných bodoch, ktoré sa majú zverejňovať, a časový rozvrh, podľa ktorého sa uvedené informácie zverejňujú
- 3.1. Vymedzenie technických informácií potrebných pre užívateľov siete na dosiahnutie efektívneho prístupu do siete
- 3.1.1. Forma zverejňovania
 1. Prevádzkovatelia prepravných sietí poskytujú všetky informácie uvedené v bode 3.1.2 a v bode 3.3 podbodoch 1 až 5 takto:
 - a) na webovej stránke prístupnej verejnosti bezplatne a bez potreby registrácie alebo iného prihlásenia sa prevádzkovateľovi prepravnej siete;
 - b) pravidelne/priebežne; frekvencia závisí od vykonaných zmien a trvania služby;
 - c) užívateľsky ústretovo;

- d) zmysluplným, kvantifikovateľne jasným a ľahko prístupným spôsobom a na nediskriminačnom základe;
 - e) vo formáte umožňujúcom stiahnutie dohodnutom medzi prevádzkovateľmi prepravných sietí a regulačnými orgánmi – na základe stanoviska k harmonizovanému formátu, ktoré poskytuje agentúra ACER – a ktorý umožňuje kvantitatívne a porovnávacie analýzy;
 - f) v konzistentných jednotkách, pričom predovšetkým kWh (pri referenčnej teplote spaľovania 298,15 K) je jednotkou energetického obsahu a m³ (pri 273,15 K a 1,01325 baru) je jednotkou objemu. Uvedie sa konštantný prevodný koeficient pre obsah energie. Okrem uvedeného formátu je možné zverejňovanie aj v iných jednotkách;
 - g) v úradnom jazyku/úradných jazykoch členského štátu a v angličtine;
 - h) všetky údaje sa sprístupňujú na jednej ústrednej platforme pre celú Úniu, ktorú nákladovo efektívne zriadi ENTSOG.
2. Prevádzkovatelia prepravných sietí poskytujú podrobné údaje o aktuálnych zmenách všetkých informácií uvedených v bode 3.1.2 a bode 3.3 podbodoch 1 až 5 hneď, ako ich majú k dispozícii.

3.1.2. Obsah zverejnenia

1. Prevádzkovatelia prepravných sietí uverejňujú o svojich sieťach a službách aspoň tieto informácie:
 - a) podrobný a komplexný opis jednotlivých nimi ponúkaných služieb a zodpovedajúce poplatky vyberané za ne;
 - b) rôzne typy zmlúv o preprave, ktoré sú pre tieto služby k dispozícii;
 - c) sieťový predpis a/alebo štandardné podmienky s uvedením práv a povinností všetkých užívateľov siete, vrátane:
 - i) harmonizovaných zmlúv o doprave a iných relevantných dokumentov;
 - ii) ak je to relevantné pre prístup do siete, pre všetky relevantné body definované v bode 3.2 tejto prílohy špecifikácie relevantných parametrov kvality plynu, ku ktorým patrí aspoň spalné teplo, Wobbov index a obsah kyslíka a zodpovednosť alebo náklady na konverziu pre užívateľov siete, ak plyn nespĺňa uvedené špecifikácie;
 - iii) ak je to relevantné pre prístup do siete, pre všetky relevantné body informácie o požiadavkách na tlak;
 - iv) postup v prípade prerušenia prerušiteľnej kapacity vrátane prípadného načasovania, rozsahu a klasifikácie jednotlivých prerušení, napríklad pomerným dielom alebo podľa zásady „prvá v poradí – posledná prerušená“;

- d) harmonizované postupy, ktoré sa uplatňujú pri využívaní prepravnej siete, vrátane vymedzenia kľúčových pojmov;
- e) ustanovenia o prideľovaní kapacity a postupoch riadenia preťaženia, postupoch proti hromadeniu prepravnej kapacity a pri opätovnom využití prepravnej kapacity;
- f) pravidlá obchodu s kapacitou na sekundárnom trhu vo vzťahu k prevádzkovateľovi prepravnej siete;
- g) pravidlá vyvažovania a metodiku výpočtu poplatkov za odchýlku;
- h) prípadné úrovne flexibility a tolerancie zahrnuté do dopravných a iných služieb bez osobitných poplatkov, ako aj každú flexibilitu ponúkanú navyše a zodpovedajúce poplatky;
- i) podrobný opis plynárenskej siete prevádzkovateľa prepravnej siete a jej významných bodov prepojenia vymedzených v bode 3.2, ako aj názvy prevádzkovateľov prepojených sietí alebo zariadení;
- j) pravidlá pre pripojenie do plynárenskej siete prevádzkovej prevádzkovateľom prepravnej siete;
- k) informácie o núdzových mechanizmoch, pokiaľ spadajú do zodpovednosti prevádzkovateľa prepravnej siete, ako sú opatrenia, ktoré môžu viesť k odpojeniu skupín zákazníkov, a iné pravidlá všeobecnej zodpovednosti, ktoré sa vzťahujú na prevádzkovateľa prepravnej siete;

- l) postupy dohodnuté prevádzkovateľmi prepravných systémov v prepojediacich bodoch, ktoré sú relevantné pre prístup užívateľov sietí do prepravných sietí a týkajú sa interoperability siete, dohodnuté nominačné postupy a postupy párovania a iné dohodnuté postupy, ktoré stanovujú ustanovenia vo vzťahu k prideľovaniu tokov plynu a vyvažovania vrátane použitých metód;
- m) prevádzkovatelia prepravných sietí zverejnia podrobný a komplexný opis metodiky a postupu vrátane informácií o uplatnených parametroch a kľúčových predpokladoch použitých na výpočet technickej kapacity.

3.2. Vymedzenie všetkých významných bodov z hľadiska transparentnosti

1. K významným bodom patria aspoň:

- a) všetky vstupné a výstupné body prepravnej siete prevádzkované prevádzkovateľom prepravnej siete s výnimkou výstupných bodov napojených na jediného koncového odberateľa a s výnimkou vstupných bodov, ktoré sú priamo prepojené s výrobným zariadením jediného výrobcu, ktorý sa nachádza v Únii;
- b) všetky vstupné a výstupné body, ktoré prepájajú vyvažovacie zóny prevádzkovateľov prepravných sietí;
- c) všetky body spájajúce sieť prevádzkovateľa prepravnej siete s terminálom LNG, fyzickými plynárenskými uzlami, zásobníkmi a výrobnými zariadeniami okrem prípadov, keď sa na tieto zariadenia vzťahuje výnimka podľa písmena a);

- d) všetky body spájajúce sieť daného prevádzkovateľa prepravnej siete s infraštruktúrou potrebnou na poskytovanie podporných služieb.
2. Informácie pre jednotlivých koncových odberateľov a výrobné zariadenia, ktoré sú vylúčené z vymedzenia významných bodov, ako sa uvádza v bode 3.2 podbode 1 písm. a), sa zverejňujú v súhrnnom formáte minimálne pre každú vyvažovaciu zónu. Na účely uplatňovania tejto prílohy sa súhrn jednotlivých koncových odberateľov a výrobných zariadení, na ktoré sa nevzťahuje vymedzenie významných bodov v zmysle bodu 3.2 podbodu 1 písm. a), považuje za jeden relevantný bod.
3. Ak body medzi dvoma alebo viacerými prevádzkovateľmi prepravnej siete spravujú výlučne príslušní prevádzkovatelia prepravnej siete a užívatelia siete sa na nich zmluvne ani z hľadiska prevádzky nezúčastňujú, alebo ak body spájajú prepravnú sieť s distribučnou sieťou a medzi týmito bodmi nie je zmluvné preťaženie, v prípade týchto bodov možno vyňať prevádzkovateľov prepravnej siete spod povinnosti zverejňovať informácie, ktoré sa vyžadujú podľa bodu 3.3. Regulačný orgán môže požadovať od prevádzkovateľov prepravnej siete, aby zverejnili požiadavky podľa bodu 3.3 pre všetky vyňaté body alebo ich skupiny. V takom prípade sa informácie, ak ich má prevádzkovateľ prepravnej siete k dispozícii, zverejnia v súhrnnej forme na zmysluplnej úrovni, minimálne pre jednotlivé vyvažovacie zóny. Na účely uplatňovania tejto prílohy sa súhrn týchto bodov považuje za jeden významný bod.

3.3. Informácie, ktoré sa zverejňujú o všetkých významných bodoch, a harmonogram ich zverejňovania

1. Prevádzkovatelia prepravných sietí zverejňujú o všetkých významných bodoch informácie uvedené v písmenách a) až g) druhého pododseku za všetky poskytované služby a podporné služby, najmä informácie o zmiešavaní, zmene a úprave zloženia plynu. Uvedené informácie sa zverejňujú ako číselné údaje v každú hodinu alebo každý deň, čo zodpovedá najkratšiemu referenčnému obdobiu pre rezerváciu kapacity a renominácie a najkratšej zúčtovacej lehote, za ktorú sa počítajú poplatky za odchýlku. Ak sa najkratšie referenčné obdobie líši od denného intervalu, informácie uvedené v písmenách a) až g) druhého pododseku sa sprístupňujú aj v denných intervaloch.

Tieto informácie a ich aktualizácie sa zverejňujú hneď, ako ich prevádzkovatelia sietí majú k dispozícii (v takmer reálnom čase):

- a) technická kapacita tokov v oboch smeroch;
- b) celková zmluvná pevná a prerušiteľná kapacita v oboch smeroch;
- c) nominácie a renominácie v oboch smeroch;
- d) dostupná pevná a prerušiteľná kapacita v oboch smeroch;
- e) skutočné fyzické toky;
- f) plánované a skutočné prerušenie prerušiteľnej kapacity;

- g) plánované a neplánované prerušenia pevných služieb, ako aj informácie o obnovení pevných služieb, najmä o údržbe systému a pravdepodobnom trvaní prerušenia z dôvodu údržby; plánované prerušenia sa zverejňujú najmenej 42 dní vopred;
 - h) výskyt neschválených právoplatných žiadostí o produkty pevnej kapacity v trvaní jedného mesiaca alebo dlhšie vrátane počtu a množstva neschválených žiadostí;
 - i) v prípade dražieb, keď produkty pevnej kapacity v trvaní jedného mesiaca alebo dlhšie boli hradené za vyššiu cenu, než je rezervná cena;
 - j) keď v procese obvyklého pridelovania nebol poskytnutý žiadny produkt pevnej kapacity na jeden mesiac alebo viac;
 - k) celková kapacita, ktorá bola sprístupnená uplatnením postupov riadenia preťaženia ustanovených v bodoch 2.2.2 až 2.2.5 podľa použitého postupu riadenia preťaženia.
2. Pre všetky významné body sa informácie uvedené v bode 3.3 podbode 1 písm. a), b) a d) zverejňujú najmenej na obdobie nasledujúcich 24 mesiacov vopred.
3. Pre všetky významné body prevádzkovateľa prepravných systémov zverejňujú historické informácie o požiadavkách uvedených v bode 3.3 podbode 1 písm. a) až g) priebežne za posledných päť rokov.

4. Prevádzkovatelia prepravných sietí denne zverejňujú namerané hodnoty spalného tepla, Wobbeho indexu, obsahu vodíka primiešaného do siete zemného plynu, obsahu metánu a obsahu kyslíka pre všetky významné body. Predbežné číselné údaje sa zverejňujú najneskôr tri dni po uplynutí príslušného plynárenského dňa. Konečné číselné údaje sa zverejňujú do troch mesiacov po skončení príslušného mesiaca.
5. Pre všetky významné body prevádzkovatelia prepravných sietí zverejňujú dostupné kapacity, rezervované a technické kapacity na ročnom základe za všetky roky, na ktoré je kapacita zmluvne zabezpečená, plus jeden rok, a najmenej ďalších desať rokov. Uvedené informácie sa aktualizujú najmenej každý mesiac alebo častejšie, ak sú k dispozícii nové informácie. Zverejnenie musí zodpovedať obdobiu, na ktoré sa kapacita na trhu ponúka.

3.4. Informácie, ktoré sa zverejňujú o prepravnej sieti, a harmonogram ich zverejňovania

1. Prevádzkovatelia prepravných sietí zabezpečia každodenné zverejňovanie a každodennú aktualizáciu súhrnných ponúkaných množstiev kapacity a kontrahovaných množstiev kapacity na sekundárnom trhu, t. j. ktoré jeden užívateľ siete predal inému užívateľovi siete, ak má prevádzkovateľ prepravnej siete danú informáciu k dispozícii. K uvedeným informáciám patria tieto špecifikácie:
 - a) prepojavací bod, v ktorom sa kapacita predáva;
 - b) druh kapacity, t. j. vstupná, výstupná, pevná, prerušiteľná;

- c) množstvo a trvanie práv na využívanie kapacity;
- d) typ predaja, napríklad prevod alebo postúpenie;
- e) celkový počet predajov alebo prevodov;
- f) všetky ďalšie podmienky, ktoré sú prevádzkovateľovi prepravnej siete známe, ako sa uvádza v bode 3.3.

Pokiaľ takéto informácie poskytuje tretia strana, sú prevádzkovatelia prepravných sietí od tejto povinnosti oslobodení.

2. Prevádzkovateľ prepravnej siete zverejňuje harmonizované podmienky, za ktorých akceptuje transakcie týkajúce sa kapacity, napríklad prevod a postúpenie. Tieto podmienky musia obsahovať minimálne:
 - a) opis štandardizovaných produktov, ktoré sa môžu predávať na sekundárnom trhu;
 - b) prípravný čas na vykonanie/akceptáciu/registáciu sekundárnych obchodov; v prípade meškania sa musia zverejniť dôvody;
 - c) notifikáciu prevádzkovateľovi prepravnej siete od predávajúceho alebo tretej strany uvedenej v bode 3.4 podbode 1, s názvami predávajúceho a kupujúceho a špecifikáciou kapacity, ako sa uvádza v bode 3.4 podbode 1.

Ak takéto informácie poskytuje tretia strana, sú prevádzkovatelia prepravných sietí spod uvedeného ustanovenia vyňatí.

3. Pokiaľ ide o službu vyvažovania siete, každý prevádzkovateľ prepravnej siete poskytne každému užívateľovi siete na každé vyvažovacie obdobie svoje špecifické predbežné odchýlkové objemy a cenové údaje za jednotlivých užívateľov siete, a to najneskôr jeden mesiac po skončení vyvažovacieho obdobia. Konečné údaje o odberateľoch dodané podľa štandardizovaných záťažových profilov sa môžu poskytovať najviac o 14 mesiacov neskôr. Ak takéto informácie poskytuje tretia strana, prevádzkovatelia prepravných sietí sú spod uvedeného ustanovenia vyňatí. Pri poskytovaní uvedených informácií sa zachováva dôvernosc' citlivých obchodných informácií.
4. Ak sa tretej strane ponúkajú iné služby flexibility, ako sú tolerancie, prevádzkovateľ prepravnej siete zverejňuje s jednodňovým predstihom denné predpovede maximálnej úrovne flexibility, rezervovanej úrovne flexibility a dostupnosti flexibility na trhu pre nasledujúci plynárenský deň. Prevádzkovateľ prepravnej siete tiež zverejňuje *ex post* informácie o súhrnnom využití každej služby flexibility ku koncu každého plynárenského dňa. Ak sa regulačný orgán presvedčí o tom, že takéto informácie môžu potenciálne viesť k zneužitiu zo strany užívateľov siete, môže rozhodnúť, že prevádzkovateľa prepravnej siete od danej povinnosti oslobodí.

5. Prevádzkovatelia prepravných systémov zverejňujú pre každú vyvažovaciu zónu množstvo plynu v prepravnej sieti na začiatku každého plynárenského dňa a predpoveď množstva zemného plynu v prepravnej sieti na konci každého plynárenského dňa. Predpovedané množstvo zemného plynu na konci plynárenského dňa sa počas plynárenského dňa aktualizuje každú hodinu. Ak sa poplatky za odchýlku vypočítavajú každú hodinu, prevádzkovateľ prepravnej siete zverejňuje množstvo plynu v prepravnej sieti každú hodinu. Alternatívne prevádzkovatelia prepravných sietí zverejňujú pre každú vyvažovaciu zónu súhrn nevyvážených pozícií všetkých užívateľov na začiatku každého vyvažovacieho obdobia a predpoveď súhrnu nevyvážených pozícií všetkých užívateľov ku koncu každého plynárenského dňa. Ak sa regulačný orgán presvedčí o tom, že takéto informácie môžu potenciálne viesť k zneužívaniu zo strany užívateľov siete, môže rozhodnúť, že prevádzkovateľa prepravnej siete od danej povinnosti oslobodí.
6. Na výpočet taríf poskytnú prevádzkovatelia prepravných sietí užívateľsky zrozumiteľné nástroje.
7. Prevádzkovatelia prepravných sietí uchovávajú pre potrebu príslušných vnútroštátnych orgánov najmenej päť rokov platné záznamy o všetkých zmluvách o využívaní kapacity a ostatné relevantné informácie o výpočtoch a poskytovaní prístupu k dostupným kapacitám, predovšetkým individuálnych nomináciách a prerušeníach. Prevádzkovatelia prepravných sietí sú povinní uchovávať dokumentáciu o všetkých relevantných informáciách podľa bodu 3.3 podbodov 4 a 5 najmenej päť rokov a na požiadanie ich sprístupniť regulačnému orgánu. Obe strany rešpektujú obchodné tajomstvo.

8. Prevádzkovatelia prepravných sietí zverejňujú aspoň raz ročne vo vopred určenom termíne s primeraným časovým predstihom všetky plánované obdobia údržby, ktoré môžu mať vplyv na práva užívateľov siete zo zmlúv o preprave, ako aj zodpovedajúce prevádzkové informácie. K nim patrí rýchle a nediskriminačné zverejňovanie akýchkoľvek zmien plánovaných období údržby a oznamovanie neplánovanej údržby hneď, ako má prevádzkovateľ prepravnej siete tieto informácie k dispozícii. V obdobiach údržby prevádzkovatelia prepravnej siete pravidelne zverejňujú aktualizované informácie o podrobnostiach, predpokladanom trvaní a účinku údržby.
4. Formát a obsah zverejňovania technických informácií o prístupe do siete pre prevádzkovateľov vodíkovej siete a informácie, ktoré sa zverejňujú o všetkých významných bodoch, a harmonogram
- 4.1. Formát zverejňovania technických informácií o prístupe do siete
 1. Prevádzkovatelia vodíkových sietí poskytujú užívateľom siete všetky informácie potrebné na dosiahnutie účinného prístupu do siete uvedené v bodoch 4.2 a 4.3 takto:
 - a) na webovej lokalite prístupnej verejnosti bezplatne a bez potreby registrácie alebo iného prihlásenia sa u prevádzkovateľa vodíkovej siete;
 - b) pravidelne/priebežne; frekvencia závisí od vykonaných zmien a trvania služby;

- c) užívateľsky ústretovo;
 - d) zmysluplným, kvantifikovateľným, ľahko prístupným spôsobom a na nediskriminačnom základe;
 - e) vo formáte umožňujúcom stiahnutie dohodnutom medzi prevádzkovateľmi vodíkových sietí a regulačnými orgánmi – na základe stanoviska k harmonizovanému formátu, ktoré poskytuje ACER – a ktorý umožňuje kvantitatívne analýzy;
 - f) v konzistentných jednotkách, pričom predovšetkým kWh je jednotkou energetického obsahu a m³ je jednotkou objemu; uvedie sa konštantný prevodný koeficient pre obsah energie; okrem toho je možné zverejňovanie aj v iných jednotkách;
 - g) v úradnom jazyku/úradných jazykoch členského štátu a v angličtine;
 - h) všetky údaje sa od 1. októbra 2026 sprístupňujú na jednej ústrednej platforme pre celú Úniu, ktorú nákladovo efektívne zriadi ENNOH.
2. Prevádzkovatelia vodíkových sietí poskytujú podrobné údaje o aktuálnych zmenách všetkých informácií uvedených v bodoch 4.2 a 4.3 hneď, ako ich majú k dispozícii.

4.2. Obsah zverejňovaných technických informácií o prístupe do siete

1. Prevádzkovatelia vodíkových sietí zverejňujú o svojich sieťach a službách aspoň tieto informácie:
 - a) podrobný a komplexný opis nimi ponúkaných služieb a poplatky za ne;
 - b) rôzne typy zmlúv o doprave, ktoré sú pre dané služby k dispozícii;
 - c) sieťové predpisy a/alebo štandardné podmienky, v ktorých sú uvedené práva a povinnosti všetkých užívateľov siete, vrátane:
 - i) harmonizovaných zmlúv o doprave a iných relevantných dokumentov;
 - ii) ak je to relevantné pre prístup do siete, pre všetky významné body špecifikácie príslušných parametrov kvality vodíka a zodpovednosti alebo nákladov na konverziu pre užívateľov siete, ak vodík nespĺňa uvedené špecifikácie;
 - iii) ak je to relevantné pre prístup do siete, pre všetky významné body informácie o požiadavkách na tlak;
 - d) harmonizované postupy, ktoré sa uplatňujú pri využívaní vodíkovej siete, vrátane vymedzenia kľúčových pojmov;

- e) podľa potreby úrovne flexibility a tolerancie zahrnuté do dopravných a iných služieb bez osobitných poplatkov, ako aj každú flexibilitu ponúkanú k nim navyše a zodpovedajúce poplatky;
- f) podrobný opis vodíkovej siete prevádzkovateľa vodíkovej siete a jej významných bodov prepojenia v zmysle bodu 2 tejto prílohy, ako aj názvy prevádzkovateľov prepojených sietí alebo zariadení;
- g) pravidlá pripojenia do siete prevádzkovej prevádzkovateľom vodíkovej siete;
- h) informácie o núdzových mechanizmoch, pokiaľ spadajú do zodpovednosti prevádzkovateľa vodíkovej siete, ako sú opatrenia, ktoré môžu viesť k odpojeniu skupín odberateľov, a iné pravidlá všeobecnej zodpovednosti, ktoré sa týkajú prevádzkovateľa vodíkovej siete;
- i) postupy, na ktorých sa dohodli prevádzkovatelia vodíkových sietí v bodoch prepojenia a ktoré sú relevantné pre prístup užívateľov siete do dotknutej vodíkovej siete a týkajú sa interoperability siete.

2. K relevantným bodom patria aspoň:

- a) všetky vstupné a výstupné body vodíkovej siete prevádzkované prevádzkovateľom vodíkovej siete s výnimkou výstupných bodov prepojených s jednotlivými koncovými odberateľmi a s výnimkou vstupných bodov, ktoré sú priamo prepojené s výrobným zariadením jednotlivého výrobcu, ktorý sa nachádza v Únii;

- b) všetky vstupné a výstupné body, ktoré prepájajú siete prevádzkovateľov vodíkových sietí;
- c) všetky body prepájajúce sieť prevádzkovateľa vodíkovej siete s terminálom LNG, vodíkovými terminálmi, fyzickými uzlami, zásobníkmi a zariadeniami výrobcu zemného plynu s výnimkou prípadov, keď sa na uvedené výrobné zariadenia vzťahuje výnimka podľa písmena a);
- d) všetky body prepájajúce sieť konkrétneho prevádzkovateľa vodíkovej siete s infraštruktúrou potrebnou na poskytovanie podporných služieb.

- 3. Informácie pre jednotlivých koncových odberateľov a výrobné zariadenia, ktoré sú vyňaté z vymedzenia významných bodov, ako sa uvádza v bode 2 písm. a), zverejňujú sa v súhrnnom formáte a považujú sa za jediný významný bod.

4.3. Informácie, ktoré sa zverejňujú o všetkých významných bodoch, a harmonogram

- 1. Prevádzkovatelia vodíkových sietí zverejňujú každú hodinu alebo každý deň číselné informácie o všetkých významných bodoch uvedené v písmenách a) až g) druhom pododseku za všetky služby.

Tieto informácie a ich aktualizácie sa zverejňujú v takmer reálnom čase:

- a) technická kapacita tokov v oboch smeroch;
- b) celková zmluvná kapacita v oboch smeroch;
- c) nominácie a renominácie v oboch smeroch;

- d) dostupná kapacita v oboch smeroch;
 - e) skutočné fyzické toky;
 - f) plánované a skutočné prerušenie kapacity;
 - g) plánované a neplánované prerušenia služieb; plánované prerušenia sa zverejňujú najmenej 42 dní vopred.
2. Informácie uvedené v bode 3.3 podbode 1 písm. a), b) a d) o všetkých významných bodoch sa zverejňujú najmenej na nasledujúcich 24 mesiacov vopred.
 3. Pre všetky významné body prevádzkovateľa vodíkovej siete zverejňujú historické informácie o požiadavkách uvedených v bode 1 písm. a) až f) tohto článku priebežne za posledných päť rokov.
 4. Prevádzkovateľa vodíkovej siete denne zverejňujú namerané hodnoty čistoty vodíka a kontaminantov Pre všetky významné body. Predbežné číselné údaje sa zverejňujú najneskôr do troch dní. Konečné číselné údaje sa zverejňujú do troch mesiacov po skončení príslušného mesiaca.
 5. Ďalšie podrobnosti potrebné na vykonávanie bodov 4.1, 4.2 a 4.3, napríklad podrobnosti o formáte a obsahu informácií potrebných pre užívateľov siete na účinný prístup do siete, informácie, ktoré sa majú uverejniť o významných bodoch, a podrobnosti o časových rozvrhoch, sa stanovujú v sieťovom predpise vypracovanom podľa článku 70.
-

PRÍLOHA II

Zrušené nariadenie so zoznamom jeho neskorších zmien

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 715/2009 (Ú. v. EÚ L 211, 14.8.2009, s. 36)	
Rozhodnutie Komisie 2010/685/EÚ (Ú. v. EÚ L 293, 11.11.2010, s. 67)	
Rozhodnutie Komisie 2012/490/EÚ (Ú. v. EÚ L 231, 28.8.2012, s. 16)	
Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 347/2013 (Ú. v. EÚ L 115, 25.4.2013, s. 39)	(len článok 22)
Rozhodnutie Komisie (EÚ) 2015/715 (Ú. v. EÚ L 114, 5.5.2015, s. 9)	
Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1999 (Ú. v. EÚ L 328, 21.12.2018, s. 1)	(len článok 50)
Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/869 (Ú. v. EÚ L 152, 3.6.2022, s. 45)	(len článok 25)
Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/1032 (Ú. v. EÚ L 173, 30.6.2022, s. 17)	(len článok 2)

PRÍLOHA III

Tabuľka zhody

Nariadenie (ES) č. 715/2009	Toto nariadenie
článok 1 prvý odsek úvodná časť	článok 1 prvý odsek úvodná časť
článok 1 prvý odsek písm. a)	článok 1 prvý odsek písm. a)
článok 1 prvý odsek písm. b)	–
článok 1 prvý odsek písm. c)	článok 1 prvý odsek písm. b)
článok 1 druhý, tretí a štvrtý odsek	článok 1 druhý, tretí a štvrtý odsek
článok 2 ods. 1 úvodná časť	článok 2 ods. 1 úvodná časť
–	článok 2 ods. 1 bod 1
článok 2 ods. 1 bod 1	článok 2 ods. 1 bod 2
článok 2 ods. 1 bod 2	článok 2 ods. 1 bod 3
článok 2 ods. 1 bod 3	článok 2 ods. 1 bod 4
článok 2 ods. 1 bod 4	článok 2 ods. 1 bod 5
článok 2 ods. 1 bod 5	článok 2 ods. 1 bod 6
článok 2 ods. 1 bod 6	článok 2 ods. 1 bod 7
článok 2 ods. 1 bod 7	článok 2 ods. 1 bod 8
článok 2 ods. 1 bod 8	článok 2 ods. 1 bod 9
článok 2 ods. 1 bod 9	článok 2 ods. 1 bod 10
článok 2 ods. 1 bod 10	článok 2 ods. 1 bod 11
článok 2 ods. 1 bod 11	článok 2 ods. 1 bod 12
článok 2 ods. 1 bod 12	článok 2 ods. 1 bod 13
článok 2 ods. 1 bod 13	článok 2 ods. 1 bod 14
článok 2 ods. 1 bod 14	článok 2 ods. 1 bod 15
článok 2 ods. 1 bod 15	článok 2 ods. 1 bod 16
článok 2 ods. 1 bod 16	článok 2 ods. 1 bod 17

Nariadenie (ES) č. 715/2009	Toto nariadenie
článok 2 ods. 1 bod 17	článok 2 ods. 1 bod 18
článok 2 ods. 1 bod 18	článok 2 ods. 1 bod 19
článok 2 ods. 1 bod 19	článok 2 ods. 1 bod 20
článok 2 ods. 1 bod 20	článok 2 ods. 1 bod 21
článok 2 ods. 1 bod 21	článok 2 ods. 1 bod 22
článok 2 ods. 1 bod 22	článok 2 ods. 1 bod 23
článok 2 ods. 1 bod 23	článok 2 ods. 1 bod 24
článok 2 ods. 1 bod 24	článok 2 ods. 1 bod 25
článok 2 ods. 1 bod 25	článok 2 ods. 1 bod 26
článok 2 ods. 1 bod 26	článok 2 ods. 1 bod 27
článok 2 ods. 1 bod 27	článok 2 ods. 1 bod 28
článok 2 ods. 1 bod 28	článok 2 ods. 1 bod 29
–	článok 2 ods. 1 body 30 až 38
článok 2 ods. 2	článok 2 ods. 2
–	články 3, 4 a 5
článok 14 ods. 1	článok 6 ods. 1
–	článok 6 ods. 2
článok 14 ods. 2	článok 6 ods. 3
–	článok 6 ods. 4
článok 14 ods. 3	článok 6 ods. 5
–	článok 6 ods. 6 a ods. 7
–	článok 7
článok 15 ods. 1 a 2	článok 8 ods. 1 a 2
–	článok 8 ods. 3
článok 15 ods. 3	článok 8 ods. 4
článok 15 ods. 4	článok 8 ods. 5

Nariadenie (ES) č. 715/2009	Toto nariadenie
článok 15 ods. 5	článok 8 ods. 6
–	článok 8 ods. 7
–	článok 9
článok 16 ods. 1, 2 a 3	článok 10 ods. 1, 2 a 3
článok 16 ods. 5	článok 10 ods. 4
článok 16 ods. 4	–
článok 17	článok 11
článok 22	článok 12
článok 21	článok 13
článok 3	článok 14
článok 3a	článok 15
–	článok 16
článok 13	článok 17 ods. 1, ods. 2 a ods. 3
–	článok 17 ods. 4 a ods. 5
–	články 18 až 23
článok 4	článok 24
článok 5	článok 25
článok 8 ods. 1, ods. 2 a ods. 3	článok 26 ods. 1, ods. 2 a ods. 3 prvý pododsek písm. a), b), c), e), f) a g)
–	článok 26 ods. 3 prvý pododsek písm. d), h) a i)
–	článok 26 ods. 3 druhý pododsek
článok 8 ods. 4	článok 26 ods. 4 prvý pododsek
–	článok 26 ods. 4 druhý a tretí pododsek
článok 8 ods. 5, ods. 7, ods. 8 a ods. 9	článok 26 ods. 5 až 8
článok 8 ods. 11 a ods. 12	článok 26 ods. 9 a ods. 10
–	článok 26 ods. 11

Nariadenie (ES) č. 715/2009	Toto nariadenie
článok 9	článok 27
článok 24	článok 28
článok 10	článok 29
článok 11	článok 30
článok 12	článok 31
článok 8 ods. 10	článok 29
článok 18 ods. 1 až 6	článok 33 ods. 1 až 6
–	článok 33 ods. 7
článok 19 ods. 1	článok 34 ods. 1
–	článok 34 ods. 2
článok 19 ods. 2 až 5	článok 34 ods. 3 až ods. 6 prvý pododsek
–	článok 34 ods. 6 druhý pododsek
článok 20	článok 35
–	článok 36 až 70
článok 8 ods. 6 písm. a), b), f), h) a l)	článok 71 ods. 1 písm. a) až e)
–	článok 71 ods. 1 písm. f)
článok 8 ods. 6 písm. e), g), j) a k)	článok 71 ods. 2 písm. a) až d)
–	článok 71 ods. 2 písm. e)
článok 8 ods. 6 písm. c), d) a i)	–
článok 6 ods. 1, ods. 2 a ods. 3	článok 71 ods. 3, ods. 4 a ods. 5
–	článok 71 ods. 6
článok 6 ods. 4, ods. 5 a ods. 6	článok 71 ods. 7, ods. 8 a ods. 9
–	článok 71 ods. 10
článok 6 ods. 7 a ods. 8	–
článok 6 ods. 9 až ods. 12	článok 71 ods. 11 až ods. 14
–	článok 71 ods. 15

Nariadenie (ES) č. 715/2009	Toto nariadenie
–	článok 72
článok 7	článok 73
článok 23	článok 74
článok 26	článok 75
článok 25	článok 76 ods. 1 a ods. 2
–	článok 76 ods. 3 až 7
článok 27 ods. 1 a 2	článok 77 ods. 1 a ods. 3
–	článok 77 ods. 2
–	článok 78
článok 30	článok 79
–	článok 80
článok 28 ods. 1	–
článok 28 ods. 2	–
–	článok 81 ods. 2 a ods. 3
–	články 82 až 87
článok 31	článok 88
článok 32	článok 89
príloha I	príloha I
–	príloha II
príloha III	príloha III